

*СЕРІЯ „НА ДОПОМОГУ ПРОФЕСІЙНІЙ САМООСВІТІ
ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК”*

ВИПУСК 26

БІБЛІОТЕКА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА
БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

**Серія «На допомогу професійній самоосвіті
працівників освітянських бібліотек»
Випуск 26**

**БІБЛІОТЕКА
В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
НАУКОВО-ДОПОМІЖНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК**

Вінниця
Нілан-ЛТД
2022

УДК 016:02

Б 59

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського
(протокол № 11 від 31.10.2022 р.)*

Упорядники	А. І. Рубан , молодший науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського І. Г. Лобановська , молодший науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Науковий редактор	Л. О. Пономаренко , кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Бібліографічний редактор	А. І. Рубан , молодший науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Науковий консультант	Т. В. Добко , доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, завідувач відділу науково-бібліографічної інформації НБУ ім. В. І. Вернадського
Рецензенти	Т. В. Новальська , доктор історичних наук, професор, професор кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв І. О. Агалець , кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського О. З. Клименко , кандидат історичних наук, доцент, завідувач відділу наукових видань Інституту бібліотекознавства НБУ ім. В. І. Вернадського

Б 59 **Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі** : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: А. І. Рубан, І. Г. Лобановська ; наук. ред. Л. О. Пономаренко ; наук. консультант Т. В. Добко]. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. – 195 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 26).

ISBN 978-966-924-970-8

Бібліографічний покажчик містить інформацію про книги, статті з наукових збірників, періодичних і продовжуваних видань, електронні ресурси України і зарубіжних країн за період 2019–2021 рр. із актуальних питань теорії, методики та практики бібліотечної діяльності, організації роботи бібліотек на сучасному етапі.

Покажчик розраховано на працівників бібліотек. Він також стане в пригоді тим, хто займається науково-дослідною, науково-педагогічною, науково-методичною та навчально-виховною діяльністю.

УДК 016:02

ISBN 978-966-924-970-8

© Державна науково-педагогічна бібліотека
України імені В. О. Сухомлинського, 2022

© А. І. Рубан, 2022

© І. Г. Лобановська, 2022

V.O. SUKHOMLYNSKYI STATE SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL
LIBRARY OF UKRAINE

**Series «For the Help of Vocational Self-education of
Employees of Educational Libraries»
Issue 26**

**LIBRARY
IN THE INFORMATION AND EDUCATIONAL
ENVIRONMENT
SCIENTIFIC AND AUXILIARY BIBLIOGRAPHICAL INDEX**

Vinnytsia
Nilan-LTD
2022

UDC 016:02
B 59

*Recommended for publication by the academic council of
V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine
(protocol No. 11 from October 31, 2022)*

Compilers	A. I. Ruban , Junior researcher of the Department of Scientific and Educational Information Resources of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine I. G. Lobanovska , Junior researcher of the Department of Scientific and Educational Information Resources of V.O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine
Scientific editor	L. O. Ponomarenko , PhD (Social Communication Studies), Head of the Department of Scientific and Educational Information Resources of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine
Bibliographic editor	A. I. Ruban , Junior researcher of the Department of Scientific and Educational Information Resources of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine
Scientific consultant	T. V. Dobko , Doctor of Social Sciences of Communications, Senior Researcher, Head of Department of Scientific and Bibliographic Information of the National Library of Ukraine named after V. I. Vernadskyi
Reviewers	T. V. Novalska , Doctor of Sciences (History), Professor, Professor of the Department of Information Technologies of the Kyiv National University of Culture and Arts I. O. Ahalets , PhD of Pedagogy, Associate Professor, Senior Researcher of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education of the V. O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine O. Z. Klymenko , PhD of Sciences (History), Associate Professor, Head of the Department of Scientific Publications of the Institute of Library Science of the NBU named after V. I. Vernadskyi

Library in the Information and Educational Environment: scientific and auxiliary bibliographical index / NAES of Ukraine, V. O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine ; [edited by: A. I. Ruban, I. G. Lobanovska ; scientific editor L. O. Ponomarenko ; scientific consultant T. V. Dobko]. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2022. – 195 p. – (Series "To help Professional Self-Education of Employees of Educational Libraries" ; issue 26).

ISBN 978-966-924-970-8

The bibliographic index contains information about books, articles from scientific collections, periodicals and continuing editions, electronic resources of Ukraine and foreign countries for the period 2019–2021 on topical issues of theory, methodology and practice of library activity, organization of library work at the current stage.

The index is intended for library workers. It will also be useful to those who are engaged in research, scientific-pedagogical, scientific-methodical and educational activities.

ISBN 978-966-924-970-8

UDC 016:02
© V. O. Sukhomlynskyi State Scientific
and Pedagogical Library of Ukraine, 2022
© A. I. Ruban, 2022
© I. G. Lobanovska, 2022

Зміст

Передмова.....	7
Розділ 1. Законодавча і нормативна база діяльності бібліотек в Україні...	14
Закони України.....	14
Укази Президента України.....	14
Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України.....	15
Нормативно-правові акти центральних державних органів виконавчої влади.....	19
<i>Міністерство освіти і науки України.....</i>	<i>19</i>
<i>Міністерство культури та інформаційної політики України... </i>	<i>21</i>
<i>Міністерство охорони здоров'я України.....</i>	<i>22</i>
<i>Державна архівна служба України.....</i>	<i>23</i>
<i>Державний комітет телебачення і радіомовлення України.....</i>	<i>23</i>
Стандартизація бібліотечної діяльності.....	23
Розділ 2. Загальні засади бібліотечної справи. Бібліотечна система України.....	25
Розділ 3. Цифровізація бібліотек.....	47
Цифрові технології в бібліотеках.....	47
Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи.....	57
Електронні бібліотеки, архіви, репозитарії.....	57
Вебпортали, вебсайти бібліотек.....	62
Бібліотеки та соціальні медіа.....	65
Розділ 4. Формування інформаційних ресурсів бібліотек.....	68
Бібліотечно-інформаційні ресурси.....	68
Комплектування та облік фондів.....	71
Збереження фондів бібліотек.....	73
Історико-культурні фонди та колекції.....	76
Каталогізування документів.....	83
<i>Бібліографічне описування документів.....</i>	<i>86</i>
<i>Систематизування документів.....</i>	<i>87</i>
<i>Предметизування документів.....</i>	<i>89</i>
<i>Авторитетний контроль.....</i>	<i>90</i>
Інформаційно-пошукові системи.....	92
Інформаційний пошук.....	94

Розділ 5. Забезпечення інформаційних і соціокультурних потреб користувачів	96
Інформаційно-бібліографічна діяльність	96
Соціокультурна діяльність	113
Формування інформаційної та медіакомпетентності	123
Формування читацької компетентності	133
Розділ 6. Наукова та науково-методична діяльність бібліотек	145
Наукові та соціологічні дослідження бібліотек	145
Науково-методичне забезпечення діяльності бібліотек	152
Видавнича діяльність бібліотек	155
Співробітництво бібліотек	157
Розділ 7. Організаційна та управлінська діяльність бібліотек	162
Бібліотечний менеджмент	162
Економічна діяльність бібліотек. Маркетинг	166
Інформаційно-освітній простір бібліотеки	168
Бібліотечна професія. Бібліотечні кадри	171
Іменний покажчик	185

Передмова

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі» підготовлено в межах НД Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» (2020–2022).

Мета покажчика – допомога в самоосвітній діяльності фахівців книгозбірень, що входять до складу мережі освітянських бібліотек України; популяризація та ознайомлення з документами, які регулюють правові питання функціонування бібліотек, висвітлюють тенденції їх розвитку як сучасних інформаційних центрів, розкривають актуальні питання теорії, методики та практики бібліотечної справи, організації роботи книгозбірень, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в їхню діяльність тощо.

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як головний науково-методичний центр мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України у період з 2003 до 2019 р. у серії «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» здійснювала впорядкування та підготовку науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Бібліотека навчального закладу в контексті інформатизації суспільства» (усього 4 випуски). Це видання є логічним і тематичним продовженням зазначених покажчиків.

Базою для пошуку джерел інформації слугували інформаційні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, а також інших провідних бібліотек (Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Національної бібліотеки України для дітей, Національної історичної бібліотеки України, Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, Державної бібліотеки України для юнацтва та ін.), інтернет-ресурси (зокрема використано зарубіжні публікації бібліотекознавчої тематики із баз даних EBSCO Publishing). Особливу увагу приділено виданням книгозбірень мережі освітянських бібліотек України.

Посібник містить 951 частково анотований бібліографічний запис і має 7 розділів, у яких відображено законодавчі й нормативні документи, монографії, довідники, бібліографічні й навчальні посібники, методичні рекомендації, матеріали конференцій та науково-практичних семінарів, статті з наукових збірників, періодичних і продовжуваних видань, електронні ресурси за період 2019–2021 років.

До першого розділу «**Законодавча і нормативна база діяльності бібліотек в Україні**» включено документи, що висвітлюють питання державної політики в галузі бібліотечної справи, інформаційної діяльності, освіти (Закони України, Укази Президента України, Постанови й розпорядження Кабінету

Міністрів України, нормативно-правові акти центральних державних органів виконавчої влади (Міністерств культури та інформаційної політики України; освіти і науки України; охорони здоров'я України; оборони України; розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України; Державної архівної служби України; Державного комітету телебачення і радіомовлення України)), стандартизації бібліотечної діяльності.

Матеріали другого розділу **«Загальні засади бібліотечної справи. Бібліотечна система України»** репрезентують документи з історії й сьогодення бібліотек України й світу: довідники, аналітичні огляди, збірники матеріалів конференцій провідних бібліотек України, узагальнювальні праці. З представлених у розділі джерел варто виокремити монографії «Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського в науково-інформаційному просторі (2000–2018)» та «Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського у перше десятиліття незалежності України (1991–2002)», у яких висвітлено розвиток на нових засадах наукових напрямів та науково-дослідної роботи, фундаментальних та прикладних досліджень у галузі національного бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, архівознавства та інших споріднених наук; бібліотечно-інформаційної діяльності; міжнародної співпраці найбільшої та найавторитетнішої бібліотеки в Україні. У монографії «Наукова бібліотека Ужгородського національного університету: від джерел до сучасності» досліджено історію виникнення, етапи становлення та розвиток наукової книгозбірні закладу вищої освіти, представлено найвагоміші здобутки колективу книгозбірні за 75 років її діяльності. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного та Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського висвітлили основні здобутки у бібліографічних покажчиках та довідниках.

У третьому розділі **«Бібліотеки як об'єкт інформатизації»** представлено досвід книгозбірень із упровадження й застосування інформаційно-комунікаційних технологій, використання автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем, інтернет-ресурсів, організації повнотекстових баз даних, електронних бібліотек, репозитаріїв, діяльності бібліотек у соціальних мережах, створення бібліотечних вебсайтів, порталів, блогів тощо. У результаті масштабної цифровізації бібліотек відбувається розширення кола бібліотечних послуг та сервісів, набувають розвитку мобільні бібліотечні вебсайти та інші мобільні застосунки, технології ідентифікації, доповненої та віртуальної реальності, хмарні й 3D-технології.

У контексті формування сучасного інформаційного суспільства комплексна автоматизація технологічних бібліотечних процесів є одним із важливих напрямів розвитку бібліотеки. Діяльність сучасної бібліотеки ґрунтується насамперед на автоматизованих бібліотечно-інформаційних системах (АБІС), що забезпечує аналітико-синтетичне опрацювання та

представлення користувачам як традиційного (паперового) документного фонду бібліотеки, так і електронних інформаційних ресурсів, забезпечує формування бібліотечного фонду на всіх етапах – від придбання до замовлення. Впровадження та застосування інформаційних систем у бібліотеках відображено у програмі навчального модуля «АБІС Коґа та створення електронного каталогу в бібліотеках закладів вищої освіти» (розробники: І. Баньковська, О. Бруй, О. Малецька, І. Огура, О. Сербін), статті І. Яремової.

Різноманітні аспекти функціонування електронних бібліотек, досвід організації цифрових архівів власної наукової продукції – інституційних депозитаріїв – висвітлено в публікаціях О. Бабічевої, І. Беззуб, Н. Вовк, А. Гуралюка, В. Добровольської, Н. Кропачевої, Н. Левченко, К. Лобузної, І. Лобузїна, І. Перенесієнко, Н. Лощинської, Я. Пена, Н. Самохіної, Н. Філіппової, В. Ярути та ін.

Особливостям створення, змісту, функціональних особливостей і призначення бібліотечних вебпорталів та сайтів присвячено публікації Л. Березівської, Н. Вараксіної, О. Грамм, О. Кравченко, О. Лебедюк, Н. Коваль, С. Косяченко, Н. Кропачевої, О. Мар'їної, Н. Міщанин, О. Пінчук, А. Струнгара, В. Струнгар та ін.

Сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід використання бібліотеками блогів та соціальних медіа як інструментів забезпечення комунікації бібліотеки з користувачами, аналіз представництва бібліотек у соціальних мережах висвітлено у працях О. Білик, Г. Булахової, Н. Вовк, С. Жаворонко, В. Завгородньої, О. Кислової, В. Струнгар, Н. Тарасенко, Ю. Ходаревої та ін.

До четвертого розділу **«Формування інформаційних ресурсів бібліотек»** увійшли матеріали, що стосуються питань комплектування, організації, управління та використання бібліотечних фондів, аналітико-синтетичного опрацювання документів, організації інформаційно-пошукових систем в бібліотеках та інформаційного пошуку.

Особливості процесу комплектування, його історичні аспекти, основні джерела комплектування, специфіка обліку відображено у статтях Г. Богданова, Л. Бондар, О. Василенко, А. Вілкс, А. Гужви, Л. Рогальчук та ін.

У статтях О. Айвазян, О. Мацей, Н. Мацібори, Ю. Палехи, Т. Русначенко, Н. Самохіної, О. Яковенко висвітлено сучасні форми та напрями організації інформаційних ресурсів. Класичним методам вивчення бібліотечного фонду присвячена стаття В. Соколова. Методика вивчення ресурсів бібліотек та результати відповідних соціологічних досліджень викладено у численних виданнях Національної бібліотеки для дітей.

Збереженню бібліотечних фондів, консервації та реставрації бібліотечних фондів присвячено дослідження Л. Мухи, Н. Вовк та А. Пелешина, Ю. Горбаня, Л. Дубровіної, Н. Загоруйко, Л. Затоки, Л. Куяви, А. Остапенко, О. Погрібної, Т. Сидоренко й А. Фігури та ін.

Також розділ містить документи про історико-культурні фонди, колекції та зібрання бібліотек України, сучасний стан традиційних та електронних ресурсів. У публікаціях Т. Антонюк, М. Алексєєнко, Є. Бережок, О. Берези, Л. Березівської, О. Бондарчук, Г. Великодної, В. Гулак, О. Дроншкевич, Г. Ковальчук, Ю. Калініної-Симончук, М. Корнійчук, Ю. Левченко, І. Олексів, Р. Палійчук, А. Петренко та С. Сови, О. Полевщикової, Ю. Путрі, Н. Турчин, І. Ціборовської-Римарович, П. Шекери, Т. Якубової та інших досліджено рідкісні та цінні видання, колекції у фондах провідних бібліотек України – Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого, Національної бібліотеки України для дітей, Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського; наукових бібліотек закладів вищої освіти – Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, Національного університету «Запорізька політехніка», Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Національного університету імені Тараса Шевченка та ін.

У науковому дискурсі каталогізуванню документів присвячено низку публікацій, що охоплюють широке коло питань – бібліографічне описування документів (С. Блінохватова, О. Вакульчук, О. Кузнецов, Л. Сосова О. Хасанова, П. Шекера), систематизування документів (М. Ахвердова, Н. Грудініна, А. Діденко, Н. Кобижча, І. Лобановська, В. Муравйова, В. Солодовнік, І. Штефан), предметизування (О. Збанацька, О. Кириленко, Т. Кочеткова, Г. Мацюк), авторитетний контроль при створенні бібліографічних записів у електронному каталозі (І. Антоненко, І. Багрій, Т. Власова, М. Дорош, О. Ісаєва, О. Кириленко, О. Мартинюк, О. Помчалова та ін.).

Ефективність надання інформації користувачу залежить від якості створення і функціонування інформаційно-пошукової системи, до якої належать каталоги та картотеки. Питання створення і формування електронних та традиційних каталогів, технологічні процеси їхньої організації та ведення, практичний досвід створення інформаційно-пошукових систем у бібліотеках відображено у статтях О. Веремчук, С. Галицької, Н. Грудініної, А. Книш, С. Коваленко, К. Лобузінної, Я. Маленко, О. Помчалової, Л. Трачук, С. Янюк та ін.

П'ятий розділ **«Забезпечення інформаційних і соціально-культурних потреб користувачів»** репрезентує документи про діяльність національних та провідних галузевих бібліотек у напрямі розвитку бібліографії та відповідних ресурсів, висвітлює питання бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування за сучасних умов, соціокультурної роботи бібліотекаря. До

цього розділу також включено документи з питань формування інформаційної культури та медіаграмотності користувачів – учнів, студентів, педагогів і бібліотекарів, представлено матеріали з організації й популяризації читання дітей та молоді в бібліотеці, в сім'ї.

Теоретичні, науково-методичні та організаційні засади інформаційно-бібліографічної діяльності провідних бібліотек України, методи та технології викладено у роботах Н. Гаждан, О. Дікунової, Т. Добко, Г. Добровольського, В. Кононенко, О. Мурашко, Л. Пономаренко. Метабібліографічну діяльність провідних українських бібліотек представлено показниками «Бібліографічні показники у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля», «Інформаційні та бібліографічні видання медичних бібліотек України : (1934 р. – I півріччя 2020 р.) (Національна наукова медична бібліотека України), «Краєзнавчі бібліографічні посібники бібліотек України. 2016–2020» (Національна історична бібліотека).

У статтях В. Білоус, С. Галицької, О. Гончаренко, В. Гуменчук, Л. Діденко, Т. Коваль, Н. Коржик, Л. Литвинової, І. Матвейко, Т. Миськевич, Н. Ніколаєнко, К. Тишкевич, Л. Шестопалової та ін. відображено практичний досвід інформаційно-бібліотечного обслуговування, сучасні сервіси та послуги у забезпеченні фахових потреб користувачів.

Питання сучасних форм і методів соціокультурної діяльності, стан просвітницької роботи бібліотек висвітлено у публікаціях Т. Базир, К. Байрамової, В. Білоус, О. Бублик, В. Даниленко, Н. Івахнюк, Т. Коваль, А. Мороз, Т. Павленко, О. Скаченко, І. Хемчян та ін.

Актуалізовано проблему формування інформаційної компетентності та медіакомпетентності, про що свідчать праці І. Беззуб, О. Бублик, А. Вальорски, О. Ворон, Г. Головченко, Ю. Горбаня, С. Грипич, А. Давидової, Н. Завадської, Ю. Зорі, І. Ковач, І. Колеснікової, І. Кузьми, Л. Лисенко, Ю. Палехи, Г. Поберезької, Н. Приходькіної, І. Срібної та ін. Академія української преси розробила програми медіаосвітньої діяльності для дошкільнят, бібліотек.

Формування читацької культури, сучасні тренди у підтримці читання, читацька компетентність – ці питання детально опрацьовано у публікаціях О. Анісімової, Г. Білавич, Г. Гич, Н. Голуб, В. Здановської, Л. Куц, І. Лісової, О. Прищепи, Т. Сопової, О. Шевченко та ін. Огляд сучасних форм і методів підтримки й розвитку читання здійснила А. Рубан. Низку методичних порад щодо бібліотечних методів промоції читання розроблено в Національній бібліотеці України для дітей, Миколаївській обласній бібліотеці для юнацтва.

Шостий розділ «**Наукова та науково-методична діяльність бібліотек**» містить матеріали, присвячені модернізації науково-методичного супроводу роботи книгозбірень, організації інформаційно-аналітичної, дослідницької, видавничої, проєктної діяльності; тут відображено публікації стосовно

комунікаційної діяльності бібліотек, подано інформацію щодо бібліометричних та наукометричних методів для вимірювання показників продуктивності науково-дослідницької діяльності та поширення наукового знання.

Наукові та соціологічні дослідження бібліотек, інформаційно-аналітична, бібліометрична діяльність, використання наукометричних систем представлено у роботах М. Апшай, Л. Березівської, О. Воскобойнікової-Гузевої, Л. Дубровіної, С. Гарагулі, С. Іванової, С. Карпенко, О. Кобелева, Л. Коновал, Л. Костенко К. Лобузної, І. Лобузїна, А. Медведєвої, М. Назаровець, Н. Ніколаєнко, Г. та С. Панаріних, С. Цуканової та ін.

Перспективи та зміст науково-методичної роботи бібліотек, спрямованої на підвищення ефективності роботи книгозбірень, виявлення та впровадження найкращого досвіду, інновацій, використання результатів наукових досліджень, розглядають вітчизняні дослідники О. Василенко, Я. Бондарчук, Т. Добко, В. Загуменна, О. Капралюк, М. Мельник, В. Мудроха, Г. Солоїденко, Т. Сопова, І. Хемчян.

Видавничу діяльність бібліотек проаналізовано у публікаціях Т. Дубас, Ю. Заклінської, Т. Колеснікової, А. Рубан, Г. Шинкаренко та ін.

У бібліотечній практиці склалися різноманітні економічні, професійні та соціальні форми взаємодії, які спрямовані на формування єдиного інформаційного простору України, поліпшення якості надання послуг користувачам, запровадження інноваційних підходів у роботу бібліотек, підтримку міжнародного, національного, регіонального, міжвідомчого й міжгалузевого обміну знаннями і досвідом роботи бібліотек, а також проведення спільних заходів. Дослідженню різних форм співробітництва бібліотек присвячено роботи Н. Грабар, А. Даутової, Л. Елтермане, О. Клименко, А. Кононова, Т. Кузілової, А. Кухаренко, В. Медведєвої, Л. Прокопенко, О. Сокур, О. Шендрик та ін.

В останньому, сьомому, розділі **«Організаційна та управлінська діяльність бібліотек»** представлено публікації щодо створення інформаційно-освітнього простору бібліотек, їх фінансово-економічної діяльності, менеджменту та маркетингу в бібліотечній справі, організації роботи з кадрами, формування їх професійної компетентності, функціонування бібліотечних громадських організацій, об'єднань, асоціацій.

Теоретичні та прикладні аспекти бібліотечного менеджменту, інструменти визначення якості та ефективності функціонування бібліотек є предметом дослідження М. Адаменко, Я. Бондарчук, А. Венідиктової, О. Воскобойнікової-Гузевої, В. Горєвої, Л. Дем'янюк, В. Жукової, Н. Ковальчук, Т. Кулаковської, Т. Маринич, М. Мельник, Л. Полікарпової, Н. Терещенко, О. Шкурко та ін.

Питання бібліотечного маркетингу, економічної діяльності бібліотек знайшли відображення у публікаціях Я. Бондарчук, Т. Гранчак, О. Кислової, Т. Пилипець, М. Самсонова, Т. Скітер, К. Тишкевич та ін.

Розроблення теоретико-методичних, організаційних та практичних засад компетентнісного підходу у підготовці та підвищенні кваліфікації бібліотечних кадрів здійснено в роботах В. Бондаренко, О. Бруй, В. Візнюк, Г. Гречко, А. Гуменчук, Д. Дейч, М. Іванової та Н. Білинець, О. Клименко, І. Лобузїна, О. Матвієнко та М. Цивїна, В. Мудрохи, Н. Онищенко, Л. Прокопенко, Л. Філіпової та ін.

Як висновок, можемо констатувати, що матеріали посібника висвітлюють широкий спектр проблем функціонування бібліотеки в інформаційно-освітньому середовищі, комплексно розкривають досліджувану проблему та забезпечують вирішення низки питань, пов'язаних із поглибленням теоретичних, науково-методичних, організаційних засад діяльності книгозбірень, що у свою чергу сприятиме: новим науковим дослідженням щодо формування та використання інформаційних ресурсів; упровадженню інноваційних технологій в роботу книгозбірень; підвищенню професійної кваліфікації працівників бібліотек.

Позиції в посібнику пронумеровано (суцільна нумерація), бібліографічні записи не дублюються – використано систему посилань: у випадках, якщо документ за змістом багатоаспектний і стосується кількох підрозділів, його включено до одного основного підрозділу, а з інших подається посилання на нього (*Див. також*).

У складі допоміжного апарату – передмова, іменний покажчик і зміст. Для оперативного доступу до повних текстів публікацій в бібліографічному посібнику подано посилання на їхні адреси (URL) в інтернеті.

Покажчик призначено для працівників бібліотек. Він також він стане в пригоді тим, хто займається науково-дослідною, науково-педагогічною, науково-методичною та навчально-виховною діяльністю.

Л. О. Пономаренко, канд. наук із соц. комунікацій,
зав. відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
А. І. Рубан, молодший наук. співробітник
відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Розділ 1. Законодавча і нормативна база діяльності бібліотек в Україні

Закони України

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти : Закон України від 18 груд. 2019 р. № 392-IX // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 6. – Ст. 261. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20>.

2. Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг : Закон України від 29 квіт. 2021 р. № 1432-IX // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 44. – Ст. 2655. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1432-20#Text>.

3. Про електронні комунікації : Закон України від 16 груд. 2020 р. № 1089-IX // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 6. – Ст. 306. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

4. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25 квіт. 2019 р. № 2704-VIII // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 41. – Ст. 1422 ; Відом. Верхов. Ради України. – 2019. – № 21. – Ст. 81. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.

5. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27 квіт. 2021 р. № 1414-IX // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 41. – Ст. 2454 ; Уряд. кур'єр. – 2021. – 10 черв. (№ 110) ; Голос України. – 2021. – 21 трав. (№ 93). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>.

Про зміни у частині першій статті 20 та у статті 25 Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

Див. також: №№ 121, 176

Укази Президента України

6. Про заходи щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму : указ Президента України від 18 серп. 2020 р. № 329/2020 // Офіц. вісн. Президента України. – 2020. – № 18. – Ст. 861 ; Уряд. кур'єр. – 2020. – 20 серп. (№ 160). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329/2020#Text>.

7. Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року : указ Президента України від 12 берез. 2021 р. № 94/2021 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 23. – Ст. 1049. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>.

8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію людського розвитку» : указ Президента України від 2 черв. 2021 р. № 225/2021 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 45. – Ст. 2758 ; Уряд. кур'єр. – 2021. – 4 черв. (№ 106). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225/2021#Text>.

Затверджено Стратегію людського розвитку, в якій основними завданнями щодо реалізації цілі 3.2. «Розвиток бібліотечної справи та популяризація читання» є приведення нормативно-правової бази, що регулює бібліотечну сферу, до міжнародних стандартів; модернізація матеріально-технічної бази, розширення обсягу надання бібліотечних послуг у цифровому середовищі та забезпечення доступу до них; оновлення бібліотечних фондів з метою максимального задоволення запитів користувачів бібліотек; підтримка видавничої справи та програм популяризації читання через систему соціального партнерства та спільних програм і проєктів.

9. Про Стратегію національно-патріотичного виховання : указ Президента України від 18 трав. 2019 р. № 286/2019 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 41. – Ст. 1435. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019>.

Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України

10. Деякі питання встановлення підвищень посадових окладів (ставок заробітної плати) та доплат за окремі види педагогічної діяльності у державних і комунальних закладах та установах освіти : постанова Каб. Міністрів України від 28 груд. 2021 р. № 1391 // Уряд. кур'єр. – 2021. – 29 груд. (№ 250). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1391-2021-%D0%BF#Text>.

Педагогічним та іншим працівникам, які проводять бібліотечну роботу та роботу з бібліотечним фондом підручників, у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти за завідування бібліотекою (медіатекою) за умови відсутності штатної посади завідувача бібліотеки (медіатеки) встановлюється доплата за завідування в розмірі 5–15 % від посадового окладу (ставки заробітної плати).

11. Деякі питання діяльності Міністерства культури та інформаційної політики : постанова Каб. Міністрів України від 16 жовт. 2019 р. № 885 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 88. – Ст. 2942. – Дод.: Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/885-2019-%D0%BF>.

Постановою затверджено Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України.

12. Деякі питання цифрової трансформації : розпорядж. Каб. Міністрів України від 17 лют. 2021 р. № 365-р // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 36. – Ст. 2153. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D1%80#Text>.

13. Концепція реформування системи забезпечення населення культурними послугами : схвалено розпорядж. Каб. Міністрів України від 23 січ. 2019 р. № 27-р // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 12. – Ст. 425. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/27-2019-%D1%80>.

14. Питання Єдиного державного веб-порталу цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта» : постанова Каб. Міністрів України від 10 берез. 2021 р. № 184 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 23. – Ст. 1067. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/184-2021-%D0%BF#Text>.

Вебпортал цифрової освіти призначено для реалізації права кожного на якісну та доступну освіту шляхом забезпечення створення можливості дистанційного навчання через інтернет. Станом на 2022 р. створено цифровий контент, який стане в пригоді бібліотекарям: «Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності», «Медіаграмотність у часи пандемії», «Як стати ХАБом цифрової освіти?».

15. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо діяльності Міністерства культури та інформаційної політики : постанова Каб. Міністрів України від 23 берез. 2020 р. № 231 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 28. – Ст. 1017. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231-2020-%D0%BF>.

16. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Каб. Міністрів України від 20 трав. 2020 р. № 392 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 43. – Ст. 1294. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-%D0%BF#Text>.

17. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Каб. Міністрів України від 9 груд. 2020 р. № 1236 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 1. – Ст. 14. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF#n138>.

18. Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій : розпорядж. Каб. Міністрів України від 24 квіт. 2019 р. № 265-р // Уряд. кур'єр. – 2019. – 16 трав. (№ 90). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80#n7>.

У Переліку видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій, – видання книг, видання газет, журналів, інші види видавничої діяльності, діяльність інформаційних агентств, функціонування бібліотек і архівів.

19. Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні : постанова Каб. Міністрів України від 6 лют. 2019 р. № 72 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 16. – Ст. 548. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2019-%D0%BF/sp:max100>.

20. Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Каб. Міністрів України від 30 черв. 2021 р. № 673 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 55. – Ст. 3403. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/673-2021-%D0%BF#Text>.

21. Про затвердження переліку книжкової продукції, що придбавається для поповнення бібліотечних фондів : розпорядж. Каб. Міністрів України від 5 лип. 2019 р. № 598-р // Уряд. кур'єр. – 2019. – 10 серп. (№ 152). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/598-2019-%D1%80/sp:max100>.

22. Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури, що не є орендою : постанова Каб. Міністрів України від 2 груд. 2020 р. № 1183 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 99. – Ст. 3213 ; Уряд. кур’єр. – 2020. – 4 груд. (№ 236). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1183-2020-%D0%BF#Text>.

23. Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020–2025 роки : постанова Каб. Міністрів України від 9 жовт. 2020 р. № 932 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 84. – Ст. 2699. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2020-%D0%BF#Text>.

24. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії людського розвитку на 2021–2023 роки : розпорядж. Каб. Міністрів України від 9 груд. 2021 р. № 1617-р // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 100. – Ст. 6613. – Дод.: План заходів... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1617-2021-%D1%80#Text>.

Оперативна ціль 3.2. «Розвиток бібліотечної справи та популяризація читання» включає приведення нормативно-правової бази, що регулює бібліотечну сферу, у відповідність із міжнародними стандартами; модернізацію матеріально-технічної бази, розширення обсягу надання бібліотечних послуг у цифровому середовищі та забезпечення доступу до них; оновлення бібліотечних фондів з метою максимального задоволення запитів користувачів бібліотек; підтримку видавничої справи та програм популяризації читання через систему соціального партнерства та спільних програм і проєктів.

25. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами : розпорядж. Каб. Міністрів України від 22 трав. 2019 р. № 355-р // Уряд. кур’єр. – 2019. – 13 черв. (№ 110). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/355-2019-%D1%80>.

26. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації загальнодержавних заходів у сфері освіти : постанова Каб. Міністрів України від 19 лют. 2020 р. № 131 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 20. – Ст. 762. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131-2020-%D0%BF#Text>.

27. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Українському інституту книги для підтримки книговидавничої справи та популяризації української літератури у світі : постанова Каб. Міністрів України від 12 черв. 2019 р. № 638 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 59. – Ст. 2023. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-2019-%D0%BF/sp:max100>.

28. Про наукові об’єкти, що становлять національне надбання : постанова Каб. Міністрів України від 10 листоп. 2021 р. № 1206 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 92. – Ст. 5959. – Дод.: Перелік... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-2021-%D0%BF#Text>.

У перелік наукових об'єктів, яким надано статус таких, що становлять національне надбання, додано фонд стародрукованих, рідкісних та цінних книжкових зібрань Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка; колекцію наукових видань 1901–1917 років із фондів Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук. Внесено такі зміни до Переліку наукових об'єктів, що становлять національне надбання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2001 р. № 1709: позицію «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напрямку 19–20 століття (1850–1917 рр.) Державної науково-педагогічної бібліотеки України (м. Київ)» замінено на позицію «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напрямку 19–20 століття (1850–1917 рр.) Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (м. Київ); слова «Львівської наукової бібліотеки імені В. Стефаника» замінено словами «Львівської національної наукової бібліотеки імені В. Стефаника». У додатку до розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 р. № 1038 «Про віднесення наукових об'єктів до таких, що становлять національне надбання» пункт 4 викладено в такій редакції: «Фонд видань, випущених у ХІХ столітті, з сільськогосподарської тематики Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки (м. Київ)». Виключено з переліку позицію «Колекція стародруків Педагогічного музею України (м. Київ)».

29. Про приєднання до Статуту Міжнародного центру реєстрації серіальних видань (Міжнародного центру ISSN): постанова Каб. Міністрів України від 6 берез. 2019 р. № 163 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 22. – Ст. 763. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/163-2019-%D0%BF>.

30. Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року : розпорядж. Каб. Міністрів України від 19 трав. 2021 р. № 474-р // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 42. – Ст. 2565. – Дод.: Концепція... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2021-%D1%80#Text>.

31. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року : розпорядж. Каб. Міністрів України від 9 жовт. 2020 р. № 1233-р // Уряд. кур'єр. – 2020. – 27 жовт. (№ 208). – Дод.: Концепція... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1233-2020-%D1%80#Text>.

32. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи забезпечення населення культурними послугами : розпорядж. Каб. Міністрів України від 19 серп. 2020 р. № 1035-р // Уряд. кур'єр. – 2020. – 28 серп. (№ 166). – Дод.: Концепція... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1035-2020-%D1%80#Text>.

33. Про схвалення Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами : розпорядж. Каб. Міністрів України від 23 січ. 2019 р. № 27-р // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 12. – Ст. 425. – Дод.: Концепція... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/27-2019-%D1%80>.

34. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації : розпорядж. Каб. Міністрів України від 3 берез. 2021 р. № 167-р // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 21. – Ст. 955. – Дод.: Концепція... – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>.

35. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : розпорядж. Каб. Міністрів України від 14 квіт. 2021 р. № 366-р // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 36. – Ст. 2154 ; Уряд. кур'єр. – 2021. – 26 трав. (№ 99). – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>.

36. Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» : розпорядж. Каб. Міністрів України від 17 лип. 2019 р. № 596-р // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 62. – Ст. 2159. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/596-2019-%D1%80>.

Нормативно-правові акти центральних державних органів виконавчої влади

Міністерство освіти і науки України

37. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 20 трав. 2020 р. № 1/9-263 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti?fbclid=IwAR1VYIpSjhbTwD7PQkbqHJECgeq5WNV-3KH1ALgfZT4qL_1UK89j5Cv_5XI, вільний (дата звернення: 11.08.2022). – Назва з екрана. – Додаток: Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : аналіт. записка / розроб. Володимир Бахрушин.

38. Про державну атестацію закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності : наказ М-ва освіти і науки України від 12 берез. 2019 р. № 338 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 54. – Ст. 1895. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0688-19>.

39. Про затвердження номінацій та критеріїв оцінювання Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2020» : наказ М-ва освіти і науки України від 26 квіт. 2019 р. № 598 // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Трав. (№ 9/10). – С. 2–4.

40. Про затвердження Порядку забезпечення доступу закладів вищої освіти і наукових установ до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 27 лют. 2019 р. № 269 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 39. – Ст. 1394. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0463-19>.

41. Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 1 верес. 2021 р. № 963 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-nadannya-dostupu-zakladam-vishoyi-osviti-i-naukovim-ustanovam-do-elektronnih-naukovih-baz-danih-2021>, вільний (дата звернення: 8.04.2021). – Назва з екрана.

42. Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам до електронних наукових баз даних та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України : наказ М-ва освіти і науки України від 29 трав. 2020 р. № 721 // Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2019 році : інформ.-аналіт. огляд / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 25. – С. 111–113.

43. Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19 [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 16 берез. 2020 р. № 406 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizacijni-zahodi-dlya-zapobigannya-poshirennyu-koronavirusu-s-ovid-19>, вільний (дата звернення: 31.05.2022). – Назва з екрана.

44. Про організацію проведення моніторингу видань, включених до Переліку наукових фахових видань України [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 11 серп. 2020 р. № 1040 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-provedennya-monitoringu-vidan-vklyuchениh-do-pereliku-naukovih-fahovih-vidan-ukrayini>, вільний (дата звернення: 31.05.2022). – Назва з екрана.

45. Про проведення всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2020» : наказ М-ва освіти і науки України від 25 лют. 2019 р. № 254 // Шкл. б-ка плюс. – 2019. – Берез. (№ 5/6). – С. 2–4.

46. Про створення Національної електронної науково-інформаційної системи «URIS» [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 4 берез. 2020 р. № 348 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5e9/566/30e/5e956630ed623434148230.pdf>, вільний (дата звернення: 22.06.2020). – Назва з екрана.

Проект створення Національної електронної науково-інформаційної системи «URIS» (Ukrainian Research Information System) передбачає створення єдиного ресурсу, що міститиме профілі всіх українських вчених, систему комплексних метрик наукових здобутків дослідницьких та науково-освітніх установ, окремих інститутів/факультетів, відділів/кафедр та окремих дослідників. Створення та забезпечення функціонування «URIS» відбуватиметься на базі Державної науково-технічної бібліотеки України.

47. Щодо наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2014 № 931 [«Про проведення щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек»] [Електронний ресурс]: [про метод. рек. до проведення в 2019 р. Всеукр. місячника шкільн. б-к під гаслом «Бібліотека Нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня»] / ДНУ «Ін-т модернізації змісту освіти» МОН України // Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Monthly_School_Libraries-2019.pdf, вільний (дата звернення: 19.07.2022). – Назва з екрана.

48. Щодо наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2014 № 931 [«Про проведення щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек»]: [про метод. рек. до проведення в 2020 р. Всеукр. місячника шкільн. б-к під гаслом «Шкільна бібліотека та екологічна просвіта учнів»] / ДНУ «Ін-т модернізації змісту освіти» МОН України // Шкільн. б-ка плюс. – 2020. – Верес. (№ 17/18). – С. 3.

49. Щодо наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2014 № 931 [«Про проведення щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек»] [Електронний ресурс]: [про метод. рек. до проведення в 2021 р. Всеукр. місячника шкільн. б-к під гаслом «Краєзнавство в шкільній бібліотеці: нові традиції та цінності»] / ДНУ «Ін-т модернізації змісту освіти» МОН України // Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2021. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/Monthly_methodical_recommendations_2021.pdf, вільний (дата звернення: 19.07.2022). – Назва з екрана.

Див. також: № 892

Міністерство культури та інформаційної політики України

50. Про внесення змін до наказу Міністерства культури і туризму України від 18 жовтня 2005 року № 745 [«Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки»]: наказ М-ва культури та інформ. політики України від 5 лют. 2021 р. № 61 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 27. – Ст. 1493. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0365-21#Text>.

Доповнити наказ новим пунктом 8 такого змісту: «8. При перегляді показників керівних працівників, керівників інших структурних підрозділів, професіоналів, наукових працівників, фахівців музеїв та заповідників, показники для віднесення до груп за оплатою праці керівних працівників бібліотек та централізованих бібліотечних систем, а також показники для віднесення до груп за оплатою праці керівних працівників клубних закладів, парків культури і відпочинку, центрів культури і дозвілля, зоопарків не враховувати показники відвідування у період дії карантину, установленого Кабінетом Міністрів України».

51. Про затвердження Змін до Порядку відбору книжкової продукції, що пропонується до закупівлі для поповнення бібліотечних фондів : наказ М-ва культури України від 6 берез. 2019 р. № 178 // Офіц. вісн. України. – 2019. – № 30. – Ст. 1084. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0318-19>.

52. Про затвердження Типової форми договору про надання інституційної підтримки у формі гранту : наказ М-ва культури та інформ. політики України від 12 листоп. 2020 р. № 2292 // Офіц. вісн. України. – 2020. – № 94. – Ст. 3057. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1175-20#Text>.

Щодо форми договору про надання інституційної підтримки у формі гранту від державної установи «Український інститут книги» юридичним або фізичним особам-підприємцям для забезпечення їх стабільної діяльності та розвитку в умовах дії запроваджених відповідно до законодавства обмежень господарської діяльності, зумовлених надзвичайною ситуацією, надзвичайним станом або карантинном.

Міністерство охорони здоров'я України

53. Про внесення змін до Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів під час проведення культурно-мистецьких заходів на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) [Електронний ресурс] : постанова Голов. держ. санітар. лікаря України від 4 серп. 2020 р. № 45 // Міністерство охорони здоров'я України : [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Дод.: Тимчасові рек... – Режим доступу:

<https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/документи/Головний%20Санітарний%20лікар/Постанова%20головного%20державного%20санітарного%20лікаря%20%20№%2045.pdf>, вільний (дата звернення: 30.09.2021). – Назва з екрана.

54. Про затвердження Переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним щепленням : наказ М-ва охорони здоров'я України від 4 жовт. 2021 р. № 2153 // Офіц. вісн. України. – 2021. – № 78. – Ст. 4973. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1306-21#Text>.

55. Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів у офісних приміщеннях в період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) [Електронний ресурс]: постанова Голов. держ. санітар. лікаря України від 9 трав. 2020 р. № 16 // Міністерство охорони здоров'я України: [офіц. вебсайт]. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/документи/Головний%20Санітарний%20лікар/Постанова%2016.pdf>, вільний (дата звернення: 31.05.2022). – Назва з екрана.

Державна архівна служба України

56. Про затвердження та впровадження Типових норм часу і виробітку на основні види робіт, що виконуються в архівних установах [Електронний ресурс]: наказ Держ. архів. служби України від 29 квіт. 2020 р. № 45 // Держ. архів. служба України: офіц. вебпортал органу викон. влади. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – С. 1. – Додаток: Типові норми часу...: с. 2–189. – Режим доступу: https://srpi.archives.gov.ua/tmp/1328_1.pdf, вільний (дата звернення: 8.05.2022). – Назва з екрана.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України

57. Щодо СОУ 18.1-02477019-07:2015 «Поліграфія. Підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх навчальних закладів» [Електронний ресурс]: наказ Держкомтелерадіо від 23 жовт. 2019 р. № 434 // Державний комітет телебачення і радіомовлення України: [вебпортал]. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=159501&cat_id=94566, вільний (дата звернення: 22.04.2022). – Назва з екрана.

Із метою встановлення загальних технічних вимог щодо виготовлення підручників і навчальних посібників для загальноосвітніх навчальних закладів наказано прийняти і надати чинності з 24.10.2019 до 31.12.2024 СОУ 18.1-02477019-07:2015 «Поліграфія. Підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх навчальних закладів» зі зміною № 1 та поправкою № 1.

Стандартизація бібліотечної діяльності

58. Анісімова, О. М. Місце та роль ДСТУ 4163:2020 «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів» у системі чинних документів із справочинства / Анісімова Ольга Миколаївна, Лукаш Галина Павлівна, Вишинська Ірина Павлівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 4. – С. 5–14. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/249319>.

59. Соколова, І. В. Інформаційне забезпечення впровадження національних і міжнародних стандартів у діяльність бібліотек України / Ірина Соколова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56 : Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 217–238. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_17.

60. Солоіденко, Г. І. Стан і тенденції розвитку стандартизації в бібліотечній справі / Галина Солоіденко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56 : Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 239–253. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_18.

61. Стандарти з бібліотечної справи і суміжних галузей (чинні станом на 1.11.2019 р.): анот. бібліогр. покажчик / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [упоряд. І. В. Соколова ; відп. ред. О. М. Василенко]. – Київ : [НБУВ], 2019. – 69 с. – Доступно також: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003708>.

62. Стандарти з інформаційних наук, бібліотечної та видавничої справи : бібліогр. покажч. / Держ. наук.-техн. б-ка України, від. норматив.-техн. та промисл. док. ; [укладач Леонова Т. В.]. – Київ : [ДНТБ України], 2021. – 17 с. – Доступно також: <https://dntb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%92%D0%A1-06.2021.pdf>.

63. Тур, О. М. Стандарти ISO, присвячені процесам оцифрування, конверсії та міграції документів / Тур Оксана Миколаївна, Шабуніна Вікторія Валентинівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 54–62. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189850>.

Проаналізовано стандарти ISO, присвячені процесам оцифрування, конверсії та міграції документів, та визначено їх особливості. Особливу увагу приділено термінологічним розділам.

64. Тур, О. М. Сучасна проблематика гармонізування національних стандартів із міжнародними та європейськими / Тур Оксана Миколаївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 1. – С. 41–49. – Бібліогр.: 22 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_1_9.

У статті досліджено комплекс проблем, пов'язаних із запровадженням міжнародних та європейських стандартів із метою гармонізації законодавства України із законодавством ЄС.

Див. також: №№ 57, 311, 394, 446, 878.

Розділ 2. Загальні засади бібліотечної справи. Бібліотечна система України

65. Адреси, телефони, факси, інтернет, електронна пошта провідних бібліотек України : довідник / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [матеріал підгот. О. Зозуля]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2019. – 39 с. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=10654>.

66. Адреси, телефони, факси провідних бібліотек України : [довідник] / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. А. О. Кононов]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 26 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/620#page/1/mode/1up>.

67. Аналітичний огляд діяльності бібліотек України для дітей у 2017–2019 роках [Електронний ресурс] / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад.: Н. М. Загоруйко та ін. ; відп. за вип. А. І. Гордієнко]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 287 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/656#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 1.06.2022). – Назва з екрана.

68. Барабаш, С. II міжнародна науково-практична конференція «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення», 6–9 жовтня 2020 р. / Світлана Барабаш // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 6. – С. 114–120. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/218618>.

Про конференцію, організовану Науково-технічною бібліотекою ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та ВГО «Українська бібліотечна асоціація».

69. Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Вербова В. В., Горбенко Н. А., Страйгородська Л. І. ; наук. ред. Добко Т. В.]. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2020. – 165 с. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 35). – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/09/Berezivska_2020.pdf, вільний (дата звернення: 25.06.2022). – Назва з екрана.

70. Биргюль, Ю. Путешествие в цивилизацию Национальной библиотеки Турции / Юнал Биргюль // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 24–29. – Библиогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

71. Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика [Електронний ресурс] : зб. тез доп. І-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Мукачєво, 27 серп. 2021 р. / Мукачів. держ. ун-т, каф. філолог. дисциплін та соц. комунікацій ; [голов. ред. Щербан Т. Д.]. – Електрон. дані. – Мукачєво : [МДУ], 2021. – 69 с. – Режим доступу:

<http://dspace.msu.edu.ua:8080/handle/123456789/8627>, вільний (дата звернення: 26.05.22). – Назва з екрана.

72. «Бібліотека – вимір незалежності» [Електронний ресурс] : XII Львів. міжнар. бібл. форум : зб. матеріалів / ВГО Укр. бібл. асоц. ; [редкол.: В. С. Пашкова та ін.]. – Електрон. дані. – Київ : [УБА], 2021. – 57 с. – Режим доступу:

https://ula.org.ua/images/uba_document/seminar/Zbirnyk_Biblioforum_2021_compressed.pdf, вільний (дата звернення: 17.05.22). – Назва з екрана.

73. Бібліотека для дітей незалежної України: змінюючи формат незмінної мети : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 6–8 жовт. 2021 р. / Нац. б-ка України для дітей, Нац. секц. ІВВУ, Укр. асоц. працівників б-к для дітей ; [уклад. Т. М. Кузілова]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 171 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/663#page/1/mode/1up>.

74. Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля ; наук. ред. Н. Розколупа]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2019. – 168 с. : іл., табл. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

75. Бібліотека. Книга. Наука : матеріали наук. семінару (Київ, 26–27 верес. 2019 р.). Вип. 2 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка, каф. інформ. технологій ; [редкол.: Богуш Ірина Олегівна та ін.]. – Київ : Видавн. центр КНУКіМ, 2019. – 111 с. – Доступно також: <https://drive.google.com/open?id=1OАНP87xUOxztkNYfHKKhCY4MmOW5IZcA>.

76. Бібліотека навчального закладу в контексті інформатизації суспільства [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. для б-к закл. заг. серед., проф.-техн., вищої освіти. Вип. 4 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: А. І. Рубан, І. І. Хемчян ; наук. консультант Т. В. Добко ; бібліогр. ред. А. І. Рубан]. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. – 500 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек»; вип. 23). – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/08/Biblioteka-navchalnogo-zakladu_vyp.4.pdf, вільний (дата звернення: 15.09.2022). – Назва з екрана.

Рец.: Рубан, А. І. Бібліографічний посібник для бібліотекарів закладів освіти / Алла Рубан // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 43–45. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_8.

77. Бібліотека як складова культурного, наукового та національного розвитку держави: до 190-річчя Одеської національної наукової бібліотеки [Електронний ресурс] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Одеса, 25–26 верес. 2019 р.) / М-во культури та інформ. політики України, Одес. нац. наук. б-ка ; [упоряд. С. Г. Сердюк ; автор вступ. ст. І. О. Бірюкова ; ред.: Н. Г. Майданюк, І. С. Шелестович. – Електрон. дані. – Одеса : [ОННБ], 2020.–

Режим доступу: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/442804.pdf, вільний (дата звернення: 4.04.2021). – Назва з екрана.

78. Бібліотеки наукових установ Національної академії наук України : довідник / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [авт. кол.: О. С. Онищенко, Г. І. Солоїденко, Т. Л. Кулаковська]. – Київ : [НБУВ], 2019. – 311 с. – Доступно також: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004038>.

79. Бібліотеки України для дітей : довідник / Нац. б-ка України для дітей ; [авт.-уклад. Т. М. Кузілова]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 257 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/564#page/1/mode/1up>.

80. Білик, О. Пандемія COVID-19 та діяльність національних бібліотек світу / підгот. Олена Білик // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 38–39.

Представлено результати опитування національних бібліотек різних країн щодо їхньої діяльності в умовах пандемії COVID-19, яке було проведено Національною бібліотекою Нідерландів за запитом Конференції директорів національних бібліотек світу.

81. Бова, І. В. Вибір інноваційного шляху університетської бібліотеки: осмислення перспектив її діяльності : [досвід роботи Наук. б-ки Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого] / Бова Ірина Валеріївна, Марцун Тетяна Валентинівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 133–140. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqslsvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

82. Богущ, Т. Пандемія COVID-19: виклики й особливості діяльності бібліотек / Тетяна Богущ // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 7–12.

Пандемія коронавірусу COVID-19 змусила бібліотеки України оперативно шукати нові методи роботи і розробляти власні форс-мажорні стратегії, які б враховували такі етапи, як робота в умовах карантину, вихід із карантину та подолання наслідків, корегування подальшої роботи.

83. Бояринова, О. Данська бібліотечна система як модель майбутнього [Електронний ресурс] : березень 2020 / Оксана Бояринова. – Електрон. дані. – [Київ], 2020. – 65 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1vzMXJZuo-Wuu2i1My9LflDo5pDtoSgWM/view>, вільний (дата звернення: 25.05.22). – Назва з екрана.

84. Бояринова, О. Переосмислення бібліотек: данський досвід / Оксана Бояринова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 36–38.

Інформацію про роботу данських бібліотек було отримано в межах програми мобільності від Дому Європи, що його фінансує Європейський Союз.

85. Бруй, О. Як бібліотеки переміщених університетів підтримують освіту та науку / Оксана Бруй // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 2. – С. 32–37.

Висвітлено реалізацію проєкту «Розвиток бібліотек переміщених університетів як центрів підтримки освітнього та наукового процесів», який виконувала у 2019–2020 рр. ВГО «Українська бібліотечна асоціація» за підтримки Посольства США в Україні.

86. Бурміс, І. В. Формування моделі публічної бібліотеки в умовах об'єднаних територіальних громад Півдня України / Бурміс Ірина Валеріївна // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* – 2021. – № 1. – С. 12–20. – Бібліогр.: 22 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2021_1_4.

87. Валиев, Д. Национальная библиотека Таджикистана: тенденции и развитие в период пандемии / Джамил Валиев // *INFOLIB.* – 2021. – № 1. – С. 25–27. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/04/2021-1.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

88. Васільєва, Н. В. Реформування освіти – час змін для шкільних бібліотек / Н. В. Васільєва // *Шкіл. бібліотекар.* – 2020. – Верес. (№ 9). – С. 27–30. – Бібліогр.: 8 назв.

Розглянуто необхідність трансформації бібліотек Нової української школи в інформаційні центри, центри дослідження, відкриття, творчості та інноваційної педагогіки в контексті розбудови НУШ.

89. Воскобойнікова-Гузєва, О. В. Бібліотечний соціальний інститут в першій чверті ХХІ століття: історичні та соціокультурні чинники розвитку / Воскобойнікова-Гузєва Олена Вікторівна // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* – 2020. – № 1. – С. 72–79. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_1_13.

90. Ганиева, Д. Республиканский педагогический образовательный ресурсный центр в помощь развитию педагогической науки и образования : [Республ. науч.-пед. б-ка Узбекистана] / Доно Ганиева // *INFOLIB.* – 2020. – № 3. – С. 25–27. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/10/2020-3-1.pdf>.

91. Ганиева, Д. Сохранение культурного наследия и создание современных образовательных услуг : к 85-летию Республ. науч.-пед. б-ки [Узбекистана] / Доно Ганиева // *INFOLIB – Информ.-библ. вестн.* – 2019. – № 2. – С. 86–89. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/2019%202.pdf.

92. Гончаренко, О. Науково-інформаційна діяльність провідних бібліотек освітянської галузі: тенденції, напрями, перспективи / Олена Гончаренко // *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.].* – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 51. – С. 309–317. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_51_24.

Проаналізовано щорічне видання «Довідник науково-інформаційної й видавничої діяльності та основних заходів, спрямованих на підвищення професійної майстерності бібліотечних працівників освітянської галузі». З'ясовано тенденції та кількість книгозбірень, які подають інформацію до Довідника, виявлено найактивніших учасників, особливості, форми, види й зміст видавничої продукції та проведених заходів.

93. Горбань, Ю. І. Наукова бібліотека Київського національного університету культури і мистецтв: часи змін та доповненої реальності : до 55-річчя від дня заснування / Ю. І. Горбань, О. О. Скаченко ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка. – Київ : Ліра-К, 2019. – 263 с. : кольор. іл. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1f5M3K1TXwZx9jrX_1zhy08_Gthkv05V9/view.

94. Горбань, Ю. І. Наукова бібліотека КНУКіМ. 55 років у просторі і часі: факти і фігури / Юрій Горбань, Олена Скаченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 4. – С. 54–57.

Висвітлено основні факти історії та сьогодення Наукової бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв з нагоди її 55-річчя. Проаналізовано інформаційні ресурси, наукову роботу, видавничу та проектну діяльність, вплив цифрових технологій на розвиток бібліотеки у 2013–2018 роках.

95. Горбань, Ю. Трансформація бібліотеки Киевского национального университета культуры и искусств в научно-информационный центр / Юрий Горбань, Елена Скаченко // INFOLIB. – 2020. – № 4. – С. 22–26. – Библиогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2021/03/2020-4.pdf>.

96. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного: бібліографічний портрет за 75 років : ретроспект. бібліогр. покажч. / Держ. наук. архітектур.-будів. б-ка ім. В. Г. Заболотного ; [уклад.: Г. А. Войцехівська, В. М. П'яскіна, Н. В. Світла]. – Київ : [Б. в.], 2019. – 654 с. – Доступно також: http://www.dnabb.org/spaw2/uploads/files/75_1-11-2019.pdf.

97. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (2010–2019): наук.-допом. бібліогр. покажч. / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Самчук Л. І. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 185 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Доступно також: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Index_of_20_years_of_DNPB_2019.pdf.

98. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019) : [інформ. довід.] / [Л. Д. Березівська та ін. ; наук. ред. Л. Д. Березівська] ; Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Вінниця : Твори, 2019. – 205 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Доступно також: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/handbook_DNPB_2015-2019.pdf.

99. Дитячі бібліотеки у світлі реформи децентралізації [Електронний ресурс]: інформ. лист / Нац. б-ка України для дітей; [авт.-уклад. Т. М. Кузілова]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 17 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/457#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 7.06.22). – Назва з екрана.

100. Діденко, Л. Нотатки про роботу бібліотеки Полтавського університету економіки і торгівлі під час карантину / Лариса Діденко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 29–30.

101. Дікунова, О. А. Шлях у 90 років: до ювілею бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету / Дікунова Олена Анатоліївна, Лебедюк Олена Олександрівна // Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2021. – С. 153–157. – Доступно також:

<https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view>.

102. Діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в умовах пандемії COVID-19: виклики, проблеми та шляхи їх розв’язання [Електронний ресурс] / Лариса Березівська, Дмитро Закатнов, Сніжана Тарнавська, Людмила Страйгородська // Наук.-пед. студії: наук. журн. – Електрон. дані. – 2021. – Вип. 5. – С. 120–135. – Бібліогр.: 23 назви. – Режим доступу: <http://npstudies.dnrb.gov.ua/article/view/250402/247842>, вільний (дата звернення: 13.04.2022). – Назва з екрана.

103. Дмитрук, Т. Нормативно-правова база організації бібліотечної галузі в Україні / Тетяна Дмитрук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 53–66. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_6.

Проаналізовано основні положення проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

104. Довідник науково-інформаційної й видавничої діяльності та основних заходів, спрямованих на підвищення професійної майстерності бібліотечних працівників освітянської галузі [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян; наук. ред. і відп. за вип. І. І. Хемчян]. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. – 129 с. – Доступно також: http://dnrb.gov.ua/wp-content/uploads/2015/12/directory_2019.pdf; http://lib.iitta.gov.ua/715237/2/directory_2019.pdf.

Узагальнено дані про заплановану на 2019 р. інформаційну та видавничу діяльність провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, зокрема про створення наукових видань, укладання бібліографічних посібників, інструктивно-методичних матеріалів, про науково-практичні заходи, спрямовані на підвищення професійного рівня бібліотечних працівників освітянської галузі.

105. Єпіфанова, О. Гортаючи життя сторінки... : (до 95-річчя Наук. б-ки Східноукраїн. нац. ун-ту ім. Володимира Даля) / Ольга Єпіфанова, Вероніка Савельєва // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 55–58.

Представлено історичне минуле книгозбірні та етапи її становлення і розвитку, розкрито сьогодення та шляхи модернізації бібліотеки.

106. Загуменна, В. Адвокація як важливий напрям діяльності сучасної бібліотеки / Віра Загуменна // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 4. – С. 25–28. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_4_8.

107. Зубарева, Т. О. Віват, бібліотеко! : (до 90-річчя з Дня заснування навч. закл.) : [досвід роботи б-ки КЗ «Педагогічний фаховий коледж» м. Балти Одес. обл.] / Т. О. Зубарева // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – Жовт. (№ 10). – С. 10–13.

108. Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 7 листоп. 2019 р. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д., Страйгородська Л. І., Лапаєнко С. В. та ін.]. – Електрон. дані. – [Київ : б. в.], 2019. – 104 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/abstracts_collection_2019.pdf, вільний (дата звернення: 24.08.2022). – Назва з екрана. – Із змісту: Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (1999–2019): здобутки та перспективи розвитку / Л. Д. Березівська ; Особливості інформаційно-аналітичного супроводу освіти з досвіду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / А. В. Селецький ; Репрезентація діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України через видавничу діяльність / Л. М. Татарчук ; Електронні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в системі науково-інформаційного забезпечення галузі освіти / В. В. Вербова ; Дошкільна освіта в українській бібліографії (на основі фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) / Н. А. Горбенко ; Бібліографічні покажчики з питань освіти й педагогіки у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / Л. І. Самчук ; Співпраця Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського та Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Т. В. Добко ; Збагачення та розширення онлайнових інформаційних сервісів освітянської бібліотеки за умов розвитку цифрових технологій / О. В. Баркова ; Матеріали наукових форумів Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН як складник національної аграрної бібліографії XXI століття / С. Д. Коваленко ; Науково-інформаційний супровід

медичної науки в сучасних умовах / Т. В. Кулієва ; Інформаційно-освітня робота інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Ю. І. Левченко ; Сучасні підходи до організації роботи шкільної бібліотеки / О. Є. Матвійчук ; Візія і місія освітянської бібліотеки / Я. Є. Сошинська ; Журнальні видання як важливий чинник інформаційного забезпечення користувачів спеціальної бібліотеки / Л. М. Бондар ; Провідні книгозбірні мережі освітянських бібліотек України: сучасний стан, здобутки, перспективи / О. Л. Гончаренко ; Педагогічна наука і практика в сучасних університетських бібліографічних посібниках / Т. А. Гришина ; Персоналія в систематичному каталозі: принципи відображення, проблеми систематизування та пошуку / Н. Д. Грудініна ; Інформаційно-пошукова система Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / С. Г. Коваленко ; Авторитетний файл предметних рубрик і сучасна освітня термінологія / Н. Є. Зоріна ; Універсальна десяткова класифікація в бібліотеках закладів загальної середньої освіти: перші здобутки і перспективи впровадження / І. Г. Лобановська ; Інформаційний ресурс Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: історія формування / Н. Г. Мацібора ; Система підвищення рівня професійної компетентності працівників медичних бібліотек України / С. М. Науменко ; Освітянські бібліотеки як складник системи соціокультурних комунікацій / Я. М. Ніколаєнко ; Довідково-пошуковий апарат Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: історія і сьогодення / О. Г. Помчалова ; Публікаційна діяльність книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України / А. І. Рубан ; Стратегія розвитку бібліотек закладів загальної середньої освіти України / І. І. Хемчян ; Бібліографічні ресурси регіонального характеру у забезпеченні наукових досліджень з історії освіти / Л. О. Пономаренко ; Інформаційно-бібліографічний супровід освіти й науки з питань національно-патріотичного виховання / С. В. Тарнавська ; Каталог періодичних видань як форма репрезентації першоджерел з історії освіти / О. Б. Бондарчук ; Педагогічна преса 1917–1945 років у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / О. В. Дроншкевич.

109. Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська, Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська, Л. О. Пономаренко та ін.]. – Електрон. дані. – Вінниця : ТВОРИ, 2020. – 85 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/abstracts_collection_2020.pdf, вільний (дата звернення: 24.08.2022). – Назва з екрана. – Из змісту: Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти: найістотніші результати першого етапу НД / Л. О. Пономаренко ; Розвиток електронних бібліотечних сервісів у відповідь на пандемію 2020 року / О. В. Воскобойнікова-Гузєва ; Бібліографічні ресурси мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН

України на порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / О. Л. Гончаренко ; Внесок ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у розвиток ретроспективної національної бібліографії / Т. В. Добко ; Роль ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у розвитку цифрової освіти / С. В. Коваленко ; Проєктування електронних ресурсів в умовах формування галузевого інформаційного простору / Н. М. Кропачева ; Роль шкільної бібліотеки у сучасному інформаційно-комунікативному освітньому просторі / О. Є. Матвійчук ; Біобібліографічні покажчики у розкритті змісту галузевого ресурсу з актуальних питань педагогіки, психології та освіти / Л. О. Пономаренко ; Роль ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в інформаційно-бібліографічному забезпеченні бібліотекарів закладів освіти / А. І. Рубан ; Дистанційні сервіси університетських бібліотек в умовах пандемії / Я. Є. Сошинська ; Довідник «Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020» як популяризатор та поширювач інформаційних продуктів провідних освітянських бібліотек / І. І. Хемчян ; Наукова інформаційно-бібліографічна продукція – комунікаційний інструмент супроводу науково-освітньої діяльності / І. О. Агалець ; Інформаційно-бібліографічний супровід наукових досліджень НАПН України / І. П. Білоцерківець ; Онтологічне моделювання в бібліотечній справі / Н. В. Вараксіна, О. А. Шило ; Бібліотека у відкритому освітньому середовищі закладу освіти / А. Г. Гуралюк ; Інформаційно-бібліографічне забезпечення професійної орієнтації учнівської молоді / Д. О. Закатнов ; Персональні покажчики у науково-бібліографічному супроводі діяльності НАПН України / Л. О. Пономаренко.

110. Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2021 р., 21 груд. 2021 р. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська, Д. О. Закатнов, С. В. Тарнавська, Л. О. Пономаренко та ін.]. – Електрон. дані. – Вінниця : ТВОРИ, 2021. – 97 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/abstracts_collection_2021.pdf, вільний (дата звернення: 24.08.2022). – Назва з екрана. – Із змісту: Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти: найістотніші результати другого етапу НД / Л. О. Пономаренко ; Інформаційні потреби користувачів шкільної бібліотеки та шляхи їх забезпечення / О. Є. Матвійчук ; Участь університетських бібліотек у національному проєкті «Дія. Цифрова освіта» / Я. Є. Сошинська ; Мережа освітянських бібліотек України в медіапросторі / О. Л. Гончаренко ; Контент-аналіз інформаційного змісту репозитаріїв мережі освітянських бібліотек: особливості формування складу та структури науково-допоміжних покажчиків / Н. М. Кропачева ; Інформаційні ресурси сучасної бібліотеки як чинник формування медіаграмотності / С. Т. Бойко ; Формування бібліотечного фонду: теоретичний аспект / І. Г. Лобановська ; Підрозділ професійної самоосвіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: підсумки 20-річної діяльності / А. І. Рубан ; Створення сучасного інформаційно-освітнього

простору бібліотеки закладу загальної середньої освіти / І. І. Хемчян ; Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти: найістотніші результати другого етапу НД / С. В. Лапаєнко ; Віртуальний читальний зал освітянина ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / А. Г. Гуралюк, О. П. Пінчук ; Бібліотека цифрового суспільства: наукометричний потенціал / Т. В. Симоненко ; Інформаційно-бібліографічний супровід освіти: новітні тенденції / І. П. Білоцерківець.

111. Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі : матеріали Третьої міжнар. наук. конф., 14–16 трав. 2020 р. / Ін-т модернізації змісту освіти, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв [та ін. ; редкол.: Бачинська Надія Анатоліївна, Грінберг Лариса Феліксівна та ін.]. – Київ : [Видавн. центр КНУКіМ], 2020. – 212 с. – Доступно також: <http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/information-komunikation.pdf>.

112. Картузов, К. Тенденції розвитку освітянських бібліотек в інформаційному суспільстві / Костянтин Картузов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 58–59.

Про Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Тенденції розвитку освітянських бібліотек в інформаційному суспільстві що її провела 25–26 травня 2018 р. Науково-педагогічна бібліотека міста Миколаєва спільно з Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського та Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти.

113. Клименко, О. З. Діяльність мережі бібліотек Національної академії наук України: формування та промоція історії української науки / Клименко Оксана Зіновіївна, Сокур Олена Леонідівна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 254–261. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmx_v6HjDSHHWCFzuT/view.

114. Клименко, О. З. Нормативно-методична база дослідження діяльності бібліотек в Україні: джерела дослідження / Оксана Клименко, Олена Сокур // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2020. – Вип. 58: Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект. – С. 449–468. – Бібліогр.: 33 назви. – Текст статті представлено також в інтернеті: http://np.nbu.gov.ua/doc/npnbuimviv_2020_58_34.

115. Книги і бібліотеки в глобалізованому світі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (до 100-річчя Поділ. держ. аграр.-техн. ун-ту), 15–16 трав. 2019 р. / Поділ. держ. аграр.-техн. ун-т, Хмельниц. нац. ун-т; [редкол.: Іванишин В. В. та ін.]. – Кам'янець-Поділ. : [ПДАТУ], 2019. – 161 с. – Доступно також: <http://library.khnu.km.ua/wp-content/uploads/2019/12/konf-15-16-05-2019-3.pdf>.

116. Коваленко, Т. В. Формування і розвиток читацької компетентності в умовах НУШ / Т. В. Коваленко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 6–12 ; № 7 (лип.). – С. 6–11.

Основні напрями діяльності бібліотеки ЗОШ № 56 м. Харкова.

117. Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. У 2 ч. Ч. 1 / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО Укр. бібл. асоц.; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків: [ХДНБ ім. В. Г. Короленка], 2019. – 223 с. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

118. Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. У 2 ч. Ч. 2 / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО Укр. бібл. асоц.; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків: [ХДНБ ім. В. Г. Короленка], 2019. – 275 с. – Доступно також: <https://ru.calameo.com/books/000632945ebbc1261e1fc>.

119. Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО Укр. бібл. асоц.; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків: [ХДНБ ім. В. Г. Короленка], 2020. – 275 с. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmx_v6HjDSHHWCFzuT/view.

120. Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО Укр. бібл. асоц.; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків: [ХДНБ ім. В. Г. Короленка], 2021. – 260 с. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqltFv5GLfd7L/view>.

121. Костенко, Л. Закон про державну мову: що треба знати про нього працівникам публічних бібліотек / Леся Костенко // Бібл. планета. – 2019. – № 4. – С. 14–16.

У 2019 р. набув чинності Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що має безпосередній стосунок до роботи бібліотек усіх рівнів. Автор аналізує окремі розділи і статті закону в контексті реалізації інформаційної, просвітницької, соціокультурної діяльності бібліотек.

122. Кравчук, Н. Науковій бібліотеці Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова – 100 років / Неліна Кравчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 4. – С. 59–62.

123. Левченко, Ю. І. Бібліотека Київського педагогічного інституту під час нацистської окупації (1941–1943 рр.) / Юрій Левченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 4. – С. 53–56. – Бібліогр.: 29 назв.

124. Лисицина, О. О. Шкільна бібліотека на хвилі Нової української школи : [про досвід роботи б-ки ЗОШ № 19 м. Харкова] / О. О. Лисицина // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – Верес. (№ 9). – С. 19–26.

125. Литвиненко, І. О. Історія бібліотеки Київського політехнічного інституту в книжкових знаках / Литвиненко Ірина Олександрівна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар.участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 180–190 : іл. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmx_v6HjDSHHWCFzuT/view.

На основі наявних печаток, штампів, штемפלів на книгах із фонду рідкісних і цінних документів відслідковано історію бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського та університету.

126. Медведь, М. М. Витоки та перші роки становлення найбільшої освітянської бібліотеки Закарпаття (1945–1947): [Наук. б-ка Ужгород. нац. ун-ту] / Марія Медведь, Лариса Мельник // Бібл. вісн. – 2020. – № 5. – С. 28–37. – Бібліогр.: 20 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_5_6.

127. Міненко, Т. П. Шкільна бібліотека: вектор на зміни : [досвід роботи б-ки ЗОШ № 4 м. Канєва] / Т. П. Міненко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – Жовт. (№ 10). – С. 7–9. – Бібліогр.: 6 назв.

128. Мотько, А. ВГО «Українська бібліотечна асоціація» в умовах пандемії Covid-19 / Альона Мотько // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 6. – С. 62–71. – Бібліогр.: с. 68–70. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/218610>.

Наукову розвідку присвячено визначенню рівня активності ВГО «Українська бібліотечна асоціація» (УБА) в умовах карантину порівняно з докарантинним періодом та ключових напрямів діяльності організації, обґрунтуванню її здатності оперативно адаптуватися до умов соціального дистанціювання, зберігаючи статус лідера. Основним джерелом для аналізу став новинний потік офіційного вебпорталу УБА за період із березня до листопада (включно) 2020 р., а також за відповідний період 2019 р.

129. Мотько, А. Структура Української бібліотечної асоціації як організаційна проєкція пріоритетних напрямів її функціонування / Альона Мотько // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 80–93. – Бібліогр.: с. 89–93. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/205731/205801>.

130. Мотько, А. Функціональний потенціал діяльності ВГО Українська бібліотечна асоціація з розвитку бібліотечної справи / Альона Мотько // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2021. – Вип. 8. – С. 52–73. – Бібліогр.: с. 67–72. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/247585/245328>.

131. Наукова бібліотека [Київського національного університету культури і мистецтв]. Літопис подій 2019 рік : дайджест / М-во культури, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка ; [уклад. О. В. Бережна]. – Київ : Видавн. центр КНУКиМ, 2020. – 62 с. : іл. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/18ZuPySwco9neUmSL0ksdY21v2sMBCInn/view>.

132. Наукова бібліотека [Київського національного університету культури і мистецтв]. Літопис подій 2020 рік : дайджест / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка ; [уклад. О. В. Бережна]. – Київ : Видавн. центр КНУКиМ, 2021. – 32 с. : іл. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1zUkGQPFZBdWFLP0mbn9SYjMFN5UqVbTK/view>.

133. Наукова бібліотека Ужгородського національного університету: від джерел до сучасності : монографія / Ужгород. нац. ун-т, Наук. б-ка ; [редкол.: М. М. Медведь та ін. ; заг. упоряд. та редагування Л. О. Мельник]. – Ужгород : О. Гаркуша, 2021. – 570 с.

134. Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2020 [Електронний ресурс] : довідник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян ; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2020. – 153 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/Directory_2020.pdf, вільний (дата звернення: 5.04.2022). – Назва з екрана.

Головною метою підготовки Довідника є узагальнення та поширення інформації про заплановану на 2020 р. інформаційну та видавничу діяльність провідних освітянських книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, а саме: створення наукових видань, укладання бібліографічних посібників, інструктивно-методичних матеріалів, а також науково-практичні заходи, спрямовані на підвищення професійного рівня бібліотечних працівників освітянської галузі.

135. Науково-інформаційна та соціокультурна діяльність провідних освітянських бібліотек – 2021 [Електронний ресурс] : довідник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян ; наук. ред. Л. О. Пономаренко]. – Електрон. дані. – Вінниця : Твори, 2021. – 143 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/Directory_2021.pdf, вільний (дата звернення: 5.04.2022). – Назва з екрана.

136. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського в науково-інформаційному просторі (2000–2018) : [монографія] / [В. М. Горювий, В. В. Струнгар, К. В. Лобузін]; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського], 2019. – 340, [1] с., [12] арк. іл.

137. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського у перше десятиліття незалежності України (1991–2002) : [монографія] / [Т. Д. Антонюк та ін. ; відп. ред. Л. А. Дубровіна]; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [НБУВ], 2019. – 448, [2] с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003589>.

138. Ніколаєнко, Н. Наукова бібліотека Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: сторінки історії та сучасність : [до 90-річчя] / Наталія Ніколаєнко // Вища шк. – 2020. – № 7/8. – С. 7–19. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: [http://dSPACE.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/13506/1/VS_7_8_2020_pdf_\(1\)-страницы-3-15.pdf](http://dSPACE.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/13506/1/VS_7_8_2020_pdf_(1)-страницы-3-15.pdf).

139. Нова бібліотека – відповідальність кожного [Електронний ресурс] : Х Львів. міжнар. бібл. форум, 18–21 верес. 2019 р. : зб. матеріалів / Укр. бібл. асоц. ; [редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. В. Загумєнна, І. О. Шевченко, Я. Є. Сошинська]. – Електрон. дані. – Київ : [УБА], 2019. – 97 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/documents/4453/Zbirnyk_Biblioforum_2019.pdf, вільний (дата звернення: 28.06.2022). – Назва з екрана.

140. Нова модель інформаційного образу бібліотеки: зміна традиційного сприйняття її призначення та функцій : матеріали III наук.-практ. інтернет-конф., (Ужгород, 21 жовт. 2021 р.) = A new model of the information image of the library: a change in the traditional perception of its purpose and functions : Proceedings of the 3-rd scientific and research internet conference, (Uzhhorod, 21 October 2021) / Ужгород. нац. ун-т, Наук. б-ка ; [редкол.: Медведь М. М. та ін.]. – Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2021. – 214 с. – Доступно також: https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/38166/1/НОВА_МОДЕЛЬ.pdf.

141. Одеська національна наукова бібліотека : [фотоальбом] / Одес. нац. наук. б-ка ; [упоряд.: Л. В. Арюпіна, О. М. Бельницька ; дизайн І. М. Свістунової]. – Київ : Новий друк, 2021. – 53, [3] с. : кольор. фотоіл. – Доступно також: http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/rStock/482975.pdf.

142. Основні показники роботи бібліотек України для дітей за 2018 рік : [статист. табл.] / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Є. Ю. Подокопна]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 69 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/461#page/1/mode/2up>.

143. Основні показники роботи бібліотек України для дітей за 2019 рік : [статист. табл.] / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад.: Є. Ю. Подокопна, О. О. Обіжисвіт, Т. М. Кузілова]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 69 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/562#page/1/mode/1up>.

144. Основні показники роботи бібліотек України для дітей за 2020 рік : [статист. табл.] / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Є. Ю. Подокопна]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 70 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/644#page/1/mode/1up>.

145. Патрикей, С. Молодіжна бібліотека – із минулого в майбутнє : (до 45-річ. ювілею Рівнен. обл. б-ки для молоді) / Світлана Патрикей // Бібліосвіт : інформ. вісн. : Рівнен. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 2 (78). – С. 12–20. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1GyLuKhWpkf94aPdwDwjDAgkPXIp9GUZN/view>.

146. Перес-Сальмерон, Г. Библиотеки во время пандемии, случай Испании / Глория Перес-Сальмерон // INFOLIB. – 2020. – № 2. – С. 11–15. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2020-2.pdf>.

147. Пирмедова, Х. Роль информационно-ресурсных центров в развитии мировоззрения общества : [о б-ках учреждений высшего образования в Узбекистане] / Хайитгул Пирмедова // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 64–67. – Библиогр.: 7 назв. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

148. Позиція ИФЛА по «Публичному праву на выдачу материалов с выплатой авторского вознаграждения авторам за использование этих материалов в библиотеках» // Работа бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2019 році : інформ.-аналіт. огляд / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 25. – С. 144–155.

149. Провідні освітнянські бібліотеки в просторі і часі: моніторинг діяльності : довід. статистичний / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: О. Л. Гончаренко, І. І. Хемчян ; наук. ред. Т. В. Добко]. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. – 141 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Доступно також: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/Stat_zbirnyk_2019.pdf.

150. Прокопенко, Л. С. Конкурс «Библиотека года» – признание профессионального успеха в Украине / Лилия Прокопенко // INFOLIB. – 2020. – № 2. – С. 38–42. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2020-2.pdf>.

151. Ракитянська, В. Д. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка як центр освіти та саморозвитку особистості / Ракитянська Валентина Дмитрівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості» : матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 5–16. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

152. Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2019 році : інформ.-аналіт. огляд / Нац. акад. наук України, Інформ.-бібл. рада Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [відп. ред.: О. М. Василенко, Г. І. Солоїденко]. – Київ : [НБУВ], 2020. – Вип. 25. – 241 с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004039%2Epdf.

153. Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2020 році : інформ.-аналіт. огляд / Нац. акад. наук України, Інформ.-бібл. рада Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [відп. ред.: О. М. Василенко, Г. І. Солоїденко]. – Київ : [НБУВ], 2021. – Вип. 26. – 227 с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004196%2Epdf.

154. Сичова, С. Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олеся Гончара: від витоків до сьогодення : (до 45-річ. ювілею) / Світлана Сичова // Бібліосвіт : інформ. вісн. : Полтав. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 4 (80). – С. 6–11. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1D8-Lf4yj-7R3-PuzFnsDXeZ2IGBRQbN/view>.

155. Соколов, В. Ю. Особенности создания и функционирования музеев истории библиотек: традиционные формы и современные тенденции презентации экспозиции / Виктор Соколов // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 1. – С. 22–27 ; № 2. – С. 18–23. – Библиогр.: 18 назв. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/2019%202.pdf.

156. Соколов, В. Ю. Поліфункціональність культурно-просвітницької діяльності музеїв історії бібліотек / Соколов Віктор Юрійович // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 120–132. – Библиогр.: 10 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqslsvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

157. Соцков, О. В. Бібліотечний ландшафт – інноваційні сенси / Соцков Олег Володимирович // Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2021. – С. 91–94. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view>.

Розглянуто особливості бібліотечного ландшафту, сфокусованого на таких складниках, як персонал, контент, інфраструктура, програмне забезпечення.

158. Соцков, О. В. Як крокувати до модерної бібліотеки / Соцков Олег Володимирович // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р.: у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 61–67. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

Викладено погляд на проблемні питання існування публічних бібліотек, представлено деякі практичні поради щодо впровадження змін у бібліотеках.

159. Сошинська, В. Є. Всеукраїнський конкурс «Бібліотека року» як інструмент поширення інноваційного досвіду в бібліотечній справі / Вікторія Сошинська, Тетяна Дмитренко // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 3. – С. 45–52. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_3_13.

160. Стерехова, З. Флагман університетських бібліотек: (до 120-річчя Наук.-техн. б-ки ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київ. політех. ін.-т ім. Ігоря Сікорського») / Зоя Стерехова // Бібл. планета. – 2019. – № 1. – С. 39–40. – Бібліогр.: 5 назв.

161. Страйгородська, Л. ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського як науково-інформаційний простір забезпечення сфери освіти та науки / Людмила Страйгородська // Рідна шк. – 2019. – № 5/6. – С. 72–74.

162. Страйгородська Л. Інформаційні ресурси та сервіси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: до 20-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / Людмила Страйгородська // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Серп. (№ 15/16). – С. 2–3.

163. Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 6–9 жовт. 2020 р. / Нац. техн. ун-т України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка, ВГО Укр. бібл. асоц.; [редкол.: О. М. Бруй та ін.]. – Київ: [б. в.], 2020. – 52 с. – Доступно також: <http://strategylibrary.kpi.ua/proc/issue/view/12930/6829>.

164. Сучасна бібліотека для дітей – платформа для культурного розвитку громади: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 8–10 жовт. 2019 р., м. Тернопіль / Нац. б-ка України для дітей, комун. установа Тернопіл. облради «Тернопільська обласна бібліотека для дітей»; [уклад. Т. М. Кузілова]. – Київ: [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 199 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/467#page/1/mode/1up>.

165. Сучасна бібліотечна практика: досвід роботи НБ ХНУ / Хмельниц. нац. ун-т, Наук. б-ка; [редкол.: Мацей О. О., Молчанова С. А., Костюк О. О.]. – Хмельницький: [ХНУ], 2019. – 72 с. – (Бібліотека в освітньому просторі: інформ. бюл. № 24). – Доступно також: <http://library.khnu.km.ua/wp-content/uploads/2019/08/buleten24.pdf>.

166. Сучасна публічна бібліотека: виклики, можливості, досягнення : матеріали VII Всеукр. шк. методиста, 7–11 жовт. 2019 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, Н. Прокопенко]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2019. – 127 с. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=11686>.

167. Сучасна публічна бібліотека від А до Я : довідник / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [авт. кол.: Н. І. Розколупа та ін.]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2019. – 161 с. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11267>.

Довідник є першим в Україні виданням, що містить систематизовану інформацію про організацію роботи публічної бібліотеки, зокрема в об'єднаній територіальній громаді.

168. Сучасна шкільна бібліотека: організація роботи [Електронний ресурс] : практич. посіб. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт. кол.: Л. М. Бондар, Н. В. Вараксіна, С. М. Глазунова, Н. Д. Грудініна, Т. В. Добко, Л. М. Дунаєва, Н. Є. Зоріна, С. Г. Коваленко, І. Г. Лобановська, О. Є. Матвійчук, Н. Г. Мацібора, Я. М. Ніколаєнко, Н. В. Онищенко, О. Г. Помчалова, А. І. Рубан, І. І. Хемчян, О. А. Шило ; наук. ред.: Т. В. Добко, О. Є. Матвійчук, І. Г. Лобановська, І. І. Хемчян]. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. – 359 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек»; вип. 21). – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/Modern_school_library_2019.pdf, вільний (дата звернення: 23.06.2022). – Назва з екрана.

Рец.: Гранчак, Т. Шкільна бібліотека – провідний інформаційний осередок Нової української школи / Тетяна Гранчак // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 41–42. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_7.

169. Тешабаєва, У. Национальная библиотека Узбекистана: из истории становления и современный этап развития : (к 150-летию со дня основания Нац. б-ки Узбекистана) / Умида Тешабаєва // INFOLIB. – 2020. – № 4. – С. 2–8. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2021/03/2020-4.pdf>.

170. XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу» : [Нац. парлам. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, 18–19 трав. 2021 р.] / підгот. Валентина Горчинська // Бібл. планета. – 2021. – № 2. – С. 16–19.

171. Турчин, Н. Перші безоплатні бібліотеки для дітей Києва [Електронний ресурс] / Наталія Турчин // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 4. – С. 10–12. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/119#page/10/mode/1up>, вільний (дата звернення: 12.03.22). – Назва з екрана.

172. Університетська бібліотека в системі наукових комунікацій [Електронний ресурс] : прогр. навч. модуля підвищ. кваліфікації працівників б-к / ВГО Укр. бібл. асоц., Наук.-техн. б-ка КПІ ім. Ігоря Сікорського, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка ; [розробники: Бруй Оксана, Кулик Євгенія, Назаровець Марина, Сошинська Ярослава]. – Електрон. дані. – Київ : [УБА], 2020. – 30 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/news/2020/University_Library_Sem1_Progr.pdf, вільний (дата звернення: 17.05.2022). – Назва з екрана.

173. Участь бібліотек у збереженні культурної спадщини та відновленні історичної пам'яті народу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 7 листоп. 2019 р. : до 80-річчя Нац. іст. б-ки України / М-во культури, молоді та спорту України, Нац. іст. б-ка України, Нац. спілка краєзнавців України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв ; [за заг. ред. О. П. Рєнта ; редкол.: А. В. Скорохатова, С. І. Смілянець, О. В. Михайлова та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 349 с. : іл. – (V Краєзнавчі читання пам'яті Петра Тронька). – Доступно також: <http://www.nibu.kiev.ua/files/v-nibu80-2019.pdf>.

174. Функціональні можливості бібліотек для дітей в об'єднаних територіальних громадах України [Електронний ресурс] : програма та методика моніторингу / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Є. Ю. Подокопна]. – Електронні дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 13 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/525#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 6.06.2022). – Назва з екрана.

175. Функціональні можливості бібліотек для дітей в об'єднаних територіальних громадах України : підсумки моніторингу / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Є. Ю. Подокопна]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 42 с. – (Соціол. бюл. ; вип. 37). – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/631#page/1/mode/1up>.

176. Хемчян, І. І. Громадське обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України „Про бібліотеки і бібліотечну справу”» в контексті діяльності освітянських бібліотек / Ірина Хемчян // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Лип. (№ 13/14). – С. 5–6.

Висвітлено громадське обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (нова редакція), що його провели Науково-педагогічна бібліотека м. Миколаєва та Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України з мережею освітянських бібліотек МОН України та НАПН України у форматі онлайн-конференції 27 травня 2020 р.

177. Храм книги, що єднає покоління : [фотолітопис Нац. б-ки України для дітей] / Нац. б-ка України для дітей ; [ред.: В. В. Зеленська, Н. М. Кійко]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 59 с. : іл. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/447#page/1/mode/1up>.

178. Черняк, І. Бібліотеки освітніх закладів в умовах регіональної політики / Ірина Черняк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 479–494. – Бібліогр.: 26 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_35.

Проаналізовано законодавче підґрунтя діяльності бібліотек закладів освіти в умовах регіональної політики.

179. Якуніна, Н. В. Бібліотеки закладів вищої освіти: сучасні виклики / Якуніна Наталя Вікторівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 267–272. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180388>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_25.

Висвітлено результати аналізу діяльності бібліотек ЗВО України за 2018 р. Проаналізовано результати анкетування, що їх проводив науково-методичним відділ Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка як координаційний центр роботи бібліотек ЗВО.

180. Янь Пен. Система академічних бібліотек Китаю: організація та функціонування / Янь Пен // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 56–65. – Бібліогр.: с. 63. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187819/187942>.

Висвітлено особливості формування системи бібліотек закладів вищої освіти Китайської Народної Республіки та досліджено напрями їхнього функціонування в цифровому просторі. Проаналізовано основні етапи модернізації університетів Китаю та створення їхньої інформаційної інфраструктури. Акцентовано на діяльності кращих академічних бібліотек відповідно до «Проекту 211» та «Проекту 985».

181. Nalewajska, L. Do you speak library? Oferta Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie dla użytkowników zagranicznych [Zasób elektroniczny] / Lilianna Nalewajska // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2019. – № 1 (184). – 5 s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/29/30>, wolny (data złożenia wniosku: 30.06.2022). – Nazwa z ekranu.

В університетах Польщі сьогодні навчається багато іноземних студентів, тому бібліотеки таких закладів планують свою роботу з урахуванням цього фактору. У статті розглядаються заходи бібліотеки Варшавського університету (БВУ), розраховані на іноземних користувачів. Серед них – тренінги, інформаційно-пропагандистська діяльність, здійснення досліджень та міжнародне співробітництво. Обов'язковими напрямами є ознайомлення з організаційною структурою бібліотеки, її каталогами і вмінням ними користуватися, додатково пропонуються загальне навчання з опанування принципів використання колекцій та послуг БВУ у вигляді екскурсії по бібліотеці та презентації вебсайту БВУ, поради з написання наукових статей, бакалаврських чи магістерських робіт тощо.

182. Ruder, A. School 7 ist die Public Library of the Year 2018 / Anita Ruder // BuB. Forum Bibliothek und Information. – 2019. – № 2/3. – S. 116–118. – Доступно також: <https://www.b-u-b.de/wp-content/uploads/2019-02.pdf>.

У серпні 2018 року на черговому конгресі Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій (ІФЛА) нідерландську бібліотеку «School 7» оголошено «Публічної бібліотекою року 2018». Журі було вражене тим, як бібліотека невеликого міста Ден Хелдер провінції Північна Голландія співпрацює з місцевими партнерами і фокусується у своїй роботі на розвитку соціальної стабільності в суспільстві. Додатково було відзначено вибір місця розташування, архітектуру будівлі, яка об'єднала старе шкільне приміщення і нове бібліотечне в один гармонійний ансамбль. Хоча будівля школи 1905 р. потребувала капітального ремонту, будівельникам вдалося зберегти оригінальну архітектуру старої школи, де тепер є просторі класи, кафе-читальня, невеликий театр. Книги та інші навчальні матеріали розміщено в новій сучасній будівлі, яку було прибудовано до старої.

183. Smith, J. Information in Crisis: Analysing the Future Roles of Public Libraries during and post-COVID-19 / Jade Smith // Journal of the Australian Library & Information Association. – 2020. – Dec. – Vol. 69, № 4. – PP. 422–429. – Доступно також: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/24750158.2020.1840719?needAccess=true>.

Розглянуто інновації, введені в публічних бібліотеках Австралії для підтримки актуальності, зв'язку з уразливими громадами за межами бібліотек та заохочення до онлайн-взаємодії, допоки користувачі перебувають в умовах розширеної ізоляції під час карантину. Порушено питання, які могли виникнути після первинної реакції на пандемію, та способи їх вирішення у книгозбірнях, зокрема, забезпечення безпеки та ефективності постійних послуг публічних бібліотек; моніторинг досліджень ризику зараження та чистоти поверхонь в бібліотеках в умовах змінюваних урядових директив і постанов; необхідність подальшого фінансування для задоволення цих мінливих потреб. У ці непевні часи виклики та можливості змінюються, але публічні бібліотеки зберігають свою основну місію – підтримувати цифрову грамотність та виконувати роль воріт інформації. Дослідження, що їх проводять працівники бібліотек, можуть і повинні гарантувати, що це продовжуватиметься і в майбутньому.

184. Sójkowska, I. Biblioteki podczas i po pandemii koronawirusa – wstępny raport EBLIDY [Zasób elektroniczny] / Iwona Sójkowska // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 4 (193). – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/691/720>.

У статті подано огляд звіту EBLIDA (European Bureau of Library Information and Documentation Associations (Європейське бюро асоціацій з бібліотечної інформації та документознавства)) про стан бібліотек 17 країн світу в початковий період пандемії (соціальна дистанція, технології, бюджет, управління та сталий розвиток). Зміни у режимі роботи бібліотек позначилися на їх становищі загалом. У звіті подано початкові рекомендації EBLIDA щодо майбутнього розвитку бібліотек.

185. Stepaniuk, O. L. Göttingen State And University Library (Germany) As A Model For Successful Symbiosis Of Municipal And University Library [Electronic resource] / O. L. Stepaniuk, T. V. Kyrpyta // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 5–10. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187088/188618>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Основною метою статті є характеристика Нижньосаксонської земельної й університетської бібліотеки в Геттінгені (Німеччина) як такої, де враховано особливості функцій публічної та наукової бібліотек. Висвітлено інформацію про цифрові й книжкові ресурси аналізованої бібліотеки як акумуляцію досвіду, можливого для втілення в університетських бібліотеках України.

186. Visions of value: Leading the development of a view of the university library in the 21 st century / Gavin Boyce, Angela Greenwood, Amy Haworth, Jacky Hodgson, Chris Jones, Gary Marsh, Maria Mawson, Rosa Sadler // The Journal of Academic Librarianship. – 2019. – V. 45, № 5. – P. 1–8. – Доступно також: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0099133319302198/pdf?md5=10ed4cad91a9df3896f213a43ab8a9&pid=1-s2.0-S0099133319302198-main.pdf>.

Протягом 2018 року Бібліотека Шеффілдського університету провела серію інтерв'ю та семінарів із зацікавленими сторонами в рамках стратегічного проєкту, присвяченого вивченню значення університетської бібліотеки у 21 столітті. Учасникам було запропоновано поміркувати над майбутнім значенням університетської бібліотеки за допомогою серії запитань, спрямованих на отримання ціннісних тверджень через інструмент, який проєктна група назвала «колесом цінностей». Отримані в результаті роздуми про майбутнє середовище було згруповано в чотири категорії, що відображають рушійні сили змін – цифровізацію, досвід студентів, диверсифікацію та співпрацю, із розумінням, що між ними існують значні взаємозв'язки Цей підхід виявився корисним для отримання відповідей від учасників за умови визнаних труднощів виходу за межі сучасних поглядів на бібліотеку, і цей підхід рекомендовано іншим університетам, які хочуть здійснити подібний проєкт.

187. Wojciechowski, J. Fatalny Rok Dzika [Zasób elektroniczny] / Jacek Wojciechowski // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 1 (190). – 12 s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/654/693>, wolny (data złożenia wniosku: 14.07.2022). – Nazwa z ekranu.

Висвітлено проблеми, що виникли у бібліотечній сфері Польщі в 2019 р. Зокрема, було ліквідовано 5000 шкільних бібліотек, кілька сотень публічних, розпочато роботу з реорганізації бібліотек закладів вищої освіти. Крім того, у вищій школі ліквідовано підготовку спеціалістів за напрямками «бібліотечна справа» та «інформаційні науки». Через це бібліотеки намагаються запропонувати користувачам нові послуги й нові форми роботи, серед яких створення Національною бібліотекою Польщі цифрової бібліотеки Polona. Але загальну ситуацію в бібліотечній сфері автор характеризує як

незадовільну і просто загрозливу, адже бібліотеки не мають ані суспільної підтримки, ані підтримки з боку держави.

Див. також: №№ 212, 259, 718, 914.

Розділ 3. Цифровізація бібліотек

Цифрові технології в бібліотеках

188. Бібліотека у призмі WEB-технологій: традиційні та модерні послуги й очікування користувача : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 26–30 жовт. 2020 р. / Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі, Наук. б-ка ; [редкол.: Черевко О. І. та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2020. – 108, [2] с. – Доступно також: https://www.hduht.edu.ua/images/hduht/nauka/t_k_26.10.20.pdf.

189. Білик, О. Мобільні застосунки – складова ефективності та дієвості сучасних бібліотек / Олена Білик // Бібл. планета. – 2020. – № 3. – С. 16–19. – Бібліогр.: 11 назв.

190. Білушак, Т. Особливості сервісів для створення віртуальних виставок у формуванні ефективного бібліотечно-інформаційного простору / Тетяна Білушак, Валерія Акиджи // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 2. – С. 45–48. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_2_14.

Розглянуто організацію віртуальних виставок у бібліотеках як сучасну форму обслуговування та забезпечення інформаційних потреб користувачів. Проведено порівняльний аналіз шести сервісів для створення віртуальних виставок, виявлено їхні переваги й недоліки. Запропоновано схему функціональної моделі для формування бібліотечно-інформаційного простору.

191. Бондаренко, В. Бібліотечний мобільний сервіс як основа функціонування бібліотеки 4.0 / Вікторія Бондаренко, Тетяна Гранчак // Бібл. вісн. – 2021. – № 2. – С. 17–29. – Бібліогр.: 34 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_2_4.

У статті розкрито роль бібліотечного мобільного обслуговування (мобільної бібліотеки) як нового етапу розвитку бібліотечного сервісу, як комплексної сервісно-технологічної основи функціонування Бібліотеки 4.0, основними характеристиками якої визначаються повсюдність, повсякчасність, персоніфікація і залучення (зв'язок з іншими людьми і сервісами).

192. Бондаренко, В. Бібліотечні проекти доповненої реальності (AR): зарубіжний досвід / Вікторія Бондаренко, Тетяна Гранчак // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2021. – Вип. 7. – С. 100–114. – Бібліогр.: с. 109–113. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/233305/232233>.

Статтю присвячено висвітленню перспективного зарубіжного досвіду реалізації бібліотечних проєктів із доповненою реальністю (AR). З'ясовано, що найбільш поширеними напрямками застосування доповненої реальності в бібліотеках є на сьогодні надання доступу до інформаційних продуктів із доповненою реальністю та їх популяризація, навігація простором і ресурсами бібліотеки, сприяння освіті користувачів через створення відповідних застосунків із навчальними матеріалами і джерелами.

193. Бондаренко, В. Мобільні технології в системі бібліотечної соціокомунікаційної діяльності: джерельна база / Вікторія Бондаренко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 231–247. – Бібліогр.: 34 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_18.

194. Бондаренко, В. Особливості розробки мобільного застосунку бібліотеки в онлайн-конструкторі: критерії, алгоритм створення, перспективи / Вікторія Бондаренко, Валерія Струнгар // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 61: Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір. – С. 292–207. – Бібліогр.: 21 назва. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_61_16.

195. Бондаренко, В. Технологічний та соціокомунікаційний аспекти становлення та розвитку мобільних сервісів в Україні / Вікторія Бондаренко // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 78–95. – Бібліогр.: с. 89–91. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187824>.

Досліджено технологічні та соціокомунікаційні передумови функціонування та розвитку мобільних сервісів, які стають невід'ємною складовою сучасного суспільства. Розкрито сутність та передумови формування цифрових компетентностей у контексті розвитку глобального тренду цифрової трансформації суспільства та активізації використання мобільних сервісів. Визначено роль освіти в цьому процесі. Доведено актуальність включення в процес формування цифрової культури бібліотечних інституцій як таких, що володіють ресурсним та іміджевим капіталом.

196. Бондаренко, В. QR-код як інструмент маркетингової діяльності бібліотеки / Вікторія Бондаренко // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 127–142. – Бібліогр.: с. 138–142. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/205735/205804>.

197. Вараксіна, Н. Сучасні системи керування бібліографією – інструмент для наукових досліджень / Наталія Вараксіна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 51. – С. 213–224. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_51_16.

Розглянуто програмне забезпечення, призначене для створення, пошуку, збирання й систематизування джерел інформації та формування списків літератури у відповідних форматах. Наведено огляд популярних систем керування бібліографічною інформацією (EndNote, Evernote, RefBase, KBibTeX, JabRef, Docsear, Microsoft Word, Zotero Standalone, Mendeley, VAK.in.ua, Citavi).

198. Вебкомунікація та бібліотека: технології успішної взаємодії [Електронний ресурс]: метод. рек. / Метод. центр б-к закл. вищої освіти м. Вінниці, Наук. б-ка Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова; [уклад.: Бондарчук Я. С., Мельник М. І.]. – Електрон. дані. – Вінниця: [б. в.], 2020. – 36 с. – (Серія «На допомогу бібліотечному фахівцю»). – Режим доступу: <https://issuu.com/viktormelnyk9/docs/vebkomunikatsiya>, вільний (дата звернення: 19.02.2022). – Назва з екрана.

199. Використання інструментів веб-технологій як основа розширення бібліотечних онлайн-послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки: матеріали наук.-практ. інтернет-конф. (Ужгород, 18–25 черв. 2019 р.) = Using web technology instruments as a basis for expanding library online services in the creation of the modern library image: proceedings of the scientific and research internet conference (Uzhhorod, 18–25 June, 2019) / Ужгород. нац. ун-т, держ. вищ. навч. закл., Наук. б-ка; [редкол.: Медведь Марія Миколаївна та ін.]. – Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2019. – 202 с. – Доступно також: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24035>.

200. Влащенко, Л. Г. Ефективність функціонування віртуальних сервісів наукової бібліотеки ЗВО: системний підхід та досвід використання / Влащенко Людмила Георгіївна, Нікітенко Олександр Миколайович // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 137–153. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180333>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_13.

Розглянуто досвід створення, впровадження та функціонування електронних ресурсів і віртуальних сервісів наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки: вебсайту, електронного каталогу, повнотекстової бази комплексів навчально-методичного забезпечення ЗВО, довідкової служби, віртуального квитка читача та проекту «Дистанційний запис до бібліотеки». Наведено кількісні та якісні показники роботи.

201. Вхід за лінком, або Будьмо разом на відстані / підгот. Олена Білик // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 22–24.

Пандемія коронавірусної інфекції Covid-19 показала, що більшість бібліотекарів достатньо соціально орієнтовані, комунікабельні та потребують професійного спілкування. Для організації дистанційного спілкування бібліотекарі використовують значну кількість сучасних онлайн-інструментів. Автор статті аналізує найдоступніші й найпродуктивніші інструменти за наявністю в них п'ятьох важливих функцій, серед яких, зокрема, можливість підключитися до заходу за посиланням без реєстрації; робота в режимі Screen-sharing; змога надсилати файли і зображення в чат; здатність записувати відеотрансляції або відеодзвінки та ін. Проаналізовано

*безкоштовні відеоконференції Zoom, Skype, Messenger Rooms, Google Meet, Jitsi Meet, U Meeting, 8*8 Video Meetings, GlobalMeet Collaboration, Starleaf, Webex Meetings; безкоштовні можливості для проведення відеоконференцій у програмах для робочих чатів Stack, Microsoft Teams, Discord, Wickr, Linphone.*

202. Гах, І. Перспективи розвитку мультимедійних технологій у бібліотечних мережах / Ігор Гах // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 10–16. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_4.

Проаналізовано мультимедійні технології в бібліотечних мережах з інтеграцією послуг, стандарти та протоколи передавання даних у них, ефективність використання ресурсів у мультимедійних бібліотечних мережах. Розкрито методика проектування і єдиного системного підходу до оцінки процесів передавання різних класів інформації і видів телекомунікаційних сервісів (обслуговування). Окреслено перспективи їх технічної реалізації, розвиток та впровадження визначених видів обслуговування з використанням сучасних протоколів для передавання мультимедійної інформації в інформаційно-бібліотечному середовищі.

203. Гуркаленко, І. В. QR-коди в роботі шкільної бібліотеки / І. В. Гуркаленко // Шкіль. бібліотекар. – 2019. – № 4. – С. 2–4.

204. Збанацька, О. М. Термінологія законодавства в контексті цифровізації / Збанацька Оксана Миколаївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 1. – С. 98–105. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_1_16.

Мета статті полягає у визначенні тематичного корпусу словосполучень, похідних від слова «цифра», у нормативно-правових документах бази даних «Законодавство України», аналізуванні їхньої поступовості, кількості й частоти вживання. Розглянуто поняття «діджиталізація» і «цифровізація».

205. Здановська, В. Робот у бібліотеці: конкурент чи компаньйон? / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2020. – № 3. – С. 26–28. – Бібліогр.: 6 назв.

206. Івашкевич, О. В. Цифрова трансформація бібліотек України: сьогодення та перспективи / Івашкевич Ольга Валеріївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 2. – С. 50–56. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2021_2_8.

207. Імерсивні технології в роботі бібліотек для дітей : метод. лист / Нац. б-ка України для дітей ; [авт.-уклад. Т. М. Кузілова]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 19 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/627#page/1/mode/1up>.

У методичному листі надано рекомендації щодо використання в бібліотеках для дітей імерсивних технологій – інтеграції віртуального вмісту з фізичним середовищем, що дає змогу користувачеві природно взаємодіяти зі змішаною реальністю, яка включає в себе два основних типи реальності – доповненої та віртуальної.

208. Картузов, К. Бібліотека в «хмарах»: реалії та перспективи [Електронний ресурс] / Костянтин Картузов // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 3. – С. 27–28. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/118#page/27/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.05.22). – Назва з екрана.

Розглянуто деякі аспекти використання хмарних технологій в діяльності науково-педагогічної бібліотеки міста Миколаєва.

209. Картузов, К. Кібербезпека інформаційних комунікацій. Що може зробити бібліотекар? / Костянтин Картузов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 5–7.

У бібліотеках усе частіше виникають проблеми щодо захисту та збереження баз даних й інформаційних ресурсів від кібератак та інших несанкціонованих втручань. Як від цього захиститися та забезпечити захист інформації, розмірковує автор статті.

210. Клименко, О. З. Цифровые проекты Национальной библиотекой Украины имени В. И. Вернадского в информационном пространстве / Оксана Клименко, Елена Сокур // INFOLIB. – 2020. – № 3. – С. 10–15. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/10/2020-3-1.pdf>.

211. Клименко, О. З. Чинна нормативно-правова база взаємодії українських бібліотек в умовах цифровізації / Оксана Клименко, Олена Сокур // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 49–63. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_6.

Проаналізовано законодавство України щодо прогресу взаємодії у вітчизняній бібліотечно-інформаційній галузі задля комплексного розвитку вітчизняного науково-культурно-освітнього простору в умовах цифровізації.

212. Коваль, Т. Перспективи розвитку національних книгозбірень в епоху цифрового суспільства : (за матеріалами визнач. док. UNESCO, IFLA, AALL, ALA, LIBER, WSIS) / Тетяна Коваль, Олена Лопата // Бібл. вісн. – 2021. – № 2. – С. 3–16. – Бібліогр.: 34 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_2_3.

Мета дослідження – розкрити зміст нормативно-правових приписів, що розробляються міжнародними інституціями і спрямовані на розвиток національних книгозбірень в умовах цифрового суспільства.

213. Кононов, А. Діджиталізація в дії: бібліотечна складова [Електронний ресурс] / Андрій Кононов // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 3. – С. 6–8. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/122#page/6/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

Представлено досвід роботи бібліотек світу із впровадження новітніх інформаційних технологій та здійснення інноваційної діяльності, а також створення бібліотеками України для дітей електронних бібліотек на основі оцифрованих документів.

214. Копанєва, В. О. Бібліотека в середовищі цифрової науки: системно-інтеграційна взаємодія : монографія / Вікторія Олександрівна Копанєва ; Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. – 322 с.

215. Кузьменко, О. І. Трансформація та розширення функцій бібліотек у сучасному цифровому просторі / Кузьменко Олена Ігорівна, Загуменна Віра Вікторівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 3. – С. 38–44. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/244715/242515>.

216. Куц, О. В. Стратегія розвитку цифрових сервісів мережі медичних бібліотек України / О. В. Куц // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2021. – Вип. 59. – С. 67–80. – Бібліогр.: с. 77–80. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/download/236284/234783>.

217. Лобузина, Е. Семантические веб-технологии и библиотечные поисковые системы / Екатерина Лобузина // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев, 2020. – Вип. 18. – С. 125–149. – Бібліогр.: 30 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2020_18_11.

218. Онищенко, А. С. Библиотеки в цифровой среде: курс на индивидуальный интегрированный сервис : (вступление) / А. С. Онищенко // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев, 2019. – Вип. 17. – С. 7–15.

219. Онищенко, О. С. Адаптація бібліотек до «життя в цифрі» / Олексій Онищенко // Бібл. вісн. – 2020. – № 1. – С. 3–8. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_1_3.

У статті окреслено завдання, які ставить перед бібліотечною галуззю цифрова епоха. Наголошено на необхідності прискореної адаптації бібліотек до «життя в цифрі», до переорієнтації бібліотечних процесів на поєднання традиційного і цифрового сервісів.

220. Онищенко, О. С. Цифровізація – стратегічний шлях розвитку бібліотечної сфери / Олексій Онищенко // Бібл. вісн. – 2021. – № 4. – С. 3–9. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_4_3.

221. Павенко, Н. В. On-line мобільність бібліотекаря закладу професійної освіти як механізм інноваційного розвитку сучасного інформаційного простору [Електронний ресурс] / Н. В. Павенко // Використання інструментів веб-технологій як основа розширення бібліотечних он-лайн послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки : матеріали наук.-практ. інтернет-

конф., Ужгород, 18–25 черв. 2019 р. / ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Ужгород, 2019. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/24622/1/ON-LINE_МОБІЛЬНІСТЬ_БІБЛІОТЕКАРЯ_ЗАКЛАДУ.pdf, вільний (дата звернення: 1.02.2021). – Назва з екрана.

У статті наведено приклади інтернет-сервісів для швидкого опанування on-line середовища.

222. Петрова, Л. О. QR-код – складова інноваційної діяльності шкільної бібліотеки / Л. О. Петрова // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 5 (трав.). – С. 6–9.

223. Ракитянська, В. Д. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: цифрові активи, мультиплатформність, клієнтоорієнтованість / Ракитянська Валентина Дмитрівна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 6–19. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmX_v6HjDSHHWCFzuT/view.

224. Русначенко, Т. Електронні ресурси в роботі сучасної бібліотеки закладу вищої освіти (на прикладі книгозбірні Криворізького державного педагогічного університету) / Тетяна Русначенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 3. – С. 26–29.

225. Семантичні технології у науковій бібліотеці: монографія / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, [авт. кол.: Тетяна Юрійвна Власова, Світлана Володимирівна Галицька, Сергій Сергійович Гарагуля та ін. ; відповід. ред. К. В. Лобузін]. – Київ: [НБУВ], 2019. – 312 с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003606>.

226. Сидоренко, О. М. Використання можливостей інтернет-технологій у роботі шкільної бібліотеки / О. М. Сидоренко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 1 (січ.). – С. 24–32. – Бібліогр.: 8 назв. – Додатки.

227. Сорока, В. Для бібліотекаря хмарні технології – це знахідка! : [про Ольгу Воленко – бібліотекаря Мелітопол. ліцею № 19, яка опанувала хмар. технології та активно використовує їх у своїй роботі] / Валентина Сорока // Сучас. освіта України. – 2020. – 23 берез. (№ 12). – С. 12–13.

228. Трохименко, О. Цифрові технології в бібліотечній справі: німецький досвід / Олександра Трохименко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 248–260. – Бібліогр.: 29 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_19.

Здійснено огляд співпраці Баварської державної бібліотеки з корпорацією Google у проєкті з оцифрування книжок. Представлено огляд наявних у Баварській бібліотеці сучасних електронних сканувальних пристроїв, котрі дають змогу увіковічнити наукові знання та артефакти. Роз'яснено завдання Мюнхенського центру оцифрування. Звернено увагу на важливість

перейняття українськими бібліотеками досвіду оцифровування та зберігання цифрових книг і документів у провідних бібліотеках світу, а також необхідності надання вільного доступу до наукових знань для пересічного українського читача та бажаючих з усього світу.

229. Чулян, А. Программные обеспечения с открытым исходным кодом как состоявшаяся система библиотек Армении / Анна Чулян // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 34–37. – Библиогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

230. Шеляг, А. Мережева кібербезпека в бібліотеці / Андрій Шеляг // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 26–30.

Кібератаки – звичне явище в наш час. І бібліотеки, як цифрове джерело інформації та знань, також є ціллю кіберзлочинців. Тому сьогодні як ніколи актуальним є питання мережевої кібербезпеки бібліотеки, що має захищати її мережеві вузли (мережеві пристрої, робочі станції, сервери) та інформаційні ресурси в локальній та інтернет-мережі, створювати умови для безперебійної та ефективної роботи всіх складових частин автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи.

231. Dixon, N. ETEXTBOOKS: What's their future and how can libraries prepare? / Neil Dixon // Computers in Libraries. – 2020. – Vol. 40, № 7 (Oct.). – P. 14–17. – Доступно також: <https://www.infotoday.com/cilmag/oct20/Dixon--Etextbooks-Whats-Their-Future-and-How-Can-Libraries-Prepare.shtml>.

Штучний інтелект присутній у цифрових сервісах, якими ми користуємося щодня, як-от онлайн-банкінг, соціальні мережі та електронна торгівля. Коли бібліотеки взяли на озброєння штучний інтелект, це в основному було пов'язано із запровадженням додаткових послуг або поліпшенням наявних, зокрема, чат-боти служби підтримки. Активне впровадження штучного інтелекту і можливість автоматизації адміністративних бібліотечних завдань можуть призвести до проблем, пов'язаних з безпекою функціонування книгозбірень. З огляду на ці побоювання, важливо навчати співробітників бібліотек користуватися можливостями штучного інтелекту для того, щоб передбачати можливі зміни в майбутньому і відповідним чином адаптуватися. У статті представлено сучасні технології електронних підручників (etextbooks), деякі потенційні ідеї їх розвитку та вплив на майбутню діяльність бібліотек, а також подано інформацію про семінари зі стратегічного планування, які проводили зі співробітниками бібліотеки Anglia Ruskin University (США).

232. Dziubecki, M. Innowacyjne kierunki rozwoju platform usług bibliotecznych [Zasób elektroniczny] / Maciej Dziubecki // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 2 (191). – [9] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/672/707>, wolny (data złożenia wniosku: 20.08.2022). – Nazwa z ekranu.

Час інтегрованих бібліотечних систем поволі добігає кінця і починається ера платформ бібліотечного обслуговування. Спостерігаючи за змінами, що відбувалися спочатку в англomовних країнах, а потім і в реєстрі Західної Європи, автор описує напрями розвитку нових бібліотечних технологій.

233. Głuch, P. Książkomat / Skrytkomat / Laptomat – wyższy wymiar otwartości [Zasób elektroniczny] / Patrycja Głuch // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 2 (191). – [5] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/670/705>, wolny (data złożenia wniosku: 20.05.2022). – Nazwa z ekranu.

Описано електронні пристрої, сумісні з бібліотечними системами, які значно збільшують доступність бібліотечних послуг та розширюють їх спектр. Мова йде про пристрої, які максимально відповідають принципу самообслуговування, серед них книжкові автомати, локбокси та ін. Подано ілюстрації подібних пристроїв.

234. Kliushnyk, I. A. Unified digital infrastructure of the modern scientific library on the basis of WEB technologies / I. A. Kliushnyk, T. O. Kolesnykova, O. S. Sharoval // Наука та прогрес транспорту. Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – 2019. – № 1 (79). – С. 64–80. – Бібліогр.: 20 назв. – Доступно також: <http://stp.diit.edu.ua/article/download/160434/162288> (english), <http://stp.diit.edu.ua/article/download/160434/162288> (українська).

Стаття «Єдина цифрова інфраструктура сучасної наукової бібліотеки на основі WEB-технологій» містить інформацію про дослідження раціональних шляхів та реалізацію окремих засобів у рамках інтерактивної інформаційної системи бібліотеки на основі Web-технологій, що має єдиний API-шлюз (сайт бібліотеки) та поєднує окремі автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС).

235. Lund, B. The Fourth Industrial Revolution: Does It Pose an Existential Threat to Libraries? [Electronic resource] / Brady Lund // Information Technology & Libraries. – Electronic data. – 2021. – Vol. 40, № 1. – 4 pp. – Access mode: <https://ejournals.bc.edu/index.php/ital/article/view/13193/10285>, free (date of request: 21.07.2022). – Screen Name.

Автор пропонує інформацію про четверту промислову революцію (FIR) та її значення для бібліотек і професії бібліотекаря. Мова йде її потенційні негативні наслідки, зокрема про зміни фінансування та використання штучного інтелекту в бібліотечному секторі. Говорячи про роль бібліотек у FIR, автор зазначає, що вони вже давно застосовують багато з її технологій – усвідомлювали вони це чи ні. На його думку, бібліотекарі мають бути готовими піти на жертви та адаптуватися до змін заради загального блага.

236. Mendeley Web [Електронний ресурс]: інстр. користувача / Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». – Електрон. дані. – Київ: [б. в.], 2020. – 15 с. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32550/1/MendeleyWeb_KPI_Lib.pdf, вільний (дата звернення: 4.07.2022). – Назва з екрана.

237. Poberezhna, O. O. Promoting Scientific Researches Of The Scientists: Comprehensive Solutions [Electronic resource] / O. O. Poberezhna // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 49–53. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187162/188442>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Одним з головних завдань університетської бібліотеки на сьогодні є створення нового додаткового ефективного віртуального середовища для науково-дослідницької діяльності – власні електронні інформаційні ресурси відкритого доступу. Роботу спрямовано на розгляд віртуальних комунікаційних форм представлення наукових здобутків учених Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у різних галузях науки, виробництва та промисловості. Автор доводить, що тільки спільними зусиллями вчених і бібліотекарів можна сприяти активізації та популяризації результатів досліджень ЗВО в сучасному науково-освітньому просторі й підвищувати рейтингові позиції та імідж університету серед закладів вищої освіти України і світу.

238. Smith, C. Remote Realities : school librarians reaching their students at home / Carrie Smith // American Libraries. – 2021. – Jan./Feb. (Vol. 52, № 1/2). – P. 60–61. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2020/12/0121-al.pdf>.

Розглянуто кілька бібліотечних інструментів, а саме: систему управління бібліотекою Follett Destiny від Follett, онлайн-платформу для скрінкастингу Loom від Loom, Inc., інструмент для створення відеозаписів на основі браузера WeVideo від WeVideo.

239. Szarejko, A. Z. HAN – Likwidujmy bariery dostępu do źródeł elektronicznych, zachowajmy kontrolę! [Zasób elektroniczny] / Aribert Zbigniew Szarejko // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 2 (191). – [6] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/669/708>, wolny (data złożenia wniosku: 20.07.2022). – Nazwa z ekranu.

Представлено можливості використання програмного забезпечення HAN (Hidden Automatic Navigator) від H+H Software GmbH у бібліотеках. Завданням HAN є максимально зменшити бар'єр для доступу користувачів до електронних джерел даних, зберігаючи водночас контроль з боку бібліотеки (права читачів, автентифікація, контроль ліцензії, статистика використання). Для цього HAN інтегрується з різними бібліотечними системами, а також з іншими елементами бібліотечної інфраструктури (наприклад, наукові мультипошуковики, менеджери бібліографії, портали пожертви).

Див. також: №№ 3, 8, 12, 14, 24, 34, 40, 41, 42, 46, 63, 67, 204, 301, 327, 337, 353, 366, 398, 399, 463, 487, 506, 510, 511, 520, 524, 532, 533, 535, 542, 577, 598, 620, 621, 636, 666, 727, 863, 873, 880, 889, 894, 909, 915, 937.

Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи

240. АБІС Коха та створення електронного каталогу в бібліотеках закладів вищої освіти [Електронний ресурс]: прогр. навч. модуля підвищ. кваліфікації працівників б-к / ВГО Укр. бібл. асоц., Наук.-техн. б-ка КПІ ім. Ігоря Сікорського, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка; [розробники: Баньковська Ірина, Бруй Оксана, Малецька Олександра, Огура Ігор, Сербін Олег]. – Електрон. дані. – Київ: [УБА], 2020. – 30 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/news/2020/ILS_program.pdf, вільний (дата звернення: 17.05.2022). – Назва з екрана.

241. Впровадження та застосування інформаційних систем у бібліотеках: заява ВГО Українська бібліотечна асоціація / [ВГО Укр. бібл. асоц.] // Бібл. планета. – 2021. – № 1. – С. 29–30.

242. Каримов, У. Результаты интеграции информационно-библиотечных систем: [опыт Узбекистана] / Уктам Каримов // INFOLIB. – 2020. – № 2. – С. 54–57. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2020-2.pdf>.

243. Рудзький, Л. Імпорт даних з платформи Open Journal System (OJS) в САБ «ІРБІС» / Рудзький Лев Зіновійович, Панарін Геннадій Сергійович // Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2021. – С. 120–123. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view>.

244. Яремова, І. Особливості впровадження автоматизованої бібліотечної системи [«УФД/Бібліотека»] у Рівненській обласній бібліотеці для молоді / Інна Яремова // Бібліосвіт: інформ. вісн.: Рівнен. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 2 (78). – С. 34–39. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1GyLuKhWpkf94aPdwDwjDagkPXIp9GUZN/view>.

Див. також: №№ 234, 386.

Електронні бібліотеки, архіви, репозитарії

245. Бабічева, О. «Електронний архів періодичних видань Karazin.Back2News»: перший досвід створення відкритих повнотекстових ресурсів у вітчизняних бібліотеках / Олена Бабічева // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 14–17. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_5.

Стаття ознайомлює з досвідом створення відкритих повнотекстових ресурсів на прикладі реалізації проєкту «Електронний архів періодичних видань Back2News» у Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Висвітлено етапи створення архіву, його організацію, функціональні властивості, переваги, як-от можливість приєднання до проєкту інших бібліотек, архівів з метою створення якомога більш повної та якісної цифрової колекції періодики України для масштабної репрезентації національної культурної спадщини.

246. Беззуб, І. Інституційний репозиторій закладу вищої освіти як інструмент відкритої освіти / Ірина Беззуб // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 53: Соціокомунікаційні аспекти бібліотечної діяльності в умовах розвитку стратегічних комунікацій. – С. 156–171. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npbuimviv_2019_53_14.

247. Бібліотеки електронних підручників у системі освіти України [Електронний ресурс] : (аналіт. огляд) / авт.-упоряд. Гуралюк А. Г. // Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довідк. бюл. / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані. – Вінниця, 2021. – Вип. 14. – С. 12–20. – Бібліогр.: 19 назв. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/Analituchnuy_visnuk_2021-14.pdf, вільний (дата звернення: 26.04.2022). – Назва з екрана.

248. Вовк, Н. С. Автоматизація підсистеми обслуговування читачів у системі електронної бібліотеки / Вовк Наталія Степанівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 2. – С. 27–34. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/221159>.

Метою роботи є визначення організаційних та методичних аспектів інформаційного забезпечення діяльності бібліотек та розроблення прототипу інформаційної підсистеми електронної бібліотеки, призначенням якої є реєстрація користувачів, видання документів, облік послуг, заходів та проєктів, які організують в бібліотеці.

249. Гуралюк, А. Г. Уніфікація побудови каталогів електронних ресурсів бібліотеки на основі онтологічного підходу [Електронний ресурс] / Андрій Гуралюк // Наук.-пед. студії : наук. журн. – Електрон. дані. – 2020. – Вип. 4. – С. 102–109. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/222506/222649>, вільний (дата звернення: 13.04.2022). – Назва з екрана.

Розкрито можливості використання онтологічного підходу до забезпечення семантичної обробки знань у створенні електронних бібліотек та проаналізовано типові проблеми впровадження онтологічного підходу в роботи із електронними каталогами.

250. Добровольська, В. В. Електронна бібліотека «Україніка» – унікальний інтегрований ресурс цифрової документальної спадщини / Добровольська Вікторія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 1. – С. 79–87. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_1_14.

251. Кропочева, Н. М. Репозитарії закладів вищої педагогічної освіти: нові можливості для наукових бібліотек / Кропочева Наталія Миколаївна // Бібл. Меркурій. – 2021. – Вип. 2 (26). – С. 118–133. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/download/245130/246032>.

252. Левченко, Н. П. Відкриті електронні ресурси у діяльності бібліотек закладів вищої освіти: специфіка формування, управління, доступ : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Левченко Наталія Петрівна ; наук. кер. Попик Володимир Іванович ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – 20 с. – Бібліогр.: с. 16–17. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_22.pdf.

253. Лобузина, Е. Электронная библиотека «Украиника»: портал знаний национальной библиотеки / Е. Лобузина, И. Перенесиенко, Н. Лоцинская // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев : [б. и.], 2019. – Вып. 17. – С. 50–64. – Библиогр.: 8 назв.

254. Лобузін, І. В. Модель даних Європеани: перспективні підходи для цифрових гуманітарних проєктів / Лобузін Іван Володимирович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 1. – С. 88–97. – Бібліогр.: 20 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_1_15.

255. Лоцинська, Н. Популярні онлайн-бібліотеки з україномовним контентом / Наталія Лоцинська // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 2. – С. 28–33. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/219360>.

Здійснено огляд 10 найпопулярніших сучасних електронних бібліотек з україномовним контентом за їх структурою, завданнями, тематико-змістовним наповненням, відкритістю інформації тощо.

256. Лоцинська, Н. Україномовні е-бібліотеки в сучасному Інтернет-просторі / Наталія Лоцинська // Бібл. вісн. – 2021. – № 1. – С. 3–12. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_1_3.

257. Назырова, С. Казахстанская национальная электронная библиотека как электронный ресурс культурного и научного наследия Казахстана / Саулеш Назырова // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 2. – С. 40–43. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/2019%202.pdf.

258. Пен, Я. Цифрові ресурси провідних академічних бібліотек північного Китаю / Янь Пен // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 9. – С. 49–52. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_9_11.

259. Прокопенко, Л. С. Диджиталізація інформаційних ресурсів по історії Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого : [рубрика «Історія НБУ ім. Ярослава Мудрого» в електрон. б-ке «Культура України»] / Лилия Прокопенко // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 38–42. – Библиогр.: 7 назв. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

260. Репозитарій Zenodo [Електронний ресурс]: інстр. з реєстрації користувача та розміщення матеріалів / Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». – Електрон. дані. – Київ : [б. в.], 2020. – 9 с. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32724/1/Zenodo_KPI_LIB.pdf, вільний (дата звернення: 4.06.2022). – Назва з екрана.

261. Самохіна, Н. Електронна наукова бібліотека як засіб інтелектуального доступу до документів / Наталія Самохіна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 307–316. – Библиогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_24.

Висвітлено основні критерії електронної бібліотеки, процеси залучення документів до наукового обігу. Розглянуто проекти, метою яких є інтеграція на рівні електронних бібліотек. Сформульовано головні ознаки інноваційної моделі бібліотек. Представлено результати індексування фахових наукових видань НБУВ в світових інформаційно-аналітичних та пошукових системах.

262. Сирота, Л. Б. Електронні бібліотеки: проблеми доступу до інформації / Сирота Лілія Богданівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 230–243. – Библиогр.: 26 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180380>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_22.

Метою статті є аналіз основних проблем ефективного використання електронних бібліотек в Україні. Зазначен, що для ознайомлення з якісною та достовірною повнотекстовою інформацією, представленою у зручному для користувачів віртуальному форматі, необхідно подолати певні перешкоди на шляху до вільного доступу до наукової інформації.

263. Соколова, І. Утвердження принципів поширення наукових матеріалів на умовах відкритого доступу в нормативно-правових документах України / Ірина Соколова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 117–136. – Библиогр.: 25 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_11.

У праці розглянуто питання підтримки ініціативи Відкритого доступу до наукової інформації в нормативно-правових документах України. Прослідковано розвиток нормативно-правової бази, яка регламентує утворення й функціонування Національного репозитарію академічних текстів,

репозитарію «Наукова періодика України», інституціональних репозитаріїв закладів вищої освіти. Акцентовано увагу на необхідності правового забезпечення утворення репозитаріїв наукових установ системи НАН України та журналів Відкритого доступу.

264. Філіппова, Н. П. Формування репозитарію персональних бібліографічних покажчиків: визначення вимог і формулювання завдань / Філіппова Наталя Павлівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 3. – С. 13–22. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_3_4.

Статтю присвячено актуалізації дослідження питання формування репозитарію персональних бібліографічних покажчиків у складі науково-інформаційного проєкту Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського «Український національний біографічний архів».

265. Цифрові бібліотечні ресурси та сервіси підтримки наукових досліджень: сучасні підходи та роль у науковій комунікації : аналіт. зап. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; [авт. кол.: Лобузін К. В., Дубровіна Л. А., Гарагуля С. С. та ін. ; відп. ред. Дубровіна Л. А.]. – Київ : [НБУВ], 2020. – 60 с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003844>.

266. Шевченко, М. О. Цифрові архіви періодичних видань: сучасні виклики для України / М. О. Шевченко // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 56. – С. 114–127. – Бібліогр.: с. 123–127. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/191082>.

Визначено основні причини оцифрування періодичних видань: незадовільний фізичний стан та підвищений попит читачів. Розглянуто проєкти оцифрування газет, що здійснюються бібліотеками України. Підсумовано загальні ознаки незадовільного стану реалізації цифрових архівів періодики в бібліотеках України та визначено причини цього.

267. Ярута, В. О. Електронні архіви: проблеми та технології / В. О. Ярута, Г. Г. Асєєв // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2020. – Вип. 58. – С. 89–99. – Бібліогр.: с. 97–99. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/218138>.

Показано, що поняття «електронний архів» є узагальнювальним для різних технічних систем: цифровий архів, файловий масив, електронна картотека, система електронного архіву, система електронного архіву та документообігу. Проте, у будь-якому разі, воно визначає інформаційну систему, структура і функції якої мають відповідати міжнародному стандарту ISO 14721:2012, тоді як конкретна її реалізація потребує подальшого уточнення. Розкрито основні проблеми та технології, пов'язані з масовим уведенням рукописних і друкованих документів.

268. Яцишин, А. В. Електронна бібліотека Національної академії педагогічних наук України: відкритий доступ до результатів психолого-педагогічних наукових досліджень НАПН України [Електронний ресурс] / Яцишин Анна Володимирівна, Новицька Тетяна Леонідівна // Вісн. Нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2019. – Т. 1, № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/38/56>, вільний (дата звернення: 22.05.22). – Назва з екрана.

269. Sójkowska, I. Kierunek: otwartość [Zasób elektroniczny] / Iwona Sójkowska // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 1 (190). – [7] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/657/695>, wolny (data złożenia wniosku: 20.05.2022). – Nazwa z ekranu.

Стаття підсумовує події, пов'язані з рухом впровадження відкритого доступу у 2019 р. у бібліотечному середовищі Польщі, включаючи їх у довгостроковий процес сприяння відкритому доступу. Автор розповідає про заходи, організовані або співорганізовані бібліотеками, та заходи, що підвищують компетенцію бібліотекарів у галузі відкритості.

Див. також: №№ 213, 237, 272, 303, 308, 309.

Вебпортали, вебсайти бібліотек

270. Березівська, Л. Д. Інформаційний ресурс галузі: веб-портал ДНПБ [України] імені В. О. Сухомлинського НАПН України / Лариса Березівська, Наталія Вараксіна // Освіта. – 2019. – 6–13 берез. (№ 9/10). – С. 4 : фот. – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/716538/1/Berizivska_Portal_ZMI_2019.pdf.

271. Грамм, О. М. Електронні ресурси бібліотеки як засіб надання інформаційних послуг (із досвіду роботи книгозбірні КДПУ) / Грамм Олена Миколаївна, Кравченко Олена Миколаївна, Лебедюк Олена Олександрівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 154–163. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180337>, http://nbul.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_14.

Розглянуто зміст та роль вебсторінки бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету, подано аналіз її структури та рубрик. Висвітлено зміни, які відбуваються в бібліотечно-інформаційному обслуговуванні користувачів за допомогою інтернет-ресурсів. Розкрито основні проблеми щодо розповсюдження електронних джерел інформації та подано шляхи їх розв'язання.

272. Гуменчук, В. Аудіоресурс у бібліотеках України: стан і перспективи / Василь Гуменчук // Бібл. вісн. – 2021. – № 2. – С. 51–59. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbul.gov.ua/UJRN/bv_2021_2_7.

Мета статті – з'ясувати сучасний стан наповненості сайтів вітчизняних бібліотек аудіоресурсами та інформаційної підтримки осіб із вадами зору.

273. Коваль, Н. Використання конструктора сайтів Wix.com в інформаційно-бібліотечній діяльності бібліотеки ВП «МФ КНУКіМ» / Наталя Коваль, Світлана Косяченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 16–18. – Бібліогр.: 6 назв.

Представлено досвід роботи бібліотеки Відокремленого підрозділу «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв» з використанням конструктора сайтів Wix.com. Проаналізовано технологію створення віртуальних книжкових виставок, біобібліографічних покажчиків, презентацій нових надходжень тощо за допомогою конструктора сайтів Wix.com.

274. Кропачева, Н. М. Інформаційно-бібліотечні ресурси з питань педагогіки та освіти (за матеріалами сайтів бібліотек університетів Німеччини) [Електронний ресурс] / Кропачева Наталя Миколаївна // Open educational e-environment of Modern University = Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету : [електрон. наук. фах. вид.] / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Електрон. дані. – 2021. – № 10. – С. 89–102. – Бібліогр.: 11 назв. – Режим доступу:

<https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/341/359>,

вільний (дата звернення: 2.07.2022). – Назва з екрана.

Te same // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 99–121. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npbuimviv_2021_62_9.

Представлено результати огляду матеріалів сайтів бібліотек університетів Німеччини. Сформовано вибірку із одинадцяти бібліотек, критеріями добору до якої слугували наступні показники: універсальність комплектування фонду; наявність зібрань рідкісних, рукописних та старовинних друкованих видань; участь в мережі бібліотечних установ, розташованих в студентських містечках (кампусах), комплектування фондів бібліотек документами вузького спеціалізованого напрямлення.

275. Мар'їна, О. Ю. Версії WCAG та доступність бібліотечного веб-контенту / О. Ю. Мар'їна, С. О. Мар'їн // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації: зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 56. – С. 86–95. – Бібліогр.: с. 94–95. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/191073>.

Розглянуто сучасний стан доступності бібліотечного вебконтенту відповідно до принципів стандартів Web Content Accessibility Guidelines 2.0 від 2008 р. та Web Content Accessibility Guidelines 2.1. від 2018 р. Досліджено 177 сайтів національних бібліотек різних країн світу на відповідність керівним принципам WCAG 2.0. На основі використання сервісу Achecker успішно протестовано 151 сайт. Визначено, що 29 з них (19%) повністю відповідають, 3 – частково відповідають, 119 – не відповідають рекомендаціям по доступності згідно WCAG 2.0 на рівнях А, АА та ААА. Констатовано: нинішні практики бібліотек недостатньо ефективні для забезпечення доступності веб-контенту. Проаналізовано додаткові критерії успіху в WCAG 2.1.

Акцентовано на необхідності впровадження постійного аудиту доступності бібліотечного веб-контенту за допомогою автоматичного тестування та залучення аудиторії користувачів з особливими потребами до цих процесів.

276. Міщанин, Н. Проблеми формування інтернет-ресурсів бібліотек системи неперервної педагогічної освіти України / Наталя Міщанин // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 10. – С. 30–34. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_10_9.

На основі результатів контент-аналізу вебсайтів центральних і регіональних установ системи неперервної освіти України схарактеризовано сучасний стан інтернет-ресурсів бібліотек ОІППО, визначено проблеми їх формування та напрями вдосконалення.

277. Струнгар, А. Геоінформаційний простір Державної науково-технічної бібліотеки України / Артур Струнгар // Бібл. вісн. – 2021. – № 2. – С. 60–68. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_2_8.

Проаналізовано розвиток інформаційної направленості потоків комунікації вебпорталу Державної науково-технічної бібліотеки України і їх семантичне ядро.

278. Струнгар, А. Феномени вебметричної діяльності обласних бібліотек України / Артур Струнгар // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 20–36. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_4.

Мета статті – проаналізувати бібліотечні представництва в інтернет-середовищі, з'ясувати специфіку роботи бібліотек у вебпросторі. Виявлено ефективні методики аналізу бібліотечних вебресурсів та узагальнено специфіку роботи бібліотек в інтернеті.

279. Струнгар, В. В. Бібліотека в інтерактивному медіасередовищі: стан та перспективи : монографія / Валерія Струнгар ; [відп. ред. Ю. М. Половинчак] ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [НБУВ], 2021. – 247, [1] с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004100%2Epdf.

280. Centerwall, U. Using an Infrastructure Perspective to Conceptualise the Visibility of School Libraries in Sweden [Electronic resource] / Ulrika Centerwall and Jan Nolin // Information Research : An International Electronic Journal. – Electronic data. – Borås, 2019. – V. 24, n 3, sep. – 31 pp. – Access mode: <http://www.informationr.net/ir/24-3/paper831.html>, free (date of request: 21.04.2022). – Screen Name.

Новим напрямом досліджень у галузі соціальних наук є інфраструктурні дослідження. Ця стаття концептуалізує шкільну бібліотеку як інфраструктуру серед інших, що дає змогу по-новому поглянути на її роль. Автори розглядають і обговорюють, що являє собою шкільна бібліотека як важлива інфраструктура на шкільному майданчику. Аналізуючи емпіричні дані, взяті з інтерв'ю, спостережень за шведськими шкільними

бібліотекарями, автори прийшли до висновку, що основна мета практики шкільної бібліотеки – зробити її присутність більш помітною в інфраструктурі шкільного сайту. Різні аспекти інфраструктури шкільної бібліотеки можуть працювати як за, так і проти її видимості.

281. Conrad, S. «Am I on the library website?»: A LibGuides Usability Study / Suzanna Conrad and Christy Stevens [Electronic resource] // Information Technology & Libraries. – Electronic data. – 2019. – Vol. 38, № 3. – P. 49–81. – 9 Color Photographs, 2 Graphs. – Access mode: <https://ejournals.bc.edu/index.php/ital/article/view/10977/9697>, free (date of request: 23.04.2022). – Screen Name.

Навесні 2015 р. бібліотека державного політехнічного університету в Помоні, штат Каліфорнія (Cal Poly Pomona), провела юзабіліті-тестування з десятима студентами, щоб виробити рекомендації та направити процес переходу з LibGuides версії 1 на версію 2. У статті описано результати тестування, а також розглянуто додаткові питання, що стосуються загальної ефективності LibGuides, особливо коли студенти залежать від пошуку бібліотечних ресурсів.

282. Khomytsia, N. Features of positioning of german university libraries on official websites / N. Khomytsia, M. Kuchma // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2021. – Вип. 60. – С. 43–52. – Бібліогр.: с. 51–52. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/download/246745/244126>.

Проаналізовано особливості позиціювання університетських бібліотек Німеччини на офіційних вебсайтах.

283. The webportal of V. O. Sukhomlynsky state scientific and pedagogical library of Ukraine as an information resource for implementation of research in education, pedagogy and psychology [Electronic resource] / Larysa D. Berezivska, Olga P. Pinchuk, Nataliya V. Varaksina // Information Technologies and Learning Tools : [an international electronic journal]. – Electronic data. – Kyiv, 2020. – Vol. 78, № 4. – P. 249–265. – Bibliography: 32 titles. – Access mode: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/4055>, free (date of request: 23.08.2022). – Screen Name.

Розкрито особливості створення, змісту, функціональних особливостей і призначення вебпорталу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

Див. також №№ 234, 280, 326, 423, 454, 866, 869.

Бібліотеки та соціальні медіа

284. Бібліотека в соціальній мережі Фейсбук – оформлюємо сторінку бібліотеки [Електронний ресурс] : практичний порадник / Харків. обл. унів. наук. б-ка ; [уклад. В. С. Завгородня]. – Електрон. дані. – Харків : [Харків. обл. унів. наук. б-ка], 2021. – 40 с. – Режим доступу: <http://lib.kh.ua/libdruk/LibKh-00000000331.pdf>, вільний (дата звернення: 5.10.21). – Назва з екрана.

285. Білик, О. Онлайн-репутація: що це таке і навіщо вона потрібна бібліотекам / Олена Білик // Бібл. планета. – 2021. – № 3. – С. 15–18. – Бібліогр.: 9 назв.

Онлайн-репутація не є нематеріальним активом, утім її наявність значно підвищує цінність бібліотек, підкреслює професіоналізм бібліотекарів в епоху перенасичення інформацією, формує довіру серед реальних та потенційних користувачів, і, найголовніше, забезпечує стійку конкурентну позицію в сучасних умовах існування бібліотек. Автор аналізує особливості мови мережевого спілкування та розмірковує над тим, як побудувати мову довіри в онлайн-середовищі.

286. Булахова, Г. Перспективи використання інструментарію соціальних медіа для просування бібліотечних продуктів і послуг / Галина Булахова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 80–91. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_8.

Акцентовано на тому, що мережеве представництво бібліотеки має на меті ефективно проведення рекламної діяльності, а саме: поширення інформації про бібліотеку, формування та посилення позитивного іміджу, просування продуктів і послуг бібліотеки в інтернет-просторі. Уточнено визначення поняття «соціальний медіа-маркетинг».

287. Вовк, Н. С. Позиціонування бібліотеки у молодіжному інтернет-середовищі / Вовк Наталія Степанівна, Жаворонко Софія Володимирівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 2. – С. 23–32. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2021_2_5.

Висвітлено організаційні аспекти рекламно-інформаційного представлення діяльності сучасних публічних бібліотек в інтернеті.

288. Завгородня, В. Публічна бібліотека в мережі «Фейсбук». Бути там, де читач! / Вероніка Завгородня // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 3. – С. 11–14.

Харківська обласна універсальна наукова бібліотека підготувала посібник «Бібліотека в соціальній мережі «Фейсбук» – оформлюємо сторінку бібліотеки», який містить практичні поради щодо створення сторінки бібліотеки в соціальній мережі «Фейсбук» та її подальшого оформлення і ведення. В статті надано стислі рекомендації щодо представлення бібліотек в названій соціальній мережі.

289. Кислова, О. Бібліотеки у соціальних медіа: огляд присутності, ефективності комунікації / О. П. Кислова // Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика : матеріали семінару для бібліографів, 22–23 жовт. 2019 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад. В. О. Кононенко]. – Київ, 2019. – С. 70–76. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11687>.

290. Кислова, О. Дитячі бібліотеки у соціальних мережах: огляд присутності, ефективність комунікації [Електронний ресурс] / Олена Кислова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 2. – С. 18–21. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/117#page/18/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.22). – Назва з екрана.

291. Ковалькова, Т. Фейсбук як метод популяризації книги / Тетяна Ковалькова, Оксана Гавенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 8–9.

Про досвід створення книжкової платформи «Прочитай. Книгозбірня» у соціальній мережі «Фейсбук» колективом Тернопільської ОУНБ.

292. Сафонова, Т. А. Соціальні мережі як інструмент маркетингу та просування бібліотек / Сафонова Тетяна Анатоліївна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 174–178. – Бібліогр.: 10 назв. –

Доступно

також:

<https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

293. Струнгар, В. Блог як інструмент забезпечення комунікації бібліотеки з користувачами / Валерія Струнгар // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 52: Розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації. – С. 396–409. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_52_30.

Проаналізовано сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід використання бібліотеками блогів. Використано критерії дослідження соціальних медіа як джерельної бази бібліотечнознавчих наукових рефлексій, а саме: представлення, централізованість/дисперсність, змістовність, інтенсивність зворотного зв'язку для аналізу та характеристики представлення бібліотек у блогах. Обґрунтовано, що блог виступає одним із сучасних дієвих засобів комунікації «бібліотека – користувач», «бібліотека – бібліотека», «користувач – користувач».

294. Струнгар, В. Використання бібліотеками соціальних мереж та медіа-хостингів / Валерія Струнгар // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 53: Соціокомунікаційні аспекти бібліотечної діяльності в умовах розвитку стратегічних комунікацій. – С. 90–106. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_53_10.

У статті охарактеризовано дві групи найпопулярніших соціальних медіа, які використовують вітчизняні та зарубіжні бібліотеки: соціальні мережі, що забезпечують комунікацію з користувачами, та медіа-хостинги, які передусім є інструментами публікації матеріалів. У вибірку для аналізу було включено бібліотеки загальнодержавного значення (Бібліотека Конгресу США, Британська бібліотека, Національна бібліотека Шотландії, Національна

бібліотека Ізраїлю, Державна бібліотека України для юнацтва); ОУНБ (Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія); бібліотеки ЗВО (НБ Національного університету «КієвоМогилянська академія», НТБ ім. Г. І. Денисенка НТУ України «Київський політехнічний інститут»).

295. Тарасенко, Н. Представництва бібліотек у соціальних мережах як джерело професійних інформаційних ресурсів для бібліотечних фахівців / Наталія Тарасенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 52: Розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації. – С. 313–329. – Бібліогр.: 27 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_52_24.

296. Хаустова, С. У світі хештегів і сторіз: наш досвід підкорення інстаграму [Електронний ресурс] / Сусанна Хаустова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 4. – С. 47–49. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/119#page/47/mode/1up>, вільний (дата звернення: 12.03.22). – Назва з екрана.

297. Ходарева, Ю. Використання соціальної мережі як каналу професійної інформації (досвід кабінету бібліотекознавства імені Л. Б. Хавкіної [ХДНБ ім. В. Г. Короленка]) / Юліна Ходарева // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 4. – С. 36–41. – Бібліогр.: 5 назв.

Див. також: №№ 278, 279, 547, 871, 876.

Розділ 4. Формування інформаційних ресурсів бібліотек

Бібліотечно-інформаційні ресурси

298. Айвазян, О. Б. Роль бібліотек ЗВО Хмельниччини у формуванні та просуванні інтелектуальних ресурсів вишу / Айвазян О. Б., Мацей О. О. // Книги і бібліотеки в глобалізованому світі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (до 100-річчя Поділ. держ. аграр.-техн. ун-ту), 15–16 трав. 2019 р. / Поділ. держ. аграр.-техн. ун-т, Хмельниц. нац. ун-т. – Кам'янець-Поділ., 2019. – С. 6–11. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/8730/1/konf-15-16-05-2019aiv_rol.pdf.

299. Вивчення ресурсів бібліотек України для дітей у задоволенні запитів користувачів на періодичні видання [Електронний ресурс] : (підсумки соціол. дослідж.) / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. О. Б. Петренко]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 69 с. – (Бюлетень соціологічної служби ; вип. 36). – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/561#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 6.06.2022). – Назва з екрана.

300. Вивчення ресурсів бібліотек України для дітей у задоволенні запитів користувачів на періодичні видання [Електронний ресурс] : (програма та методика Всеукр. соціол. дослідж.) / Нац. б-ка України для дітей ; [розроб. програми та методики соціол. дослідж.: О. Б. Петренко, О. О. Обіжисвіт]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 20 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/499#page/1/mode/2up>, вільний (дата звернення: 17.06.2022). – Назва з екрана.

301. Іванова, М. В. Критерії охороноздатності баз даних у діяльності бібліотек / Майя Іванова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 111–120. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_9.

Аргументовано, що складовою частиною бібліотечно-інформаційних ресурсів виступають бази даних. Розкрито поняття «база даних» відповідно до міжнародного та національного законодавства. Визначено та охарактеризовано критерії, за яких база даних виступає об'єктом авторського права.

302. Левинская, В. Создание и менеджмент библиотечной коллекции в академической библиотеке / Виктория Левинская // INFOLIB. – 2021. – № 3. – С. 36–39. – Библиогр.: 5 назв. – Доступно також: https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2021/11/2021-3.pdf&attachment_id=5479&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none.

303. Липак, Г. І. Формування консолідованих інформаційних ресурсів бібліотек, архівів та музеїв територіальних громад : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Липак Галина Ігорівна ; наук. кер. Кунанець Наталія Едуардівна ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, [Тернопіл. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя]. – Київ, 2019. – 22 с. – Бібліогр.: с. 15–20. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_lypak_0.pdf.

304. Мацібора, Н. Інформаційний ресурс Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: історія й сучасність / Надія Мацібора // Бібл. вісн. – 2019. – № 4. – С. 34–40 : іл. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_4_7.

Статтю присвячено двадцятій річниці від дня заснування Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. Висвітлено історію формування інформаційного ресурсу бібліотеки, стан його збереження та перспективи розвитку.

305. Нова українська книга у фондах спеціалізованих бібліотек для дітей : (програма та методика Всеукр. соціол. дослідження) / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад.: О. Б. Петренко, Н. Й. Дзюба, В. В. Даниленко]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 13 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/613#page/1/mode/1up>.

306. Нова українська книга у фондах спеціалізованих бібліотек для дітей : результати Всеукр. моніторингу : аналіт. довідка / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад.: В. В. Даниленко, О. О. Обіжисвіт]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 24 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/685#page/18/mode/2up>.

307. Палеха, Ю. І. Документний фонд як показник рівня інформаційної культури бібліотеки / Палеха Юрій Іванович, Кобижча Наталія Іванівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 4. – С. 31–38. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_4_6.

308. Русначенко, Т. Електронні ресурси бібліотеки: традиції та інновації: (з досвіду роботи б-ки Криворіз. держ. пед. ун-ту) / Тетяна Русначенко // Бібл. планета. – 2021. – № 1. – С. 22–25. – Бібліогр.: 8 назв.

Автор статті репрезентує електронні ресурси бібліотеки КДПУ, що впливають на розвиток освітнього та наукового потенціалу університету, дають змогу повніше та релевантно задовольняти потреби користувачів в інформації з природничих, технічних, біологічних, суспільних, гуманітарних наук і мистецтва.

309. Самохіна, Н. Електронні ресурси в умовах інформатизації суспільства: основні поняття, організація, сучасні форми / Наталія Самохіна, Інна Пелюховська // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 297–310. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_23.

Представлено аналіз видів інформаційних об'єктів, що їх визначають як електронні інформаційні ресурси; їхні сучасні форми та напрями організації.

310. Соколов, В. Ю. Методи вивчення бібліотечного фонду: стан, генезис та основні поняття / Віктор Соколов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 4. – С. 10–20. – Бібліогр.: 26 назв.

У методичній консультації-статті охарактеризовано, переважно, класичні методи вивчення бібліотечного фонду, розкрито їх визначення та основний поняттєвий апарат.

311. Яковенко, О. Бібліотечно-інформаційні ресурси: управління й збереження в контексті національних стандартів: (на прикладі Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського) / Олена Яковенко, Ірина Соколова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 214–228. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_17.

Охарактеризовано бібліотечні фонди й електронні ресурси Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, розглянуто основні положення нормативних документів, які регламентують діяльність бібліотеки з формування, управління та збереження національного інформаційного ресурсу.

Див. також: №№ 8, 24, 67, 74, 125, 224, 276, 324, 457, 606.

Комплектування та облік фондів

312. Богданов, Г. Зародження та розвиток системи обов'язкового примірника в Німеччині у XV–XXI століттях / Георгій Богданов // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 6. – С. 42–46. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_6_10.

313. Бондар, Л. М. Галузевий інформаційний ресурс Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: стан та шляхи розвитку [Електронний ресурс]: [комплектування фондів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського] / Людмила Бондар // Наук.-пед. студії: [електрон. наук. журн.] / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Електрон. дані. – 2019. – Вип. 3. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/193165>, вільний (дата звернення: 24.05.2022). – Назва з екрана.

314. Василенко, О. Нормативно-методичне забезпечення системи обліку фонду наукової бібліотеки / Ольга Василенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 34–52. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_5.

315. Вилкс, А. Традиции получения даров в Латвийской национальной библиотеке / Андрикс Вилкс // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 2. – С. 24–29. – Библиогр.: 15 назв. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/2019%202.pdf.

316. Гужва, А. Стратегії комплектування: виклики цифрової доби / Алла Гужва // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 10–13. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_4.

У статті висвітлено проблеми комплектування фондів університетських бібліотек за умов переходу на цифрові медіа. Розглянуто відмінності в обліку електронних і цифрових документів.

317. Зарубіжні періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та бібліотек наукових установ НАН України (надходження 2017–2018 рр.): наук.-допом. бібліогр. покажч. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; [уклад.: І. А. Лавриненко, Є. А. Рибак, О. Б. Вихристюк]. – Київ: [НБУВ], 2019. – 179 с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003316>.

318. Ілійчук, Л. Електронні підручники для Нової української школи: досвід впровадження та пропозиції / Л. Ілійчук // Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. – 2020. – Вип. 4 (65). – С. 83–89. – Бібліогр.: с. 86–88. – Доступно також: <http://npo.kubg.edu.ua/article/view/220952>.

Здійснено аналіз чинного законодавства з питань впровадження електронних підручників в освітній процес сучасної школи, визначено вимоги до їх змісту, структурних компонентів і можливостей функціонування. Здійснено аналіз е-підручників для початкових класів, які рекомендовано Міністерством освіти і науки України для використання в закладах освіти в рамках

Всеукраїнського експерименту «Електронний підручник для загальної середньої освіти», визначено їх відповідність національним стандартам та врахування вимог, викладених у «Положенні про електронний підручник».

319. Інструкція з обліку фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [авт.-уклад.: О. М. Василенко та ін. ; наук. ред. О. З. Клименко]. – Київ : [НБУВ], 2019. – 91 с.

320. Обмінний фонд Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2021 році : бібліогр. покажч. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [уклад.: Л. А. Пестрецова та ін.]. – Київ : [НБУВ], 2021. – 182 с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004173%2Epdf.

321. Посметна, О. Методичні аспекти розробки та застосування коефіцієнтів індексації балансової вартості документів бібліотечного фонду при їх вилученні з обліку / Ольга Посметна, Тетяна Клочок // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 207–216. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_16.

322. Рогальчук, Л. Зарубіжний досвід обліку та каталогізації книжкових пам'яток [Іспанія, Італія, Польща] / Лідія Рогальчук // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 30–33.

323. Dawkins, A. E-Book Collections in High School Libraries: Factors Influencing Circulation and Usage / April M. Dawkins, Karen W. Gavigan // School Library Research. – 2019. – V. 22. – 21 pp. – Доступно також: http://www.ala.org/aasl/sites/ala.org/aasl/files/content/pubs/slr/vol22/SLR_EBookCollections_V22.pdf.

Коли шкільні бібліотекарі виправдовують покупку електронних книжок для бібліотечних колекцій, вони повинні розуміти схеми їх використання і те, чи відповідають вони рекреаційним і інформаційним потребам їхніх учнів і вчителів. Хоча існує значний обсяг досліджень, які вивчають поширення і використання електронних книжок в академічних і публічних бібліотеках, відсутнє наукове дослідження, яке б вивчало ці змінні в шкільних бібліотеках. Мета дослідження полягала в тому, щоб отримати краще розуміння ролі колекцій електронних книжок в школі за допомогою аналізу даних тиражів та інтерв'ю зі шкільними бібліотекарями. Було проведено аналіз коефіцієнта відносного використання. Кількісні результати показали, що тираж електронних книжок був істотно нижчим від загального тиражу для більшості досліджених бібліотек. Аналіз інтерв'ю виявив загальні риси і відмінності між колекціями електронних книжок. Висновки дають змогу припустити, що практика закупівель та маркетингові стратегії можуть мати значний вплив на розповсюдження та використання електронних книжок у бібліотеках закладів середньої освіти.

324. Yap, J. M. Is Our Collection Enough Or Underutilized? A Citation Analysis Of Master's Theses In The Field Of Education [Electronic resource] / Yap J. M., Kozhayeva A. // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 122–129. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/186961/188469>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Статтю спрямовано на огляд типу матеріалів, які казахські студенти використовують для виконання магістерської роботи. Автори класифікували види джерел, які студенти використовують у своїй дипломній роботі; порівняли фактичну кількість найменувань е-журналів, наявних у колекції бібліотеки, з кількістю е-журналів, використаних у списку посилань; визначили загальні назви журналів, якими користуються студенти, та загальну репутацію журналу на основі престижу. Автори дійшли висновку, що бібліотека здатна забезпечити високу якість колекції журналів, якими можуть користуватися студенти та викладачі.

325. Waggoner, C. R. Unpackaging «Island Trees» for the Principal Practitioner / Charles R. Waggoner // Research in Higher Education Journal. – 2019. – V. 37 (November). – 11 pp. – Доступно також: <https://www.aabri.com/manuscripts/193017.pdf>.

Шкільні адміністратори стикаються з безліччю проблем протягом своєї кар'єри, багато з яких вимагають певних практичних знань шкільного права. Зрештою, адміністратори не є юристами і часто не володіють достатнім рівнем знань. Проблеми батьків і спільноти неодноразово ставали джерелом розчарування і призводили до виникнення проблемних ситуацій, які вимагали адміністративного реагування якомога раніше. Адміністратору необхідно мати план дій щодо правового підходу для кожної можливої непередбаченої обставини. Коли батьки або ж група батьків, попросять вилучити певну книгу із бібліотеки класу або шкільної бібліотеки, як відреагує директор, шкільний учитель або шкільний бібліотекар? Метою цього дослідження є вивчення вельми неоднозначного рішення Верховного суду США «Island Trees School District v. Pico» (1982) і, зокрема, вивчення реальних сценаріїв і можливих рішень для директора школи щодо цензури.

Див. також: №№ 21, 51, 316, 821.

Збереження фондів бібліотек

326. Вовк, Н. С. Концепція створення онлайн-платформи для обміну міжнародним досвідом зі збереження бібліотечних та архівних фондів / Наталія Вовк, Андрій Пелещин // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 4. – С. 38–42. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_4_12.

Статтю присвячено огляду необхідності розроблення навчального вебресурсу для спільного доступу фахівців архівної та бібліотечної галузей. Автори виробили концепцію створення онлайн-платформи з метою обміну міжнародним досвідом в галузі збереження культурної спадщини держави в архівних та бібліотечних фондах. Розроблено алгоритм створення сайту платформи та визначено основні цілі створення такої платформи. У статті проаналізовано основні ризики створення й використання такої платформи та шляхи їх подолання.

327. Гаврилишин, О. Б. Інформаційна технологія формування і прогнозування якості процесу оцифровування стародруків : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 / Гаврилишин Олена Богданівна ; наук. кер. Миклушка Ігор Зіновійович ; [Укр. акад. друкарства]. – Львів, 2020. – 24 с. – Бібліогр.: с. 20–21. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1j9WmO7TUHMmpK1VwJSGcFbSOT5SBLUSc/view>.

328. Горбань, Ю. І. Консервація і зберігання документів : практикум / Юрій Горбань ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. – 156 с.

329. Загоруйко, Н. Історичні аспекти збереження фондів бібліотек для дітей у 1991–2011 роках [Електронний ресурс] / Наталія Загоруйко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 26–29. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/26/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

330. Затока, Л. П. Особливості зберігання документів на традиційних носіях, що зазнали техногенного навантаження / Любов Петрівна Затока, Аліна Анатоліївна Остапенко // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. архів. та бібл. фондів / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2020. – Вип. 26. – С. 391–402. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rks_2020_26_25.

331. Льода, Л. Дослідження стану збереження фотодокументів з фондів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника / Любов Льода, Ірина Пігель, Леся Дзендзелюк // Зап. Львів. нац. наук. б-ки України ім. В. Стефаника : зб. наук. пр. / Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Львів, 2019. – Вип. 11 (27). – С. 195–208. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://www.lsl.lviv.ua/wp-content/uploads/Z/Z2019/JRN/PDF/13.pdf>.

332. Матвєєва, Н. Як зберегти бібліотечний фонд: юридичний, моральний та адміністративний аспекти / Нінель Матвєєва // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 18–20. – Бібліогр.: 10 назв.

Висвітлено основні заходи щодо відповідальності працівників і користувачів бібліотек за збереження бібліотечних фондів.

333. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: збереження, консервація та реставрація бібліотечних фондів в Україні (1992–2019) / [авт. кол.: Л. В. Муха, Л. П. Затока, Л. М. Куява; відп. ред. Л. А. Дубровіна]; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [НБУВ], 2019. – 232 с. – Доступно також: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003705>.

334. Погрібна, О. Збереження фондів провідних національних бібліотек світу в умовах цифровізації суспільства / Оксана Погрібна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 164–174. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_13.

335. Превентивні методи збереження документів наукових бібліотек у несприятливих екологічних умовах : монографія / [авт. кол.: Любов Петрівна Затока та ін.]; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [НБУВ], 2020. – 123 с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004170%2Epdf.

336. Сидоренко, Т. В. Сучасні підходи до збереження фондів у бібліотеках України: історіографія дослідження / Сидоренко Тетяна Валеріївна, Фігура Альона Олександрівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 2. – С. 6–13. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_2_3.

Проаналізовано деякі бібліотекознавчі видання з питань збереження документів у бібліотеках України.

337. Шевченко, М. О. Закордонний та український досвід оцифрування документів: спільне та відмінне / Шевченко Марина Олександрівна // Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2021. – С. 116–119. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqltFv5GLfd7L/view>.

338. Baucom, E. Preservation as risk management: ensure your digital materials are available for future users / Erin Baucom // American Libraries. – 2019. – September/October (Vol. 50, № 9/10). – P. 57. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2019/08/0919.pdf>.

Статтю присвячено проблемі збереження інформації на цифрових носіях. Автор наголошує, що для забезпечення її збереження і запобігання можливому руйнуванню, установа повинна мати спеціально розроблену стратегію, котра передбачає вивчення й використання передового зарубіжного досвіду та застосування усіх цих знань на практиці.

Див. також: №№ 63, 228, 311, 340, 366, 833.

Історико-культурні фонди та колекції

339. Автографи та дарчі написи на книгах українських письменників у фонді Національної бібліотеки України для дітей : бібліогр. покажч. / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Н. О. Гажаман ; ред. Н. М. Кійко]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 147 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/660#page/1/mode/1up>.

340. Актуальні питання охорони книжкових пам'яток : матеріали щоріч. семінару, [15 листоп. 2018 р.] / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [відп. за вип. Т. Вилегжаніна]. – Київ : Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, 2019. – 43 с. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=10866>.

341. Алексеенко, М. В. Отдел редких книг и рукописей Научной библиотеки Одесского национального университета имени И. И. Мечникова: история с предысторией / М. В. Алексеенко // Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці : матеріали IV Міжнар. книгознав. читань, (Одеса, 2–3 жовт. 2019 р.) : зб. ст. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : ОНУ, 2019. – С. 13–23. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/29514/1/13-23.pdf>.

342. Бережок, Е. В. «Gogoliana» в фондах Научной библиотеки Одесского национального университета: к 210-летию со Дня рождения Николая Васильевича Гоголя (1809–1852) / Е. В. Бережок // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 1. – С. 129–144. – Бібліогр.: 22 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/165932/171953>.

343. Бережок, Є. В. Перші переклади творів Миколи Васильовича Гоголя в Науковій бібліотеці Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова [Електронний ресурс] / Є. В. Бережок // Biblio-Колегіум : електрон. вид. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Електрон. дані. – Одеса : ОНУ, 2019. – Вип. 13. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: <http://minilib.onu.edu.ua/index.php/main/article/view/61>, вільний (дата звернення: 22.07.2022). – Назва з екрана.

344. Береза, О. Видання іншомовної літератури ХІХ – середини ХХ ст. з фонду Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника: характеристика та попередній аналіз / Оксана Береза, Галина Мельник-Хоха // Зап. Львів. нац. наук. б-ки України ім. В. Стефаника : зб. наук. пр. / Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Львів, 2019. – Вип. 11 (27). – С. 181–194. – Доступно також: <http://www.lsl.lviv.ua/wp-content/uploads/Z/Z2019/JRN/PDF/12.pdf>.

345. Бондарчук, О. Б. Педагогічна періодика 1917–1945 рр. у контексті сучасних історіографічних досліджень / О. Б. Бондарчук // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 1. – С. 39–46. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/156640/171947>.

Представлено огляд періодичних видань 1917–1945 рр. з фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, які є важливим джерелом історичних досліджень у галузі педагогіки, освіти, бібліотекознавства. Розкрито видову та тематичну спрямованість часописів, що відображає тенденції розвитку освіти, науки, культури України у складні історичні періоди. Презентовано каталог «Періодичні видання 1917–1945 рр. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського», укладений фахівцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

346. Великодна, Г. В. Прижиттєві видання Івана Карпенка-Карого у фондах Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова / Великодна Ганна Володимирівна // Бібл. Меркурій. – 2020. – Вип. 1 (23). – С. 99–117 : іл. – Бібліогр.: 21 назва. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/202089>.

347. Великодна, Г. В. Україніка у фондах Наукової бібліотеки [ОНУ імені І. І. Мечникова]: перші видання Лесі Українки та Василя Стефаника [Електронний ресурс] / Ганна Володимирівна Великодна // Biblio-Колегіум : електрон. вид. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Електрон. дані. – Одеса : ОНУ, 2021. – Вип. 15. – Бібліогр.: 19 назв. – Режим доступу: <http://minilib.onu.edu.ua/index.php/main/article/view/78>, вільний (дата звернення: 22.07.2022). – Назва з екрана.

348. Гулак, В. М. Часописи Галичини у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / Валентина Гулак // Наук.-пед. студії : [електрон. наук. журн.] / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Електрон. дані. – 2019. – Вип. 3. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/193142>, вільний (дата звернення: 24.05.2022). – Назва з екрана.

349. Довідкові видання відділу рідкісних видань [Електронний ресурс] : наук.-доп. бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: В. Ф. Биковська, Н. Д. Крючкова ; відп. ред. Л. В. Климчук]. – Електрон. дані. – Кам'янець-Подільський : [Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2021. – 24 с. – Режим доступу: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/5068/Dovidkovi-vydannia-viddiluridkisykh-vydan-K-PNU-2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, вільний (дата звернення: 23.05.2022). – Назва з екрана.

350. Дроншкевич, О. В. Роль особистих бібліотек у вивченні питань розвитку освіти і культури (на прикладі видань з бібліотеки українського педагога М. М. Володкевича у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) / Дроншкевич Олеся Віталіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 86–93. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/166177>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_9.

Представлено огляд іноземних видань з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського, що мають штампи бібліотеки М. М. Володкевича та Київського жіночого комерційного училища Л. М. Володкевич, а також здійснено коротку історичну розвідку щодо

заснування та основних аспектів діяльності училища, висвітлено педагогічні погляди його засновників – Миколи Миколайовича та Людмили Миколаївни Володкевичів.

351. Історико-культурні фонди Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: дослідження, організація доступу та створення електронного ресурсу (2000–2020): монографія / [авт. кол.: Т. Д. Антонюк та ін.; відп. ред. Г. І. Ковальчук]; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського], 2021. – 613, [1] с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004117%2Epdf.

352. Історичні бібліотечні зібрання та колекції у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: довідник. Вип. 1. Історичні бібліотеки державних навчальних установ Києва / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т книгознавства; [наук. ред. Г. І. Ковальчук; відп. ред. вип.: Т. Є. Мяскова, О. В. Заєць; редкол.: Т. Д. Антонюк та ін.]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського], 2020. – 298, [1] с. – Доступно також: http://irbis-nbuv.gov.ua/E_LIB/PDF/er%2D0004045%2Epdf.

353. Калініна-Симончук, Ю. С. Документна спадщина бібліотек у новій цифровій історико-культурній реальності: до питання про оновлення концепції Державного реєстру національного культурного надбання України / Калініна-Симончук Юлія Сергіївна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар.участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 267–271. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmx_v6HjDSHHWCFzuT/view.

Розглянуто недоліки підходів до створення національного державного цифрового ресурсу документної спадщини, його застарілість у контексті досягнень світових національних проєктів, програм та створеного провідними державами цифрового інтегрованого ресурсу, їх нормативно-правового забезпечення на державному рівні. Розкрито необхідні аспекти наукового, методичного та юридичного забезпечення діяльності такого ресурсу в сучасних умовах активного розвитку цифрового суспільства. Акцентовано на можливості застосування наявного досвіду міжнародних організацій та національних проєктів передових країн, а також необхідності його адаптації до національної специфіки України.

354. Калініна-Симончук, Ю. С. Експертиза цінності рукописної та книжкової спадщини в законодавстві України: сучасний стан та перспективи розвитку / Юлія Сергіївна Калініна-Симончук // Рукописна та книжкова спадщина України: археогр. дослідж. унік. архів. та бібл. фондів / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2019. – Вип. 24. – С. 268–280. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rks_2019_24_19.

355. Книжкові пам'ятки кириличним і гражданським шрифтом у книгозбірні Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка (книги та періодичні видання, надруковані упродовж 1551–1800 років) : бібліогр. покажч. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Наук. б-ка ; [упоряд. Кульчицька О. Я.]. – Тернопіль : [Вектор], 2019. – 87 с. : іл. – (Серія «Книжкові пам'ятки у фондовому зібранні бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка»). – Доступно також: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16253/1/knugu_latun_2019.pdf.

356. Книжкові пам'ятки Наукової бібліотеки Одеського національного університету : путівник / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; [упоряд.: М. В. Алексеєнко, Г. В. Великодна, О. В. Полевщикова ; авт. передм. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова]. – Одеса : ОНУ, 2019. – 176, [1] с. : іл. – (Серія : «Книжкові колекції Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова»). – Доступно також: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/28310>.

357. Корнійчук, М. Приватна колекція Миколи Павловича Ковальського у Науковій бібліотеці Національного університету «Острозька академія» / Майя Корнійчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 25–28.

Висвітлено тематику приватної колекції Миколи Павловича Ковальського – доктора історичних наук, професора, проректора з наукової роботи Острозької академії. Проаналізовано роль особистої колекції у формуванні фонду Наукової бібліотеки Національного університету «Острозька академія».

358. Левченко, Ю. І. Заборонені книги 20–30-х років ХХ ст. у фонді Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Юрій Левченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 17–19. – Бібліогр.: 6 назв.

359. Левченко, Ю. І. «Колекція видань та документів, переданих Службою зовнішньої розвідки України» [до] Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: тематичний огляд / Ю. Левченко // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 43–46. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_8.

Здійснено тематичний огляд колекції видань та документів, переданих Службою зовнішньої розвідки України до фондів Наукової бібліотеки НПУ ім. М. П. Драгоманова. Розкрито тематичні напрями літератури колекції: історія України, всесвітня історія, українська діаспора та еміграція, художня література, релігія, мистецтво, преса та видавнича діяльність, мовознавство, наука, освіта, суспільні науки, довідники, радянські пропагандистські видання, бібліотечна справа, географія.

360. Олексів, І. Спеціалізовані бібліотечні зібрання: дефініція поняття, типологія, функції / Ілона Олексів // Бібл. вісн. – 2021. – № 3. – С. 50–63. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_3_7.

361. Палійчук, Р. И. Редкие издания в фонде ГНПБ Украины им. В. А. Сухомлинского НАПН Украины: сохранение и использование / Руслана Палійчук // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 1. – С. 46–49. – Доступно також: <http://www.natlib.uz/Content/userfiles/upload/INFOLIB – 2016/Инфолиб журнали 1-сон 2019 йил.pdf>.

362. Періодичні видання 1917–1945 рр. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] : каталог / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Бондарчук О. Б., Іващенко В. М., Палійчук Р. І., Орищенко І. О., Дроншкевич О. В., Гулак В. М. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. – 361 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/Catalog_Periodicals_2019.pdf, вільний (дата звернення: 26.08.2022). – Назва з екрана.

363. Петренко, А. А. Зібрання книжкових пам'яток, виданих на території України (1831–1860 рр.), з колекції Д. Бібікова у фондах відділу рідкісних книг та рукописів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича / А. А. Петренко, С. О. Сова // Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С.124–127. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

364. Полевщикова, Е. В. Запрещённые издания предреволюционной Франции в Воронцовском фонде Научной библиотеки ОНУ имени И. И. Мечникова [Электронный ресурс] / Полевщикова Елена Викторовна // Biblio-Колегіум : електрон. вид. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Електрон. дані. – Одеса : ОНУ, 2021. – Вип. 15. – Режим доступу: <http://minilib.onu.edu.ua/index.php/main/article/download/80/68>, вільний (дата звернення: 22.07.2022). – Назва з екрана.

365. Польські стародруки з колекцій університетської бібліотеки = Starodruki polskie ze zbiorów biblioteki uniwersyteckiej : каталог / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка ; [упоряд. Г. В. Великодна ; наук. ред. В. Валецький ; відп. ред. М. О. Подрезова ; наук. консультант С. Сієс-Кшишковський. – Вид. 2-ге, допов. – Одеса : Одес.нац. ун-т, 2019. – 391 с. – Доступно також: <http://dSPACE.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/28183>.

366. Приходько, Л. Оцифрування об'єктів культурної спадщини за нормативно-правовими документами Європейського Союзу у сфері авторського права і суміжних прав / Людмила Приходько // Архіви України. – 2020. – № 1. – С. 104–131. – Бібліогр.: 43 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ay_2020_1_6.

367. Раритетні видання фонду бібліотеки ПДМУ [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. Вип. 3. / Полтав. держ. мед. ун-т, б-ка ; [уклад.: Ю. В. Путря, О. Б. Боровик]. – Електрон. дані. – Полтава : [б-ка Полтав. держ. мед. ун-ту], 2021. – 83 с. – (До 100-річчя Полтавського державного медичного університету). – Режим доступу: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/16578/1/Vypusk_3_repozytaryi.pdf, вільний (дата звернення: 9.06.2022). – Назва з екрана.

368. «Реабілітована література» : покажч. колекції вид. та док-тів, перед. Службою зовніш. розвідки України до Наук. б-ки Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наук. б-ка ; [уклад. Левченко Юрій Іванович]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – 512 с. – Доступно також: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/26352/reabilitovana%20literatura.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

369. Рідкісні видання до 1945 р. : бібліогр. покажч. / Маріупол. держ. ун-т, Наук. б-ка ; [уклад. А. В. Гельвіх]. – Маріуполь : [МДУ], 2020. – 79 с. – (Серія «Фонд рідкісних та цінних книг. Бібліографічні покажчики» ; вип. 3). – Доступно також: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/vudannja/frck_Vip.3_2020.pdf.

370. Рідкісні та цінні видання у фонді наукової бібліотеки (1804–1945 рр.) [Електронний ресурс] : рек. покажч. літ. / Нац. ун-т «Запорізька політехніка», Наук. б-ка ; [уклад. Т. Д. Пазинич]. – Електрон. дані. – Запоріжжя : [НБ НУ «Запорізька політехніка»], 2021. – 60 с. : іл. – Режим доступу: http://library.zntu.edu.ua/bibliograf_pokaz/rare_and_valuable_publications.pdf, вільний (дата звернення: 9.06.2022). – Назва з екрана.

371. Рідкісні та цінні видання української художньої літератури у бібліотечних фондах ТНПУ ім. В. Гнатюка (1900–1945 рр.) : бібліогр. покажчик / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка, Наук. б-ка ; [упоряд. Кульчицька О. Я.]. – Тернопіль : [Вектор], 2020. – 93 с. : іл. – (Серія «Книжкові пам'ятки у фондовому зібранні бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка»). – Доступно також: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/24603/1/knugu_literatura.pdf.

372. Рогальчук, Л. Ю. Практичні питання збору відомостей про книжкові пам'ятки в бібліотеках України / Л. Ю. Рогальчук // Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богущ, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С.108–112. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

373. Турчин, Н. Зберігаємо, вивчаємо, популяризуємо [Електронний ресурс] : (рідкісні та цінні видання у фондах НБУ для дітей) / Наталія Турчин // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 14–15. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/14/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

374. Турчин, Н. Книги – перлини людської думки [Електронний ресурс] : (рідкісні та цінні видання у фондах НБУ для дітей) / Наталія Турчин // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 4. – С. 7–8. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/123#page/6/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.05.22). – Назва з екрана.

375. Харитоненко, О. «Репресовані» та «реабілітовані» підручники з колекції Наукової бібліотеки НПУ ім. М. П. Драгоманова / Олена Харитоненко // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 8. – С. 48–52. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_8_11.

Досліджено «репресовані» за радянської доби й «реабілітовані» нині підручники з української мови та читанки української діаспори з колекції «Реабілітована література» Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені Драгоманова.

376. Ціборовська-Римарович, І. Стародруки як об'єкт і джерело наукових досліджень: методологічні засади і практичні студії / Ірина Ціборовська-Римарович // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев : [б. и.], 2020. – Вып. 18. – С. 169–197. – Библиогр.: 24 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2020_18_13.

377. Шевченко, М. О. Критерії відбору документів для оцифрування історико-культурної спадщини України / М. О. Шевченко // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 54. – С. 73–81. – Бібліогр.: с. 79–81. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/haksk_2019_54_9.

Розглянуто критерії, за якими книжкові видання долучають до категорії «книжкові пам'ятки» в Україні. Визначено основні групи критеріїв, якими мають керуватися співробітники бібліотек під час оцінювання книжкових видань для відбору на оцифрування.

378. Шекера, П. І. Українські літературно-художні журнали 1920–1930-х рр. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Петро Шекера // Бібл. вісн. – 2021. – № 4. – С. 48–59. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_4_7.

379. Якубова, Т. Управління фондами відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій НБУВ, атрибуція книжкових знаків у матеріалах друкованих каталогів / Тетяна Якубова // «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення» : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 6–9 жовт. 2020 р. / Нац. техн. ун-т України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка, ВГО Укр. бібл. асоц. ; [редкол.: О. М. Бруй та ін.]. – Київ, 2020. – С. 38–45. – Бібліогр.: с. 45. – Доступно також: <http://strategylibrary.kpi.ua/proc/article/view/213198/213311>.

380. Radzicka, J. Dziedzictwo kulturowe: spuścizna ludzkiej kreatywności i ekspresji: unikatowe zbiory Biblioteki Politechniki Krakowskiej zdigitalizowane w ramach projektu EDT [Zasób elektroniczny] / Joanna Radzicka, Helena Gałek // Biblioteka i Edukacja. – Dane elektroniczne. – 2019. – № 15. – S. 13–27. – Tryb dostępu: <http://www.bg.up.krakow.pl/newbie/index.php/bie/article/download/2299565X.15.1/253>, wolny.

Мета статті – представити рідкісні та цінні документи, зібрані в бібліотеці Краківського політехнічного університету та оцифровані як частина проекту «Європейська технічна спадщина». Колекція, що складається з книг і журналів XVIII–XX століть, доволі різноманітна за формою (книжкові таблички, штампи, рукописні підписи, замітки чи посвідчення автора). Ці матеріали є цікавим дослідницьким ресурсом для вчених, студентів та любителів європейської історії та культурної спадщини. З одного боку, колекція відображає історію університетів та пов'язаних з ними людей, а з іншого – дає знання про історичну, культурну та наукову спадщину Польщі та Європи. У співпраці з працівниками Гірничо-технологічної академії було створено інтернет-платформу, на якій і представлено колекцію у цифровій версії.

Див. також: №№ 28, 125, 322, 340, 354, 442.

Каталогізування документів

381. Антоненко, І. Актуальні тенденції в каталогізуванні / Ірина Антоненко // Бібл. планета. – 2021. – № 3. – С. 27–30.

У статті основну увагу зосереджено на принципових сутностях нового стандарту каталогізації RDA, новій термінології та деяких суттєвих відмінностях RDA та ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

382. Зорина, Н. Е. Терминология библиотечно-информационной сферы: современные тенденции : [терминология каталогизации] / Наталия Зорина // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 46–49. – Библиогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

383. Зоріна, Н. Є. До питання унормування термінології каталогізації: становлення й сучасні тенденції / Наталія Зоріна // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 8. – С. 18–22. – Библиогр.: 20 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/217679>.

384. Капралюк, О. Корпоративна діяльність вітчизняних аграрних бібліотек із формування інтегрованого галузевого інформаційного ресурсу: стан і перспективи / Оксана Капралюк // Вісн. Кн. палати. – 2021. – № 3. – С. 26–30. – Библиогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2021_3_8.

Проаналізовано діяльність Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН як координаційного й методичного центру мережі сільськогосподарських бібліотек із питань корпоративної взаємодії з підпорядкованою мережею. Схарактеризовано основні досягнення бібліотек мережі в окресленому напрямі, зокрема з питання каталогізації та роботи над корпоративним проєктом «АгроКАРС» з обміну аналітичними бібліографічними записами періодичних і продовжуваних видань сільськогосподарської тематики, формування розподільчого електронного ресурсу аграрних бібліотек України в онлайн-режимі.

385. Каталогізування документів: короткий термінологічний словник / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. Зоріна Н. Є. ; наук. ред. Пономаренко Л. О.]. – Вінниця : Твори, 2021. – 121 с. – Доступно також: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/Slovnuk_Cataloguing-2021.pdf.

386. MARC 21 формат для бібліографічних даних: методичні рекомендації (скорочений варіант) [Електронний ресурс] / [авт.-уклад.: Бруй Оксана, Малецька Олександра, Чорна Тетяна ; уклад. слов. «Визначення сутностей RDA» Баньковська Ірина]; Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Наук. б-ка Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія», ВГО Укр. бібл. асоц. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Електрон. дані. – Київ : [Укр. бібл. асоц.], 2021. – 506 с. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/41964>, вільний (дата звернення: 2.07.2022). – Назва з екрана.

387. Науково-методичні рекомендації з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для бази даних «Історія міст і сіл України» / Нац. іст. б-ка України ; підгот. Н. О. Волошінська. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – Київ : [б. в.], 2019. – 87 с. – Бібліогр.: 22 назви. – Доступно також: <https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2020/03/11/2019-3.pdf?fbclid=IwAR2vHaIFP-PQNoENvUuBpvenpzsqutEpgMgm5k9tjGWcTwzMNIHgyQVen9k>.

388. Науково-методичні рекомендації з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для бази даних «Історія міст і сіл України». Дод. 1. Геогр. назви : (станом на 01.01.2021) / Нац. іст. б-ка України ; [підгот.: Н. О. Волошінська, О. В. Михайлова]. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2021. – [10] с. – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2021/04/13/met_rec_ims_d1.pdf.

389. Науково-методичні рекомендації з опрацювання документів для електронного ресурсу «Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення» / Нац. іст. б-ка України ; [підгот. Н. О. Волошінська]. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2019. – [21] с. – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2019/09/19/metod_rek_bd_atu.pdf.

390. Науково-методичні рекомендації з опрацювання документів для електронного ресурсу «Адміністративно-територіальний устрій України. Зміни і доповнення». Дод. 1. Адмін. одиниці станом на 01.01.2021 / Нац. іст. б-ка України ; [підгот.: Н. О. Волошінська, О. В. Михайлова]. – Київ : [Нац. іст. б-ка

Україні], 2021. – [13] с. – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2021/04/27/atu_mr2021.pdf.

391. Прокопенко, Л. С. Бібліотечний почерк: розбірливість, чіткість, швидкість, відточеність, компактність / Лілія Прокопенко // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 32–42. – Бібліогр.: 40 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_7.

Розглянуто історію розвитку та використання бібліотечного почерку в каталогізаційній практиці різних країн світу (США, Німеччини, Російської імперії, СРСР). Представлено основні характеристики та особливості бібліотечного почерку як спеціального рукописного шрифту; проаналізовано вимоги до нього; запропоновано дефініцію терміна «бібліотечний почерк»; розкрито практичне значення почерку для розвитку бібліотечних каталогів у XIX–XX ст. Визначено внесок окремих діячів бібліотечної справи різних країн (М. Дьюї, Е. Аккеркнехт, Ю. Григор'єв) у створення та розвиток бібліотечного почерку.

392. Ройланс, А. Опыт работы отдела каталогизации библиотек Нью-Йоркского университета в удаленном режиме / Алла Ройланс // INFOLIB. – 2020. – № 2. – С. 22–25. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2020-2.pdf>.

393. Рудзський, Л. Корпоративність як універсальний механізм міжбібліотечної взаємодії: приклади деяких практик / Лев Рудзський, Надія Тітова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 2. – С. 12–14. – Бібліогр.: 8 назв.

Зосереджено увагу на важливості об'єднання зусиль бібліотек зі створення та обробки інформації. Висвітлено досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія з організації корпоративної роботи бібліотек в рамках проекту «Придніпровський корпоративний каталог».

394. Стрішенець, Н. Нова 3R версія міжнародного стандарту «Опис та доступ до ресурсу» («Resource Description and Access») / Надія Стрішенець // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 254–263. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nbnbuimviv_2019_56_19.

Висвітлено перегляд, реструктуризацію і оновлення стандарту «Опис та доступ до ресурсу»; узгодження його з функціональними моделями, розробленими робочими групами ІФЛА.

395. Engelson, L. A. Sufficiency of Cataloging Education: School Librarians Respond / Leslie A. Engelson // Journal of Education for Library and Information Science. – 2019. – V 60, n 4. – P 285–311. – Appendix: Survey questions: p. 307–311. – Доступно також: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1233040.pdf>.

У більшості штатів США, крім диплома викладача, шкільні бібліотекарі повинні мати ступінь магістра в галузі бібліотекознавства. Проте не існує стандартизованих результатів навчання з каталогізації для шкільних

бібліотекарів за програмами бібліотечної справи та інформатики (LIS). Було проведено опитування шкільних бібліотекарів, щоб визначити, які інструменти каталогізації та класифікації вони використовують та які навички, пов'язані з каталогізацією та класифікацією, є найбільш важливими. Результати показують, що небагато шкільних бібліотекарів використовують засоби описової каталогізації, такі як AACR2 або RDA. Крім того, шкільні бібліотекарі не оцінюють або не відносять описову каталогізацію або контрольовану лексику до важливих навичок. Автор статті підіймає питання щодо ефективного викладання концепцій каталогізації та визначення результатів навчання, які найкраще підтримують роботу шкільних бібліотекарів.

Див. також: № 322

Бібліографічне описування документів

396. Блінохватова, С. Бібліографічний опис картографічних видань [Електронний ресурс] / Світлана Блінохватова // Б-ка у форматі Д: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 19–22. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/18/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

397. Вакульчук, О. Особливості науково-інформаційного та бібліографічного опису багатотиражних газет / Ольга Вакульчук // Бібл. вісн. – 2021. – № 1. – С. 56–64. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_1_9.

398. Кузнєцов, О. Автоматизація процесу створення бібліографічних описів документів з фіксованим розташуванням бібліографічних даних для каталогізації / Олександр Кузнєцов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 15–17.

У статті розглянуто питання оптимізації процесу каталогізації авторефератів дисертацій, стандартів та інших документів у Державній науково-технічній бібліотеці України шляхом сканування та розпізнання титульних аркушів обкладинок документів з фіксованим розташуванням бібліографічних даних для каталогізації, що прискорює занесення даних до відповідних полів електронного каталогу.

399. Кузнєцов, О. Автоматизація створення бібліографічного опису авторефератів / Олександр Кузнєцов // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 2. – С. 33–37. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_2_10.

400. Лобузін, К. В. Зміни у підходах до опису бібліотечних ресурсів (1967–2017): світовий досвід / Катерина Лобузін // Бібл. вісн. – 2019. – № 5. – С. 13–19. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_5_4.

401. Особливості наведення імен правителів у точках доступу бібліографічного запису електронного каталогу / підгот. Сосова Лариса, Хасанова Олександра, Гордієнко Оксана // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 26–30.

З упровадженням електронного каталогізування разом з поняттям «заголовок» почали використовувати термін «точка доступу». У консультації наведено приклади вирішення труднощів, які виникають під час створення основної та додаткових точок доступу на імена правителів у бібліографічних записах.

402. Особливості наведення імен християнських духовних осіб в основній та додаткових точках доступу бібліографічного запису електронного каталогу / підгот.: Сосова Лариса, Хасанова Олександра // Бібл. планета. – 2019. – № 4. – С. 21–23.

403. Особливості формування заголовка офіційних документів / підгот.: Лариса Сосова, Олександра Хасанова // Бібл. планета. – 2021. – № 4. – С. 24–27.

404. Створення бібліографічних записів на авторські одночастинні монографії: метод. посіб. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т інформ. технологій; [авт.-уклад.: Шекера Павло Іванович, Шекера Петро Іванович, Сидиченко Євген Іванович]. – Київ: [НБУВ], 2019. – 37 с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003586>.

405. Шекера, П. І. Особливості відображення інтелектуальної відповідальності журналів та продовжуваних видань у бібліографічних записах електронного каталогу наукової бібліотеки / Петро Шекера, Олена Косенко // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 25–31. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_6.

Розглянуто питання релевантного пошуку редакторів в електронному каталозі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського за допомогою необмеженої кількості «точок доступу». Наголошено, що відомості про редакторів, членів редакційних колегій – важливий чинник формування точного пошукового образу журналів та продовжуваних видань. Представлено кілька варіантів пошукових можливостей редакторів.

406. Яцун, Н. О. Практика відбору та опису книжкових пам'яток в Одеській національній науковій бібліотеці до Державного реєстру національного культурного надбання / Н. О. Яцун // Бібліотека і книга в контексті часу: тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління»: зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С.112–119. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>; http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/442804.pdf.

Див. також: № 386.

Систематизування документів

407. Ахвердова, М. Використання індексів УДК у класах 030/090 / Марина Ахвердова, Анна Діденко // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 4. – С. 28–30. – (Школа систематизатора). – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_4_9.

408. Ахвердова, М. Методичні роз'яснення щодо індексування видань класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка / Марина Ахвердова, Вікторія Солодовнік // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 11. – С. 34–36. – (Школа систематизатора). – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_11_10.

409. Визначення індексів УДК для наукових документів : метод. рек. / Держ. наук. установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»; [уклад.: В. М. Муравйова, М. Й. Ахвердова, Ю. О. Набхан]. – Київ : [Б. в.], 2019. – 36 с.

410. Грудініна, Н. Д. Документи персонального характеру в інформаційно-пошукових системах освітянських бібліотек: відображення засобами УДК / Наталія Грудініна, Інна Лобановська // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 22–35. – Бібліогр.: с. 32–33. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187815>.

Статтю присвячено розкриттю особливостей відображення в ІІС освітянських бібліотек документів персонального характеру засобами УДК з урахуванням інформаційних запитів користувачів та їх задоволення. Висвітлено особливості систематизування за УДК документів персонального характеру для їх багатоаспектного представлення в інформаційно-пошукових системах освітянських бібліотек. Визначено, що цілісного дослідження розвитку елементів сучасного довідково-пошукового апарату бібліотек у персонілогічному аспекті до сьогодні не здійснено, і відображення персоналій залишається однією з найбільш складних проблем бібліотекознавства.

411. Діденко, А. Огляд найновіших змін та доповнень до УДК (2014–2015) / Анна Діденко, Юлія Набхан // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 12. – С. 30–38. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_12_8.

412. Кобижча, Н. І. Універсальна десяткова класифікація як міжнародна інформаційно-пошукова мова класифікаційного типу : навч. посіб. для студентів спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Н. І. Кобижча, І. П. Штефан ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2021. – 124 с.

413. Лобановська, І. Г. Науково-методичний супровід упровадження Універсальної десяткової класифікації в практику роботи освітянських бібліотек / І. Г. Лобановська // Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С. 163–167. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

414. Лобановська, І. Г. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десяткової класифікації : практич. посіб. / уклад. Лобановська Інна Георгіївна ; Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ : Ліра-К, 2019. – 105 с. – (Серія «На допомогу

професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек»; вип. 20). – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/718690/1/Систематизація_документів.pdf.

415. Муравйова, В. М. Деталізація суспільної літератури у 3 класі / Валентина Муравйова // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 8. – С. 28–30. – (Школа систематизатора). – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_8_7.

416. Муравйова, В. М. Нове в УДК: зміни та доповнення у головному файлі MRF 12 / Валентина Муравйова, Вікторія Солодовнік // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 2. – С. 31–33. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_2_10.

У статті представлено огляд змін і доповнень за 2014–2015 рр. до головного довідкового файлу УДК MRF 12, здійснених Консорціумом УДК, а також презентації науково-практичного семінару «Нове в УДК», який щорічно проводять фахівці відділу класифікаційних систем Книжкової палати України. Описано зміни й доповнення, надані до Консорціуму, стосовно індексування адміністративного поділу України.

417. Муравйова, В. М. Правила побудови індексів у класах 004 Комп'ютерна наука і технологія. Застосування комп'ютера. Оброблення даних та 005 Управління. Менеджмент / Валентина Муравйова, Вікторія Солодовнік // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 3. – С. 33–34. – (Школа систематизатора). – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_3_9.

418. Набхан, Ю. Методичні роз'яснення щодо індексування видань класу 5 Математика. Природничі науки / Юлія Набхан, Анна Діденко // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 9. – С. 24–25; № 10. – С. 41–43. – (Школа систематизатора). – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_9_6, http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_10_12.

419. Солодовнік, В. Методичні роз'яснення щодо індексування видань класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка / Вікторія Солодовнік, Марина Ахвердова // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 12. – С. 28–29. – (Школа систематизатора). – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_12_8.

Предметизування документів

420. Збанацька, О. Предметизування документів з використанням інформаційно-пошукового тезауруса у форматі UNIMARC: (поле 600 «Ім'я особи як предмет») / Оксана Збанацька, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2021. – № 1. – С. 30–34.

421. Збанацька, О. Предметизування документів з використанням інформаційно-пошукового тезауруса у форматі UNIMARC: (поле 606 «Найменування теми як предмет») / Оксана Збанацька, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 34–37.

422. Індекссування статей з наукової періодики ключовими словами [Електронний ресурс]: метод. рек. / М-во культури та інформ. політики України, Одес. нац. наук. б-ка; упоряд.: Т. В. Кочеткова; [ред. І. С. Шелестович]. – Електрон. дані. – Одеса: [б. в.], 2020. – 121 с. – Режим доступу:

http://catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sNaykVidan/452669.pdf,

вільний (дата звернення: 4.04.2022). – Назва з екрана.

423. Кириленко, О. Інформаційно-пошуковий тезаурус он-лайн / Олександр Кириленко, Оксана Збанацька // Бібл. планета. – 2019. – № 1. – С. 30–32.

Автори репрезентують новий інформаційно-пошуковий сервіс «Тезаурус», що є електронною версією «Інформаційно-пошукового тезауруса» і розміщений на вебсторінці «Бібліотечному фахівцю» Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. Розробники сервісу наголошують, що бібліотекарі-практики можуть використовувати його для уніфікації предметних заголовків та підзаголовків (підрубрик), предметизування документів тощо.

424. Мацюк, Г. Р. Інформаційно-пошукові тезауруси: світовий та вітчизняний досвід формування / Мацюк Галина Ростиславівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 2. – С. 106–115. – Бібліогр.: 32 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_2_15.

425. Мацюк, Г. Р. Тезаурус як інструмент інформаційного забезпечення міждисциплінарних наукових досліджень : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Мацюк Галина Ростиславівна ; наук. кер. Кунанець Наталія Едуардівна ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – 23 с. – Бібліогр.: с. 17–20. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_32.pdf.

426. Ford, A. Conscientious cataloging : librarians work to advance equity in subject headings / Anne Ford // American Libraries. – 2020. – September/October (Vol. 51, № 9/10). – P. 16–17. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2020/08/0920AL.pdf>.

Статтю присвячено питанню формулювання предметних рубрик. На кількох конкретних прикладах автор демонструє механізм формулювання тематичних рубрик, коли ініціатива йде від рядових користувачів – з нею вони звертаються до локальних бібліотек, а ті, зі свого боку, передають інформацію далі. Саму ж зміну чи запровадження рубрик здійснює Бібліотека Конгресу.

Див. також: № 427.

Авторитетний контроль

427. Антоненко, І. П. Авторитетний контроль та Інформаційно-пошуковий тезаурус / Ірина Антоненко, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2019. – № 3. – С. 30–31.

2019 року на сайті Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого розміщено нові інформаційно-пошукові сервіси «Тезаурус» та «Авторитетні файли». Ці ресурси активно використовуються спеціалістами бібліотек, які здійснюють каталогізування документів та створюють політематичні БД. У процесі роботи в них виникає багато практичних

запитань. У матеріалі вміщено відповіді на запитання стосовно методики формування авторитетних записів та наведено приклади створення складних записів.

428. Антоненко, І. П. Основні напрями удосконалення методики формування авторитетних записів / І. П. Антоненко // Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С. 91–93. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

429. Багрій, І. І. Досвід удосконалення технології створення авторитетних записів на найменування організацій / І. І. Багрій // Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С. 98–101. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

430. Багрій, І. І. З досвіду формування авторитетних записів на найменування організацій у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого / Ірина Багрій // Бібл. планета. – 2020. – № 3. – С. 28–31.

431. Багрій, І. І. Створення авторитетних файлів на найменування організацій: досвід, можливості, перспективи / Ірина Багрій // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 281–287. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_21.

432. Інформаційне наповнення авторитетного файлу найменувань організацій : наук.-метод. посіб. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т інформ. технологій ; [уклад.: Ісаєва Ольга Володимирівна, Власова Тетяна Юрійівна, Дорош Марина Вікторівна, Мартинюк Олександр Миколайович]. – Київ : [НБУВ], 2019. – 96 с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003585>.

433. Ісаєва, О. В. Колективний автор як об'єкт каталогізаційної роботи та авторитетного контролю / Ольга Ісаєва, Марина Дорош, Тетяна Власова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 261–273. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_20.

434. Миколенко, Р. Організаційні засади нормування процесів формування авторитетних записів у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого / Раїса Миколенко, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 31–32.

У статті йдеться про використання аналітичних і досвідно-статистичних методів для обґрунтованого унормовування діяльності щодо створення авторитетних записів з урахуванням власних технічних, матеріальних, фінансових і кадрових ресурсних можливостей бібліотек.

435. Ольховська, І. Авторитетний файл «Організація (тематичний термін)» – важливий елемент формування електронного каталогу НБУ для дітей [Електронний ресурс] / Ірина Ольховська // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 4. – С. 16–17. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/119#page/16/mode/1up>, вільний (дата звернення: 12.03.22). – Назва з екрана.

436. Помчалова, Е. Г. Авторитетний файл індивідуальних авторів як інструмент персоналізації свідень о лице / Елена Помчалова // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 3. – С. 16–21. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2019-3.pdf>.

Інформаційно-пошукові системи

437. Веремчук, О. В. Бібліотечні онлайн-каталоги: еволюція технологій / Веремчук Олена Володимирівна, Трачук Людмила Федорівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 2. – С. 42–50. – Бібліогр.: 23 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2021_2_7.

У статті проаналізовано еволюційні етапи розвитку бібліотечних онлайн-каталогів (OPAC) та сучасні вимоги до цих сервісів в контексті клієнтоорієнтованості.

438. Веремчук, О. В. Електронні каталоги у світлі вимог до сервісів нового покоління / Олена Веремчук, Людмила Трачук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2020. – Вип. 60. – С. 188–199. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2020_60_14.

Розглянуто електронні каталоги нового покоління, у тому числі OPAC (Online Public Access Catalogue) – онлайн-каталог публічного доступу. Наведено вимоги до OPAC, які дають змогу використовувати його людям з різноманітним рівнем інформаційної культури без посередників.

439. Вилегжаніна, Т. А віз і нині там... або Чергові роздуми щодо створення Зведеного каталогу бібліотек України / Тамара Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2020. – № 3. – С. 4–7.

440. Грудініна, Н. Д. Картотека методичних рішень як допоміжний службовий апарат каталогізатора [Електронний ресурс] / Наталія Грудініна // Наук.-пед. студії : [електрон. наук. журн.] / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Електрон. дані. – 2019. – Вип. 3. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/193166>, вільний (дата звернення: 24.05.2022). – Назва з екрана.

441. Довідково-бібліографічний апарат публічної бібліотеки: основні вимоги до організації : метод. рек. на допомогу бібл. працівникам публ. б-к обл. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; [підгот.: Т. А. Канєвська ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса : [Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського], 2021. – 60 с. : іл. – Бібліогр.: с. 54–60. – (Серія «Поради фахівця»). – Доступно також: <https://biblioteka.od.ua/wp-content/uploads/2021/12/Dovidkovo-bibliografichnyj-aparat-publichnoyi-biblioteky.pdf>.

442. Книш, А. Рідкісні видання – невичерпне джерело краєзнавчої інформації / Антоніна Книш // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 23–24.

Стаття висвітлює досвід створення краєзнавчих електронних баз даних рідкісних та цінних фондів у Науковій бібліотеці Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка.

443. Коваленко, С. Г. Научно-педагогическая библиотека Украины имени В. А. Сухомлинского: создание и развитие / Светлана Коваленко // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 4. – С. 26–31. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%B1%20-2019%20_4-c%D0%BE%D0%BD.pdf.

Відображено історію та етапи створення інформаційно-пошукової системи в Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського з часу її заснування і до 2019 р., проаналізовано складові інформаційно-пошукової системи та значення кожної з них для організації релевантного пошуку інформації.

444. Лобузін, К. В. Алфавітно-предметний покажчик як лінгвістичний засіб бібліотечно-інформаційних технологій / Катерина Лобузін, Світлана Галицька // Бібл. вісн. – 2019. – № 3. – С. 3–7. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_3_3.

У статті розглянуто питання формування словника алфавітно-предметного покажчика (АПП) в електронному каталозі наукової бібліотеки, обґрунтовується доцільність його використання у тематичному пошуку за класифікаційною ієрархією. З'ясовано, що застосування контрольованого словника предметних рубрик АПП сприяє оптимізації пошукових процедур. Наголошено на важливості формування електронного АПП до бібліотечної класифікації, що уможливорює реалізацію предметного доступу до ресурсів бібліотечного фонду через онлайн-інтерфейс електронного каталогу.

445. Маленко, Я. Розвиток бібліотечних баз екологічної інформації як ресурс стратегічних комунікацій / Яна Маленко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 52: Розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації. – С. 153–161. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_52_13.

446. Міжнародні стандарти для створення електронних каталогів [Електронний ресурс]: прогн. навч. модуля підвищ. кваліфікації працівників б-к / ВГО Укр. бібл. асоц., Наук.-техн. б-ка КПІ ім. Ігоря Сікорського; [розробники: Баньковська Ірина Михайлівна, Бруй Оксана Миколаївна, Малецька Олександра Владиславівна]. – Електрон. дані. – Київ: [УБА], 2019. – 24 с. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/31355/1/Ecat_stand_program.pdf, вільний (дата звернення: 17.05.2022). – Назва з екрана.

447. Помчалова, О. Г. Довідково-пошуковий апарат наукової бібліотеки: сторінками історії: (до 20-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) / Олена Помчалова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 3. – С. 56–59.

448. Янюк, С. База даних «Періодика» електронного каталогу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як джерело забезпечення інформаційних потреб освітян / Світлана Янюк // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 4. – С. 28–30. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_4_10.

449. Янюк, С. Востребованность електронного каталога научной библиотеки: на примере БД «Периодика» [ГНПБ Украины им. В. А. Сухомлинского] / Светлана Янюк // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 1. – С. 34–37. – Доступно також: <http://www.natlib.uz/Content/userfiles/upload/INFOLIB – 2016/Инфолиб журнали 1-сон 2019 йил.pdf>.

Див. також: №№ 40–42, 240, 249, 301, 414.

Інформаційний пошук

450. Відкритий доступ до наукових цитувань: практич. посіб. / [Сергій Назаровець, Тетяна Борисова; Держ. наук.-техн. б-ка України]. – [Київ: Держ. наук.-техн. б-ка України, 2019]. – [33 с.]. – Доступно також: http://eprints.rclis.org/34401/1/open_citations_guide.pdf.

451. Галицька, С. Німецька національна бібліотека: тематичний пошук за класифікацією М. Дьюї / С. Галицька, Т. Устинова // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 9. – С. 48–52. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_9_12.

Розглянуто засоби тематичного пошуку за бібліотечною класифікацією в електронному каталозі Німецької національної бібліотеки. З'ясовано, що забезпечення релевантних результатів тематичного пошуку, організованого на її основі, становить фундамент якісного обслуговування користувачів й надання доступу до ресурсів електронного каталогу Німецької національної бібліотеки.

452. Збанацька, О. М. Бібліографічна евристика та бібліографічний пошук: кореляція сутності понять / Збанацька Оксана Миколаївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 4. – С. 13–23. – Бібліогр.: 29 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_4_4.

453. Лобузіна, К. В. Тематичний пошук в електронних каталогах національних бібліотек / Катерина Лобузіна, Світлана Галицька // Бібл. вісн. – 2019. – № 1. – С. 12–18. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_1_4.

Розглянуто засоби тематичного пошуку за бібліотечною класифікацією в електронних каталогах національних бібліотек. Порівнюються можливості різних інформаційно-бібліотечних пошукових систем.

454. Jaffy, M. Bento-Box User Experience Study at Franklin University [Electronic resource] / Marc Jaffy // Information Technology & Libraries. – Electronic data. – 2020. – Vol. 39, № 1. – 20 pp. – Access mode: <https://ejournals.bc.edu/index.php/ital/article/view/11581/9927>, free.

Наведено переваги методу bento-box для пошуку бібліотечних ресурсів, включно з порівнянням методу з інтерфейсом пошуку на вкладках. Описано дослідження зручності використання, проведене бібліотекою університету Франкліна, в якому 27 студентів шукали статтю, електронну книгу та журнал на двох вебсайтах, із яких один застосовував бенто-пошук, інший – пошуковий сервіс EBSCO Discovery Service (EDS). Екранні записи пошукових запитів були переглянуті, щоб побачити, які дії користувачі виконували під час пошуку інформації на кожному вебсайті, а також як довго тривали пошуки. Студенти також заповнювали анкети, щоб вказати, що вони думали про кожен тип пошуку. Загалом студенти знайшли більше інформації на сайті bento-box і вказали на його невелику перевагу над EDS. Пошук на сайті bento-box також дав швидші результати, ніж на сайті EDS. У результаті бібліотека університету Франкліна вирішила впровадити пошук на bento-box на своєму вебсайті.

455. Zvonareva, D. The Value Of Library Resources And Services Through The Lens Of Discovery Tools [Electronic resource] / D. Zvonareva // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 78–87. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/186975/188455>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Основною метою статті є показати discovery-сервіс як засіб доступу до інформації з погляду цінностей бібліотеки й користувачів. Показано, що пошукові сервіси мають спеціальні функції і є потужними інструментами виявлення потрібної інформації, розміщеної в каталогах і власних БД, електронних бібліотеках, а також у зовнішніх повнотекстових базах даних.

Див. також: №№ 217, 225, 281, 394, 405, 423, 424, 489.

Розділ 5. Забезпечення інформаційних і соціокультурних потреб користувачів

Інформаційно-бібліографічна діяльність

456. Березівська, Л. Д. В. О. Сухомлинський про роль бібліотеки в організації методичної роботи школи / Лариса Березівська // Нова пед. думка. – 2019. – № 4. – С. 130–133. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: https://lib.iitta.gov.ua/719045/1/NPD_2019_4_Berezivska.pdf.

457. Бібліографічні показники у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс]: 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля : наук.-допом. бібліогр. показч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Л. І. Самчук, В. В. Вербова, Н. А. Горбенко; наук. ред. Л. Д. Березівська; наук. консультанти: О. В. Воскобойнікова-Гузева, В. М. Муравйова, О. М. Устіннікова; бібліогр. ред. Л. І. Самчук]. – Електрон. дані. – Київ: [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. – 98 с. – (До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського). – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/02/Bibliographic_indexes_in_the_fund_DNPB_2019.pdf, вільний (дата звернення: 1.09.2022). – Назва з екрана.

Рец.: Пономаренко, Л. О. Бібліографічні виміри освіти / Лариса Пономаренко // Бібл. вісн. – 2020. – № 1. – С. 43–44. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_1_9.

458. Гажаман, Н. Бібліографічний доробок Національної бібліотеки України для дітей за останнє десятиріччя [Електронний ресурс] / Наталія Гажаман // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 3. – С. 19–23. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/127#page/18/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

459. Гриценко, Н. Бібліографічні та реферативні бази даних як інструмент формування наукового портфоліо / Наталія Гриценко, Олена Ключнікова, Оксана Сандул // Бібл. вісн. – 2021. – № 2. – С. 30–41. – Бібліогр.: 21 назва. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_2_5.

Мета статті – з'ясувати роль бібліографічних, реферативних баз даних у процесах управління знаннями, розкрити специфіку формування на матеріалі цих баз даних наукових портфоліо авторів та установ.

460. Грудініна, Н. Бібліографічний апарат наукової публікації як вияв академічної доброчесності / Наталія Грудініна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 4. – С. 6–10. – Бібліогр.: 14 назв.

У статті на основі аналізу публікацій вітчизняної та зарубіжної літератури висвітлено питання, пов'язані з бібліографічним забезпеченням наукометричних досліджень використаних джерел до наукових праць, обґрунтовано його актуальність і недостатню розробленість, окреслено

основні підходи до ліквідування «білих плям» щодо складання прикнижкових і пристатейних списків.

461. Дікунова, О. А. Формування системи бібліографічних електронних ресурсів з краєзнавства (на прикладі бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету) [Електронний ресурс] / Дікунова Олена Анатоліївна // Сучасні завдання та пріоритети діяльності бібліотек вищих навчальних закладів: шлях інновацій : матеріали наук.–практ. інтернет–конф., Ужгород, 15–19 черв. 2020 / ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Ужгород, 2020. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/29401/1/ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ЕЛЕКТРОННИХ.pdf>, вільний (дата звернення: 1.06.2022). – Назва з екрана.

462. Добко, Т. В. Національна бібліографія України: здобутки, проблеми, перспективи / Т. В. Добко, Л. О. Пономаренко // Шкіл. б-ка плюс. – 2021. – Берез. (№ 5/6). – С. 13–22. – Бібліогр.: с. 21–22. – Уперше опубліковано: Науково-педагогічні студії : наук. журн. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – 2020. – Вип. 4. – Доступно також: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/222508>.

Висвітлено діяльність національних та провідних галузевих бібліотек у напрямі розвитку ретроспективної національної бібліографії України. Створення Українського бібліографічного репертуару тісно пов'язане з діяльністю Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. Педагогічний сегмент інформаційних ресурсів широко представлений у ретроспективній бібліографії Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, де відображено різні типи й види рідкісних видань, розкрито зміст педагогічних часописів, навчальних видань. Схарактеризовано низку галузевих показників (каталогів), які відображають діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у напрямі створення ретроспективної національної бібліографії. Наголошено, що результати діяльності книгозбірні у напрямі галузевої україніки сприяли популяризації ресурсів бібліотеки та здійсненню науково-інформаційного забезпечення потреб освітян.

463. Добровольський, Г. А. Модель, метод та інформаційна технологія відбору наукових публікацій у процесі підготовки бібліографічного показника : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 / Добровольський Геннадій Анатолійович ; наук. кер. Єрмолаєв Вадим Анатолійович ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2021. – 25 с. – Бібліогр.: с. 19–22. – Доступно також: http://dissertations.karazin.ua/tech/files/Dobro-01/aref_dobro.pdf.

464. Інформаційні та бібліографічні видання медичних бібліотек України : (1934 р. – I півріччя 2020 р.). Ч. 2. 2 / Нац. наук. мед. б-ка України ; [упоряд.: Л. Є. Корнілова, Л. І. Самчук]. – Київ : [Нац. наук. мед. б-ка України], 2020. – 131 с. – До 90-річчя Національної наукової медичної бібліотеки України. – Доступно також: <http://emed.library.gov.ua/jspui/handle/123456789/165>.

465. Кононенко, В. О. Україна бібліографічна (огляд бібліографічних видань за 2017–2019 рр.) / В. О. Кононенко // Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика : матеріали семінару для бібліографів, 22–23 жовт. 2019 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад. В. О. Кононенко]. – Київ, 2019. – С. 7–18. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11687>.

466. Копильна, О. М. Практика реферативного перекладу : навч. посіб. / О. М. Копильна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2019. – 136 с.

Метою видання є формування навичок реферативного перекладу суспільно-політичних текстів, ознайомлення студентів з порядком оформлення реферату. Посібник складається з чотирьох розділів, що містять теоретичні положення і практичні вправи: розділ I – теоретичні основи реферативного перекладу, розділ II – тексти і вправи на логіко-смісловий аналіз тексту, згортання інформації і переклад, розділ III – тексти англійською мовою і вправи для реферативного перекладу українською мовою, розділ IV – тексти українською мовою і вправи для реферативного перекладу англійською мовою. У додатку подано основні лексико-синтаксичні структури для написання реферату.

467. Красзнавчі бібліографічні посібники бібліотек України. 2016–2020 [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / Нац. іст б-ка України ; [упоряд. О. В. Михайлова ; ред. В. П. Кисельова]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2021. – 238 с. – Режим доступу: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2022/01/21/2016-2020_HhwnXSI.pdf, вільний (дата звернення: 29.07.2022). – Назва з екрана.

468. Левченко, Ю. І. APA style – запитання без відповідей / Левченко Юрій Іванович // Бібл. Меркурій. – 2020. – Вип. 2 (24). – С. 138–147. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/215441/221931>.

Статтю присвячено застосуванню стилю АПА (APA style) як повноцінного стилю оформлення наукових робіт у сучасній українській науці. Проаналізовано застосування бібліографічного опису та цитування за стилем АПА, які є складовими елементами стилю, під час оформлення дисертаційних робіт і наукових публікацій. Розкрито неузгоджені моменти оформлення списку використаної літератури та цитат за стилем АПА у дисертаційних дослідженнях.

469. Левченко, Ю. І. Стиль Американської психологічної асоціації (APA Style): із практичного досвіду підготовки методичних рекомендацій / Юрій Левченко, Людмила Стеблина // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 10. – С. 14–20. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2020_10_5.

Висвітлено практичний досвід укладання методичних рекомендацій «Стиль Американської психологічної асоціації», підготовлених фахівцями Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова) для науковців, викладачів, аспірантів і студентів навчального закладу, які прагнуть оформлювати наукові праці за таким стилем. Здійснено порівняльний аналіз APA Style з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

470. Мурашко, О. С. Нові парадигми традиційної інформаційно-бібліографічної діяльності університетської бібліотеки / Мурашко Олена Сергіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 199–208. – Бібліогр.: с. 205–206. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180372>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_19.

Статтю присвячено діяльності інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Розкрито зміст традиційних видів бібліографічної діяльності, але в інноваційному спектрі. Окреслено основні напрями роботи та описано фактичні результати й перспективи розвитку бібліографічної роботи університетської бібліотеки.

471. Науково-інформаційна діяльність бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету (2006–2020 рр.) [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. показч. / Криворіз. держ. пед. ун-т, б-ка ; [упоряд. і бібліогр. ред. О. А. Дікунова ; заг. ред.: Г. М. Віняр, О. М. Кравченко]. – Електрон. дані. – Кривий Ріг : [Б. в.], 2021. – 63 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1d88ZI9srNruEkClzkctTiuLK-rKdZyPo/view>, вільний (дата звернення: 9.06.2022). – Назва з екрана.

472. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: розвиток національної бібліографії, біографічних досліджень та науково-бібліографічної діяльності (2000–2019) : [колект. монографія] / [В. І. Попик та ін.] ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [НБУВ], 2019. – 251 с.

473. Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика : матеріали семінару для бібліографів, 22–23 жовт. 2019 р. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад. В. О. Кононенко]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2019. – 127 с. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11687>.

474. Пізнюк, Л. В. Реферат і анотація: актуалізація й перегляд нормативів і вимог / Пізнюк Леся Володимирівна, Свердлик Зоряна Михайлівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 2. – С. 43–51. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/221161>.

На основі державних стандартів і вимог Міністерства освіти і науки України, Вищої атестаційної комісії розглянуто як змінилося трактування і використання реферату, зокрема пристатейного, в науковій комунікації.

475. Процес якісної інформаційної підтримки освіти та досліджень у бібліотеці університету [Електронний ресурс] : рек. для впровадж. моделі / ВГО Укр. бібл. асоц., Наук.-техн. б-ка КПІ ім. Ігоря Сікорського; Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка; [розроб.: Бруй Оксана, Кулик Євгенія, Сербін Олег; відп. за вип. Я. Є. Сошинська]. – Електрон. дані. – Київ : ВГО Укр. бібл. асоц., 2020. – 25 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/news/2020/Model_support.pdf, вільний (дата звернення: 4.05.2022). – Назва з екрана.

476. Стиль американської психологічної асоціації (APA style) : метод. рек. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наук. б-ка; [уклад.: Левченко Юрій Іванович, Стеблина Людмила Михайлівна; наук. ред. Ніжинська Тетяна Євгенівна]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. – 50 с. – Бібліогр.: с. 48–49. – Доступно також: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/30978>.

477. Шумілова, А. Персональні бібліографічні покажчики: специфіка структури і змісту / Анжела Шумілова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 51. – С. 278–289. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_51_22.

Висвітлено особливості персональних покажчиків як наукового продукту та засобу формування позитивного іміджу вченого Національної академії наук України. Наголошено на специфіці структури та змісту персональних покажчиків.

478. Nazarovets, S. Challenge of Ukrainian Academic Librarians in an Evolving Scholarly Publishing Landscape / Serhii Nazarovets, Jaime A. Teixeira da Silva, Maryna Nazarovets // The Journal of Academic Librarianship. – 2019. – Vol. 45, issue 1. – P. 9–14. – Доступно також: <http://eprints.rclis.org/33895/1/Challenge%20of%20Ukrainian%20Academic%20Librarians%20in%20an%20Evolving%20Scholarly%20Publishing%20Landscape%20Pr eprint.pdf>.

На основі опитування бібліотекарів провідних українських університетів автори вперше вивчили основні інформаційні ресурси та інструменти, які використовують українські експерти для тестування наукових журналів з метою подальшої їх рекомендації користувачам бібліотек як надійних каналів у поширенні результатів досліджень. Це такі інструменти та ресурси, як Scopus, Web of Science, Beall's black lists, DOAJ, Think. Check Submit та The Norwegian Register. Автори описують переваги та обмеження кожного

з ресурсів. Сучасний час реформування української науки відкрив нові можливості для українських бібліотекарів. Якщо вони зможуть успішно реалізувати такі послуги, вони зможуть повернути собі чільне місце в науковому житті установ і на глобальній академічній платформі.

Див. також: №№ 69, 96, 97, 104, 108–110, 134, 135, 140, 197, 236, 317, 320, 326, 365, 367–371, 379, 485, 776, 781.

Інформаційно-бібліотечне обслуговування

479. Абдукаримова, Д. Информационно-библиотечный центр [Юкарычирчикского района Ташкентской области]: опыт работы с особыми детьми и их родителями / Дилбар Абдукаримова // INFOLIB. – 2021. – № 3. – С. 44–47. – Библиогр.: 15 назв. – Доступно також: https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2021/11/2021-3.pdf&attachment_id=5479&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none.

480. Бездольна, Л. Спілкування – як індивідуальна форма роботи з користувачем в бібліотеках закладів вищої освіти / Любов Бездольна, Євгенія Лукшина // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 4. – С. 24–29. – Бібліогр.: 10 назв.

Висвітлено практичний досвід розширення сфери бібліотечного спілкування, яке є запорукою соціального престижу Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка.

481. Бібліотечні послуги: облік, статистика, ефективність : наук.-метод. посіб. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [авт.-уклад.: О. Г. Яковенко, А. В. Венідиктова ; відп. ред. О. М. Василенко]. – Київ : [НБУВ], 2019. – 132 с. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003876>.

482. Білоус, В. С. «Ні карантину на знання та інформаційно-бібліотечні послуги!»: з досвіду дистанційної роботи освітянської книгозбірні / Валентина Білоус // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 1. – С. 31–34. – Бібліогр.: 5 назв.

Відображено досвід дистанційної роботи бібліотеки Вінницького педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Покано готовність університетської книгозбірні до роботи під час різноманітних викликів, зокрема карантину, викликаного пандемією коронавірусної інфекції COVID-19.

483. Білоус, В. С. Освітянська книгозбірня – територія інклюзивного простору / Валентина Білоус // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 17–20. – Доступно також: http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/4781/інклюзія_Білоус.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Висвітлено досвід роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського щодо обслуговування користувачів з проблематики інклюзивної освіти та представлено результати створення своєї ідентичної інклюзивної бібліотеки.

484. Галицька, С. Бібліотека Триніті-коледжу в Дубліні: сучасний інформаційно-комунікативний центр Ірландії / Світлана Галицька // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 10. – С. 47–52. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2020_10_12.

Проаналізовано досвід бібліотеки Триніті-коледжу з інформаційного забезпечення навчальної та науково-дослідної діяльності.

485. Гончаренко, О. Видавнича та інформаційна діяльність освітянських бібліотек із популяризації спадщини Василя Сухомлинського (до 100-річчя від дня народження) / Олена Гончаренко // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 1. – С. 36–39. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_1_12.

486. Гриньова, М. В. Нова бібліотека – новій українській школі: (воркшоп для шкільних бібліотекарів) / М. В. Гриньова // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 9 (верес.). – С. 2–8. – Бібліогр.: 8 назв.

Мета воркшопу – сприяти виробленню нових стратегій організації діяльності шкільної бібліотеки.

487. Гуменчук, В. Мультимедійні технології в інформаційно-бібліотечному обслуговуванні користувачів із вадами зору: методологія дослідження / Василь Гуменчук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 244–260. – Бібліогр.: 30 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_19.

488. Діденко, Л. Використання теорії поколінь у роботі бібліотеки закладу вищої освіти / Лариса Діденко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 3. – С. 34–36. – Бібліогр.: 5 назв.

Авторка знайомить бібліотечний загал з характерними особливостями представників покоління Y та основними правилами їх обслуговування в бібліотеках закладів вищої освіти на прикладі Бібліотеки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

489. Добко, Т. Організація консультаційних послуг у залі каталогів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: pro et contra / Тетяна Добко, Наталя Тарасенко, Галина Кузьменко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 367–383. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_27.

490. Егай, Л. Информационно-библиотечное обслуживание пользователей с ограниченными возможностями / Лариса Егай // INFOLIB. – 2021. – № 1. – С. 36–40. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/04/2021-1.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none>.

491. Егай, Л. Работа библиотек с особыми детьми / Лариса Егай // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 58–63. – Библиогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none>.

492. Інформаційно-бібліотечне забезпечення освіти / [Березівська Л. Д., Лобановська І. Г., Пономаренко Л. О., Хемчян І. І., Тарнавська С. В.] // Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : [монографія] / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. – С. 150–156. – Доступно також: <https://lib.iitta.gov.ua/726223/1/nac%20dopovid%202021%20color%201%20%281%29.pdf>.

493. Ким, М. Единый электронный читательский билет – единая система идентификации пользователя : [опыт б-к Узбекистана] / Марина Ким // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 2. – С. 84–85. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/2019%202.pdf.

494. Кириленко, О. Г. Новий міжнародний договір з авторського права в бібліотечному обслуговуванні користувачів / О. Г. Кириленко, Л. А. Литвинова // Бібліотека і книга в контексті часу : тема року: «Бібліотечні фонди: актуальні питання управління» : зб. матеріалів XII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: Т. Богуш, О. Зозуля]. – Київ, 2019. – С. 64–66. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11159>.

Проаналізовано «Договір про винятки та обмеження авторських прав для освітньої і дослідної діяльності» (A TREATY ON COPYRIGHT EXCEPTIONS AND LIMITATIONS FOR EDUCATIONAL AND RESEARCH ACTIVITIES (TERA)), спрямований на узгодження обмежень і винятків та захист транскордонного обміну творами з метою сприяння освіті та дослідженням у всьому світі. Договір представлено на тридцять сьомій сесії (2018 р.) Постійного комітету Всесвітньої інтелектуальної власності (ВОІВ) з авторського права і суміжних прав (SCCR/37) в Женеві професором Шоном Флінном (Sean Flynn) з Американського університету.

495. Коваль, Т. Організація статистичного обліку користувачів НБУВ / Тетяна Коваль, Леся Туровська, Ірина Шевченко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 158–172. – Библиогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_12.

496. Коваль, Т. Особливості механізму захисту персональних даних користувачів бібліотек у законодавстві ЄС та системі стандартів IFLA / Тетяна Коваль // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 135–157. – Библиогр.: 40 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_11.

497. Колесникова, Т. Бібліотеки закладів вищої освіти в умовах невизначеності: особливості організації віддаленої роботи персоналу / Тетяна Колесникова // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 6. – С. 40–61. – Бібліогр.: с. 55–59. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/218608>.

Невизначеність навчального року 2019–2020 та довгострокового майбутнього в закладах вищої освіти (ЗВО) України і світу, суттєві зміни у національній вищій освіті, дистанціювання процесів навчання й досліджень вимагали термінового комунікативного перезавантаження бібліотек. Мета статті: а) визначення та характеристика особливостей організації команд (колективів) бібліотек ЗВО, що працюють віддалено, на етапі переведення бібліотечних колективів на дистанційну роботу; б) виявлення підходів, які наявні в Україні в умовах розвитку епідемії COVID-19. Авторка досліджувала адміністративний аспект початкового етапу організації переведення колективів бібліотек ЗВО України на дистанційну роботу в перші два місяці (13.03–13.05.2020 р.) запровадження карантину у зв'язку з пандемією COVID-19.

498. Коржик, Н. А. Бібліотерапевтичний інструментарій сучасної публічної бібліотеки / Н. А. Коржик // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 54. – С. 41–52. – Бібліогр.: с. 49–52. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/haksk_2019_54_6.

Розглянуто сучасний бібліотерапевтичний інструментарій та його популярні напрями, проаналізовано діяльність бібліотек та проведені ними заходи, обґрунтовано основні напрями застосування бібліотерапії в обслуговуванні користувачів.

499. Коржик, Н. А. Креативні форми та засоби обслуговування користувачів сучасних бібліотек / Н. А. Коржик // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 56. – С. 76–85. – Бібліогр.: с. 83–85. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/191047>.

500. Литвин, С. Х. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи здобувачів наукового ступеня доктора філософії / Литвин Сергій Харитонович, Добровольська Вікторія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 3. – С. 90–98. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/244724>.

501. Литвинова, Л. А. Бібліотеки та подолання «книжкового голоду»: Марракешський договір про полегшення доступу сліпих і осіб з порушеннями зору, іншими обмеженими можливостями сприймати друковану інформацію до опублікованих творів / Лариса Литвинова, Юлія Калініна-Симончук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2020. – Вип. 58: Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект. – С. 317–335. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2020_58_26.

Проаналізовано Марракешський договір про полегшення доступу сліпих і осіб з порушеннями зору чи іншими обмеженими можливостями сприймати друковану інформацію до опублікованих творів. Розглянуто обмеження та винятки з авторського права, які необхідно включити в національне законодавство кожної країни. Доведено роль бібліотек у досягненні мети Марракешського договору. Досліджено інформацію щодо забезпечення книгами людей із проблемами зору бібліотеками України.

502. Литвинова, Л. А. Послуги віддаленого доступу бібліотек Північної Європи в період CoVID-19 [Електронний ресурс] / Литвинова Лариса Анатоліївна, Пономаренко Зінаїда Олексіївна // Сучасні завдання та пріоритети діяльності бібліотек вищих навчальних закладів: шлях інновацій : матеріали наук.–практ. інтернет–конф., Ужгород, 15–19 черв. 2020 / ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Ужгород, 2020. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/29403/1/ПОСЛУГИ_ВІДДАЛЕНОГО_ДОСТУПУ_БІБЛІОТЕК_ПІВНІЧНОЇ.pdf, вільний (дата звернення: 1.05.2022). – Назва з екрана.

503. Лозан, С. Бібліотека та іноземні студенти: грані взаємовідносин / Світлана Лозан // Молодий медик. – 2019. – № 1. – С. 8. – Доступно також: <http://195.177.236.69:8080/bitstream/handle/123456789/3390/Бібліотека%20та%20іноземні%20студенти.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

504. Майорова, О. Самоосвіта в процесі професійної підготовки фахівців / Олена Майорова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 41–42. – Бібліогр.: 5 назв.

Визначено роль бібліотек закладів вищої освіти для самоосвіти студентів у навчальному процесі.

505. Масловська, С. Діяльність читальної зали бібліотекознавчої літератури Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у контексті інформаційно-наукового забезпечення потреб бібліотечних фахівців / Світлана Масловська // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 136–150. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_11.

506. Матвейко, І. Електронні сервіси бібліотеки для забезпечення наукового та навчального процесу / Ігор Матвейко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 12–14. – Бібліогр.: 7 назв.

Розглянуто електронні сервіси, що надаються в режимі онлайн у Науково-технічній бібліотеці Національного університету «Львівська політехніка». Визначено перспективи розвитку бібліотеки в контексті подальшого запровадження нових послуг.

507. Мацей, О. Вивчення потреб користувачів Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету: ретроспективний погляд / Оксана Мацей, Світлана Молчанова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 3. – С. 7–10. – Бібліогр.: 5 назв.

У статті йдеться про дослідження Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, починаючи з 90-х років минулого століття.

508. Медведєва, В. Внесок Української бібліотечної асоціації в розвиток бібліотечно-інформаційної діяльності / Валентина Медведєва // Вісн. Кн. палати. – 2021. – № 1. – С. 41–45. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2021_1_9.

509. Миськевич, Т. Сучасні трансформації в соціальних функціях публічних бібліотек / Тетяна Миськевич // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 52: Розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації. – С. 81–99. – Бібліогр.: 25 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprnbuimviv_2019_52_9.

Висвітлено трансформації в змісті основних функцій публічних бібліотек, що втілюються у розвитку нових бібліотечних сервісів, спрямованих на якісне забезпечення дедалі більших мультипотреб сучасного користувача.

510. Назаровець, М. А. Використання цифрових інструментів підтримки наукової комунікації: структурна модель організації послуг у бібліотеках ЗВО / М. А. Назаровець // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2020. – Вип. 58. – С. 27–37. – Бібліогр.: с. 34–37. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/218140>.

Запропоновано базову структурну модель організації послуг бібліотек закладів вищої освіти України з використання цифрових інструментів підтримки наукової комунікації, що її можна взяти за основу під час впровадження нових і поліпшення якості та ефективності раніше впроваджених сервісів.

511. Ніколаєнко, Н. Проектна діяльність Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка / Наталія Ніколаєнко, Любов Бездольна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 21–25.

Розглянуто питання діяльності Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка у віртуальному середовищі шляхом запровадження інноваційних проектів інформаційно-бібліографічного, освітньо-наукового, культурно-просвітницького спрямування для ефективного інформування й обслуговування віддалених користувачів та з метою формування постійної онлайн-аудиторії.

512. Пазилова, Н. Роль библиотек [Узбекистана] в повышении качества научных исследований и диссертационных работ / Наргиза Пазилова // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 68–71. – Библиогр.: 11 назв. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pageMode=none>.

513. Петроє, О. Аналіз загальної ситуації в державі щодо забезпечення населення якісними доступними культурними послугами [Електронний ресурс] / Ольга Петроє // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 13–16. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/12/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.21). – Назва з екрана.

514. Писанець, В. Карантин спонукає до інновацій : [досвід роботи КЗ «Запорізька обласна бібліотека для юнацтва» Запоріз. облради в 2020 р.] / Вікторія Писанець // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 4 (76). – С. 61–64. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1NozFhVg8GZeczaPbuKUeggzGDgm9-y_5/view.

515. Прокопович-Ткаченко, О. BOOK INCLUSION: розвиваємо граючи [Електронний ресурс] / Ольга Прокопович-Ткаченко // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 42–45. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/42/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.04.22). – Назва з екрана.

Про напрями та форми роботи Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей із користувачами з інвалідністю.

516. Ратнер, Р. Библиографическое сопровождение инновационного развития педагогической науки и образования : [Опыт Республик. науч.-пед. б-ки Узбекистана] / Раиса Ратнер, Муяссар Дилмуродова // INFOLIB. – 2020. – № 3. – С. 19–21. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/10/2020-3-1.pdf>.

517. Рубан, А. І. Кабінет бібліотекознавства Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: підсумки 20-річної діяльності / Алла Рубан // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 175–187. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_14.

518. Самчук, Л. І. Информационно-библиографическое сопровождение инновационного развития образования / Лариса Самчук // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 3. – С. 22–25. – Библиогр.: 6 назв. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/Журнал Инфолиб № 3 - 2019.pdf.

519. Скібіна, О. О. Бібліотека позитивних змін: step by step до Нової української школи / О. О. Скібіна // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Листоп. (№ 21/22). – С. 2–3.

Про участь бібліотекарів закладів освіти, методистів із бібліотечних фондів, керівників методичних об'єднань Донеччини в лабораторії творчого бібліотекаря, яка в 2019 році проходила під гаслом «Бібліотека позитивних змін».

520. Слюсар, М. Практики втілення інтелектуальних сервісів у діяльність бібліотек / Майя Слюсар, Олександра Ясінська // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 332–342. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_26.

Здійснено огляд зарубіжних публікацій, присвячених вивченню питань розвитку та використання бібліотечних сервісів у сучасних умовах.

521. Соколов, В. Ю. Подписчики публичных библиотек и стоимость библиотечных услуг в Украине в середине XIX – начале XX в. / Виктор Соколов // INFOLIB. – 2020. – № 2. – С. 26–34. – Библиогр.: 11 назв. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2020-2.pdf>.

522. Тишкевич, К. Інновації в обслуговуванні бібліотек України для юнацтва, молоді : (за матеріалами X шк. проф. майстерності) / Катерина Тишкевич // Бібліосвіт : інформ. вісн. : Полтав. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 4 (80). – С. 70–86. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1D8-Lf4yj-7R3-PuzFnsDXeZ2IGBRQbN/view>.

523. Ткач, Л. М. Сучасна модель діяльності наукової бібліотеки: новий формат послуг : [інновац. діяльність Львів. нац. наук. б-ки України ім. Василя Стефаника] / Ткач Л. М., Старік Д.-В. В. // Virtus. – 2021. – № 51. – С. 149–153. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua/Journal51.pdf>.

524. Ткаченко, Н. Telegram-бот в библиотеке / Надежда Ткаченко, Татьяна Стригун, Алексей Главатый // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 10–12. – Библиогр.: 7 назв.

Розглянуто один з нових шляхів доставки інформації користувачам бібліотеки за допомогою Telegram-бота. Висвітлено технологію пошуку за різними критеріями і спосіб замовлення документів. Показано можливості та актуальність застосування Telegram-бота в роботі з користувачами.

525. Туровська, Л. Сервіс-орієнтована модель обслуговування користувачів у системі бібліотечних наукових комунікацій / Леся Туровська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 2–4. – Бібліогр.: 6 назв.

526. Тюркеджи, Н. Асистивні технології у бібліотеках: світовий і вітчизняний досвід / Наталія Тюркеджи // Бібл. вісн. – 2021. – № 1. – С. 48–55. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_1_8.

Термін «асистивні (допоміжні) технології» в тексті «Конвенції ООН про права людей з інвалідністю» визначено як великий спектр допоміжних засобів та послуг для людей з особливими потребами, завдяки яким відбувається підвищення функціональних можливостей таких особистостей. Допоміжні технології дають людям з особливими потребами можливість бути більш продуктивними, незалежними, отримувати освіту, володіти різною інформацією.

Мета статті – з'ясувати рівень впровадження асистивних технологій у роботу бібліотек, спираючись на вітчизняний та світовий досвід.

527. Шелест, Т. Інформаційна діяльність бібліотеки навчального закладу фахової передвищої освіти : [досвід роботи б-ки Білоцерків. гуманітар.-пед. коледжу] / Тетяна Шелест // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Листоп. (№ 21/22). – С. 22–24.

528. Шестопалова, Л. С. Новітні технології бібліотечного обслуговування в Київському національному торговельно-економічному університеті: smart-бібліотека, коворкінг, VR-студія / Шестопалова Лілія Сергіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 259–266. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180387>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_24.

529. Штан, Г. В. Бібліотечне кураторство як складова науково-практичних зв'язків між бібліотекою та вченим: сучасний стан [Електронний ресурс] / Г. В. Штан // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Дніпро, 2019. – № 4. – С. 100–109. – Режим доступу: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187407/187521>, вільний (дата звернення: 26.05.2022). – Назва з екрана.

Представлено дослідження світового та вітчизняного досвіду університетських бібліотек в напрямі бібліотечного кураторства як складника науково-практичних зв'язків між бібліотекою та вченим. Дослідження проводили на основі аналізу світового літературного потоку з бібліотечно-інформаційної справи. Український досвід проаналізовано на прикладі реалізації програми «Бібліотечне кураторство» Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в рамках виконання Стратегії розвитку Університету та Бібліотеки. Проаналізовано найактуальніші питання, що хвилюють світову бібліотечну спільноту: мета і варіанти взаємодії бібліотекаря та викладача, протиріччя у взаєминах бібліотекарів та науковців, бібліотекар і навчання з інформаційної грамотності.

530. Ayre, L. B. Libraries are open – only the buildings are closed / Lori Bowen Ayre, Jim Craner // Collaborative Librarianship. – 2020. – Vol. 12, № 1. – P. 14–19 : 1 Color Photograph, 1 Graph. – Доступно також: <https://digitalcommons.du.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1455&context=collaborativelibrarianship>.

Під час пандемії бібліотеки світу стоять перед вибором: які послуги і яким чином пропонувати, починаючи від мінімальних обмежень і закінчуючи повним закриттям. Автори статті наголошують, що в обмежувальних умовах роботи в період карантину бібліотекам необхідно розробляти і приймати власні рішення для забезпечення ефективної віддаленої роботи, а також розширювати власні можливості з надання віртуальних послуг користувачам. Наведено приклади напрямів і видів роботи деяких бібліотек США в умовах пандемії, наголошено, що бібліотеки повинні зберігати свою здатність служити спільноті навіть під час вимушеної ізоляції.

531. Breeding, M. A global crisis may reshape library services / Marshall Breeding // Computers in Libraries. – 2020. – Vol. 40, № 4 (May/Jun.). – P. 9–11. – Доступно також: <https://www.infotoday.com/cilmag/may20/Breeding--A-Global-Crisis-May-Reshape-Library-Services.shtml>.

Розглянуто діяльність бібліотек США в умовах початку пандемії COVID-19. Автор підкреслює, що, загалом бібліотеки вжили рішучих заходів для захисту своїх співробітників і користувачів, продовжуючи виконувати свою місію з надання достовірної інформації і максимально можливого доступу до фондів.

532. Chmielewska, B. Wrózenie z wirusów, czyli co w myśleniu o bibliotece zmieni się na zawsze albo i nie zmieni, ale mogłoby [Zasób elektroniczny] / Barbara Chmielewska, Agnieszka Kościelniak-Osiak // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 4 (193). – [7] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/680/719>.

Автори, підсумовуючи тримісячний період віддаленої роботи у бібліотеці Варшавського Університету (BUW), діляться своїми роздумами щодо роботи в той період та розмірковують про труднощі прогнозування майбутнього бібліотечних послуг. Вони звертають увагу на недоліки деяких із використаних дотепер рішень та на небезпеку перенесення «всього» у віртуальний світ.

533. Figurska, K. COVID-19 nam niestraszny – działalność Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Łodzi z koronawirusem w tle [Zasób elektroniczny] / Katarzyna Figurska, Monika Wachowicz // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 4 (193). – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/686/722>.

Представлено досвід діяльності Педагогічної бібліотеки м. Лодзя (Польща) у початковий період пандемії COVID-19 із використанням інформаційних та комунікаційних засобів. Автори розповідають про велику кількість заходів, проведених у бібліотеці в режимі онлайн.

534. Furbee, B. Old-school outreach: libraries find new value i offline engagement amid COVID-19 / Bill Furbee // American Libraries. – 2021. – June (Vol. 52, № 6). – P. 14–15. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/2021/06/01/old-school-library-outreach/>.

Автор порушує питання про нові способи зв'язку бібліотекарів із користувачами, які виникли з початку 2020 р., коли американцям порадили залишатися вдома, щоб запобігти поширенню вірусу SARS-CoV-2. Як виявилось, не всі користувачі мають доступ до Wi-Fi, інтернету чи навіть пристрою, який може доєднатися до Інтернету. Американські бібліотеки підтримували зв'язок зі своїми користувачами за допомогою спеціального програмного забезпечення, телебачення, радіо (роз'яснювальна робота), а також завдяки читанню оповідань, віршів для дітей і дорослих по телефону.

535. Hovorukha, V. B. Networking Information Technologies As A Method Innovative Changes In Academic Libraries [Electronic resource] / Hovorukha V. B., Semenova Larysa A., Semenova Liudmyla A. // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 110–116. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187420/187527>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Розглянуто сучасні світові тенденції, які вимагають від освітньої та бібліотечної інфраструктури суттєвих змін. Розгляд та аналіз цих тенденцій, а також сучасного стану розвитку освітньої та бібліотечної сфери дає змогу зрозуміти, як упровадження мультимедійних технологій і розширення сфери дистанційних послуг впливає на діяльність академічних закладів. Висвітлено практичний досвід роботи Науково-технічної бібліотеки Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, що демонструє, яким чином застосування новітніх технологій змінило, удосконалило та розширило сферу послуг бібліотечного закладу.

536. Kierunek nieużytkownik [Zasób elektroniczny] / Wiesława Budrowska, Magdalena Paul, Aldona Zawalkiewicz, Marcin Żynda // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2019. – № 5 (188). – 18 s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/141/143>, wolny (data złożenia wniosku: 30.06.2022). – Nazwa z ekranu.

Стаття містить детальний опис проведення однією з польських університетських бібліотек дослідження серед частини студентсько-викладацького загалу, що не є користувачами бібліотеки. Готуючи дослідження, його організатори спиралися на досвід польських та зарубіжних бібліотек (як академічних, так і публічних). Мета дослідження – виявлення потреб і запитів суспільства з метою якомога ширшого їх задоволення.

537. Maughan, S. School & Library Spotlight Fall 2019: School Library Advocacy Close-up / Shannon Maughan // Publishers Weekly. – 2019. – August, 19. – P. 36–40. – 5 Color Photographs. – Доступно також: <https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/childrens/childrens-industry-news/article/80951-school-library-spotlight-fall-2019-school-library-advocacy-close-up.html>.

Стаття присвячена роботі Сюзанни Пантер, керівника бібліотечних програм у державних школах Такоми у Вашингтоні, над розробкою серії відеороликів, що демонструють програму шкільної бібліотеки і чинять вплив на батьків і учнів.

538. Pentland, C. Ensuring Equitable Access to Books in the School Library / Courtney Pentland // Teacher Librarian. – 2019. – Jun. (Vol. 46, issue 5). – P. 18–21. – Доступно також: <http://teacherlibrarian.com/?s=Ensuring+Equitable+Access+to+Books+in+the+School+Library+>.

Розглянуто кілька аспектів забезпечення рівного доступу до бібліотечних фондів у шкільних бібліотеках США. Повідомлено про обмеження кількості книжок, які учні можуть отримати під час кожного відвідування шкільної бібліотеки; йдеться також про важливість необмеженого доступу до відповідних віку матеріалів шкільної бібліотеки для учнів, які живуть за межею бідності. У статті згадується про важливість надання підтримки шкільному бібліотекареві в обробці повернутих документів.

539. Public Libraries in Europe and COVID-19: Findings from NAPLE Members, April 2020 [Electronic resource] / [NAPLE (National Authorities Public Libraries in Europe) Members] // NAPLE Forum / Ministerio de Cultura y Deporte – Gobierno de España. – Electronic data. – [Madrid], 2020. – Access mode: <https://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:fce29ea1-1b83-479b-b674-a592b255f7e4/naple-narrative-report---european-library-services-during-covid19.pdf>, free (date of request: 18.05.2022). – Screen Name.

Національні спільноти публічних бібліотек в Європі (NAPLE) діляться напрацюваннями 20 європейських країн про те, яким чином COVID-19 вплинув на послуги публічної бібліотеки. Їх представлено у Звіті Національних спільнот публічних бібліотек в Європі про роботу публічних бібліотек у період карантину через пандемію COVID-19, березень-квітень 2020 р.

Тут зібрано інформацію про заходи, що їх вжили у відповідь на виклики пандемії публічні бібліотеки, з акцентом на масштаби обмежень у Європі: залучення персоналу бібліотек під час карантину; послуги, які надавались громадськості (як фізичні, так і онлайн) під час закриття приміщень; розміщення книжок на карантин та інші заходи з охорони праці; зусилля бібліотек щодо підтримки національних ініціатив у галузі охорони здоров'я; зусилля бібліотек з перешкоджання дезінформації щодо вірусу COVID-19.

Інформація, що міститься у цьому звіті, базується на відповідях членів NAPLE, які були надіслані з 20 березня до 24 квітня 2020 року, тому її можна розглядати як короткий огляд за цей період.

Цей звіт став можливим завдяки внеску членів та колег NAPLE з таких країн: Бельгія (Фландрія), Хорватія; Чеська Республіка, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Ірландія, Литва, Норвегія, Нідерланди, Польща, Португалія, Шотландія, Словенія, Іспанія, Швеція, Швейцарія.

540. Razik, G. «Biblioteka otwarta» w czasie pandemii [Zasób elektroniczny] / Grażyna Razik, Anna Szumiec, Katarzyna Wyszynska // Biuletyn EBiB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 4 (193). – [5] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/684/721>.

Ситуація, спричинена епідемією коронавірусу, створила значну проблему для бібліотекарів. Щоб забезпечити читачам доступ до потрібних їм ресурсів, необхідно було якомога швидше підготувати та запустити нові, безпечні рішення. Автори присвятили публікацію функціонуванню університетської бібліотеки під час пандемії. Мова йде про практичні заходи, до яких вдаються бібліотеки, котрі дають змогу читачам безпечно та безперебійно користуватися своїми ресурсами. На досвіді Науково-інформаційного центру

та Академічної бібліотеки у м. Катовіце (Польща) автори демонструють, як сучасні заклади вирішують проблему адаптації до потреб часу та ситуації.

541. Rowińska, M. Praca zdalna bibliotek szkolnych w czasie pandemii [Zasób elektroniczny] / Monika Rowińska // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2020. – № 4 (193). – [5] s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/683/718>.

Представлено досвід роботи польських шкільних бібліотек під час закриття шкіл, спричиненого пандемією COVID-19. Наведено конкретні приклади діяльності бібліотекарів щодо підтримки учнів у навчанні, віддаленого просування читання та надано пропозиції щодо корисних розваг під час перебування вдома.

542. Tyshkevych, K. Digitalization, information and communication services of the network of libraries in Ukraine for youth / Tyshkevych Kateryna // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 124–130. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189868>.

Мета роботи полягає у вивченні інформаційно-комунікаційних послуг та надання сервісних послуг бібліотек України для юнацтва та молоді в період цифровізації соціальних комунікацій. Розглянуто практичне застосування цифровізації ресурсів бібліотек України для юнацтва й молоді та надання інформаційно-комунікаційних послуг користувачам, а також визначено канали комунікації між бібліотекарем та користувачем.

Див. також: №№ 4, 8, 13, 24, 30, 36, 140, 191, 195, 199, 215, 223, 248, 271, 293, 299, 300, 324, 507, 858, 860, 876.

Соціокультурна діяльність

543. Базир, Т. Традиційні та інноваційні напрями краєзнавчої роботи [Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олеся Гончара] / Тетяна Базир // Бібліосвіт : інформ. вісн. : Полтав. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 4 (80). – С. 42–50. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1D8-Lf4yj-7R3-PuzFnsDXeZ2IGBRQbN/view>.

544. Байрамова, К. Коли бібліотека стає територією натхнення / Карина Байрамова, Віра Малиновська // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 42–44. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_11.

У публікації на прикладі Центральної наукової бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна розглянуто особливості культурно-просвітницької роботи сучасної бібліотеки закладу вищої освіти. Висвітлено основні напрями цієї діяльності, зокрема організація виставок, шляхи адаптації бібліотеки до реалій інформаційного суспільства.

545. Бібліотека для дітей на ринку сучасних культурних послуг [Електронний ресурс] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. директорів обл. б-к для дітей, 10–11 листоп. 2020 р. / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Т. М. Кузілова]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 105 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/608#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 3.06.2022). – Назва з екрана.

546. Бібліотека – центр родинного дозвілля : [інформ.-метод. матеріали] / Упр. культури Тернопіл. облдержадмін, Тернопіл. обл. б-ка для молоді ; [уклад.: Добровольська М., Протасевич А., Грицишин І.]. – [Тернопіль : б. в.], 2019. – 40 с. – Доступно також: https://issuu.com/ternopilyouthlib/docs/-_.docx.

547. Білоус, В. С. Бібліотека – різновекторний навігатор у соціально-комунікаційному просторі закладу вищої освіти / Білоус Валентина Степанівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 111–129. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180330>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_11.

Відображено застосування інформаційно-комунікаційних технологій для ефективної реалізації завдань бібліотеки. Акцентовано на соціально-комунікаційному аспекті бібліотеки закладу вищої освіти, показано основні напрями діяльності щодо гармонізації використання соціально-комунікаційної технології у системі «користувач – бібліотека». Представлено досвід роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського з розроблення й упровадження нових методів комунікаційної взаємодії між бібліотекарем і користувачем. Розкрито специфіку та можливості комунікації бібліотеки в умовах широкого використання інструментарію соціальних медіа.

548. Бірюкова, І. О. Проєкт «Університет екологічних знань ОННБ» як складова просвітницької роботи Одеської національної наукової бібліотеки / Бірюкова Ірина Олександрівна // Бібл. Меркурій. – 2021. – Вип. 2 (26). – С. 93–106. – Бібліогр.: 53 назви. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/download/245125/245994>.

Висвітлено культурно-просвітницьку роботу Одеської національної наукової бібліотеки у сфері формування екологічної свідомості та культури. Зокрема, мова йде про створений в 2001 р. на базі бібліотеки «Університет екологічних знань».

549. Бублик, О. Г. Адаптація веб-квеста до соціокультурної діяльності наукової бібліотеки: пропозиції та перспективи [Електронний ресурс] / О. Г. Бублик // Використання інструментів веб-технологій як основа розширення бібліотечних он-лайн послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки : матеріали наук.-практ. інтернет-конф., Ужгород, 18–25 черв. 2019 р. / ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Ужгород, 2019. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/24626/1/АДАПТАЦІЯ_ВЕБ-КВЕСТА_ДО_СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ.pdf, вільний (дата звернення: 1.02.2022). – Назва з екрана.

550. Бублик, О. Г. Методика проведення інтелектуального квесту у науковій бібліотеці (на прикладі досвіду НБУВ) / Оксана Бублик // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 21–33. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nbnbuimviv_2019_56_4.

551. Гніпа, Н. М. Еколого-просвітницька діяльність шкільної бібліотеки / Н. М. Гніпа // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 2. – С. 9–11.

552. Горбенко, Н. STEM-проект «Maker space» у Національній бібліотеці України для дітей [Електронний ресурс] / Наталія Горбенко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 31–33. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/30/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

У статті йдеться про студію «Maker space», що працює за принципом STEM-освіти.

553. Горова, С. В. Розвиток особи в процесі суспільної інформатизації і трансформації соціокомунікаційних функцій бібліотек : автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Горова Світлана Валеріївна ; наук. консультант Онищенко Олексій Семенович ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – 36 с. – Бібліогр.: с. 27–33. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_35.pdf.

554. Гранчак, Т. Ю. Ігрові технології як інноваційний інструмент формування бібліотечно-інформаційного середовища управління знаннями / Т. Ю. Гранчак // Наука та інновації. – 2019. – Т. 15, № 2. – С. 91–104. – Бібліогр.: 43 назви. – Доступно також: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002752>.

555. Даниленко, В. Орієнтуємо на професію: досвід роботи [Національної бібліотеки України для дітей] з профорієнтації [Електронний ресурс] / Валентина Даниленко, Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 1. – С. 34–36. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/124#page/34/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

556. Діяльність бібліотек у забезпеченні вивчення і популяризації історико-культурної спадщини регіонів: історія, сьогодення, перспективи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 листоп. 2021 р. / Нац. іст. б-ка України, Нац. спілка краєзнавців України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв ; [заг. ред. О. П. Реєнта]. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2021. – 303 с. – (VI Краєзнавчі читання пам'яті академіка Петра Тронька). – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2021/12/07/6chit_konf_2021.pdf.

557. Заворотня, І. Модернізація шкільної бібліотеки завдяки проектній діяльності: [досвід роботи б-ки Бахмут. навч.-вихов. комплексу «Загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 11 – багатопрофільний ліцей» Бахмут. міськради Донец. обл.] / Інесса Заворотня // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 4. – С. 25–26.

558. Зайко, С. Book-квест як новий формат краєзнавчої гри для молоді / Світлана Зайко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 10–13.

Представлено досвід Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького ЦБС для дорослих м. Миколаєва з організації та проведення вуличних book-квестів як інтерактивного формату популяризації краєзнавчої літератури та знань серед молоді міста.

559. Занюк, Т. У світ через мистецтво [Електронний ресурс]: [естетич. виховання користувачів у Волин. обл. б-ці для дітей] / Тетяна Занюк // Б-ка у форматі Д^о: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 39–42. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/38/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

560. Зелена хвиля екочитання: збірник матеріалів Всеукр. семінару-тренінгу, 24–25 трав. 2021 р. / Нац. б-ка України для дітей, Нац. секція Міжнар. ради з дит. та юнац. кн. (ІВВУ), Укр. асоц. працівників б-к для дітей; [уклад. Т. М. Кузілова]. – Київ: [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 199 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/645#page/1/mode/1up>.

561. Івахнюк, Н. Виставки-експозиції: від задуму до втілення / Наталія Івахнюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 1. – С. 18–24.

562. Кабаренкова, Є. Роль бібліотек у протидії булінгу: від правової обізнаності до створення безпечного середовища / Євгенія Кабаренкова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2021. – Вип. 61: Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір. – С. 288–299. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_61_23.

563. Каменєва, Т. Сучасна бібліотека як центр неформальної освіти / Тетяна Каменєва // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2020. – Вип. 58: Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект. – С. 479–489. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2020_58_36.

564. Клименко, О. З. Бібліотечні проекти національного наукового бібліотечно-інформаційного комплексу / Оксана Клименко, Олена Сокур // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2021. – Вип. 61: Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір. – С. 272–287. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_61_22.

Автор репрезентує власне розуміння понять «проект», «бібліотечний проект», «пілотний бібліотечний проект», «основний бібліотечний проект», «наступний бібліотечний проект» на прикладі успішних і актуальних бібліотечних проєктів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

565. Коваль, Т. Організація електронних книжкових виставок як засіб дистанційного бібліотечного обслуговування / Тетяна Коваль, Інесса Смоляр, Леся Туровська // Бібл. вісн. – 2021. – № 4. – С. 23–33. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_4_5.

Розглянуто електронну виставкову діяльність у системі дистанційного бібліотечного обслуговування на прикладі організації електронної вітрини нових надходжень до фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

566. Костенко, Л. Бінарні методи подачі правової інформації на бібліотечних масових заходах [Електронний ресурс] / Леся Костенко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 2. – С. 11–13. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/117#page/13/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.22). – Назва з екрана.

567. Красназавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. Вип. 30. Сучас. організац. структура і кадр. забезпеч. красназавчої діяльності в регіон. б-ках України / М-во культури України, Нац. іст. б-ка України ; [підгот.: В. П. Кисельова, О. В. Покропивна]. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2019. – 84 с. – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2019/12/16/krznav_bul30_MfKHExd.pdf.

568. Красназавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. Вип. 31. Біобібліогр. ресурси регіон. б-к України у системі інформ. забезпеч. біогр. дослідж. про видат. діячів краю: сучасний стан, тенденції / М-во культури та інформ. політики України, Нац. іст. б-ка України ; [підгот.: В. П. Кисельова, О. В. Покропивна]. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2020. – 177 с. – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2020/12/10/krznavbul2020_t_31.pdf.

569. Красназавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. Вип. 32. Красназав. ресурси б-к України як підґрунтя для розвитку місц. туризму / М-во культури та інформ. політики України, Нац. іст. б-ка України ; [підгот.: В. П. Кисельова, О. В. Покропивна]. – Київ : [Нац. іст. б-ка України], 2021. – 111 с. – Доступно також: https://nibu.kyiv.ua/media/uploads/2021/12/07/krznav32_2021.pdf.

570. Кривцова, Н. М. Патріотичне виховання в освітньому просторі шкільної бібліотеки / Н. М. Кривцова // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 5 (трав.). – С. 2–6.

571. Кубайчук, Т. Виставка как средство активизации читательского интереса / Татьяна Кубайчук // INFOLIB. – 2021. – № 4. – С. 46–49. – Доступно також:

https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2022/02/2021-4.pdf&attachment_id=5867&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none&_wpnonce=361aaf6cb8.

572. Кузілова, Т. Скривджені діти, або Як попередити зловживання щодо дітей [Електронний ресурс] / Тетяна Кузілова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 3. – С. 38–43. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/118#page/38/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.22). – Назва з екрана.

Про соціально-профілактичну роботу бібліотек із протидії насильству.

573. Кузьменко, О. І. Бібліотека як соціокультурний публічний простір: трансформаційні зміни / Кузьменко Олена Ігорівна, Загуменна Віра Вікторівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 4. – С. 24–31. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_4_5.

574. Купрунець, М. Роль бібліотеки в соціалізації молоді з інвалідністю: (з досвіду роботи Рівнен. обл. б-ки для молоді) / Марія Купрунець // Бібліосвіт: інформ. вісн.: Рівнен. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 2 (78). – С. 62–66. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1GyLuKhWpkf94aPdwDwjAgkPXIp9GUZN/view>.

575. Літашова, А. Всеукраїнська акція «Тиха вечірка “Good Silent Party”» у контексті інклюзивних бібліотечних тенденцій / Анастасія Літашова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 20–21.

Описано досвід організації та проведення Всеукраїнської акції «Тиха вечірка “Good Silent Party”». Розглянуто глобальну ідею організації вечірки, умови її проведення. Окрему увагу приділено меті вечірки – інклюзивності. Автор статті висловлює власне бачення концепції трансформації бібліотечної справи та бібліотеки як нестереотипного інклюзивного артпростору.

576. Лупіцька, В. М. Діяльність із цивільного захисту та безпеки дитини як сучасний напрям втілення бібліотечних новацій та розвитку соціального партнерства / Лупіцька Валентина Михайлівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р.: у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 52–61. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

Розглянуто напрями втілення інновацій у діяльності бібліотеки з цивільного захисту. Представлено аналіз розвитку соціального партнерства. Окреслено шляхи реалізації цільового проєкту «Безпечний простір» ОКЗ «Харківська обласна бібліотека для дітей».

577. Мороз, А. Створення бібліотечних онлайн-ігор у сервісі «Umaigra» / Анна Мороз // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 3. – С. 18–20.

Представлено досвід щодо створення бібліотечних онлайн-ігор, як одного зі шляхів просування книги в умовах кризи читання, та розглянуто поетапно процес розробки гри в онлайн-сервісі «Umaigra».

578. Ніколаєнко, Я. М. Актуальні напрями соціокультурної діяльності освітянських бібліотек [Електронний ресурс] / Ярослава Ніколаєнко // Наук.-пед. студії: [електрон. наук. журн.] / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Електрон. дані. – 2019. – Вип. 3. – Режим доступу: <http://npstudies.dnrb.gov.ua/article/view/193168>, вільний (дата звернення: 24.10.2022). – Назва з екрана.

579. Освітянська бібліотека в сучасній системі соціокультурних комунікацій: метод. рек. / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [авт.-упоряд.: Глазунова С. М., Ніколаєнко Я. М., Сошинська Я. Є.; наук. ред.: Добко Т. В., Пономаренко Л. О.; літ. ред. Василенко Н. М.]. – Київ: [б. в.], 2019. – 71 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек»; вип. 22). – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Доступно також: http://dnrb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Educational_Library_in_the_Socio-Cultural_Communications_2019.pdf.

Te same // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Берез. (№ 5/6). – С. 1–31.

580. Павленко, Т. С. Віртуальна книжкова виставка як інформаційний ресурс бібліотеки: (із досвіду діяльності ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) / Тетяна Павленко // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 7. – С. 29–34. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/218366>.

581. Пашкова, В. Поширення знань і практик щодо здорового способу життя та відповідальної самозбережувальної поведінки: внесок бібліотек України в досягнення цілі сталого розвитку ООН / Валентина Пашкова // Бібл. планета. – 2019. – № 1. – С. 8–10. – Бібліогр.: 7 назв.

Вітчизняні бібліотеки активно долучаються до реалізації Цілей сталого розвитку, зокрема до реалізації Цілі 3 «Міцне здоров'я і благополуччя». Автор наводить приклади того, як бібліотеки беруть участь у просвітницькій діяльності щодо профілактики й лікування небезпечних хвороб і залежностей, самозбережувальної поведінки під час екологічного лиха, зменшення соціальної ізоляції людей із захворюваннями тощо.

582. Пестрецова, О. О. Інформаційно-правове обслуговування в діяльності бібліотеки як соціально-комунікаційного центру: автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.03 / Пестрецова Ольга Олександрівна; наук. кер. Іванова Наталія Георгіївна; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2019. – 21 с. – Бібліогр.: с. 16–18. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_23.pdf.

583. Петренко, О. Профорієнтаційна діяльність бібліотек для дітей: нові виклики і орієнтири [Електронний ресурс] / Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 19–24. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/18/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

584. Петрухно, Ю. Є. Роль бібліотек закладів вищої освіти України в національно-патріотичному вихованні студентів / Петрухно Юлія Євгенівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 141–148. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqX/view>.

585. Природи щедрий дивосвіт : метод. поради бібліотекарям з орг. заходів екол. тематики до Міжнар. року охорони здоров'я рослин / Упр. культури Сум. облдержадмін., КЗ Сум. облради «Сумська обласна бібліотека для дітей» ; [склала Бурятова Т. І.]. – Суми : [б. в.], 2019. – 26 с. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/11NtWSsAZX7G8v3U06R7niYPfkAQ0GXUq/view>.

586. Ракуленко, Н. Екопросвіта для кожного / Наталія Ракуленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 21–24.

Стаття знайомить із досвідом роботи Орхуського центру екологічної інформації, що діє при відділі документів з економічних, технічних та природничих наук Обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського у м. Кропивницькому. Робота центру допомогла налагодити міцні партнерські стосунки з різними установами та підприємствами, підсилила роль бібліотеки та згуртувала громаду міста навколо розв'язання екологічних проблем регіону.

587. Рекомендації щодо проведення у 2019 році Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек [під гаслом «Бібліотека Нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня»] [Електронний ресурс]: дод. до листа ДНУ «Ін-т модернізації змісту освіти» від 20 серп. 2019 р. № 22.1/10-2855 / М-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Ін-т модернізації змісту освіти», Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: І. І. Хемчян, А. І. Рубан] // Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Monthly_School_Libraries-2019.pdf, вільний (дата звернення: 19.07.2022). – Назва з екрана.

588. Рекомендації щодо проведення у 2020 році Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек [під гаслом «Шкільна бібліотека та екологічна просвіта учнів»]: дод. до листа ДНУ «Ін-т модернізації змісту освіти» від 27 лип. 2020 р. № 22.1/10-1499 / М-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Ін-т модернізації змісту освіти», Держ. наук.-пед. б-ка України

ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: І. І. Хемчян, А. І. Рубан] // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Верес. (№ 17/18). – С. 3–12. – Бібліогр.: с. 7–12.

589. Рекомендації щодо проведення у 2021 році Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек [під гаслом «Краєзнавство в шкільній бібліотеці: нові традиції та цінності»] [Електронний ресурс] : дод. до листа ДНУ «Ін-т модернізації змісту освіти» від 30 серп. 2021 р. № 22.1/10-1955 / М-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Ін-т модернізації змісту освіти», Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад.: І. І. Хемчян, А. І. Рубан] // Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2021. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/Monthly_methodical_recommendations_2021.pdf, вільний (дата звернення: 19.07.2022). – Назва з екрана.

590. Серeda, Т. Бібліотека як центр соціокультурних комунікацій / Тетяна Серeda // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55 : Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 107–116. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_10.

591. Сидоренко, Л. Бібліотека об'єднує таланти, або музичні квартирники по-миколаївськи : [досвід роботи Миколаїв. обл. універс. наук. б-ки] / Лариса Сидоренко // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 1 (77). – С. 21–26. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1kozCLjamQkMqubjzF9eNc2E0nkObEvrX/view>.

592. Скаченко, О. О. Використання гейміфікації у бібліотеках: огляд зарубіжних видань / Олена Скаченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 39–41. – Бібліогр.: 5 назв.

Запропоновано огляд видань зарубіжних бібліотекарів про теорію, історію, механіку, практичний досвід використання ігрових елементів і дизайну гейміфікації у роботі бібліотек.

593. Скаченко, О. О. Використання ігрової моделі гейміфікації у соціокультурній діяльності бібліотек / Скаченко Олена Олексіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 218–229. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180377>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_21.

Спираючись на досвід Наукової бібліотеки КНУКіМ здійснено характеристику можливостей застосування ігрової моделі гейміфікації у соціокультурній діяльності бібліотек на прикладі проведення Інформаційних ігор. З'ясовано особливості інтерактивної платформи Kahoot зі створення вікторин, опитувань, дискусій. Окреслено перспективи застосування гейміфікації у соціокультурній діяльності бібліотек.

594. Скаченко, О. О. Ігрофікація: гра як форма залучення користувачів до бібліотеки / Олена Скаченко // Бібл. планета. – 2019. – № 3. – С. 11–14. – Бібліогр.: 13 назв.

Представлено досвід американських і британських бібліотек щодо ігрофікації своєї діяльності, що має на меті популяризацію в бібліотеках інтелектуальних, освітніх та розвивальних ігор. Автор ознайомлює з основними моделями ігрофікації в публічних бібліотеках, розповідає про перші кроки на шляху ігрофікації українських бібліотек і музеїв.

595. Судденко, Г. А. Роль шкільної бібліотеки у вихованні свідомого громадянина України : [досвід роботи б-ки КЗ «СШ-інтернат І–ІІІ ст. з поглибл. вивч. окремих предметів та курсів» м. Борзни Чернігів. обл.] / Г. А. Судденко // Шкільн. бібліотекар. – 2019. – № 10 (жовт.). – С. 12–19.

596. Технологія бібліотечних квестів у контексті сучасного освітнього простору : метод. рек. / КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради, Херсон. обл. б-ка для юнацтва ім. Б. А. Лавренюва ; [уклад.: Козаченко О. О., Попова Н. О. ; за заг. ред. Колеснік І. М.]. – Херсон : [б. в.], 2020. – 51 с. – Доступно також: https://unalib.ks.ua/files/unalib/File/professionals/DDNDDDDDDNN_DNDDNDNDN_DDN_DDDNNND_N_DDDNDDNNN_NNNDNDDDD_DNDNNDNDDD_DNDNNDNN.pdf?fbclid=IwAR06s9n0hKIgDhUPo2mxN7gIFvfZFk1E8Hm8_t5JSXydArqRi02Z3qWZkGI.

597. Участь бібліотек у реалізації політики національної пам'яті [Електронний ресурс] : наук.-метод. порадник / ВГО Укр. бібл. асоц., Укр. ін-т нац. пам'яті ; [авт.-уклад. Т. Ю. Гранчак]. – Електрон. дані. – Київ : [УБА], 2021. – 61 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/seminar/National_Memory_2021.pdf, вільний (дата звернення: 20.09.2022). – Назва з екрана.

598. Хемчян, І. Всесвітня акція Safer Internet Day / Ірина Хемчян, Олена Гончаренко // Бібл. вісн. – 2020. – № 2. – С. 48–49. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_2_10.

Про тиждень інформаційно-просвітницьких заходів для вчителів, вихователів, бібліотекарів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти, проведений з 5 до 17 лютого Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України і присвячений Дню безпечного інтернету (Safer Internet Day), який відзначається у світі 11 лютого.

599. Хемчян, І. Всеукраїнська інформаційна кампанія Рух «Зелені бібліотеки» в Україні / Ірина Хемчян, Олена Гончаренко // Бібл. вісн. – 2021. – № 1. – С. 93–96. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_1_13.

Про всеукраїнський вебінар «Що таке зелена бібліотека?», який було проведено Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського спільно з Благодійним Фондом «Бібліотечна країна» 16 жовтня 2020 р. у рамках Міжнародного та щорічного Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек, що проходив під гаслом «Шкільна бібліотека та екологічна просвіта учнів».

600. Шестопал, І. Екологічна просвіта у проектно-грантовій діяльності [Електронний ресурс] : з досвіду впровадж. екопроектів та екопрогр. НБУ для дітей / Ірина Шестопал // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 3. – С. 24–27. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/127#page/24/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

601. Шостак, В. Місце бібліотеки університету в соціалізації студентів / Валентина Шостак, Олена Лубенець // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 26–27.

602. Якубовська, М. Г. Активізація бібліотеки закладу вищої освіти у сприянні виховній роботи та соціально-психологічної адаптації першокурсників / Якубовська Марія Георгіївна, Бірюкова Тетяна Леонідівна // Бібл. Меркурій. – 2020. – Вип. 2 (24). – С. 148–156. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/215442/221958>.

Автори аналізують типові недоліки інформаційної підготовки випускників шкіл, визначають напрями розроблення нових технологій у виховній роботі, накреслюють методики сприяння соціально-психологічній адаптації першокурсників засобами комунікативного та наукового середовища бібліотеки ЗВО.

Див. також: №№ 9, 20, 23, 25, 31, 33, 48, 49, 151, 190, 541, 547, 693, 694, 697, 745, 877, 896.

Формування інформаційної та медіакомпетентності

603. Бездрабко, В. В. Як розповісти дітям про архіви і документи / В. В. Бездрабко // Архіви України. – 2019. – № 1. – С. 72–86. – Бібліогр.: 28 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ay_2019_1_5.

Актуалізовано проблему архівного просвітництва, орієнтовану на дітей молодшого шкільного віку, проаналізовано фактори ефективності та чинники значущості. Запропоновано тематичний план освітньої програми з архівної справи для середнього шкільництва, сформульовано методичні засади її реалізації.

604. Беззуб, І. Медіаосвіта батьків як складова медіаосвітнього простору / Ірина Беззуб // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2020. – Вип. 60. – С. 242–258. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2020_60_18.

605. Бібліотека ЗВО як центр формування академічної доброчесності / Хмельниц. нац. ун-т, Наук. б-ка ; [редкол.: Мацей О. О., Молчанова С. А., Костюк О. О]. – Хмельницький : [ХНУ], 2020. – 44 с. – (Бібліотека в освітньому просторі : інформ. бюл. № 25). – Доступно також: <http://library.khnu.km.ua/wp-content/uploads/2020/12/buletен25.pdf>.

606. Білошина, Т. В. Книги, які допомагають нам вчитися / Т. В. Білошина // Шкіль. бібліотекар. – 2019. – № 9 (верес.). – С. 28–30.

Сценарій бібліотечного уроку на тему «Довідкова література».

607. Бублик, О. Г. Кінокритика як складова медіаосвіти у науковій бібліотеці / Бублик Оксана Григорівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 130–136. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180332>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_12.

У соціокультурній діяльності бібліотекарі активно використовують кінотвори. Водночас показ фільмів є затребуваним серед користувачів. Та для того, щоб перегляд кінострічок не закінчувався на емоційному обговоренні, співробітники бібліотеки працюють над формуванням у глядачів критичного підходу. Запропоновано розглядати кінокритику в науковій бібліотеці як процес, який складається з двох рівнів. Перший рівень – критика модератора чи/та спікера, другий – глядачів. Встановлено, що другий рівень медіакритики залежить від того, як була проведена медіакритика на першому рівні. Визначено очікувані результати від проведеної кінокритики обох рівнів.

608. Бушанова, Т. У бібліотеці : сюжет.-рол. гра для дітей ст. групи : [сценарій] / Тетяна Бушанова, Марія Семеніченко // Дошк. виховання. – 2021. – № 3. – С. 22–23.

609. Вальорска, А. М. Діпфейк та дезінформація : аналіз / Фонд Фрідріха Науманна за Свободу, Акад. укр. преси ; Агнешка М. Вальорска ; [пер. з нім. Володимира Олійника]. – Електрон. дані. – Київ : [АУП, ЦВП], 2020. – 36 с. – (Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності Академії української преси). – Режим доступу: https://www.aup.com.ua/uploads/DEEPFAKES_FNF_AUP_2020.pdf, вільний (дата звернення: 27.06.2022). – Назва з екрана.

610. Ворон, О. Г. Управління розвитком інформаційної культури директора загальноосвітнього навчального закладу в післядипломній освіті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06 / Ворон Ольга Григорівна ; наук. кер. П. С. Олешко ; Держ. вищ. навч. закл. «Ун-т менеджменту освіти» Нац. акад. пед. наук України. – Київ, 2019. – 22 с. – Бібліогр.: с. 17–18.

611. Гайдай, Л. М. Партнерство бібліотекаря та вчителів у вихованні компетентного користувача / Л. М. Гайдай // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 2 (лют.). – С. 2–6. – Бібліогр.: 7 назв.

Розглянуто напрями партнерства бібліотекаря та вчителів у навчанні учнів критично мислити та досягати поставленої мети.

612. Герман, Н. М. Бібліомарафон : (квест для шкіл. бібліотекарів) : [сценарій] / Н. М. Герман // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 8 (серп.). – С. 14–17.

Мета квесту – розвивати нестандартне мислення, вміння швидко ухвалювати рішення, формувати здатність працювати в команді, підвищувати ефективну конкурентоспроможність.

613. Головченко, Г. О. Американський досвід корпоративного навчання медіакомпетентностей = American experience in on-the-job development of media competencies / Головченко Г. О. // Інновац. педагогіка. – 2020. – Вип. 24, т. 1. – С. 125–130. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/24/part_1/26.pdf.

614. Гонтар, Г. І. Всеукраїнський день бібліотек : [сценарій заходу] / Г. І. Гонтар // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 8 (серп.). – С. 29–33.

615. Горбань, Ю. І. Бібліотека у грі: навчання інформаційної грамотності та запобіганню плагиату / Юрій Горбань, Олена Скаченко // Бібл. вісн. – 2019. – № 5. – С. 26–33. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_5_6.

Розкрито досвід використання ігор у практиці бібліотек зарубіжних університетів. Охарактеризовано ігрову механіку та дизайн 12 цифрових ігор, метою яких є профілактика плагиату, навчання інформаційної грамотності та правил цитування основних стилів. Скриншоти описаних ігор містяться у презентації, що відкривається при активуванні QR-коду.

616. Горбань, Ю. І. Гра вчить, як без плагиату жить: електронні модулі інформаційної грамотності у бібліотеках зарубіжних університетів / Горбань Юрій Іванович, Скаченко Олена Олексіївна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 45–54 : іл. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmx_v6HjDSHHWCFzuT/view.

617. Горбань, Ю. І. Національні програми інформаційної грамотності: досвід країн Південно-Східної Азії і України / Юрій Горбань, Олена Скаченко // Бібл. вісн. – 2021. – № 2. – С. 91–101. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_2_11.

У статті автори з'ясовують цілі та аналізують результати національного проекту «Дія. Цифрова освіта» (Україна); виявляють схожі й унікальні елементи порівняно з національними програмами інформаційної грамотності країн Південно-Східної Азії (на прикладі Малайзії і Сінгапуру).

618. Грипич, С. Формування інформаційної культури користувачів як важлива складова діяльності бібліотеки закладу вищої освіти / Світлана Грипич, Людмила Буравкова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 33–40. – Бібліогр.: 16 назв.

Розглянуто коло проблем з теоретичних засад інформаційної культури та практичного досвіду її формування в бібліотеках закладів вищої освіти. Репрезентовано 2-ге видання навчального посібника «Інформаційна культура: теоретичні засади та досвід», який висвітлює роботу наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в цьому напрямі.

619. Гуменна, О. І. Медіакультура в шкільній бібліотеці : [досвід роботи б-ки ліцею № 15 ім. О. Співачука м. Хмельницького] / О. І. Гуменна // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 13–17.

620. Гуменчук, А. Складові цифрової культури бібліотечного фахівця / Анатолій Гуменчук // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 96–105. – Бібліогр.: с. 103–104. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/205733/205802>.

Розкрито сутність та співвідношення понять «цифрові навички», «цифрова грамотність», «цифрова компетентність», «цифрові дивіденди», «цифровий інтелект», «цифрова культура». Обґрунтовано складники цифрової культури бібліотечного фахівця як єдності цифрового світогляду, цифрового підприємництва та цифрової творчості, сформованість яких сприятиме досягненню успіхів та конкурентних переваг в умовах розбудови цифрової економіки та суспільства знань.

621. Гуркаленко, І. В. ІКТ – важливий чинник виховання інформаційної та читацької культури / І. В. Гуркаленко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – Верес. (№ 9). – С. 15–18. – Дод.: Скрайбінг «Казка про книжечку»: (сценарій заходу) : с. 17–18.

622. Давидова, А. Формування навичок та вмінь з інформаційної грамотності у користувачів Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна / Алла Давидова, Геннадій Штан // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 33–38. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_9.

623. Дегтярєва, Г. Питання формування медіаграмотності: подолання стереотипів / Галина Дегтярєва // Укр. інформ. простір. – 2019. – Число 4. – С. 195–206. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/187531>.

Мета статті – висвітлити роль мас-медіа у формуванні та подоланні стереотипів, а також важливість формування медіаграмотності громадян, яка дасть змогу уникати стереотипів у разі потреби.

624. Дзюба, Н. Бібліотека для дітей – територія інформаційної безпеки / Наталія Дзюба // Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту» / Акад. укр. преси [та ін.] ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ, 2020. – С. 248–252. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_8_konf_2020.pdf.

Розкрито питання формування медіаграмотності користувачів бібліотек для дітей.

625. Завадська, Н. Формування інформаційної компетентності як запорука дотримання академічної доброчесності: роль бібліотеки закладу вищої освіти / Наталія Завадська, Марина Ігнатюк // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 44–65. – Бібліогр.: с. 57–65. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/205729/205799>.

626. Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту» / Акад. укр. преси, М-во освіти і науки України [та ін.] ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ : [Центр Віл. Преси, Акад. укр. преси], 2020. – 494 с. – Доступно також: https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_8_konf_2020.pdf.

627. Збірник статей Сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку / Акад. укр. преси, Центр віл. преси, Академія Deutsche Welle ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ : [б. в.], 2019. – 435 с. – Доступно також: http://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_conf_2019.pdf.

628. Зоря, Ю. Медіаграмотність для бібліотекарів [Електронний ресурс] : практик. порадник / Юлія Зоря, Наталя Степанова, Валентина Потапова ; [Акад. укр. преси, Центр віл. преси] // Б-ка мас. комунікації та медіаграмотності : [сайт] / Акад. укр. преси. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://www.aup.com.ua/mediagramotnist-dlya-bibliotekariv/>, вільний (дата звернення: 20.05.2022). – Назва з екрана.

629. Зубенко, С. В. Екскурсія до шкільної бібліотеки : (для учнів 1-х класів) : [сценарій заняття] / С. В. Зубенко // Шкіль. бібліотекар. – 2020. – Серп. (№ 8). – С. 17–18.

630. Ковач, І. Формування базових навичок медійної та інформаційної культури у дітей дошкільного віку [Електронний ресурс] : [досвід роботи Херсон. обл. б-ки для дітей ім. Дніпрової Чайки] / Ірина Ковач // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 2. – С. 39–41. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/121#page/38/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

631. Кодекс академічної доброчесності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : затв. рішенням Вченої Ради Нац. б-ки України імені В. І. Вернадського 14 верес. 2020 р., протокол № 5 // Робота бібліотек наукових установ Національної академії наук України у 2019 році : інформ.-аналіт. огляд / Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 25. – С. 49–62.

632. Кокорева, Ю. Б. Формування медіакультури учасників освітнього процесу : [досвід роботи зав. б-ки гімназії № 43 м. Харкова] / Ю. Б. Кокорева // Шкіль. бібліотекар – 2020. – Жовт. (№ 10). – С. 2–6.

633. Колеснікова, І. В. Розвиток медіакультури педагогів в умовах реформування освіти / І. В. Колеснікова // Інновац. педагогіка. – 2020. – Вип. 23, т. 1. – С. 133–135. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/23/part_1/31.pdf.

634. Костирко, Т. М. Формування культури академічної доброчесності бібліотекою закладу вищої освіти / Костирко Тамара Миколаївна, Жигалкіна Марина Сергіївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 190–198. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180350>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_18.

Розглянуто актуальні завдання в дослідженні академічної доброчесності – боротьба з плагіатом; формування етичних норм академічної спільноти; виховання інформаційної грамотності; підвищення мотивації навчання. Описано комплекс заходів щодо академічної доброчесності, впроваджених в роботу НБ Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова з метою підвищення інформаційної компетентності

студентів, молодих науковців та професорсько-викладацького складу університету.

635. Кривець, М. П. Роль публічних бібліотек у забезпеченні інформаційної безпеки та формуванні медійної грамотності особистості / Кривець Марія Петрівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 4. – С. 68–75. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/249326>.

636. Кубашта, Т. Книга і комп'ютер у нашому житті : [сценарій бібл. уроку] / Т. Кубашта // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Лип. (№ 13/14). – С. 20–23.

637. Кувшинова, Н. Захист персональної інформації в бібліотеці [Електронний ресурс] / Наталія Кувшинова, Антон Ткаченко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 1. – С. 12–14. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/116#page/14/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.22). – Назва з екрана.

638. Кузьма, І. І. Розвиток медіаосвіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку (1959–2018 рр.) / Ірина Ігорівна Кузьма // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2020. – Вип. 1 (46). – С. 64–69. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/217829>.

Мета статті – обґрунтувати періодизацію генези медіаосвіти дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку (1959–2018 рр.) і виявити можливості використання перспективних ідей у сучасній освітній галузі. Обґрунтовано три періоди генези медіаосвіти дошкільників та учнів молодшого шкільного віку: перший (1959–1990 рр.) – пропагандистсько-виховний; другий (1991–2010 рр.) – компетентнісно-технологічний; третій (2011–2018 рр.) – концептуально-експериментальний. Визначено ідеї, доцільні для впровадження на сучасному етапі.

639. Лисенко, Л. Бібліотека – важлива ланка медіаосвіти / Лариса Лисенко // Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту» / Акад. укр. преси [та ін.] ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ, 2020. – С. 253–255. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_8_konf_2020.pdf.

Статтю присвячено актуальній темі дослідження ролі бібліотек в організації медіаосвіти впродовж життя. Авторка висвітлює основні напрями реалізації проєкту «Будь в тренді: стань медіаграмотним» у Полтавській обласній універсальній науковій бібліотеці імені І. П. Котляревського та акцентує увагу на підготовці персоналу бібліотек для проведення медіаосвітніх заходів.

640. Лисенко, Л. Роль бібліотек у організації медіаосвіти впродовж життя / Лариса Лисенко // Збірник статей Сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку / Акад. укр. преси, Центр віл. преси, Академія Deutsche Welle ;

[упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ, 2019. – С. 409–414. – Доступно також: http://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_conf_2019.pdf.

641. Маркова, В. Медіаосвіта в системі соціальних комунікацій: теоретичний аспект / Вікторія Маркова // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 10. – С. 16–20. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_10_6.

642. Медіаграмотність і критичне мислення в закладі дошкільної освіти [Електронний ресурс]: [навч.-метод. посіб.] / [Акад. укр. преси, Центр віл. преси; за ред. О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова, Г. А. Дегтярьової]. – Електрон. дані. – Київ: [АУП, ЦВП], 2020. – 78 с. – (Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності Академії української преси). – Режим доступу: <https://www.aup.com.ua/mediagramotnist-i-kritichne-mislenn/>, вільний (дата звернення: 27.06.2022). – Назва з екрана.

643. Медіаграмотність: практичні навички та перспективи розвитку [Електронний ресурс]: аналіз опитування / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова, Наук. б-ка; [уклад.: Бондарчук Я. С., Мельник М. І.]. – Електрон. дані. – Вінниця: [б. в.], 2020. – 28 с. – Режим доступу: <https://issuu.com/viktormelnyk9/docs/analiz-anket-naukovtsiv-ta-stud-red>, вільний (дата звернення: 19.05.2022). – Назва з екрана.

644. Міхеєва, С. О. Медіаграмотність: навіщо? Як? Коли?: [бібл. урок-лекція] / С. О. Міхеєва // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 4 (квіт.). – С. 4–12. – Бібліогр.: 21 назва.

Мета бібліотечного уроку-лекції: ознайомити учнів з поняттями «інформація», «деінформація», «фейк»; обговорити питання джерел інформації, вплив інформації на людину, форми дезінформації, дегуманізацію інформації, ознаки фейку, методи критичного сприйняття й критичного аналізу інформації; сформувати навички критичного мислення.

645. Наскрізна медіаосвіта в НУШ: збірка планів-конспектів медіаосвіт. спрямування: посібник / Комунал. закл. вищ. освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетров. облради; [редкол.: Сиченко В. В. та ін.]. – Дніпро: [Обдимко О. С.], 2019. – 198 с. – (Нова українська школа).

646. Онищенко, О. С. Піднесення рівня інформаційної грамотності – пріоритетне завдання сучасних бібліотек / Олексій Онищенко // Бібл. вісн. – 2020. – № 6. – С. 3–6. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_6_3.

647. Палеха, Ю. І. Інформаційна культура: навч. посіб. / Ю. І. Палеха, О. Ю. Палеха, Ю. І. Горбань. – Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. – 400 с.

648. Палеха, Ю. І. Інформаційна культура організації як індикатор стану її інформаційного забезпечення / Палеха Юрій Іванович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 2. – С. 87–96. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_2_13.

649. Палеха, Ю. І. Культура пошуку та опрацювання інформації як складник інформаційної культури організації / Палеха Юрій Іванович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 3. – С. 54–61. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_3_8.

650. Парціальна програма з медіаосвітньої діяльності «Медіадошкільник» : для дітей ст. дошк. віку (6-й рік життя) / [Г. А. Дегтярєва, О. С. Тарасова, А. П. Фоменко ; за заг. ред. О. В. Волошенюк, Г. А. Дегтярєвої, В. Ф. Іванова ; Акад. укр. преси, Центр віл. преси]. – Київ : [б. в.], 2019. – 118 с. – Доступно також: http://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2019/09/Mediashkolnik_2019.pdf.

Актуальність парціальної програми «Медіадошкільник» визначається потребою не лише підготувати дітей старшого дошкільного віку до життя в умовах інформаційного суспільства, а й на матеріалі мас-медіа формувати основи культури спілкування з ними, розвивати творчі, комунікативні здібності, критичне мислення, навчати різних форм самовираження за допомогою медіа.

651. Парціальна програма «Медіасвіт для дошкільнят» : для дітей ст. дошк. віку / [Василіук С. М., Алексеїчик О. В., Проценко О. В. та ін. ; за заг. ред. О. В. Волошенюк, Г. А. Дегтярєвої, В. Ф. Іванова ; Акад. укр. преси, Центр віл. преси]. – Київ : [б. в.], 2019. – 98 с. – Доступно також: http://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2019/09/Mediasvit_dlya_doshkilnyat_2019.pdf.

Мета парціальної програми для дітей старшого дошкільного віку «Медіасвіт для дошкільнят»: формування основ медіаграмотності та практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з медіа; розвиток рефлексивного, логічного, критичного, творчого мислення; формування здатності розуміти й аналізувати медіатексти.

652. Поберезська, Г. Г. Огляд українських медіаосвітніх ресурсів в інтернеті як джерело формування медіакультури особистості [Електронний ресурс] / Поберезська Г. Г. // Обрії друкарства : електрон. наук. журн. / Вид.-поліграф. ін-т КПІ ім. Ігоря Сікорського, каф. вид. справи та редагування. – Електрон. текст. дані. – Київ, 2019. – № 1. – С. 135–143. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/169573>.

Проаналізовано змістове наповнення поняття «медіакультура» та його складників – «медіаобізнаність» та «медіаграмотність». Виявлено та систематизовано українські медіаосвітні ресурси, спрямовані на розвиток медіа- та інформаційної грамотності й формування медіакультури широкої аудиторії, в т. ч. медіапедагогів, медіапсихологів, працівників мас-медіа. Описано призначення медіаосвітніх ресурсів (інтернет-порталів «Медіаосвіта і медіаграмотність», «Медіаосвіта», «Про Інтернет» тощо), визначено їх роль у формуванні медіакультури особистості загалом та для професійної самоосвіти працівників мас-медіа зокрема.

653. Полющенко, І. В. Вибір шляхів формування інформаційної культури в підготовці майбутніх фахівців економічного профілю / Ірина Вікторівна Полющенко // Освіта та розвиток обдар. особистості. – 2019. – № 1. – С. 17–19. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Otros_2019_1_5.

654. Практична медіаграмотність для бібліотек / [автори: Власюк Олег Валерійович, Іванова Тетяна Вікторівна, Срібна Ірина Сергіївна ; за ред. Валерія Іванова, Оксани Волошенюк ; Акад. укр. преси, Центр віл. преси]. – Київ : [б. в.], 2019. – 61 с. – Доступно також: http://www.aup.com.ua/uploads/Mediahramotnist_dlya_bibliotek_AUP_2019.pdf.

655. Приходькіна, Н. Ретроспективний аналіз розвитку медіаосвіти у Сполучених Штатах Америки / Наталія Приходькіна // Укр. пед. журн. – 2019. – № 2. – С. 29–37. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrpj_2019_2_6.

Охарактеризовано розвиток медіаосвіти у Сполучених Штатах Америки. Окреслено передумови впровадження медіаграмотності у заклади освіти США. Проаналізовано підходи провідних дослідників до трактування та вивчення медіаграмотності. Виокремлено шість основних принципів медіаосвіти, розроблених Національною асоціацією медіаосвіти.

656. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Лют. (№ 3/4). – С. 9–21. – Бібліогр.: с. 21.

Запропоновано «Розширений глосарій термінів та понять із академічної доброчесності», який є додатком до листа «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» Міністерства освіти і науки України № 1/9650 від 23 жовтня 2018 р. Рекомендації розроблено в рамках Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP за підтримки Посольства США на основі вивчення успішного міжнародного досвіду.

657. Саух, П. Розвиток критичного мислення як провідний тренд сучасного освітнього процесу / Петро Саух // Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. – 2021. – Вип. 2 (67). Серія: Педагогічні науки. – С. 7–15. – Бібліогр.: с. 13–14. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2021_2_3.

658. Світашова, В. В. БІЦ як осередок формування медіаграмотності учасників освітнього процесу : [досвід роботи БІЦ ЗОШ № 167 м. Харкова] / В. В. Світашова // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – Серп. (№ 8). – С. 7–8.

659. Сеульська декларація про медійну та інформаційну грамотність для всіх і при загальній участі: захист від дезінфодемії [Електронний ресурс] / ЮНЕСКО // Медіаграмотність / Державний комітет телебачення і радіомовлення України : [вебпортал]. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – 11 лют. – Режим доступу: http://comin.kmu.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=175844&cat_id=175843, вільний (дата звернення: 22.06.2022). – Назва з екрана.

660. Срібна, В. Л. Бібліотека Ашшурбаніпала : ([сценарій бібл. уроку] для учнів 6-х кл.) / В. Л. Срібна // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 6 (черв.). – С. 25–29.

661. Срібна, І. «Школа медіаграмотності» для шкільних бібліотекарів, або Мультиплікація медіаосвіти бібліотечними засобами / Ірина Срібна // Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту» / Акад. укр. преси [та ін.] ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ, 2020. – С. 244–247. –

Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також:
https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_8_konf_2020.pdf.

Презентовано досвід медіаосвітньої діяльності Херсонської обласної бібліотеки для дітей ім. Дніпрової Чайки, що здійснюється у співпраці з управлінням освіти та бібліотеками закладів загальної середньої освіти м. Херсона. Акцент зроблено на тренінговому курсі «Школа медіаграмотності», запровадженому в 2019–2020 навчальному році, в рамках системи підвищення кваліфікацій шкільних бібліотекарів.

662. Тихоненко, Н. І. Формування навичок медіаграмотності на засадах компетентнісного підходу як інструмента розвитку дослідницького мислення учнів / Тихоненко Н. І., Чичкало І. Л. // Молодий вчений. – 2020. – № 9.1 (верес.). – С. 116–119. – Бібліогр: 6 назв. – Доступно також: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/9.1/24.pdf>.

663. Хурда, А. А. Формування інформаційної культури педагогічних працівників / А. А. Хурда // Упр. школою. – 2019. – № 10/12. – С. 57–59. – Бібліогр.: 6 назв.

664. Червінська, І. Медіаграмотність педагогів гірських шкіл регіону українських Карпат у контексті викликів сьогодення / Інна Червінська // Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту» / Акад. укр. преси [та ін.] ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ, 2020. – С. 231–236. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_8_konf_2020.pdf.

665. Чуканова, С. Термін «академічна доброчесність» у контексті бібліотекознавства / Світлана Чуканова // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Четверта хвиля, 2019. – Вип. 11. – С. 81–84. – Доступно також: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15653>.

666. Шарова, Т. М. Інфо-медійна грамотність для освітян: огляд онлайн курсів на платформі Prometheus / Шарова Т. М., Шаров С. В. // Молодий вчений. – 2020. – № 9.1 (верес.). – С. 132–135. – Бібліогр: 9 назв. – Доступно також: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/9.1/27.pdf>.

667. «Шляхом до істини...», або вплив бібліотекарів на академічну доброчесність в освітньому та науковому середовищі університету [Електронний ресурс] : III конф. з циклу «Бібліотека I покоління: виклики, проєкції, очікування» : матеріали III наук. конф., 18–19 трав., 19–20 жовт. 2021 р., Харків / Центр. наук. б-ка Харків нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна, Наук.-техн. б-ка Нац. ун-ту «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Наук. б-ка Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова, Наук.-техн. б-ка Нац. ун-ту «Львівська політехніка» [та ін. ; уклад.: І. К. Журавльова, М. О. Подрезова, В. О. Сидоренко]. – Електрон. дані. – Харків : [б. в.], 2021. – 130 с. – Режим доступу: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/17084/5/conference_i.pdf?fbclid=IwAR0_OxR8SIVvtcnvDE9W1u3vplY7MD_G_G2348SEv-ZpzEq9cqIldtNAP5Y, вільний (дата звернення: 26.04. 2022). – Назва з екрана.

668. Штомпель, Г. В. Інформаційна взаємодія як базова характеристика інформаційної культури особистості майбутнього фахівця / Г. В. Штомпель // Інновац. педагогіка. – 2020. – Вип. 23, т. 2. – С. 129–133. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/69/part_3/39.pdf.

Визначені різні підходи до феномену інформаційної культури: інформологічний, культурологічний і філософський. Проаналізовано зміст категорій «взаємодія», «інформаційна взаємодія». Показано, що взаємодія є основою розвитку, розглянуто місце й роль інформаційної взаємодії у системі освіти.

669. Яворська, Т. М. Формування медіа- та інформаційної культури: зарубіжний досвід публічних бібліотек / Яворська Тетяна Михайлівна, Щусь Надія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 38–46. – Бібліогр.: 23 назви. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/download/189845/189576>.

670. Якимчук, І. Формування медіаосвітніх компетентностей у викладачів коледжу: теоретичний аспект / Ірина Якимчук // Нова пед. думка. – 2019. – № 4. – С. 69–73. – Бібліогр.: 7 назв.

671. Eberhart, G. M. Media literacy in an age of fake news : prepare your users for the pitfalls of misinformation / George M. Eberhart // American Libraries. – 2019. – November/December (Vol. 50, № 11/12). – P. 38–41. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2019/10/AL-1119.pdf>.

Через засилля в медіапросторі неправдивої (фейкової) інформації та альтернативних фактів питання інформаційної грамотності є особливо актуальним. Розмірковуючи про ризики, які підстерігають невідготовленого споживача інформації, автор статті розповідає про велику кількість публікацій і досліджень, що їх здійснює бібліотечна громадськість, які мають на меті сприяти підвищенню інформаційної грамотності.

672. The role of the scientific libraries in ensuring principles of academic integrity / N. Batechko, A. Durdas, T. Kishchak, M. Mykhailichenko // Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. – 2020. – Вип. 2. – С. 42–49. – Бібліогр.: с. 47–48. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2020_2_8.

Розглянуто роль бібліотек у забезпеченні принципів академічної доброчесності як складника якості вищої освіти. Проаналізовано основні принципи академічної доброчесності (чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність).

Див. також: №№ 37, 209, 307, 621, 644, 702, 705, 719, 721, 743, 890, 905.

Формування читацької компетентності

673. Анісімова, О. М. Сучасна українська книга в житті молоді через призму соціологічного дослідження / Анісімова Ольга Миколаївна, Крисько Наталія Миколаївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 21–31. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/189843>.

Досліджено рівень популярності сучасної української книги та визначено пріоритети молоді серед сучасних українських письменників задля покращення укомплектованості бібліотечного фонду Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені К. А. Тімірязєва цією літературою.

674. Артиков, Х. Влияние инновационных методов чтения на сознание и духовное развитие молодежи / Хамза Артиков, Равиль Ашрапов // INFOLIB. – 2021. – № 1. – С. 44–48. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/04/2021-1.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none>.

У статті на основі моніторингу, проведеного серед учнів шкіл, ліцеїв, коледжів, а також студентів Навоїйських державних педагогічного й гірського інститутів у віці від чотирнадцяти до двадцяти років проаналізовано рівень культури читання місцевої молоді.

675. Ашрапов, Р. Роль культуры чтения в формировании социально-духовного облика молодежи / Равиль Ашрапов // INFOLIB. – 2021. – № 3. – С. 40–43. – Библиогр.: 6 назв. – Доступно також: https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2021/11/2021-3.pdf&attachment_id=5479&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none.

676. Бібліотека і книга у формуванні професійної компетентності дитини [Електронний ресурс]: підсумки Всеукр. соціол. дослідж. / Нац. б-ка України для дітей; [уклад. О. Б. Петренко]. – Електрон. дані. – Київ: [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 23 с. – (Бюлетень соціологічної служби; вип. 34). – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/495#page/1/mode/2up>, вільний (дата звернення: 7.06.2022). – Назва з екрана.

677. Бібліотека і книга у формуванні професійної компетентності дитини [Електронний ресурс]: програма та методика соціол. дослідж. / Нац. б-ка України для дітей; [розроб. програми та методики дослідж.: О. Б. Петренко, Н. М. Школа]. – Електрон. дані. – Київ: [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 9 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/443#page/1/mode/2up>.

678. Бібліотечні методи промоції читання: метод. рек. / Миколаїв. обл. б-ка для юнацтва; [уклад. І. В. Бринкіс]. – Миколаїв: [МОБЮ], 2019. – 23 с. – Доступно також: <https://www.slideshare.net/unbib/ss-214669426>.

У методичних рекомендаціях представлено сучасні ідеї популяризації читання, розкрито значення мультимедійного продукту для читача нового покоління, презентовано досвід фахівців Миколаївської ОБЮ щодо співпраці з телебаченням та радіо у справі залучення молоді до книги. Також представлено цікаві напрацювання зарубіжних бібліотек у сфері промоції читання.

679. Білавич, Г. Формування читацької культури молодших школярів як актуальна проблема сьогодення / Галина Білавич, Мар'яна Шетеля // Молодь і ринок. – 2020. – № 2. – С. 23–26.

680. Білодід, Л. І. «Стрімко світ міняється – книга залишається»: (до Всеукр. тижня дит. кн.): [досвід роботи б-к м. Оріхова Запорізь. обл.] / Л. І. Білодід // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 9 (верес.). – С. 25–27.

681. Вилегжаніна, Т. Криза читання як одна із проблем українських реалій / Тамара Вилегжаніна // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 4–7.

682. Вовнюк, І. Методики підтримки читання користувачів покоління Z / Ірина Вовнюк // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 4 (76). – С. 45–50. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1NozFhVg8GZeczaPbuKUeggzGDgm9-y_5/view.

683. Гич, Г. Читацькі практики дітей і підлітків XXI століття / Галина Гич // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 3 (79). – С. 25–36. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1XdAIJRxR3TV6-dKiTFKB3mt0gr0U24b5/view>.

684. Голуб, Н. Читацька компетентність українських школярів крізь призму матеріалів міжнародного дослідження якості освіти PISA / Ніна Голуб // Укр. пед. журн. – 2020. – № 1. – С. 57–63.

685. Горбенко, Н. MINT і сприяння читанню [Електронний ресурс] / Наталія Горбенко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 36–39. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/36/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.21). – Назва з екрана.

Про проєкт MINT (Німеччина) і його сприяння читанню.

686. Гранчак, Т. Читання паперових книг: буття у просторі спілкування / Тетяна Гранчак, Марія Кушнарєва // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2021. – Вип. 7. – С. 10–26. – Бібліогр.: с. 20–26. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/233251/232224>.

687. Дитяче читання: сучасні підходи і можливості: (до Міжнар. дня дит. кн.): реком. список літ. / упоряд. А. І. Рубан; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Квіт. (№ 7/8). – С. 4–15.

688. Дубова, О. Фахтаг у бібліотеці Гете-Інституту: фонд сприяння читанню та вплив читання вголос [Електронний ресурс] / Ольга Дубова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 33–35. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/32/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

Автор ділиться враженнями від семінару (7.12.2019, бібліотека Гете-Інституту, Київ), проведеного експерткою фонду «Читання» Т. Зайберт (Німеччина), на якому вона розповіла про досвід поєднання розвитку навичок у сфері математики, інформатики, природознавства та техніки (MINT) і сприяння читанню.

689. Жеребкіна, З. Г. Всесвітній день письменника та Всесвітній день читання вголос: (метод. комент. до проведення) / З. Г. Жеребкіна, Т. І. Писаренко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 2. – С. 4–8.

690. Заставська, Г. Урок роботи з дитячою книжкою, 1 клас / Г. Заставська // Початк. шк. – 2019. – № 8. – С. 24–26.

691. Здановська, В. Публічні бібліотеки і промоція читання: перепони та можливості / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2021. – № 2. – С. 22–25.

Проаналізовано результати опитування, проведеного Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого серед публічних бібліотек різних видів, у рамках дослідження «Роль публічних бібліотек у промоції читання».

692. Картузов, К. «Книжкова альтанка» / Костянтин Картузов // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 3. – С. 37–38.

Представлено інноваційний досвід популяризації книжки та заохочення до читання мешканців м. Миколаєва.

693. Килимистий, С. Театр як мотиватор читання / Сергій Килимистий // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 3 (79). – С. 53–58. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1XdAIJRxR3TV6-dKiTFKB3mt0gr0U24b5/view>.

694. Килимистий, С. Читання як соціокультурна практика / Сергій Килимистий // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 4 (76). – С. 51–56. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1NozFhVg8GZeczaPbuKUeggzGDgm9-y_5/view.

695. Киричук, Л. І. Малювання як засіб активізації читання молодших школярів / Л. І. Киричук // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 1. – С. 18–21. – Бібліогр.: 5 назв.

696. Книга розкривається – мандрівка починається : метод. поради до Всеукр. тижня дит. читання – 2019 / Нац. б-ка України для дітей ; [матеріал підгот. Осадча Ю. В.]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 39 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/441#page/1/mode/1up>.

697. Коваль, О. Творча діяльність як спосіб кращого засвоєння основної програми з літератури [Електронний ресурс] / Оксана Коваль // Б-ка у форматі Д^о : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 1. – С. 45–47. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/116#page/14/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.22). – Назва з екрана.

Про діяльність читацького Товариства з обмеженою відповідальністю «Час творити», створеного на базі Національної бібліотеки України для дітей, де учасники мають можливість проявити свої творчі здібності, читаючи твори української та світової літератури для дітей.

698. Кожна книга – це країна й час. З минулого в майбутнє час [Електронний ресурс] : метод. поради до Всеукр. тижня дит. читання – 2020 / Нац. б-ка України для дітей ; [матеріал підгот. Осадча Ю. В.]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 24 с. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/501#page/1/mode/1up>.

699. Козінченко, Л. Бібліотека працює без канікул, або Читай без обмежень! [Електронний ресурс] / Лілія Козінченко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 46–47. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/46/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.21). – Назва з екрана.

Про проєкт «Читай без обмежень! Читай у бібліотеці», що діє у Донецькій обласній бібліотеці для дітей (м. Маріуполь).

700. Колінько, О. Клуб анонімних книголюбів [Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олеса Гончара]: три роки читацьких традицій / Олена Колінько // Бібліосвіт : інформ. вісн. : Полтав. спецвип. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 4 (80). – С. 20–22. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1D8-Lf4yj-7R3-PuzFnsDXeZ2IGBRQbN/view>.

701. Комінарець, Т. В. Значення літературного читання у формуванні особистості дошкільника / Тетяна Вільямівна Комінарець // Тавр. вісн. освіти. – 2019. – № 3. – С. 38–45. – Бібліогр.: 9 назв.

Розкрито значення літературного читання у формуванні самодостатньої та інтелектуально розвинутої особистості дошкільника, здійснено визначення місця художньої літератури у формуванні самодостатньої та естетично розвинутої особистості дошкільника. Акцентовано на необхідності ознайомлення дітей з художньою літературою: формування інтересу й потреби в читанні книг через вирішення таких завдань: формування цілісної картини світу, зокрема морально-ціннісних якостей; розвиток літературної мови; прилучення до мовного мистецтва та розвиток художнього й естетичного смаків.

702. Костенко, О. В. Форми залучення дітей до читання: традиції та інновації / О. В. Костенко, О. М. Сидоренко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – Листоп. (№ 11). – С. 6–20. – Бібліогр.: 10 назв. – Додатки: сценарій до Дня Святого Миколая; сценарій, спрямований на популяризацію читання; театралізована презентація української народної казки «Мудра дівчина».

703. Куц, Л. Покоління Альфа: як залучити їх до читання [Електронний ресурс] / Людмила Куц // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 23–26. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/22/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

704. Кушнарьова, М. Феномен книги як суб'єкта спілкування: ренесансні практики в рефлексіях сучасності / Марія Кушнарьова // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2020. – Вип. 6. – С. 24–38. – Бібліогр.: с. 35–37. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/218606>.

Статтю сфокусовано на спробі дослідити особливості взаємин «читач – книга», себто сприйняття читачем не твору, а саме книги як рівноправного співрозмовника у часи італійського Ренесансу. Метою статті є доповнення сформованої попередніми дослідниками схеми книжкової комунікації рівнями «читач – книга» та «читач – автор».

705. Ланько, А. Тижнева подорож Книголандією / Анжеліка Ланько // Вихователь-методист дошк. закл. – 2019. – № 1. – С. 10–14. – Додаток 1: Інформаційна карта проєкту «Подорож у країну Книголандію»; додаток 2: Завдання та форми роботи з дітьми.

706. Ліпей, О. Мотивація та залучення дитини до читання [Електронний ресурс]: [досвід роботи Кіровоград. обл. б-ки для дітей ім. Т. Г. Шевченка] / Олена Ліпей // Б-ка у форматі Д°: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 3. – С. 9–13. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/127#page/8/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

707. Лісова, І. В. Методичний супровід промоції читання публічних бібліотек України / Лісова Ірина Володимирівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 4. – С. 60–67. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/249325>.

708. На крилах книг: метод. поради до проведення Всеукр. тижня дит. читання – 2021 / Нац. б-ка України для дітей; [авт.-уклад. Осадча Ю. В.]. – Київ: [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 31 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/603#page/1/mode/1up>.

709. Наухацька, І. О. «Більше читаю – більше знаю»: [бібл. квест] / І. О. Наухацька // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 10 (жовт.). – С. 23–26.

710. Нахова, Т. Сімейне читання у бібліотеці: перезавантаження помиколаївськи [Електронний ресурс] / Тетяна Нахова, Катерина Власенко // Б-ка у форматі Д°: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 2. – С. 35–37. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/117#page/35/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.22). – Назва з екрана.

Про заходи, які відбулися в Миколаївській обл. у 2018 році, що його було оголошено Роком сімейного читання на Миколаївщині.

711. Обіжисвіт, О. Книга як національний культурний продукт у колі читання дитини [Електронний ресурс]: соціолог. зріз / О. Обіжисвіт // Б-ка у форматі Д°: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 16–18. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/16/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

У статті мова йде про проведене в 2020 р. в Національній бібліотеці України для дітей соціологічне дослідження «Сучасна українська книжка у читанні дітей» з метою одержання розширеної інформації про читацький інтерес користувачів-учнів 5–9 класів до сучасної української літератури.

712. Павловська, С. Як навчити дітей читати? / Софія Павловська // Шкіл. б-ка. – 2019. – № 7. – С. 5–6.

Поради для дітей, батьків, учителів від наймолодшого блогера України, яка веде канал в YouTube, де розповідає про книжки.

713. Паянок, Н. Чому варто читати?: (за результатами всеукр. опитування «Молодь і книги: чому варто читати?») / Наталія Паянок // Бібліосвіт: інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 1 (77). – С. 67–72. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1kozCLjamQkMqubjzF9eNc2E0nkObEvrX/view>.

Подано статистичні дані та висновки Всеукраїнського соціологічного опитування «Молодь і книги: чому варто читати?», котре здійснила Державна бібліотека України для юнацтва протягом квітня–вересня 2020 р.

714. Петренко, О. В. Дитяча книга на теренах України: видавничий і статистично-обліковий аспекти (друга половина XIX століття – початок ХХІ століття): автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.03 / Петренко Оксана Валеріївна; наук. кер. Бондар Наталія Петрівна; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – 23 с. – Бібліогр.: с. 16–20. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_37.pdf.

715. Побідаш, І. Л. Сторітелінг: ознаки «гарної» історії [Електронний ресурс] / Побідаш І. Л. // Обрії друкарства: електрон. наук. журн. / Вид.-поліграф. ін-т КПІ ім. Ігоря Сікорського, каф. вид. справи та редагування. – Електрон. текст. дані. – Київ, 2019. – № 1. – С. 144–150. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/169575>, вільний (дата звернення: 15.06.2022). – Назва з екрана.

У статті йдеться про сучасне мистецтво створення історії – сторітелінг. Його визначено як ефективний метод донесення інформації, що використовується в багатьох сферах життя людини. Визначено ознаки гарної історії з точки зору сторітелінгу.

716. Попова, Н. «БібліоКемп лідерів читання» на Херсонщині / Наталія Попова // Бібл. планета. – 2019. – № 2. – С. 16–17.

У статті йдеться про перебіг триденного «БібліоКемпа лідерів читання», який зібрав переможців обласних етапів першого Всеукраїнського конкурсу проєктів «Лідер читання». Аби підтримати тренд конкурсу – залучення дітей до читацької активності та участі у бібліотечних заходах – організатори «БібліоКемпу» наситили його програму різноманітними компонентами: танцювальним флешмобом «Будь патріотом – читай українське!», віртуальною подорожжю літературною Херсонщиною з GPS-навігатором; екскурсією бібліотекою «На гостини до Дніпрові Чайки», херсонськими музеями та Біосферним заповідником «Асканія-Нова» ім. Ф. Фальц-Фейна.

717. Прищепа, О. Дитяча книга як засіб розвитку в ранньому віці та роль бібліотек у формуванні особистості читача [Електронний ресурс] / Олена Прищепа // Б-ка у форматі Д°: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 9–12. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/8/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

718. Прокопенко, Л. С. Міжнародне співробітництво у сфері промоції читання (на прикладі Секції грамотності та читання ІФЛА) / Прокопенко Лілія Сергіївна // Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2021. – С. 38–42. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view>.

719. Прокопенко, Л. С. Шкільні та публічні бібліотеки як освітні партнери: досвід промоції читання в німецьких бібліотеках / Лілія Прокопенко, Тетяна Швачка // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 26–30. – Бібліогр.: 6 назв.

Розглянуто діяльність Франкфуртської міської бібліотеки, зокрема відділу шкільних бібліотек, щодо партнерства публічних і шкільних бібліотек з надання допомоги школам в освітній роботі, промоції читання і розвитку медіаграмотності й медіаосвіти для підвищення компетенцій школярів з усіх предметів, розроблення концепцій і програм для забезпечення якості роботи мережі шкільних бібліотек, розроблення програм і проведення курсів з підвищення кваліфікації для бібліотекарів, учителів, волонтерів.

720. Промоція читання та реалізація кроссекторальних літературних проєктів у бібліотеках області [Електронний ресурс]: [зб. ст.] / [Рівнен. обл. універс. наук. б-ка; Рівнен. обл. від-ня Укр. бібл. асоц.; ред.-упоряд. Н. П. Волян; ред. З. М. Тирак; відп. за вип. О. Л. Промська]. – Електрон. дані. – Рівне: [б. в.], 2020. – 47 с. – Режим доступу: <http://libr.rv.ua/data/library/img/133.pdf>, вільний (дата звернення: 6.07.2022). – Назва з екрана.

721. Сидоренко, О. М. Бібліотечний квест: (до Міжнар. дня дит. кн.) / О. М. Сидоренко // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 9 (верес.). – С. 21–24. – Бібліогр.: 11 назв.

722. Сидоренко, О. М. Подорож до країни Читландії, або Як стати вченим, нічого не роблячи: (посвята в читачі) / О. М. Сидоренко // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 7 (лип.). – С. 30–33.

723. Сілакова, О. Краще втратити книжку ніж читача / Ольга Сілакова; [Ханке Зюль] // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 43–44.

Інтерв'ю представника першого українського універсального інформаційного ресурсу «VagaBooka. Простір української дитячої книги» Ольги Сілакової з Ханке Зюль, експертом у сфері шкільних бібліотек з Німеччини.

724. Соколовська, В. В. Читай і перемагай! / В. В. Соколовська, М. Д. Бояринцева // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 7 (лип.). – С. 2–4.

Про участь учнів гімназії «Інтелект» м. Дружківки Донецької обл. в конкурсі «Книгоманія–2019».

725. Сопова, Т. Просування читання: від рекомендацій ІФЛА до заходів у юнацьких бібліотеках / Тетяна Сопова // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2021. – Вип. 3 (79). – С. 37–46. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1XdAIJRxR3TV6-dKiTFKB3mt0gr0U24b5/view>.

726. Спільне читання: чому потрібно читати вголос дітям? / підгот. Олена Білик // Бібл. планета. – 2021. – № 1. – С. 26–28.

Прищепити дітям любов до читання в наш час стає все складніше. Одним із важливих кроків у цьому процесі є читання вголос дітям, як найменшим, так і тим, хто вже навчився читати самостійно. В інформаційному матеріалі представлено результати вітчизняних і зарубіжних досліджень, що мали на меті з'ясувати зміни в читацьких звичках дітей, відстежити їх динаміку, окреслити найефективніші шляхи промоції читання.

727. Срибна, В. Л. Роль ІКТ у формуванні позитивної мотивації до читання / В. Л. Срибна // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 3 (берез.). – С. 2–5.

728. Сучасна дитяча книга і читання в епоху цифрової культури : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару / Нац. б-ка України для дітей ; [авт.-уклад. Т. М. Кузілова]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 91 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/595#page/1/mode/1up>.

729. Сучасна українська книга в читанні дітей [Електронний ресурс] : програма та методика Всеукр. соціол. дослідж. / Нац. б-ка України для дітей ; [розроб. програми та методики соціол. дослідж. О. Б. Петренко]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 8 с. – Доступно також: Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/516#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 6.06.2022). – Назва з екрана.

730. Сучасна українська книжка в читанні дітей : результати Всеукр. соціол. дослідж. / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. О. О. Обіжисвіт]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 20 с. – (Соціол. бюл. ; вип. 38). – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/638#page/1/mode/1up>.

731. Сучасні форми і методи підтримки й розвитку читання [Електронний ресурс] : інформ.-аналіт. огляд / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. А. І. Рубан]. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2021. – 62 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 25). – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/Modern-forms-and-methods-of-support-and-development-of-reading.pdf>, вільний (дата звернення: 23.06.22). – Назва з екрана.

732. Татарінова, Л. Тенденції розвитку книгодрукування та книгорозповсюдження у провідних країнах світу крізь призму проблем читання / Лариса Татарінова // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 1. – С. 4–10. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_1_4.

Досліджено особливості книгорозповсюдження у провідних країнах світу. З'ясовано роль книжкових клубів і книготорговельних ланцюжків на шляху книги до читача. Проаналізовано напрями державної підтримки книговидавництва та книгорозповсюдження, таких як: розроблення програм розвитку читання, відкриття нових книгарень, організація книжкових виставок, ярмарків тощо, започаткування літературних премій і конкурсів, поповнення фондів бібліотек, захист авторського права та ін.

733. Тур, О. Джерела інформації про книжкові видання й роль ЗМК у популяризації читання серед студентської молоді Кременчука / Оксана Тур, Віта Хміль-Чуприна // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 1. – С. 10–14. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_1_5.

734. Туякова, С. Новый формат библиотек Казахстана в продвижении чтения / Салима Туякова // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 4. – С. 44–46. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%B1%20-2019%20_4-c%D0%BE%D0%BD.pdf.

735. Філіппенко, О. Б. Шкільна бібліотека – організатор сімейного читання / О. Б. Філіппенко // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 4 (квіт.). – С. 2–3. – Бібліогр.: 5 назв.

Про інформаційно-консультаційний центр «Сімейний формуляр», що працює при бібліотечно-інформаційному центрі ЗОШ № 18 м. Білозерське Донецької обл.

736. Фрис, В. Про особливості читання книжних текстів в Україні в XI–XVIII ст. / Віра Фрис // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 51. – С. 157–169. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_51_12.

Проаналізовано дослідження способів читання книжних текстів у часи середньовіччя й ранньомодерного часу в Європі та пошуку свідчень про аналогічні практики на наших теренах. Встановлено, що «читання» в Україні впродовж століть означало читання вголос і така практика перейшла й на стародруковану книгу, про що маємо безпосередні та опосередковані згадки в давніх кириличних текстах і покрайніх записах на берегах рукописних кодексів та стародруків, а також букварях XVI–XVIII ст.

737. Харченко, Н. 5 креативних прийомів у роботі шкільної бібліотеки / Наталія Харченко // Шкіл. світ. – 2019. – № 20 (жовт.). – С. 26–28.

Авторка пропонує до уваги читачів сучасні креативні форми роботи, які допоможуть розкрити перед дітьми світ книжки в незвичних для них формах. Представлено інформацію про буккросинг, акцію «Підвішена книжка», бібліопіжмурки, літературну печу-кучу, бібліотечний квілт.

738. Хміль-Чуприна, В. В. Формування читацької компетенції і культури у студентської молоді в проекті «Книга у віртуальному просторі» / Хміль-Чуприна Віта Віталіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 109–116. – Бібліогр.: 12 назв.

Про проєкт, що його реалізовано у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського.

739. Читай, змагайся, перемагай! / підгот. Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2019. – № 2. – С. 38–39.

Представлено інформацію про акції, що мають на меті промоцію читання серед дітей та молоді, зокрема, I Всеукраїнський конкурс фото- та відеоробіт «Library In My Eyes. Go to read!» та Всеукраїнський тиждень дитячого читання.

740. Шалаєва, Ю. Буктрейлер як ефективний медіаресурс сучасної бібліотеки [Електронний ресурс] / Юлія Шалаєва // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 2. – С. 30–32. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/126#page/30/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

741. Шамаріна, Т. Бібліотека для дітей – територія читання, самовираження та захищеності дітей [Електронний ресурс] : [на захист дит. б-к] / Тетяна Шамаріна // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 4. – С. 10–13. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/128#page/10/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

742. Шамаріна, Т. Дитяча бібліотека – територія захисту читання дітей в умовах інформаційно-психологічного протиборства [Електронний ресурс] / Тетяна Шамаріна // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 2. – С. 9–11. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/126#page/8/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

743. Шамрай, Л. Є. Свято відкриття Тижня дитячої та юнацької книги : (для учнів 2–4-х кл.) / Л. Є. Шамрай // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 4 (квіт.). – С. 20–22.

744. Шевченко, О. Веб-технології на допомогу промоції читання / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 13–15.

Висвітлено досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія щодо використання нових інформаційних технологій в просуванні та популяризації читання.

745. Шевченко, О. Популяризація читання з використанням мистецтва фотографування / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 1. – С. 27–30.

Висвітлено досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія щодо реалізації проєктів із популяризації читання з активним використанням різноманітних технік фотографування та сучасних практик фотомистецтва, які

розширюють можливості використання в бібліотечній діяльності засобів візуалізації.

746. Шевченко, О. Проєкт «Слухай та читай: літературні саундтреки до улюблених книг» / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021.– № 2. – С. 23–25.

Висвітлено досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія в реалізації проєкту, спрямованого на популяризацію читання через музичне мистецтво.

747. Шевчук, І. Сімейне читання: погляд із сьогодення у минуле [Електронний ресурс]: [форми роботи Нац. б-ки України для дітей] / Ірина Шевчук // Б-ка у форматі Д^о: [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2019. – № 4. – С. 44–46. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/119#page/44/mode/1up>, вільний (дата звернення: 12.03.22). – Назва з екрана.

748. Яскравий водограй художнього слова: метод. поради бібл. працівникам щодо популяризації творів сучас. укр. авторів для учнів 5–9 кл. / Упр. культури Сум. облдержадмін., КЗ Сум. облради «Сумська обласна бібліотека для дітей»; [склала Безверха М. В.]. – Суми: [б. в.], 2019. – 22 с. – Доступно також: <https://sodb.sumy.ua/img/metod/metod-porady/200211.pdf>.

749. Яцюк, В. І. Посвята в читачі: [сценарій заходу] / В. І. Яцюк // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 7 (лип.). – С. 17–19.

750. Jansen, A. Increasing Leisure Reading Among University Students Using E-readers with Audio [Electronic resource] / Annie Jansen // College & Research Libraries. – 2019. – Electronic data. – Vol. 80, № 3 P. 356–363. – Access mode: <https://crl.acrl.org/index.php/crl/article/view/16991>, free (date of request: 30.02.2022). – Screen Name.

Стаття містить результати дослідження читання студентів у вільний час. Програма включала попередньо завантажені аудіо й електронні книжки на пристроях Kindle Fire, що дають можливість читати, слухати або читати і слухати одночасно. Як показало дослідження, молоді люди читають здебільшого не більше однієї години на тиждень, надаючи перевагу матеріалам розважального змісту. Kindle Fire є одним з варіантів, щоб спонукати студентів до читання, як у формі тексту, так і аудіо. Надання студентам (користувачам) можливості читати у різних форматах, в еру цифрових технологій, є відповідальністю бібліотекарів. З новими інструментами та новою підтримкою, неохочі читачі можуть виявити, що вони люблять читати у форматі, про який вони ніколи не знали.

751. The Correlation between Out-of-School and In-School Reading Resources with Primary School Students' Reading Attainment [Electronic resource] / Hong Huang, Shek-kam Tse, Samuel Kai-Wah Chu, Xiao-yun Xiao, Joseph Wai-ip Lam, Rex Hung-Wai Ng, and Sau-Yan Hui // Information Research: An International Electronic Journal. – Electronic data. – Borås, 2019. – V. 24, n 3, sep. – 22 pp. – Access mode: <http://www.informationr.net/ir/24-3/paper834.html>, free (date of request: 23.04.2022). – Screen Name.

Дослідження вивчає вплив доступності читацьких ресурсів у школі, класі, вдома та в соціальному середовищі на рівень читання учнів початкової школи в Гонконзі. Метод: представлено дані про результати читання гонконгських учнів у межах дослідження «Прогрес в міжнародному вивченні навчання грамоти в 2011 році». Проаналізовано дані опитування щодо читання 3875 учнів початкових шкіл Гонконгу. Аналіз: дані опитування 3875 учнів початкових шкіл Гонконгу з читання та їх доступ до ресурсів читання поза школою або всередині школи були статистично проаналізовані з використанням багаторівневого моделювання. Висновки: аналіз показав, що кількість книжок вдома, час, який читачі проводять за читанням вдома, засоби навчання грамоти в школі та вдома, а також використання дітьми шкільних та місцевих бібліотек значно вплинули на рівень їхнього читання. Результати також показали позитивний вплив засобів читання і заохочення до домашнього читання, а також використання громадських і шкільних ресурсів на рівень успішності учнів. Дослідження продемонструвало важливість доступу до матеріалів для читання в домашньому та сімейному середовищі для читацьких досягнень учнів.

Див. також: №№ 8, 24, 26, 116, 291, 299, 300, 541, 558, 621, 709, 823, 896.

Розділ 6. Наукова та науково-методична діяльність бібліотек

Наукові та соціологічні дослідження бібліотек

752. Апшай, М. В. Регіональні бібліотекознавчі дослідження: стан, проблеми, тенденції : монографія / М. В. Апшай ; Комунал. закл. вищ. освіти «Ужгородський інститут культури і мистецтв» Закарпат. облради. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. – 228 с.

753. Березівська, Л. Д. Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі: досвід і перспективи [Електронний ресурс] : наук. доп. на засід. Президії НАПН України 7 квіт. 2021 р. / Березівська Лариса Дмитрівна // Вісн. нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2021. – Т. 3, № 1. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/136/174>, вільний (дата звернення: 26.04.2022). – Назва з екрана.

754. Березівська, Л. Д. Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку [Електронний ресурс] : наук. доп. на засід. Президії НАПН України 19 верес. 2019 р. / Березівська Лариса Дмитрівна // Вісн. Нац. акад. пед. наук України = Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – 2019. – Т. 1, № 1. – Режим доступу: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/9/8>, вільний (дата звернення: 22.05.22). – Назва з екрана.

У доповіді розкрито основні здобутки наукової та науково-організаційної діяльності в тісному зв'язку з науково-інформаційною, науково-методичною, соціокультурною роботою Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського протягом 2015–2019 рр.

755. Бібліотека цифрового суспільства в забезпеченні системної підтримки наукових досліджень / Лобузін Катерина Вілентіївна, Гарагуля Сергій Сергійович, Коновал Людмила Володимирівна, Лобузін Іван Володимирович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 4. – С. 5–12. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_4_3.

756. Варенко, В. Методи системного аналізу в аналітиці / Володимир Варенко // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 10. – С. 43–47. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_10_13.

Мета статті – дослідити аспекти застосування окремих методів системного аналізу в інформаційно-аналітичній діяльності.

757. Воскобойнікова-Гузєва, О. Науково-дослідні центри України з проблем бібліотекознавства / Воскобойнікова-Гузєва О. В. // Інтегров. комунікації. – 2019. – Вип. 1 (7). – С. 69–76. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <https://intcom.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/145/120>.

Статтю присвячено аналізу основних напрямів діяльності наукових установ галузі бібліотекознавства у 2010-х рр., проблематики дисертаційних досліджень, спрямованих на вдосконалення діяльності бібліотечного соціального інституту, розвиток фахової комунікації через наукові заходи та періодику. Серед основних об'єктів дослідження – Інститут бібліотекознавства, Інститут інформаційних технологій та Центр досліджень соціальних комунікацій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника; Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського; Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН України. У статті також проаналізовано здобутки наукових шкіл Харківської державної академії культури, Київського національного університету культури і мистецтв, Національного університету «Львівська політехніка».

758. Дубровіна, Л. Створення національної системи наукометричної інформації та Українського національного індексу цитування: перспективи консолідації ресурсів / Любов Дубровіна, Катерина Лобузін // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 3–9. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_3.

Проаналізовано процес формування української національної системи наукометричної інформації та створення Українського національного індексу цитування (УНІЦ). Виокремлено основні перешкоди, які стримують його динаміку. Запропоновано шляхи консолідації ресурсів наукової інформації та інтеграції зусиль різних установ щодо створення Національного центру наукометричної інформації, формування інтегрованого фонду національної

наукової електронної бібліотеки, узгодження питань щодо представлення профілів наукових установ та науковців України.

759. Етенко, Н. Ю. Фактографічні конструкції в інформаційній роботі бібліотеки вишу: краєзнавчі доробки / Етенко Наталія Юріївна, Оре Тетяна Анатоліївна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 35–43. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/download/180289/189002>.

Представлено досвід Наукової бібліотеки Харківського національного університету радіоелектроніки у краєзнавчому напрямі, а саме у зведенні фактографічних конструкцій на прикладі створення довідкових видань, що відображають конкретні факти про осіб, що мають відношення до цього вишу.

760. Жимолостнова, В. Нова методика розрахунку кількості респондентів під час проведення соціологічного опитування в бібліотеці / Вероніка Жимолостнова, Віктор Басов, Ольга Ботушанська // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 2. – С. 26–29. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_2_8.

Досліджено проблему мінімізації затрат часу та коштів під час проведення соціологічного опитування в бібліотеці. Здійснено комплексний аналіз розрахунку довірчої ймовірності за допомогою математичних методів біноміального й нормального законів розподілу ймовірностей. Вперше запропоновано модернізовану формулу розрахунку граничної кількості респондентів, яка дає змогу максимально економити ресурси під час проведення соціологічних досліджень в бібліотеці.

761. Іванова, М. В. Питання державної реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності в діяльності бібліотек / Майя Іванова // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 7. – С. 24–29. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/218361>.

Проаналізовано порядок формування необхідних матеріалів для державної реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності та механізм їх подання до органів державної реєстрації.

762. Інформаційно-аналітична підтримка педагогічних досліджень на основі електронних систем відкритого доступу : посібник / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання ; [Іванова С. М., Кільченко А. В., Лабжинський Ю. А. та ін. ; наук. ред. Спирін О. М.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 157 с. – Доступно також: <https://core.ac.uk/download/pdf/287724423.pdf>.

763. Карпенко, С. В. Наукова бібліотека як центр підтримки науки у ЗВО / Карпенко Світлана Володимирівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 183–189. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180346>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_17.

Проаналізовано сучасні сервіси університетських бібліотек. Розглянуто поняття «креативність». Підкреслено необхідність набуття бібліотекарями нових компетентностей. На прикладі Наукової бібліотеки Української інженерно-педагогічної академії як активного учасника нової інфраструктури наукової комунікації, розглянуто досвід роботи із впровадження нових сервісів для підтримки та просування науки.

764. Кобелєв, О. М. Бібліометрія як засіб оптимізації бібліотечної діяльності: історія та сучасний стан / О. М. Кобелєв // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації: зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2020. – Вип. 58. – С. 18–26. – Бібліогр.: с. 25–26. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/218120>.

765. Кобелєв, О. М. Інформаційно-аналітичний сервіс як вектор розвитку сучасних бібліотек / О. М. Кобелєв // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації: зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 54. – С. 62–72. – Бібліогр.: с. 71–72. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/haksk_2019_54_8.

766. Ковальська, Л. Інформаційно-аналітична діяльність сучасної бібліотеки / Леся Ковальська // Бібл. вісн. – 2021. – № 3. – С. 12–21. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_3_4.

767. Костенко, Л. Й. Консолідація бібліометричної інформації: запобігання лобізму наукометричних систем / Леонід Костенко, Тетяна Симоненко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 52: Розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації. – С. 330–338. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_52_25.

Проаналізовано ставлення світової наукової спільноти до наукометричних систем. Обґрунтовано доцільність консолідації бібліометричних даних Google Scholar і Scopus для одержання статистично достовірної картини стану дослідницького середовища України і запобігання лобізму комерційних систем. Акцентовано увагу на стратегії видавничої політики Європейського Союзу – трансформації передплатної журнальної бізнес-моделі в бізнес-модель відкритого доступу.

768. Костенко, Л. Й. Национальный библиометрический проект: пять лет на службе науки Украины / Л. Костенко, Т. Симоненко, А. Жабин // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев : [б. и.], 2019. – Вып. 17. – С. 40–49. – Библиогр.: 14 назв. – Доступно также: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2019_17_5.

Наведено концептуальні основи побудови інформаційно-аналітичної системи «Бібліометрика української науки». Показано її джерельну базу – бібліометричні платформи наукометричних систем Google Scholar і Scopus.

769. Литвинова, Л. А. Розширення відкритого доступу до результатів наукових досліджень, які фінансуються державою / Лариса Литвинова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 173–189. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_13.

Розглянуто ініціативу Plan S щодо публікацій у відкритому доступі, яку підтримує міжнародний консорціум спонсорів cOAlition S. Наведено відгуки академічної спільноти щодо ініціативи публікації результатів досліджень винятково у журналах відкритого доступу або на відповідних відкритих платформах. Приділено увагу новій версії Керівництва по імплементації Plan S.

770. Матвійчук, Л. Нормативно-правове забезпечення науково-інформаційної діяльності / Лариса Матвійчук // Бібл. вісн. – 2021. – № 3. – С. 3–11. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_3_3.

Статтю присвячено визначенню і статусу науково-інформаційної діяльності як виду наукової роботи.

771. Медведєва, А. С. Бібліометричні дослідження в бібліотеках як інструментарій моніторингу наукової діяльності : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Медведєва Анжеліка Сергіївна ; наук. кер. Костенко Леонід Йосипович ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_30.pdf.

772. Медведєва, А. С. Роль соціальних комунікацій у бібліометричній діяльності бібліотечних установ / Анжеліка Медведєва // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 52: Розвиток соціально-інформаційних комунікацій в умовах інформатизації. – С. 350–359. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_52_27.

Проаналізовано провідні напрями бібліометричних досліджень, що їх здійснюють в бібліотечних установах. Розглянуто вплив соціальних комунікацій у бібліометричній діяльності бібліотечних установ.

773. Медведєва, В. Актуальність інформаційно-аналітичної діяльності бібліотек у сучасних умовах / Валентина Медведєва // Вісн. Кн. палати. – 2021. – № 4. – С. 31–35. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2021_4_7.

774. Мігунова, Т. Бібліотеки на допомогу вченим / Тетяна Мігунова, Олена Белодєд // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 10–12.

Представлено діяльність Наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова щодо підтримки Руху Відкритого Доступу та розвитку наукометрії на допомогу вченим з метою збільшення їх публікаційної активності та сприяння зростанню престижності закладу вищої освіти.

775. Назаровець, М. А. Цифрові інструменти підтримки наукової комунікації в бібліотеках закладів вищої освіти : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Назаровець Марина Анатоліївна ; наук. кер. Сербін Олег Олегович ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2020. – 20 с. – Бібліогр.: с. 15–16. – Доступно також: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/Nazarovec/arfNazarovec.pdf.

776. Наукова та видавнича діяльність наукової бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв, 2012–2018 : анот. бібліогр. покажч. / М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, наук. б-ка ; [уклад.: О. О. Скаченко, В. В. Степко ; редкол.: Ю. І. Горбань, Л. А. Рибка, С. Г. Винокурова, В. В. Лук'яненко]. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2019. – 79 с. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1VhMSZ6yhEBfKpMHN7UYb_RmmZHZjimKR/view.

777. Ніколаєнко, Н. Наукометрія в бібліотечній діяльності: досвід, проблеми, завдання / Наталія Ніколаєнко, Олена Рибальченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 1. – С. 6–9.

Висвітлено діяльність Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка у напрямках наукометричних досліджень та моніторингу бібліометричних показників науковців університету. Підтверджено, що в контексті бібліотечно-інформаційного обслуговування бібліометрика стала новим, затребуваним напрямом діяльності наукової бібліотеки, що сприяє розширенню науково-комунікаційних функцій бібліотеки.

778. Огляд науково-дослідної роботи бібліотек та закладів вищої освіти сфери культури України за 2011–2015 роки / М-во культури України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [авт. кол.: Л. Любаренко та ін. ; наук. ред. Н. Розколуца]. – Київ : [Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого], 2019. – 295 с. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=11624>.

779. Панарін, Г. Модуль «ВеБПортфоліо вченого» як інструмент презентації наукометричних даних вчених / Геннадій Панарін, Сергій Панарін // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 1. – С. 11–14.

Розглянуто передумови й необхідність створення, розроблення, впровадження та подальшого розвитку модуля для надання доступу в інтернеті до наукометричних показників авторів-співробітників університету (організації), а також бібліографічних списків їхніх робіт. Наведено етапи, через які довелося пройти розробникам модуля для його впровадження в бібліотеці Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, а також розкрито основні завдання, що стояли перед розробниками.

780. Подрезова, М. О. Етапи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова / Подрезова Марина Олексіївна, Ляху Ольга Ігорівна // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 209–217. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180375>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_20.

781. Селецький, А. В. Аналітичний, реферативний та бібліографічний складники в системі науково-інформаційного супроводу освіти: до 20-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / Андрій Селецький, Лариса Самчук // Наук.-пед. студії : [електрон. наук. журн.] / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Електрон. дані. – 2019. – Вип. 3. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/193169>, вільний (дата звернення: 24.05.2022). – Назва з екрана.

782. Татарчук, Л. М. Інформаційно-аналітичні сервіси – пріоритетний інноваційний напрям діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України / Людмила Татарчук // Вісн. Кн. палати. – 2021. – № 5. – С. 40–43. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2021_5_10.

783. Чуканова, С. Життєвий цикл даних дослідження у практиці управління даними / Світлана Чуканова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 3. – С. 18–22.

Управління даними досліджень нині актуальна тема в контексті Відкритої Науки. Управляти даними – це прерогатива не лише науковців, але й бібліотечних фахівців (кураторів даних, стюардів даних тощо). Наразі знання циклу дослідження або ж життєвого циклу дослідницьких даних є запорукою успішного менеджменту даних, тому авторка детально розглядає різні підходи до формування етапів цього циклу.

784. Шалиганова, А. Від регіональних до всеукраїнських Короленківських читань : (з історії наук. дослідж. кадр.-управл. політики б-к) / Алла Шалиганова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 2–7. – Бібліогр.: 16 назв.

Викладено історію наукових досліджень з вивчення проблем сучасної бібліотечної професії, а також кадрового менеджменту та управління бібліотекою. Розкрито шляхи становлення та зміни статусу Короленківських читань з регіонального до всеукраїнського заходу, а також їх значення у вивченні кадрових питань бібліотек.

785. Kobelev, O. M. Information Analytics In The Organizational Structure Of Libraries Of Top-Rated Universities In Ukraine [Electronic resource] / Kobelev O. M. // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 117–121. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/186985/187544>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Досліджено організаційні інформаційно-аналітичні структури бібліотек топ-рейтингових університетів України, зокрема, чотирьох вітчизняних закладів вищої освіти, які потрапили в World university rankings 2019. Автор дійшов висновку, що форма організації інформаційно-аналітичної діяльності в бібліотеці залежить від її місця в бібліотечній системі та наявної в ній організаційної структури. Можливі два варіанти її організації. Перший передбачає розподіл завдань між наявними відділами бібліотеки. Другий варіант – створення самостійного аналітичного підрозділу в організаційній структурі бібліотеки. У самих же бібліотеках досліджуваних ЗВО інформаційно-аналітичні функції виконують інші відділи, насамперед, інформаційно-довідкові (бібліографічні), інформаційного сервісу, науково-методичні (дослідні). Таким чином, інформаційно-аналітична діяльність, навіть для наукових бібліотек передових університетів України, залишається, насамперед, інструментом для поліпшення внутрішніх бібліотечних процесів, а не окремим продуктом чи послугою, що їх цілеспрямовано виробляють і пропонують користувачам.

786. Lebeduk, O. O. Auxiliary Services For Science In Modern Library: New Information Services For The Development Of Science Communication [Electronic resource] / O. O. Lebeduk, O. Y. Avramenko // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 43–48. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/186904/187377>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

У роботі обґрунтовано необхідність науково-допоміжної діяльності бібліотеки закладу вищої освіти в сучасних умовах розвитку системи наукових комунікацій, а також висвітлено основні напрями роботи фахівців бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету під час надання консультаційних послуг науковцям із питань наукометрії. Показано, що наукометрична діяльність університету стала одним із визначальних чинників авторитетності його наукової роботи.

Див. також: №№ 67, 85, 172, 174, 175, 236, 299, 300, 305, 450, 459, 468, 471, 475, 478, 506, 507, 529, 673, 676, 677, 729, 730, 761, 790, 812, 870, 909.

Науково-методичне забезпечення діяльності бібліотек

787. Аналіз діяльності бібліотек ЗВО методичного об'єднання м. Вінниці за 2018 рік [Електронний ресурс] / Метод. центр б-к закл. вищої освіти м. Вінниці, Б-ка Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова ; [уклад.: Бондарчук Я. С., Мельник М. І.]. – Електрон. дані. – Вінниця : [б. в.], 2019. – 48 с. – Режим доступу: <https://issuu.com/viktormelnyk9/docs/analiz-mo-2018>, вільний (дата звернення: 19.02.2022). – Назва з екрана.

788. Аналіз діяльності методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниці за 2019 рік [Електронний ресурс] / Метод. центр б-к закл. вищої освіти м. Вінниці, Б-ка Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова ; [уклад.: Бондарчук Я. С., Мельник М. І.]. – Електрон. дані. – Вінниця : [б. в.], 2020. – 40 с. – Режим доступу: <https://issuu.com/viktormelnyk9/docs/analiz-mo-2019>, вільний (дата звернення: 19.02.2022). – Назва з екрана.

789. Бондарчук, Я. С. Нотатки з блокнота методиста : (з досвіду роботи науково-методичного відділу Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова) / Ярослава Бондарчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 3. – С. 38–40.

790. Добко, Т. Науково-методичні засади розвитку освітянських бібліотек як важливого складника освітнього середовища: підсумки наукового дослідження / Тетяна Добко, Ірина Хемчян // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56 : Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 90–110. – Бібліогр.: 26 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_8.

Висвітлено результати прикладного наукового дослідження «Науково-методичні засади розвитку освітянських бібліотек як важливого складника освітнього середовища», яке проводив колектив науковців Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського упродовж 2017–2019 рр.

791. Довідник інструктивних матеріалів для освітянських бібліотек МОН України та НАПН України (2017–2019 рр.) [Електронний ресурс] / Нац. акад. пед. наук України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: І. І. Хемчян, Л. М. Бондар]. – Електрон. дані. – Київ : [б. в.], 2019. – 95 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/Reference_book_of_instructive_2019.pdf, вільний (дата звернення: 23.06.22).

792. Загуменна, В. В. Науково-методична діяльність як важлива складова розвитку сучасної бібліотеки / Загуменна Віра Вікторівна, Кузьменко Олена Ігорівна, Дейч Дарія Михайлівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 2. – С. 20–27. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/221156/223784>.

793. Камилова, С. Методическая служба Национальной библиотеки Узбекистана имени Алишера Навои : взгляд в прошлое и современные реалии / Саодат Камилова // INFOLIB. – 2020. – № 2. – С. 46–50. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/09/2020-2.pdf>.

794. Капралюк, О. Організація науково-методичної діяльності Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки / Оксана Капралюк // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 3. – С. 21–25. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2020_3_8.

795. Ковальчук, Г. Д. Феномен «методична діяльність» у контексті розвитку бібліотечної справи в Україні / Ковальчук Галина Дмитрівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 75–84. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqX/view>.

796. Креативні надбання: проєкти, програми, ініціативи : огляд діяльності [спеціаліз. б-к України для дітей у 2018–2019 рр.] / Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. О. В. Галета]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2019. – 19 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/478#page/1/mode/1up>.

797. Мудроха, В. Научно-методическая деятельность Львовской национальной научной библиотеки Украины имени В. Стефаника: основные направления и перспективы модернизации / Валентина Мудроха // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев : [б. и.], 2020. – Вып. 18. – С. 110–122. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2020_18_10.

798. Рубан, А. І. Науково-методична робота книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України в дзеркалі видавничої діяльності / Алла Рубан // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 51. – С. 318–335. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_51_25.

Проаналізовано методичні видання 2013–2017 рр. провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

799. Солоіденко, Г. Науково-методична робота бібліотек: становлення та новий вектор розвитку / Галина Солоіденко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 188–202. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_15.

800. Сопова, Т. Формула успеха современного методиста / Татьяна Сопова // Бібл. світ. – 2019. – № 1. – С. 7–9.

801. Хемчян, И. И. Роль научно-методического обеспечения в совершенствовании деятельности сети библиотек системы образования / Ирина Хемчян // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 3. – С. 29–33. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/Журнал_Инфолиб_№_3_-_2019.pdf.

802. Хемчян, І. І. Науково-методичне забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України: досвід роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Ірина Хемчян // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 264–278. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_20.

Te same [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії : [електрон. наук. журн.] / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Електрон. дані. – 2019. – Вип. 3. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/193171>, вільний (дата звернення: 24.04.2022). – Назва з екрана.

Див. також: №№ 166, 168, 235, 314, 517, 906.

Видавнича діяльність бібліотек

803. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського інформує: вид., підгот. фахівцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у 2019 р. / підгот. А. І. Рубан // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Лют. (№ 3/4). – С. 2–9.

804. Дубас, Т. П. Науково-видавнича діяльність Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: напрями, тенденції змін, перспективи (1991–2019) : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Дубас Тетяна Петрівна ; наук. кер. Онищенко Олексій Семенович ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – 19 с. – Бібліогр.: с. 14–16. – Доступно також: http://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2550/НАУКОВО-ВИДАВНИЧА_ДИЯЛЬНІСТЬ.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

805. Дубас, Т. Науково-видавнича діяльність НБУВ: розвиток напрямів, видів та жанрів видавничої продукції (1991–2019) / Тетяна Дубас // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2020. – Вип. 58 : Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект. – С. 377–393. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2020_58_30.

806. Заклінська, Ю. М. Видавнича діяльність наукових бібліотек Харківщини / Ю. М. Заклінська // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 56. – С. 147–155. – Бібліогр.: с. 154–155. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/191094>.

Розглянуто видавничу діяльність Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка та Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки як провідних наукових бібліотек Харківщини. Наведено порівняльну характеристику типо-видового різноманіття та періодичності видань означених закладів. Запропоновано способи інтенсифікації видавничої діяльності.

807. Клименко, О. З. Специализированные научные периодические издания как составляющая часть библиотечно-информационной деятельности научной библиотеки / О. Клименко, Е. Сокур // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития: науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев, 2019. – Вып. 17. – С. 123–135. – Библиогр.: 17 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnan_2019_17_12.

Розглянуто тематику й особливості підготовки та випуску наукових бібліотечних журналів, видавцем яких є Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

808. Мусаев, Ф. История деятельности издательско-полиграфической службы: (к 150-летию со дня основания Нац. б-ки Узбекистана) / Фаррух Мусаев // INFOLIB. – 2020. – № 3. – С. 78–81. – Доступно також: <https://einfolib.uz/wp-content/uploads/2020/10/2020-3-1.pdf>.

809. Рубан, А. І. Видавнича діяльність університетських книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України / А. І. Рубан // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – 2019. – Т. 24, вип. 1. – С. 172–186. – Бібліогр.: [18] назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/165935/171956>.

Проаналізовано видання університетських книгозбірень, що входять до складу мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, видані ними у 2013–2017 рр.

810. Шинкаренко, Г. Огляд видавничої діяльності юнацьких бібліотек за 2019 р. / Ганна Шинкаренко // Бібліосвіт: інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 4 (76). – С. 14–19. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1NozFhVg8GZeczaPbuKUeggzGDgm9-y_5/view.

811. Kolesnykova, T. O. The Role Of Libraries As Publishers In The Open Education Landscape: Reflecting Modern World Practice Of Open Textbooks [Electronic resource] / Kolesnykova T. O. // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings: [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 88–99. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187423/188460>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Сьогодні світова практика наукових комунікацій має досить фактів того, що загублені в процесі еволюції функції Бібліотеки як Видавця знань повернулися під її «дах» і доповнили наявну функцію Менеджерів знань. Дослідження спрямоване на вивчення досвіду університетських бібліотек

різних країн у роботі з відкритими підручниками (*Open Textbook, OT*) і на розгляд перспектив створення аналогічного пілотного проєкту в Україні. Представлено численні докази того, що найбільший розвиток тема бібліотеки як видавця в підтримці *OT* має в університетах і коледжах економічно розвинених країн, особливо в США, Канаді, Австралії, Великобританії. Успіхи українських бібліотекарів у підтримці цифрових ініціатив наукової комунікації та успішна реалізація проєктів підтримки Відкритого Доступу (репозитарії, е-журнали, е-конференції), дають впевненість, що вони можуть виступити ініціаторами і ключовими партнерами у створенні доступних підручників.

812. Profile Of The Scientific Organization In Scopus And Web Of Science Databases. The Role Of University Libraries In The Presentation Of The Publication Activity Of Scientific Organization [Electronic resource] / O. A. Savelieva, O. P. Savina, V. M. Stepanenko, O. V. Voitovych // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 54–62. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/187559/193761>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

Стаття має на меті довести можливість підвищення значущості університетських бібліотек через сервіси представлення видавничої діяльності наукової організації. Розгляд можливостей університетської бібліотеки для підтримки наукової та видавничої діяльності університету, а саме його видавничої діяльності, проводився на досвіді науково-технічної бібліотеки Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. Представлено особливості та етапи створення / корекції профілю організації в базах даних Scopus та Web of Science. Вказано роль бібліотеки в наукометричних дослідженнях, що оцінюють видавничу діяльність університету.

Див. також: №№ 92, 104, 134, 135, 485, 776, 798.

Співробітництво бібліотек

813. Вектори спільного руху громади і бібліотеки для дітей : метод. лист / Нац. б-ка України для дітей ; [авт.-уклад.: Т. М. Кузілова, А. О. Кононов]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2021. – 18 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/641#page/1/mode/1up>.

814. Грабар, Н. Г. Аксіологізація комунікаційної діяльності бібліотек ЗВО в сучасному медіапросторі / Наталя Грабар, Анжеліка Кухаренко // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 9. – С. 19–24. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_9_5.

815. Грабар, Н. Г. Система професійного спілкування в соціокомунікативному середовищі бібліотечної сфери : автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Грабар Наталя Григорівна ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2020. – 40 с. – Бібліогр.: с. 30–35. – Доступно також: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/Grabar/arfGrabar.pdf.

816. Даутова, А. Международное сотрудничество библиотек: опыт библиотеки Назарбаев университета / Даутова Анар // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 164–169. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180340>, http://nbuv.gov.ua/UJRN/libmer_2019_2_15.

817. Елтермане, Л. Міжкультурний діалог – інструмент для просування бібліотеки / Лінда Елтермане // Бібл. планета. – 2019. – № 3. – С. 20–22. – Бібліогр.: 9 назв.

Академічна бібліотека Латвійського університету є правонаступницею історичної Ризької бібліотеки – найдавнішої наукової бібліотеки в регіоні Балтійського моря. З 2019 року в бібліотеці функціонує Центр міжкультурного діалогу, що об'єднав інформаційні центри низки країн та інші структури, що співпрацюють із зарубіжними бібліотеками, освітніми й культурними закладами, посольствами, студентами. Складовими частинами Центру міжкультурного діалогу є Австрійська бібліотека і Швейцарська читальня, Азербайджанський, Білоруський, Грузинський, Казахстанський, Узбекистанський та Український інформаційні центри, а також Пункт європейської інформації. У статті мова йде про те, як Центр міжкультурного діалогу популяризує Академічну бібліотеку Латвійського університету, з якими українськими бібліотеками та університетами співпрацює.

818. Клименко, О. З. Аспектуалізація взаємодії наукових бібліотек в умовах формування національного інтегрованого ресурсу (на матеріалах фахової періодики) / Оксана Клименко, Олена Сокур // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 121–134. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_10.

819. Клименко, О. З. Взаємодія – категорія динамічних змін у сучасній бібліотечній науці і практиці України / Клименко Оксана Зіновіївна, Сокур Олена Леонідівна // Бібл. Меркурій. – 2021. – Вип. 2 (26). – С. 107–117. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/245127/246020>.

Визначено сутність і зміст терміна «взаємодія» і репрезентовано взаємодію бібліотек як визначальну категорію ефективних трансформацій та динамічних змін у сучасній бібліотечній науці та практиці України.

820. Клименко, О. З. Взаємодія бібліотек Національної академії наук України з вітчизняними вищими навчальними закладами [Електронний ресурс] / О. З. Клименко, О. Л. Сокур // Сучасні завдання та пріоритети діяльності бібліотек вищих навчальних закладів: шлях інновацій : матеріали наук.–практ. інтернет–конф., Ужгород, 15–19 черв. 2020 / ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Наук. б-ка. – Електрон. дані. – Ужгород, 2020. – Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/29032/3/ВЗАЄМОДІЯ_БІБЛІОТЕК.pdf, вільний (дата звернення: 1.02.2022). – Назва з екрана.

821. Клименко, О. З. Міжнародне співробітництво бібліотек – важливий складник стратегічних комунікацій / Клименко Оксана Зіновіївна, Сокур Олена Леонідівна // Бібл. Меркурій. – 2020. – Вип. 2 (24). – С. 125–137. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/202076/221930>.

Стаття репрезентує чинне національне законодавство щодо міжнародного співробітництва у бібліотечній справі. Висвітлено зміст публікацій українських і зарубіжних науковців останніх років щодо значення міжнародного співробітництва для розвитку бібліотечно-інформаційної сфери будь-якої держави. Проаналізовано найактуальніші напрями міжнародного співробітництва вітчизняних наукових бібліотек як важливого складника стратегічних комунікацій, зокрема міжнародний книгообмін та отримання іноземної літератури як дари.

822. Клименко, О. Модели и формы сотрудничества библиотек Национальной академии наук Украины / Оксана Клименко, Елена Сокур // Elmi əsərlər = Научные труды / Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar Institutu = Институт рукописи им. Мухаммеда Физули НАН Азербайджана. – 2019. – № 2. – С. 82–88. – Библиогр.: 7 назв. – Доступно також: <https://manuscript.az/elmies/espdf/ES2-2019.pdf>.

823. Козінченко, Л. Від конкурсу до творчості, або Грані талантів юних читачів [Електронний ресурс] : [конкурси, проведені в дитяч. б-ках Донеччини] / Лілія Козінченко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 2. – С. 23–25. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/126#page/22/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

824. Костенко, Л. Укладання бібліотеками договорів про співпрацю у фокусі права / Леся Костенко // Бібл. планета. – 2020. – № 4. – С. 17–19.

825. Медведєва, В. Міжнародне співробітництво публічних бібліотек України : монографія / Валентина Медведєва, Ольга Шендрик ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. – 248 с.

826. Павленко, Т. С. Інтернет-конференція як форма професійної комунікації / Тетяна Павленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 2. – С. 32–34. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/25996/1/Павленко_Інтернет-конференція.pdf.

Розглянуто специфіку формату інтернет-конференції в ході професійної комунікації з урахуванням досвіду Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету. Визначено основні етапи та чинники успішності інтернет-конференції. Висвітлено підходи та реалізацію проєкту науково-практичної інтернет-конференції Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі».

827. Павловська, М. Професійні контакти бібліотекарів Кракова, Катовіце, Харкова: соціокультурний аспект / Марія Павловська // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 50–54. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_14.

Висвітлено питання співпраці університетських бібліотек Кракова й Харкова. Йдеться про обмін працівниками в рамках підписаних українсько-польських бібліотечних угод, про досвід організації спільних міжнародних заходів – конференцій, семінарів, круглих столів, книжкових експозицій, спрямованих на збереження культурної, історичної пам'яті польського й українського народів.

828. Потабенко, Т. Л. Використання краудсорсинг-технологій у діяльності бібліотеки / Потабенко Тамара Леонідівна ; наук. керівник Захарова Ірина Володимирівна // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Січ. (№ 1/2). – С. 9–10. – Бібліогр.: с. 10.

829. Прокопенко, Л. С. Українско-німецьке бібліотечне співробітництво: грани взаємодії / Лилия Прокопенко, Татьяна Швачка // INFOLIB – Інформ.-бібл. вестн. – 2019. – № 4. – С. 9–13 ; 2020. – № 1. – С. 18–22. – Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%B1%20-2019%20_4-c%D0%BE%D0%BD.pdf, https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/Infolib_2020_01.pdf.

У статті мова йде про тематику українсько-німецьких семінарів, проведених у 2011–2019 рр.

830. Сісіна, Л. Комунікативний простір бібліотеки початку ХХІ ст. / Людмила Сісіна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2020. – Вип. 60. – С. 276–294. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF%2Fnpnbuimviv_2020_60.pdf.

831. Сокур, О. Л. Взаємодія бібліотек наукових установ Національної академії наук України у формуванні вітчизняного наукового інформаційного простору: науково-організаційне забезпечення : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Сокур Олена Леонідівна ; наук. кер. Солоіденко Галина Іванівна ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2019. – 24 с. – Бібліогр.: с. 18–21. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_27.pdf.

Розглянуто організаційні аспекти та результати професійних бібліотечних конкурсів, визначено їх роль в інноваційному розвитку бібліотечної справи.

832. Шевченко, І. О. Львівський міжнародний бібліотечний форум – унікальне явище / [Ірина Олександрівна Шевченко] ; розмову провела Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2019. – № 4. – С. 27–31.

У 2019 р. відбувся Х Львівський міжнародний бібліотечний форум. З цієї нагоди редакція журналу «Бібліотечна планета» поспілкувалася з віце-президентом Української бібліотечної асоціації Іриною Шевченко і дізналася про становлення і шлях, який пройшли організатори й учасники форуму, про сучасні виклики і тренди для бібліотек, про неперервну культурно-мистецьку освіту, і про те, що потрібно для подальшого розвитку форуму.

833. Щербіна, О. С. Кооперація бібліотек України в напрямі збереження національної документальної спадщини / Щербіна Ольга Сергіївна, Шевчук Олеся Сергіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 32–38. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_4_6.

834. Elbeshausen, H. The Internationalization of Public Libraries – a Danish Case Study / Hans Elbeshausen // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соц. комунікації : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2019. – Вип. 54. – С. 53–61. – Бібліогр.: с. 60–61. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/haksk_2019_54_7.

Проаналізовано результати емпіричного дослідження, виконаного у 2016–2018 рр. в рамках урядового проекту співпраці малих і середніх бібліотек Данії з відповідними зарубіжними закладами. Розглянуто специфіку набуття нового досвіду та здійснення інституційних змін у процесі міжнародної співпраці.

835. Horton, V. The Necessity of collaboration : how to make large-scale library initiatives more successful with partnerships / Valerie Horton // American Libraries. – 2021. – November/December (Vol. 52, № 11/12). – P. 42–45. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/2021/11/01/the-necessity-of-collaboration/>.

Статтю присвячено питанню співробітництва бібліотек з різними організаціями й установами. Авторка аналізує доцільність такої співпраці, наголошуючи на вигодах, які матимуть бібліотеки. Це особливо важливо у реалізації бібліотеками їхніх перспективних проєктів, оскільки співпраця з іншими організаціями може суттєво вплинути на зменшення витрат. Розглянуто різні моделі співпраці, засоби й технології. При цьому наголошено на потребі завжди пам'ятати, що бібліотекарі працюють над удосконаленням бібліотечних послуг для бібліотек та їх відвідувачів.

836. Levine-Clark, M. Collaboration in a Time of Crisis: Lessons from COVID-19 / Michael Levine-Clark, Jill Emery // Collaborative Librarianship. – 2020. – Vol. 12, № 1. – P. 1–3. – Доступно також: <https://digitalcommons.du.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1458&context=collaborativelibrarianship>.

Автори статті обговорюють нові форми співпраці бібліотек в умовах пандемії COVID-19, а також розмірковують про вплив, який ця пандемія справляє на діяльність бібліотек у короткостроковій перспективі та може мати в майбутньому.

837. Witteveen, A. Two Libraries In One: When Schools and Public Libraries Share Space, All Users Benefit / April Witteveen // School Library Journal. – 2020. – Mar., Vol. 66, Issue 3. – P. 52–55 : 6 Color Photographs. – Доступно також: <https://www.slj.com/?detailStory=Two-Libraries-In-One-When-Schools-and-Public-Libraries-Share-Space-All-Users-Benefit>.

Статтю присвячено співпраці шкільних і публічних бібліотек у США станом на березень 2020 року. Темі, що обговорюються, включають бібліотечне колокаційне партнерство між Гартфордською публічною бібліотекою та Гарфордською публічною школою (HPS) у штаті Коннектикут; партнерство між державними школами Келлоггсвілла (KPS) та Кентською Окружною бібліотекою в Мічигані; схвалення спільної бібліотеки в початковій школі Крідс у штаті Вірджинія.

Див. також: №№ 39, 45, 68, 71–75, 77, 111, 115, 117–120, 139, 140, 150, 159, 163, 164, 166, 170, 173, 188, 199, 201, 211, 303, 326, 340, 384, 393, 473, 545, 556, 560, 576, 626, 627, 667, 688, 716, 718, 719, 724, 728, 739, 772, 796, 850, 866, 885, 905, 906, 934, 935.

Розділ 7. Організаційна та управлінська діяльність бібліотек

Бібліотечний менеджмент

838. Адаменко, М. Управління ризиками в бібліотеці (за матеріалами закордонних інтернет-джерел) / Марина Адаменко // Бібл. планета. – 2021. – № 3. – С. 22–26. – Бібліогр.: 7 назв.

839. Бібліотечний менеджмент в контексті нового часу [Електронний ресурс] : аналіз опитування / Метод. центр б-к закл. вищої освіти м. Вінниці, Наук. б-ка Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова ; [уклад.: Бондарчук Я. С., Мельник М. І.]. – Електрон. дані. – Вінниця : [б. в.], 2020. – 28 с. – Режим доступу: <https://issuu.com/viktormelnyk9/docs/analiz-opituvannya-mo>, вільний (дата звернення: 19.12.2021). – Назва з екрана.

840. Венідиктова, А. Методики визначення якості та ефективності функціонування бібліотек у контексті нормативних документів ISO та ARL / Анна Венідиктова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 53–70. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_6.

Розглянуто методику оцінювання якості й ефективності бібліотечної діяльності LibQUAL Асоціації наукових бібліотек США й Канади (ARL) та систему вимірювання ефективності, що її визначають нові національні й міжнародні стандарти. Порівняно плюси та мінуси кожної системи, запропоновано застосування зведеного індексу ефективності діяльності бібліотеки.

841. Воскобойнікова-Гузєва, О. В. Вектори стратегічного розвитку наукових бібліотек закладів вищої освіти України, Литви, Польщі [Електронний ресурс] / Олена Воскобойнікова-Гузєва, Наталія Терещенко // Наук.-пед. студії : наук. журн. – Електрон. дані. – 2021. – Вип. 5. – С. 145–160. – Бібліогр.: 25 назв. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/250404/247844>, вільний (дата звернення: 13.04.2022). – Назва з екрана.

Висвітлено результати структурного й змістовного аналізу основних векторів стратегічного розвитку наукових бібліотек семи європейських університетів – Національного університету «Києво-Могилянська академія», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київського університету імені Бориса Грінченка, Вільнюського університету, Варшавського університету та Ягеллонського університету.

842. Горєва, В. Аналіз ефективності діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського як наукової установи: нормативно-правовий та науково-організаційний аспекти / Вікторія Горєва, Тетяна Кулаковська // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. / Нац. акад. наук Украины, Нац. б-ка Украины им. В. И. Вернадского, Междунар. асоц. акад. наук, Совет директоров науч. б-к и информац. центров. – Киев : [б. и.], 2020. – Вып. 18. – С. 21–51. – Библиогр.: 10 назв.

843. Дем'янюк, Л. Стандарт із міжнародної бібліотечної статистики ISO 2789:2013: основні аспекти оновлення та його впровадження в зарубіжних країнах / Людмила Дем'янюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 71–89. – Бібліогр.: 31 назва. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_7.

Розглянуто п'яте, оновлене, видання міжнародного стандарту ISO 2789:2013 «Інформація та документація. Міжнародна бібліотечна статистика», висвітлено досвід впровадження стандарту в зарубіжних країнах, охарактеризовано основні аспекти оновлення нової редакції нормативного документа.

844. Жукова, В. Організаційні кризи в бібліотеці / Жукова Валерія Павлівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості»: матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 43–46. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqlslvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqx/view>.

Висвітлено організаційні кризи в бібліотеці, їх об'єктивні та суб'єктивні причини. Розглянуто вплив психологічних криз на організаційні. Окреслено антикризовий менеджмент як мікроекономічну та макроекономічну категорії.

845. Жукова, В. Сутність антикризового управління бібліотекою / Валерія Жукова // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 4. – С. 20–23. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2019_4_6.

846. Коваленко, В. Використання тайм-менеджменту в бібліотеці / Вікторія Коваленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 11–13. – Бібліогр.: 16 назв.

847. Ковальчук, Н. В. Тенденції та перспективи розвитку документаційного забезпечення управління бібліотекою : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.02 / Ковальчук Наталія Володимирівна ; наук. кер. Петрова Людмила Григорівна ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – 18 с. – Бібліогр.: с. 13–15. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/sites/default/files/disser/aref_33.pdf.

848. Маринич, Т. Теоретичні та прикладні аспекти стратегічного менеджменту бібліотеки / Тетяна Маринич // «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення» : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 6–9 жовт. 2020 р. / Нац. техн. ун-т України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка, ВГО Укр. бібл. асоц. ; [редкол.: О. М. Бруй та ін.]. – Київ, 2020. – С. 20–29. – Бібліогр.: с. 28. – Доступно також: <http://strategylibrary.kpi.ua/proc/article/view/213247/213309>.

У роботі досліджено сучасні підходи стратегічного менеджменту та особливості їх застосування у книгозбірнях на прикладі бібліотеки Сумського державного університету.

849. Мацієвська, Г. Сучасне осмислення поняття «організаційна культура бібліотек» / Ганна Мацієвська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 3. – С. 14–17. – Бібліогр.: 13 назв.

850. Мельник, М. І. Тимбилдинг або «Один у полі не воїн» / Майя Мельник // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 6–8. – Бібліогр.: 6 назв.

У статті висвітлено доцільність застосування методів і принципів тимбилдингу, його можливостей як складника, що забезпечить стабільність злагодженої роботи, ефективного розвитку колективу та кожного співробітника зокрема.

851. Полікарпова, Л. Управління бібліотеками з орієнтацією на результат [Електронний ресурс] / Людмила Полікарпова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2020. – № 1. – С. 5–8. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/D0/Book/View/120#page/4/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.02.22). – Назва з екрана.

852. Рекомендації щодо ведення обліку [в бібліотеці] // Шкіл. б-ка. – 2019. – № 2. – С. 75–77.

853. Розколупа, Н. І. Чи можливо зупинити закриття бібліотеки? / Наталія Розколупа // Бібл. планета. – 2021. – № 3. – С. 7–8.

Проаналізовано найчастіші порушення законодавства у процесі підготовки та прийняття рішень про ліквідацію чи реорганізацію публічної бібліотеки, а також запропоновано правові можливості оскарження та зупинення таких дій з боку органів місцевого самоврядування.

854. Сиволап, О. Використання сервісів Google для автоматизованого обліку звітних показників роботи бібліотеки : [досвід роботи Наук.-техн. б-ки Одес. нац. акад. харч. технологій] / Оксана Сиволап // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 4. – С. 2–5. – Бібліогр.: 6 назв.

855. Соцков, О. В. Форсайт як формування образу майбутнього бібліотеки / Соцков Олег Володимирович // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар.участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 59–61. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmX_v6HjDSHHWCFzuT/view.

У статті йдеться про особливості використання методу форсайту як ефективного інноваційного способу стратегічного планування розвитку бібліотеки, інструменту для тренінгів та проєктної діяльності.

856. Типові норми часу і виробітку на основні види робіт, що виконуються в архівних установах [Електронний ресурс] / Укрдержархів, Укр. н.-д. ін-т архів. справи та документознавства // Держ. архів. служба України : офіц. вебпортал органу викон. влади. – Електронні дані. – [Київ], 2019 – С. 2–189. – Режим доступу: https://srpi.archives.gov.ua/tmp/1328_1.pdf, вільний (дата звернення: 8.05.2021). – Назва з екрана.

857. Туровська, Л. Аспекти становлення та розвитку вітчизняної бібліотечної статистики / Леся Туровська // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 4. – С. 23–25. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_4_7.

858. Шкурко, О. П. Управління якістю обслуговування користувачів наукових бібліотек закладів вищої освіти України : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Шкурко Олена Петрівна ; наук. кер. Петрова Людмила Григорівна ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2021. – 24 с. – Доступно також: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/Shkurko/disShkurko1.pdf.

859. Bartlakowski, K. Keine Angst vor internen QM-Audits : Stärkung der organisationalen Lern- und Fehlerkultur mit kreativen Auditmethoden / Katja Bartlakowski // BuB. Forum Bibliothek und Information. – 2019. – № 5. – S. 297–299. – Доступно також: <https://www.b-u-b.de/wp-content/uploads/2019-05.pdf>.

Управління якістю стало частиною бібліотечної справи. Уже понад 20 років це питання є предметом інтересу бібліотечної спільноти; численні громадські та академічні бібліотеки вже завершили підготовчу фазу роботи в цьому напрямі та працюють з різними моделями управління якістю, починаючи від ISO 9001, системи TQM до застосування сертифікатів якості власної розробки. Однак, упровадження управління якістю роботи вимагає його постійного вдосконалення і різних методів аудиту або оцінки. Деякі з таких методів – командна вікторина, аудит процесів, спонтанний аудит, контроль та інші, які було розроблено на основі ISO 9004, – коротко описано у цій статті.

860. Didin Sonmez, F. Successes, challenges, and next steps in implementing outcome-based assessment: The case of Istanbul Bilgi University Library [Electronic resource] / Fatma Didin Sonmez, Sami Cuhadar, Mustafa Kerem Kahvecioglu // Journal of Academic Librarianship. – Electronic data. – 2021. – January (Vol. 47, № 1). – 8 pp. – Access mode: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0099133320301403>, free (date of request: 2.03.2022). – Screen Name.

Оцінка послуг, ефективності та якості академічних бібліотек дедалі більше переходить від підходів, орієнтованих на вхід-вихід, до підходів, що базуються на результатах. Оцінка на основі результатів є корисним способом вимірювання та доведення цінності бібліотечних послуг і діяльності для студентів, викладачів, адміністрації університетів та органів з акредитації. Як приклад запропоновано досвід бібліотеки університету Білгі в Стамбулі.

861. Radwański, A. Statystyka dhubana [Zasób elektroniczny] / Aleksander Radwański // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2019. – № 5 (188). – 6 s. – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/87>, wolny (data złożenia wniosku: 30.06.2022). – Nazwa z ekranu.

До питання недосконалості бібліотечної статистики. На думку автора, статистичні дані, зібрані на основі формулярів є недосконалими і містять суперечливу інформацію. Поліпшення ситуації автор бачить в автоматизації процесу збору даних, розробці стандартів та протоколів, що дадуть змогу безпосередньо завантажувати дані з бібліотечних систем за допомогою програмного забезпечення Центрального статистичного управління Польщі.

Див. також: №№ 56, 920.

Економічна діяльність бібліотек. Маркетинг

862. Бондарчук, Я. С. Елементи бібліотечного маркетингу в діяльності Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова / Ярослава Бондарчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 14–16.

863. Гранчак, Т. Інтернет-маркетинг у діяльності бібліотек України / Тетяна Гранчак, Таїсія Скітер // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 36–55. – Бібліогр.: с. 50–52. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/187817>.

Охарактеризовано підходи до реалізації інтернет-маркетингу в діяльності бібліотек України на основі застосування системного методу, який обумовив розгляд окремих видів бібліотечної діяльності, продуктів і послуг із позицій інтернет-маркетингу як системи, методів аналізу контенту, включеного спостереження, експерименту.

864. Кислова, О. Рекламна діяльність дитячих бібліотек України у 1991–2011 рр. [Електронний ресурс]: (за матеріалами дослідж.) / Олена Кислова // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.] / Нац. б-ка України для дітей, Укр. асоц. працівників б-к для дітей. – Електрон. дані. – Київ, 2021. – № 3. – С. 14–18. – Бібліогр.: 22 назви. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/127#page/14/mode/2up>, вільний (дата звернення: 22.03.22). – Назва з екрана.

865. Костенко, Л. Спонсорство у публічних бібліотеках: законодавче регулювання та особливості застосування / Леся Костенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 4–5.

Стаття містить аналіз законодавчих норм з регулювання питань спонсорства. Автор подає роз'яснення щодо застосування цих норм у процесі отримання публічними бібліотеками спонсорської допомоги від фізичних чи юридичних осіб.

866. Листопад, О. Практика створення комунікаційних політик університетської бібліотеки / Олександра Листопад // Вісн. Кн. палати. – 2019. – № 11. – С. 31–34. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2019_11_9.

У статті описано досвід створення комунікаційних політик для бібліотеки на прикладі Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Проаналізовано рекомендації вітчизняних фахівців щодо використання PR, маркетингу та сучасних технологій для залучення користувачів через вебсайти та блоги.

867. Пилипець, Т. Брендинг і айдентика в бібліотеці / Тетяна Пилипець // Бібл. планета. – 2021. – № 1. – С. 15–16.

Нині багато говорять про самоідентифікацію не лише людей, а й, зокрема, бібліотек. У статті репрезентовано досвід Львівської обласної бібліотеки для юнацтва імені Романа Іваничука щодо розробки власного логотипу та поширення його на різноманітних виробах, якими послуговуються користувачі бібліотеки (екобрелоки, торби-шопери, шоколадні ключі, брендovanі календарі). Це сприяло популяризації бібліотеки в місті, приверненню уваги більшої кількості людей, розширенню кола друзів.

868. Прохорова, Г. В. Маркетинг як інтеграційний інструмент у роботі сучасної бібліотеки та досвід роботи відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів ХДНБ ім. В. Г. Короленка / Прохорова Ганна Валеріївна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість»: матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 62–68. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmX_v6HjDSHHWCFzuT/view.

869. Самсонов, М. Інтернет-магазин як форма популяризації бібліотечної діяльності: нові напрями роботи веб-сайтів найбільших бібліотек світу / Михайло Самсонов // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 55: Наукова бібліотека: трансформаційні виклики в умовах розвитку цифрових технологій. – С. 180–188. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_55_14.

Досліджено особливості реалізації маркетингової політики в найбільших бібліотеках світу, зокрема, продаж через їхні сайти продукції та послуг, що активно пропагують бібліотечну діяльність.

870. Тишкевич, К. Імідж бібліотек та PR-супровід їхньої видавничої продукції / Катерина Тишкевич // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2020. – Вип. 4 (76). – С. 33–44. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1NozFhVg8GZeczaPbuKUeggzGDgm9-y_5/view.

871. Усик, М. М. Стратегія SMM-кампанії у роботі бібліотек / Усик Марина Михайлівна // Короленківські читання 2019. «Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, крос-медійність, клієнтоорієнтованість» : матеріали та тези доп. і повідомл. XXII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2019 р., м. Харків / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2020. – С. 126–132. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1aSNA1B0me3wtrSwmx_v6HjDSHHWCFzuT/view.

У статті мова йде про застосування SMM (Social Media Marketing) – маркетингу в соціальних мережах.

872. Як написати грант [Електронний ресурс] : консультація / Нац. б-ка України для дітей ; [авт.-уклад.: А. О. Кононов, Л. А. Куц]. – Електрон. дані. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 15, [1] с. – Бібліогр.: с. 14–15. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/566#page/1/mode/1up>, вільний (дата звернення: 6.06.2022). – Назва з екрана.

Див. також: №№ 22, 148, 196, 286, 287, 292, 521, 600.

Інформаційно-освітній простір бібліотеки

873. Алгоритм роботи з професіональним сканером для книг Czur M3000 Pro : метод. рек. / Маріупол. держ. ун-т, Наук. б-ка ; [уклад.: О. В. Дейниченко, Л. В. Міліціна]. – Маріуполь : [МДУ], 2020. – 28 с. – (Серія «Бібліотекарю-практику» ; вип. 5). – Доступно також: http://slibr.mdu.in.ua/olderfiles/vudannja/bp_Vip.5_2020.pdf.

874. Бахтин, Т. Використання принципів емоційного дизайну та інформаційних систем у трансформації шкільних бібліотек України [Електронний ресурс] / Тетяна Бахтин // Наук.-пед. студії : наук. журн. – Електрон. дані. – 2021. – Вип. 5. – С. 112–119. – Бібліогр.: 13 назв. – Режим доступу: <http://npstudies.dnpb.gov.ua/article/view/250400/247841>, вільний (дата звернення: 13.04.2022). – Назва з екрана.

875. Гніпа, Н. М. Сучасний бібліотечний простір у НУШ: крок до успіху : [досвід роботи б-ки ЗОШ № 56 м. Одеси] / Н. М. Гніпа // Шкіл. бібліотекар. – 2020. – № 12 (груд.). – С. 31–35.

876. Журавльова, І. Інформаційний простір у сучасній університетській бібліотеці / Ірина Журавльова // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 3–9. – Бібліогр.: 23 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_3.

У статті йдеться про створення сучасного креативного простору Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Висвітлено погляд читачів на організацію бібліотечного хабу з доступом до інтернет-середовища. Проаналізовано результати опитування, проведеного Центром соціально-гуманітарних досліджень університету серед студентів і викладачів щодо їхніх поглядів на розвиток бібліотеки в цифрову епоху.

877. Козачук, І. Інклюзивно-мистецькі простори в бібліотеках / Ірина Козачук, Ольга Шуман // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 1. – С. 14–16.

Висвітлено досвід роботи Добропільської міської централізованої бібліотечної системи, яка має Центральну бібліотеку та 5 бібліотек-філій, щодо реалізації проєкту «Мережа інклюзивно-мистецьких просторів в бібліотеках міста Добропілля», підтриманого Українським культурним фондом.

878. Патлань, Ю. Про набуття чинності з 1 квітня 2019 р. Державних будівельних норм В.2.2– 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» / Юлія Патлань // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Черв. (№ 11/12). – С. 2–8.

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 затверджено нові ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд . Основні положення» (ДБН В.2.2-40:2018). З набуттям чинності 1 квітня 2019 року ДБН В.2.2-40:2018 втратили чинність ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення». ДБН В.2.2-40:2018 поширюються на проєктування, будівництво нових та реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт та технічне переоснащення наявних житлових будинків та громадських будівель і споруд, а також розумне їх пристосування з урахуванням потреб маломобільних груп населення (МГН).

879. Простір традиційних бібліотек – Простір сучасної бібліотеки – фокус-зони [Електронний ресурс] : інформ.-метод. матеріали / Харків. обл. універс. наук. б-ка ; [уклад. Н. М. Грачова ; ред. Л. М. Федотова]. – Електрон. дані. – Харків : [б. в.], 2020. – 20 с. – Режим доступу: http://library.kharkov.ua/libdruk/LibKh-00000000311.pdf?fbclid=IwAR3IsF-KMmtukBFNptyBDILctwrh4mEHHhLQsXLChv_X9ZQCim9WTkTPSPw, вільний (дата звернення: 21.05.2022). – Назва з екрана.

880. Створення сучасного інформаційно-освітнього простору шкільної бібліотеки [Електронний ресурс] : метод. рек. / [авт.: І. І. Хемчян, А. І. Рубан, О. Л. Гончаренко] ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані. – Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2021. – 56 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 24). – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/Modern_library_space.pdf, вільний (дата звернення: 23.05.22). – Назва з екрана.

Висвітлено основні напрями технічного й комунікаційного оснащення шкільної бібліотеки, розглянуто питання наповнення інформаційного простору шкільної бібліотеки, подано рекомендації щодо створення в шкільних бібліотеках «багаторівневої» моделі із зонами праці та відпочинку.

881. Усик, М. М. Сучасний погляд на організацію бібліотечного простору / Усик Марина Михайлівна // Короленківські читання 2018. «Бібліотеки, архіви, музеї як центри освіти та саморозвитку особистості» : матеріали XXI Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24 жовт. 2018 р. : у 2 ч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.] ; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2019. – Ч. 1. – С. 155–162. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1inRqslsvOrYtDfevZtZDvmmOxLJTbIqX/view>.

У статті зроблено огляд бібліотечних лофтів у країнах світу та виділено основні правила їх організації.

882. Хемчян, І. І. Інформаційно-освітній простір бібліотеки закладу загальної середньої освіти / І. І. Хемчян, О. Л. Гончаренко // Роль інновацій як чинника розвитку освітнього простору : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 26 берез. 2021 р. / Міжнар. гуманітар. дослідн. центр, Research Europe. – Дніпро, 2021. – С. 33–37. – Бібліогр.: 6 назв.

883. Чотири простори бібліотеки: модель діяльності : практ. посіб. / Укр. бібл. асоц. ; [авт.-уклад.: Оксана Бояринова, Оксана Бруй, Лариса Лугова, Ярослава Сошинська, Ірина Шевченко]. – Київ : [УБА], 2020. – 103 с. – Доступно також: <https://ula.org.ua/259-publikaciyi/vidannya/4629-chotyry-prostory-biblioteky-model-diiialnosti>.

Представлено модель бібліотеки, що поєднує чотири простори: навчання, натхнення, зустрічей та подій, адаптовану експертами для застосування в публічних бібліотеках України. Загальну концепцію кожного простору доповнюють дизайнерські рішення, ідеї щодо змістовного наповнення, приклади бібліотечних послуг та сервісів.

884. Longmeier, M. M. Hackathons and Libraries: The Evolving Landscape 2014–2020 [Electronic resource] / Meris Mandernach Longmeier // Information Technology & Libraries. – Electronic data. – 2021. – Vol. 40, № 4. – 19 pp. – Access mode: <https://ejournals.bc.edu/index.php/ital/article/view/13389/10737>.

Публікацію присвячено організації в бібліотеках у 2014–2020 рр. таких заходів, як хакатони (заходи, під час яких різні фахівці в галузі розроблення програмного забезпечення інтенсивно і згуртовано спільно працюють над розв'язанням певної проблеми). Як зазначає автор, хакатони відповідають пріоритетам роботи бібліотек – просвітницькій діяльності, роботі з формування інформаційної грамотності тощо. До того ж фізичні простори бібліотек добре пристосовані для проведення публічних заходів, і велика кількість бібліотек вже надають такі послуги, як публічні майстерні (*makerspaces*).

885. Morehart, Ph. Library design showcase / [Phil Morehart] // American Libraries. – 2020. – September/October (Vol. 51, № 9/10). – P. 28–34. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2020/08/0920AL.pdf>.

Огляд кращих зразків оформлення бібліотечних приміщень США, новозбудованих чи реконструйованих, у рамках проєкту «Бібліотечний дизайн 2020». Представлено фотографії та стислі описи.

886. Morehart, Ph. 2021 library design showcase: the year's most impressive new and renovated libraries / Phil Morehart // American Libraries. – 2021. – September/October (Vol. 52, № 9/10). – P. 20–25. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/2021/09/01/2021-library-design-showcase/>.

У статті мова йде про виставку дизайну бібліотек 2021 року – щорічне свято американських книгозбірень, де відзначають нові й оновлені бібліотеки, які відповідають потребам користувачів. Той факт, що торік у списку було представлено будівельні проєкти, завершені під час пандемії, робить їх ще примітнішими. Незважаючи на те, що бібліотеки було тимчасово закрито або вони працювали за скороченим графіком через обмеження, пов'язані з COVID-19, нові красиві приміщення та «інноваційно відремонтовані» будівлі продовжували відкриватися для публіки протягом 2020-2021 років. Представлено фото бібліотек, визнаних кращими у 2021 р., надано їх стислу характеристику із зазначенням розмірів бібліотек і вартості здійснених робіт.

Див. також: №№ 8, 24, 35, 47, 67.

Бібліотечна професія. Бібліотечні кадри

887. Адаменко, М. Презентація в стилі TED: на яких аспектах зосереджуються бібліотеки різних країн? : (за матеріалами інтернет-джерел) / Марина Адаменко // Бібл. планета. – 2020. – № 1. – С. 23–26. – Бібліогр.: 17 назв.

Майстерність публічних виступів – для когось вроджений талант, для більшості – результат навчання й подальшої постійної практики. З кожним днем уміння донести свої думки до інших людей стає все більш життєво необхідною практикою. Автор пропонує бібліотекарям, що готуються до публічного виступу, підготувати TED-презентацію, поєднавши у виступі сторітелінг із візуальним рядом. Це допоможе бібліотекарям ефективніше комунікувати з громадою та надати їй доступний інформаційний ресурс, упорядкований бібліотечними професіоналами.

888. Аракелов, С. Трансформація інформаційно-бібліотечного образования [в Узбекистане] в период перехода к цифровой эре / Сергей Аракелов // INFOLIB. – 2021. – № 2. – С. 54–57. – Библиогр.: 8 назв. – Доступно також: <https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=/wp-content/uploads/2021/07/2021-2.pdf&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none>.

889. Бондаренко, В. І. Реалізація концепції «Повсюдного навчання u-learning» за допомогою мобільних технологій / Бондаренко Вікторія Іванівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2020. – № 1. – С. 136–143. – Библиогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2020_1_20.

Розглянуто концепцію мобільного навчання m-learning яка активно еволюціонує в концепцію повсюдного навчання u-learning (ubiquitous learning), безперервного процесу самовдосконалення за допомогою різноманітних інформаційних пристроїв – від комп'ютера до смартфона чи планшета. Проаналізовано використання мобільних інформаційно-комунікаційних технологій як ефективного засобу надання доступу до освітнього контенту. Досліджено використання мобільних застосунків як перспективних та дієвих засобів доступу до освітніх ресурсів в процесі самоосвіти.

890. Бруй, О. Профіль компетентностей бібліотекарів з академічної доброчесності [Електронний ресурс]: рекомендації / Бруй О., Савенкова Л., Чуканова С., [за участі: Ольга Ляху, Олена Мурашко; рецензент Ольга Гужва]; Укр. бібл. асоц., Наук.-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Наук. б-ка Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, Наук. б-ка Нац. ун-ту «Києво-Могилянська академія». – Електрон. дані. – Київ: [УБА], 2019. – 16 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/publications/AI_Profil_2019.pdf, вільний (дата звернення: 26.04.2022). – Назва з екрана.

891. Візнюк, В. Soft skills бібліотечного лідера / Валентина Візнюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 8–10.

Статтю присвячено питанню розвитку сучасних професійних якостей бібліотекаря, зокрема особистісних рис з урахуванням лідерських характеристик. Розглянуто ефективність роботи школи молодого бібліотекаря з теми «soft skills» бібліотечного лідера. З'ясовано основні тенденції розвитку «гнучких» навичок бібліотечного лідера.

892. Галузева угода між Міністерством освіти і науки України, Профспілками працівників освіти і науки України та Всеукраїнським об'єднанням організацій роботодавців у галузі вищої освіти на 2021–2025 роки [Електронний ресурс] // Профспілка працівників освіти і науки України : офіц. сайт / ЦК Профспілки працівників освіти і науки України. – Електрон. дані і прогр. – 2021. – 22 черв. – Режим доступу: <https://pon.org.ua/ugoda/8821-galuzeva-ugoda-mzh-mnsterstvom-osvti-nauki-ukrayini-profsplkami-pracvnikv-osvti-nauki-ukrayini-ta-vseukrayinskim-obyednannyam-organzacy-robotodavev-u-galuz-vischoyi-osvti-na-2021-2025-roki.html>, вільний (дата звернення: 13.09.2022). – Назва з екрана.

Ряд положень Угоди, як-от надбавки, додаткова відпустка, пільги стосується бібліотекарів і користувачів бібліотек.

893. Гречко, Г. Професіоналізм + креативність = сучасна бібліотека (професійне навчання персоналу в дитячій бібліотеці) / Галина Гречко, Ірина Базиленко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 3. – С. 43–44.

У статті висвітлено заходи з підвищення кваліфікації, які організовує Центральна міська бібліотека для дітей ім. Ш. Кобера і В. Хоменко м. Миколаєва для своїх філій.

894. Гуменчук, А. Система цифрових компетентностей Бібліотекаря 4.0. / Анатолій Гуменчук // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 2. – С. 23–28. – Бібліогр.: 19 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2020_2_8.

Мета статті – визначити систему загальних і професійних компетентностей бібліотекаря як умову цифровізації бібліотечного соціального інституту. Схарактеризовано основні види цифрових технологій Бібліотеки 4.0., визначено сучасні тренди їх розвитку в закордонній практиці бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів. Найрозвиненішими серед них визнано мобільні бібліотечні вебсайти та інші мобільні застосунки, технології ідентифікації, доповненої та віртуальної реальності, хмарні й 3D-технології, методи прогнозної аналітики, Інтернет речей, роботизацію та кіберсистеми, штучний інтелект, «великі дані» (Big Data), без паперові технології.

895. Дейч, Д. М. Розвиток кадрового потенціалу бібліотеки як невіддільний складник її успішної діяльності / Дарія Дейч // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 7. – С. 19–24. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/218354>.

Висвітлено проблеми кадрового розвитку бібліотекарів України; визначено основні характеристики сучасних бібліотечних фахівців; узагальнено досвід Одеської національної наукової бібліотеки щодо забезпечення безперервного навчання персоналу; проаналізовано потенціал інформаційних технологій, котрі використовують для підвищення кваліфікаційного рівня. Репрезентовано шість інформаційних ресурсів, що їх пропонують навчальні курси: Prometheus; EdEra; Дія. Цифрова освіта; Культура і Креативність; Європейський Простір; ВУМ. Виокремлено 18 онлайн-курсів (серіалів), які, на думку авторки, стануть у пригоді бібліотекарям.

896. Дяченко, Н. Створюємо позитивний імідж бібліотеки та бібліотекаря : (з досвіду роботи Світлани Полтавець, бібліотекаря комун. закл. «Компаніївське навчально-виховне об'єднання» Компаніїв. селищ. ради, та Тетяни Ружанської, провід. бібліотекаря Помічн. загальноосвіт. шк. I–III ст. № 3» Помічн. міськради) / Надія Дяченко ; Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського. – Кропивницький : [б. в.], 2021. – 51 с. – Из змісту: Читання як стратегічно важлива компетентність сучасного учня : с. 20–34 ; Комплексний підхід в системі екологічного виховання учнів : с. 35–47. – Доступно також: http://koippo.in.ua/arhiv/druk/346_21.pdf.

897. Захарченко, Л. В. Педагог-бібліотекар у моєму житті / Лілія Захарченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 4. – С. 58–59 ; Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Квіт. (№ 7/8). – С. 2–4 : фот.

У статті, присвяченій 20-річчю від дня заснування Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, відображено спогади колишньої студентки про директора-організатора бібліотеки і викладача Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова – Павлу Іванівну Рогову.

898. Здановська, В. П. Бібліотекарі на карантині / Валентина Здановська // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 30–34.

Репрезентовано результати онлайн-опитування «Бібліотекарі на карантині», проведеного серед прихильників сторінки науково-методичного відділу Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого у соціальній мережі «Фейсбук».

899. Іванова, М. Нормативно-правове забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації працівників бібліотечної справи / Майя Іванова, Наталія Білінець // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 5–7.

Висвітлено заходи Стратегії розвитку бібліотечної справи, спрямовані на забезпечення професійного розвитку персоналу бібліотек, оновлення системи бібліотечно-інформаційної освіти та підвищення кваліфікації. Репрезентовано національне законодавство, що регулює суспільні відносини у сфері забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації працівників бібліотечної справи.

900. Інноваційні форми фахового зростання бібліотечного персоналу : інформ.-метод. лист : [новіт. форми роботи у підвищ. кваліфікації бібл. працівників] / Нац. б-ка України для дітей ; [авт.-уклад. Кузілова Т. М.]. – Київ : [Нац. б-ка України для дітей], 2020. – 14 с. – Доступно також: <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/View/506#page/1/mode/1up>.

901. Історичні етапи становлення бібліотечної освіти в Україні [Електронний ресурс] : зб. наук. пр. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад. Н. І. Капустіна ; наук. консультант Н. М. Кушнарєнко]. – Електрон. дані. – Харків : [ХДНБ ім. В. Г. Короленка], 2021. – 90 с. – (До 150-річчя від дня народження Любові Борисівни Хавкіної). – Режим доступу: <https://ru.calameo.com/read/0006329456c991c1d567e>, вільний (дата звернення: 8.05.22). – Назва з екрана.

902. Каримова, Х. Профессиональная этика библиотечного специалиста / Хафиза Каримова // INFOLIB. – 2021. – № 4. – С. 35–37. – Библиогр.: 10 назв. – Доступно також: https://einfo.lib.uz/wp-content/plugins/pdfjs-viewer-shortcode/pdfjs/web/viewer.php?file=https://einfo.lib.uz/wp-content/uploads/2022/02/2021-4.pdf&attachment_id=5867&dButton=false&pButton=true&oButton=false&sButton=true#zoom=auto&pagemode=none&_wpnonce=361aaf6cb8.

903. Карнаух, І. А. Відображення образу бібліотекаря на сторінках українського журналу «Перець» / Карнаух Ірина Анатоліївна // Короленківські читання 2020. «Бібліотеки, архіви, музеї: історичний досвід та актуальні тенденції розвитку»: матеріали XXIII Всеукр. (з міжнар. участю) дистанц. наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від часу заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка, м. Харків, 22–23 жовт. 2020 р. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]; [редкол.: В. Д. Ракитянська та ін.]. – Харків, 2021. – С. 94–107: іл. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1iRCHoX1OtWVpEoFRb1NdqItFv5GLfd7L/view>.

904. Клименко, О. З. Розбудова системи підвищення кваліфікації бібліотекарів у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: від традицій до інновацій / Оксана Клименко, Олена Сокур // Зап. Львів. нац. наук. б-ки України ім. В. Стефаника: зб. наук. пр. / Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. – Львів, 2019. – Вип. 11 (27). – С. 550–557. – Доступно також: <http://www.lsl.lviv.ua/wp-content/uploads/Z/Z2019/JRN/PDF/27.pdf>.

905. Кривецький, О. Бібліотекар як інформаційний працівник у комунікаційному веб-середовищі / Олег Кривецький // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ: [б. в.], 2019. – Вип. 53: Соціокомунікаційні аспекти бібліотечної діяльності в умовах розвитку стратегічних комунікацій. – С. 269–277. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_53_22.

Проаналізовано вплив вебсередовища на професійні комунікаційні компетенції бібліотекаря-журналіста, висвітлено особливості сприйняття читачами мережевого тексту, акцентовано на необхідності навчання бібліотекарів основ журналістики та безперервного підвищення рівня медіаграмотності.

906. Лазаренко, Н. «Бібліотекар року» – професійний конкурс бібліотечних інновацій / Наталія Лазаренко // Бібл. вісн. – 2020. – № 3. – С. 55–56. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_3_15.

Публікація ознайомлює читачів зі щорічним професійним конкурсом «Бібліотекар року», який з 2006 р. проходить у Харківському зональному методичному об'єднанні бібліотек державних закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації.

907. Лесовая, И. В. Самообразование как форма повышения компетенции библиотекарей: по материалам науч. исслед. «Кадровые ресурсы публичных библиотек Украины: состояние и перспективы развития» / Ирина Лесовая // INFOLIB – Информ.-библ. вестн. – 2019. – № 2. – С. 37–39. –

Доступно також: https://uznel.natlib.uz:444/FN/dl_image/upload/userfiles/files/2019%202.pdf.

908. Літвінова, Є. Онлайн ресурси для підвищення професійної компетенції бібліотекарів / Єлизавета Літвінова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2021. – № 1. – С. 41–43. – Бібліогр.: 10 назв.

909. Лобузін, І. В. Цифрові бібліотекарі доби е-науки та семантичних веб-технологій / Іван Лобузін // Бібл. вісн. – 2019. – № 6. – С. 18–24. – Бібліогр.: 24 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_5.

Здійснено аналіз публікацій, присвячених питанням компетентностей цифрових бібліотекарів наукових бібліотек. Виокремлено функціональні вимоги та знання бібліотекаря, пов'язані з інформаційними технологіями. З'ясовано основні тенденції залучення бібліотекарів до цифрової наукової комунікації. Визначено науково-організаційні, навчальні заходи, необхідні для успішної участі бібліотечних спеціалістів у цифрових проєктах наукової бібліотеки.

910. Матвієнко, О. «ІТ-бібліотекарі»: пошук шляхів інноваційності, трудової мобільності чи зміна ціннісних орієнтирів професії? / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 3. – С. 25–30. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2020_3_9.

Статтю присвячено виявленню тенденцій зміни наукової думки щодо ролі та функцій бібліотеки у цифровому суспільстві, а також аналізу міркувань науковців стосовно розвитку ІТ-технологій у бібліотечній освіті.

911. Матвієнко, О. «Цифрові» професії інформаційного фахівця: освітні перспективи і вимоги ринку праці / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2021. – Вип. 7. – С. 58–70. – Бібліогр.: с. 67–69. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/233279/232227>.

912. Матвієнко, О. HR-менеджер: професія «людина – знакова система» за освітньою спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Вісн. Кн. палати. – 2021. – № 7. – С. 13–17. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2021_7_5.

Обґрунтовано можливість і доцільність спеціалізації HR-менеджера (від HR (human resources) – управління людськими ресурсами) у спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» відповідно до завдань інформаційно-аналітичного спрямування, що постають у сучасній сфері управління персоналом.

913. Матвійчук, О. Є. Підзарядка для шкільного бібліотекаря: як поновити ресурси, коли сили на нулі / Матвійчук О. Є., Березнюк Л. І. // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Лют. (№ 3/4). – С. 2–5.

22 січня 2019 року на базі Спеціалізованої школи № 277 I–III ступенів з поглибленим вивченням англійської мови Деснянського району м. Києва пройшов захід соціального проєкту «Педагогіка позитиву», який проводить Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка спільно з Педагогічним музеєм України. Тема заходу: «Як зберегти своє психоемоційне здоров'я».

914. Михайличенко, Н. Бібліотечна освіта Канади: робота бібліотекаря та діяльність бібліотек / Наталія Михайличенко, Іван Порало // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 54–57.

У пропонованому огляді здійснено спробу представити бібліотечну галузь Канади з погляду молодого фахівця. Відходячи від формального опису бібліотечної освіти, роботи бібліотекаря та діяльності бібліотек, автори намагаються передати, показати бібліотечну сферу країни передусім у соціальному контексті. Відповідний контекст був обраний з метою ілюстрації якості впливу бібліотек на суспільство; автори показують їх значущість, місію як основу соціального прогресу країни. Суттєвий наголос в огляді робиться на бібліотекаря, від основ його освітнього, професійного становлення до соціально-економічної стійкості та виразності.

915. Михальчук, Л. М. Цифрова креативність, або Творчо мислячий бібліотекар / Михальчук Л. М. // Збірник статей Сьомої міжнародної науково-методичної конференції: Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку / Акад. укр. преси, Центр віл. преси, Академія Deutsche Welle ; [упоряд.: Валерій Іванов, Оксана Волошенюк]. – Київ, 2019. – С. 415–419. – Доступно також: http://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_conf_2019.pdf.

916. Мудроха, В. Нормативно-правове забезпечення формування професійної компетентності інформаційно-бібліотечних фахівців / Валентина Мудроха // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2021. – Вип. 62. – С. 151–163. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2021_62_12.

917. Мудроха, В. Система підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника / Валентина Мудроха // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ : [б. в.], 2019. – Вип. 56: Науково-методичне забезпечення розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності. – С. 190–200. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2019_56_14.

918. На допомогу професійній самоосвіті : рек. бібліогр. список публ. інтернету та період. вид., що надійшли до Каб. бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [в січ.– черв. 2019 р.] / упоряд. Алла Рубан // Шкіл. б-ка плюс. – 2019. – Серп. (№ 15/16). – С. 14–22.

919. На допомогу професійній самоосвіті : рек. бібліогр. список публ. інтернету та період. вид., що надійшли до Каб. бібліотекознавства ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в лип.– груд. 2019 р. / підгот. А. І. Рубан // Шкіл. б-ка плюс. – 2020. – Січ. (№ 1/2). – С. 12–17.

920. Ніколаєнко, Н. Управління кадровим потенціалом бібліотеки: функціональний підхід / Наталія Ніколаєнко // Вісн. Кн. палати. – 2020. – № 4. – С. 10–15. – Бібліогр.: 22 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2020_4_5.

921. Новальська, Т. Теоретико-методологічні засади підготовки інтернет-маркетолога за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Тетяна Новальська, Владислав Касьян // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2021. – Вип. 7. – С. 71–82. – Бібліогр.: с. 78–80. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/233297/232228>.

922. Онищенко, Н. В. Бібліотекознавчий лекторій як запорука професійного зростання працівників освітянських бібліотек / Наталія Онищенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2019. – № 2. – С. 47–49.

Висвітлено роботу бібліотекознавчого лекторію Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського як одну з дієвих форм підвищення фахового рівня працівників освітянських бібліотек. Зокрема, мова йде про заняття з упровадження Універсальної десятикової класифікації в практику роботи бібліотек закладів загальної середньої та професійно-технічної освіти, що відбулися в межах лекторію 13 грудня 2018 р.

923. Оплата праці бібліотечних працівників закладів загальної середньої освіти [Електронний ресурс] : бібліотекар у штаті закл. заг. серед. освіти: [консультація] // Заробітна плата : [вебсайт]. – Електрон. дані і прогр. – [Б. м. : б. в.]. – 2021. – 20 лип. – Режим доступу: <http://www.zarplata.co.ua/?p=10093>, вільний (дата звернення: 13.09.2022). – Назва з екрана.

924. Паянок, Н. Всеукраїнське опитування «Компетенція бібліотекаря в інформаційному суспільстві»: [лип.–серп. 2018 р.] / Наталія Паянок // Бібліосвіт: інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2019. – Вип. 1 (69). – С. 78–81. – Доступно також: <https://drive.google.com/file/d/1tZGeT43Tg2qQtNbiUBKXOHe9aPz5tiTI/view>.

925. Польовик, С. М. Гендерна складова бібліотечної професії: контент-аналіз фахових видань / Польовик Світлана Миколаївна // Бібл. Меркурій. – 2020. – Вип. 1 (23). – С. 147–154. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/182541>.

Розкрито питання гендерної сегрегації на прикладі ІТ-сфери сучасних бібліотек. Цю проблему висвітлено через дослідження фахових журнальних видань США та Росії протягом 1980–2017 рр. у контексті аналізу статі авторів публікацій. Встановлено, що незважаючи на певні успіхи, жінки-бібліотекарі не тільки менше публікуються у фахових журналах з інформаційних технологій, ніж чоловіки, а й відповідно менше представлені в ІТ-сфері бібліотеки. Наголошено, що досить ефективною у розв'язанні питання гендерної сегрегації в роботі сучасних бібліотек може бути участь у заходах зі сприяння побудові кар'єри в галузі ІТ шляхом впровадження програм навчання в процесі роботи, наставництва та стажування, створення онлайн-мереж для жінок в ІТ, залучення жінок у дослідну та інноваційну діяльність з метою розвитку потенціалу, необхідного для застосування творчих підходів, наповнення досліджень новим змістом.

926. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: Затв. постановою Каб. Міністрів України від 21 серп. 2019 р. № 800 // Інформ. зб. для освітян. – 2020. – № 2. – С. 52–66. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.

927. Посадові і робочі інструкції працівників бібліотек [витяг із довідника «Сучасна публічна бібліотека від А до Я»] // Бібл. планета. – 2019. – № 3. – С. 40–41.

928. Прокопенко, Л. С. Бібліотечний інсентив-туризм для бібліотекарів / Лілія Прокопенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 35–39. – Бібліогр.: 26 назв.

Охарактеризовано місце бібліотечного інсентив-туризму у системі мотивації і стимулювання професійної діяльності бібліотечних працівників; визначено його можливості як ефективного засобу нематеріальної мотивації і стимулювання бібліотекарів та дієвого інструменту розвитку персоналу бібліотечної установи.

929. Прокопенко, Л. С. «Інше» навчання: нотатки слухача онлайн-курсу «Бібліотека – відкритий публічний простір» / Лілія Прокопенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 3. – С. 30–33.

Подано рецензію на онлайн-курс «Бібліотека – відкритий публічний простір», розроблений Українською бібліотечною асоціацією у 2019 р. для працівників невеликих (міських, районних, сільських) бібліотек і представлений на платформі дистанційної громадянської освіти «ВУМ online». Схарактеризовано змістове наповнення курсу, зокрема, такі його складники, як відеолекції, практичні й тестові завдання, списки рекомендованої до вивчення літератури; розглянуто значення курсу для підвищення кваліфікації бібліотекарів України.

930. Результати загальнодержавного дослідження «Кадрові ресурси публічних бібліотек України: стан та перспективи розвитку» / [уклад.: Н. Єрмакіна та ін.] // Соціологічні дослідження в бібліотеках: інформ.-аналіт. бюл. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого»; [уклад.: Н. Єрмакіна та ін.; наук. ред. Н. Розколуца. – Київ, 2019. – Вип. 50. – С. 3–36. – Доступно також: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=11623>.

931. Розколуца, Н. І. Організація дистанційної (надомної) роботи в бібліотеці / Наталія Розколуца // Бібл. планета. – 2020. – № 2. – С. 6–7.

Представлено нормативні документи, що регламентують дистанційну роботу працівників бібліотеки; запропоновано управлінські рішення, спрямовані на забезпечення ефективності такої форми організації праці.

932. Соколов, В. Ю. Формування середньої спеціальної бібліотечної освіти в Україні у 1920-х – 1950-х рр.: від бібліотечних курсів до спеціалізованих технікумів / Соколов Віктор Юрійович // Бібл. Меркурій. – 2019. – Вип. 2 (22). – С. 9–31. – Бібліогр.: 31 назва. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/180286/188990>.

933. Соколовська, В. В. Місія шкільного бібліотекаря – місія нездійсненна?! / В. В. Соколовська // Шкіл. бібліотекар. – 2019. – № 6 (черв.). – С. 24–26.

Сценарій бібліотечного уроку з елементами групової роботи та гри-конкурсу для дітей 13–14 років.

934. Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: орієнтири співтворення [Електронний ресурс] : IX Міжнар. наук.-практ. конф., 26 лют. – 1 берез. 2019 р., смт Славське Львів. обл. : зб. матеріалів / Укр. бібл. асоц., Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. В. Загуменна, І. О. Шевченко, Я. Є. Сошинська]. – Електрон. дані. – Київ : [УБА], 2019. – 80 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/publications/Zbirnyk_ULASlavske_2019.pdf, вільний (дата звернення: 28.06.2022). – Назва з екрана.

935. Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: орієнтири співтворення [Електронний ресурс] : X Міжнар. наук.-практ. конф., 25–28 лют. 2020 р., смт Славське Львів. обл. : зб. матеріалів / Укр. бібл. асоц., Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, В. В. Загуменна, І. О. Шевченко, Я. Є. Сошинська]. – Електрон. дані. – Київ : [УБА], 2020. – 106 с. – Режим доступу: https://ula.org.ua/images/uba_document/news/2020/Zbirnyk_ULA_Slavske_2020_compressed.pdf, вільний (дата звернення: 28.06.2022). – Назва з екрана.

936. Терещенко, Н. М. Проблеми формування та оцінювання компетентності фахівців бібліотечно-інформаційної галузі / Терещенко Н. М. // Інтегров. комунікації. – 2019. – Вип. 2 (8). – С. 101–109. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <https://intcom.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/163/143>.

937. Філіпова, Л. Я. Трансформаційні характеристики професійної діяльності американських бібліотекарів в умовах інтернет-комунікацій / Філіпова Людмила Яківна, Олійник Ольга Віталіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 14–20. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_4_4.

У статті подано характеристику професійних якостей працівників американських бібліотек в інформаційному суспільстві під впливом впровадження комп'ютерних та інтернет-технологій; аналіз факторів впливу інтернет-комунікацій на зміни акцентів професійної діяльності американських бібліотекарів та бібліотечної професії загалом на міжнародному рівні.

938. Шершун, Т. М. Центральна наукова бібліотека м. Одеси: кадрове питання в епоху перетворень / Т. М. Шершун // Стародруки і рідкісні видання в університетській бібліотеці : матеріали IV Міжнар. книгознав. читань, (Одеса, 2–3 жовт. 2019 р.) : зб. ст. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : ОНУ, 2019. – С. 275–285. – Бібліогр.: 17 назв. – Доступно також: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/29520/1/275-285.pdf>.

На основі матеріалів архівного фонду Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова висвітлено кадровий стан в бібліотеці в 20–30-х рр. ХХ ст.

939. Ющенко, Л. О. Формування професійних компетентностей фахівців спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у ЗВО I–II рівнів акредитації / Ющенко Людмила Олександрівна, Базар Валентина Олександрівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 4. – С. 84–90. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2019_4_13.

940. [Berufsfeld. rebooting ...] : Wofür steht das Berufsfeld Bibliothek und Information heute? Entwicklung einer zeitgemäßen Definition von Bibliothek / Ute Engelkenmeier, Luis Moßburger, Frauke Schade, Wolfgang Stille // BuB. Forum Bibliothek und Information. – 2020. – № 5. – S. 282–285. – Доступно також: <https://b-u-b.de/wp-content/uploads/2020-05.pdf>.

Для вирішення завдань із залучення для роботи в бібліотеках молодих кваліфікованих кадрів, підвищення престижу бібліотечної роботи німецька організація «Bibliothek und Information Deutschland» створила спеціальну робочу групу. Її мета – розробити напрями покращання іміджу бібліотечного працівника. У статті розповідається про перші кроки роботи групи.

941. Boulden, D. C. Career Growth through Action Research: Outcomes from a Structured Professional Development Approach for In-Service School Librarians / Danielle Cadieux Boulden, Lauren Pellegrino, Joanna Gerakios // School Library Research. – 2019. – V. 22. – 27 pp. – Доступно також: http://www.ala.org/aasl/sites/ala.org/aasl/files/content/pubs/slr/vol22/SLR_CareerGrowth_V22.pdf.

Шкільний бібліотекар відіграє важливу роль у шкільному навчальному середовищі XXI століття. Проте через постійні зміни в шкільному середовищі і рішень, які повинні приймати адміністратори щодо виділення грошей для допомоги учням, шкільні бібліотекарі мають строго документувати своє професійне зростання і вплив. У статті подано результати річного структурованого підходу до професійного розвитку, в ході якого бібліотекарі шкільні без відриву від виробництва брали участь у практичних дослідженнях. Отримані результати показали, що розвідки сприяли професійному зростанню його учасників. Результати аналізу показують, що учасники відчули поліпшення співпраці із зацікавленими сторонами, посилення підтримки програм шкільних бібліотек, цілеспрямовану рефлексивність (тобто роздуми про свої власні почуття і думки в контексті того, як вони можуть вплинути на власні дії), і особистісне підтвердження їх ролі в школі. Автори також пропонують ідеї для практиків, які можуть побажати розробити аналогічні ідеї професійного розвитку.

942. Dąbrowicz, M. Zarządzanie przez ocenianie. System ocen okresowych pracowników w bibliotece [Zasób elektroniczny] / Małgorzata Dąbrowicz // Biuletyn EBIB. – Dane elektroniczne. – 2019. – № 2 (185). – Tryb dostępu: <http://ebibojs.pl/index.php/ebib/article/view/17/18>, wolny (data złożenia wniosku: 30.06.2022). – Nazwa z ekranu.

Статтю присвячено висвітленню питань, пов'язаних з оцінюванням роботи бібліотечних працівників, яке періодично здійснюють в бібліотечних закладах. Насамперед автор розповідає, що таке періодичне оцінювання, якими є його завдання і форми, водночас розглядаючи результати такого оцінювання як підставу для перетворення колективу в єдину команду, формування мотивації працівників, заохочення до навчання, з максимальним використанням їх потенціалу та забезпечення їх подальшого професійного розвитку. Автор наголошує, що оцінювання має бути використане як інструмент розвитку співробітників і бібліотеки загалом, в іншому разі воно стане лише додатковим навантаженням і спричинить зайві витрати.

943. Davydova, I. O. Efficiency Of Managing The Resource Potential Of University Library [Electronic resource] / I. O. Davydova // University Library At A New Stage Of Social Communications Development. Conference Proceedings : [electronic journal]. – Electronic data. – Dnipro, 2019. – № 4. – P. 11–16. – Access mode: <http://unilibnsd.diit.edu.ua/article/download/186966/188428>, free (date of request: 26.05.2022). – Screen Name.

У статті поставлено за мету дослідити ресурсний потенціал бібліотек закладів вищої освіти як інструмент ефективного управління їх діяльністю. Автор звертає увагу на різницю між поняттями «ресурсний пул» та «ресурсний потенціал», що полягає в залученні останнього до процесу виробництва та обслуговування бібліотечної інформації. Зазначено, що ефективність діяльності сучасної бібліотеки закладу вищої освіти, спрямованої на досягнення науково-освітніх значущих цілей та завдань стратегічного характеру, багато в чому визначається наявним ресурсним потенціалом. Основні результати дослідження можуть бути використані в процесі управління діяльністю університетської бібліотеки.

944. Dueren, P. Talent Management in Bibliotheken!?! : Wie Mitarbeiter/-innen in Bibliotheken gefördert werden können – theoretische Grundlagen und Empfehlungen / Petra Dueren // BuB. Forum Bibliothek und Information. – 2020. – № 1. – S. 24–27. – Доступно також: https://b-u-b.de/wp-content/uploads/2020-01_verl.pdf.

«Війна за таланти» охопила бібліотеки. У статті розглянуто методи управління талантами, що допомагає утримувати цінних співробітників і знаходити нових з відповідною підготовкою. Представлено теоретичні принципи та рекомендації, як можна просувати персонал у бібліотеках.

945. Ford, A. Boost your public speaking skills: tips for librarians / Anne Ford // American Libraries. – 2019. – November/December (Vol. 50, № 11/12). – P. 38–41. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2019/10/AL-1119.pdf>.

Статтю присвячено розвитку ораторських здібностей у бібліотекарів. Спираючись на практичний досвід свій і колег, автор пропонує підказки, які допоможуть бібліотекарям подолати у собі непевність і розвинути вміння виступати перед аудиторією.

946. Franklin, L. Nine New Teacher Librarians: An Effective Onboarding Model / Lori Franklin // Teacher Librarian. – 2019. – Apr. (Vol. 46, issue 4). – P. 22–25. – Доступно також: <http://teacherlibrarian.com/?s=Ensuring+Equitable+Access+to+Books+in+the+School+Library+>.

Розглянуто ефективну модель адаптації бібліотекарів-учителів. Зазначено, що цілеспрямований адвокаційний підхід допоміг шкільному округу Олатської державної школи (OPS) відновити оптимальний штат шкільних бібліотек відповідно до рекомендацій Американської асоціації шкільних бібліотекарів. Також мова йде про необхідність розроблення програм наставництва для нових бібліотечних медіафахівців.

947. Galbraith, Q. Have academic libraries overcome the gender wage gap? An analysis of gender pay inequality [Electronic resource] / Quinn Galbraith, Adam Henry Callister, Heather Kelley // College & Research Libraries. – 2019. – Electronic data. – Vol. 80, № 4. – P. 470–484. – Access mode: <https://crl.acrl.org/index.php/crl/article/view/17735>, free (date of request: 30.06.2022). – Screen Name.

У статті «Чи подолали академічні бібліотеки [США] різницю в оплаті праці за гендерною ознакою?» представлено дослідження, що містить два набори даних з вивчення розриву у заробітній платі в установах-членах Асоціації академічних бібліотек (ААБ), США. Перший набір даних складається із зібраних ААБ даних про заробітну плату за 35 років, які були використані для визначення тенденції щодо існування різниці в заробітній платі за період з 1980 по 2014 рік, а також для глибшого аналізу розриву в заробітній платі у 2014 році. Результати досліджень показали, що в 2014 році жінки в середньому заробляли приблизно на два відсотки менше, ніж їхні колеги-чоловіки. Другий набір даних сформований на основі опитування, проведеного у 2015 році; ці дані використовувалися для дослідження впливу додаткових, не врахованих раніше факторів на розрив у заробітній платі за гендерною ознакою. Результати проведеного дослідження свідчать про існування істотної різниці у заробітній платі в установах ААБ, зокрема, і за гендерною ознакою.

948. Holste-Flinspach, K. Quereinsteiger in der Bibliothek : Das Arbeitsfeld Bibliothek: ein Beitrag zur Einbindung unterschiedlicher Berufsgruppen in die Mitarbeiterschaft / Karin Holste-Flinspach // BuB. Forum Bibliothek und Information. – 2020. – № 4. – S. 200–202. – Доступно також: <https://b-u-b.de/wp-content/uploads/2020-04.pdf>.

Окрім бібліотечних фахівців або тих, хто отримав освіту за суміжними спеціальностями, бібліотеки завжди брали до себе у штат людей з іншою освітою для виконання завдань, пов'язаних насамперед із господарською чи адміністративною діяльністю. Останнім часом істотно розширюється сфера діяльності бібліотек, тож відповідно збільшується список професій, які стають необхідними тут. Із появою нових напрямів роботи змінюються стандартні посадові інструкції, фахівці бібліотек стають все більше мультипрофесійними.

949. Ibacache, K. Use of Language-Learning Apps as a Tool for Foreign Language Acquisition by Academic Libraries Employees [Electronic resource] / Kathia Ibacache // Information Technology & Libraries. – Electronic data. – 2019. – Vol. 38, № 3. – P. 22–33. – 2 Charts, 5 Graphs. – Access mode: <https://ejournals.bc.edu/index.php/ital/article/view/11077/9693>, free (date of request: 23.04.2022). – Screen Name.

Додатки для вивчення мови стають помітними інструментами для самоосвіти. У статті розглянуто питання, чи використовували їх бібліотекарі та інші працівники академічних бібліотек та чи підтримує вміст цих програм необхідні знання для виконання завдань, пов'язаних із бібліотечною роботою. Дослідження ґрунтується на опитуванні, яке було надіслано бібліотекарям та працівникам університетських бібліотек Університету Колорадо в Боулдері (UCB), двох професійних бібліотечних організацій та випадково вибраним співробітникам 74 університетських бібліотек США. Результати показують, що бібліотекарі та працівники академічних бібліотек використовували програми забезпечення для вивчення мов. Однак існує потреба у додатках для вивчення мов, які охоплюють більш широкий контент, включаючи розуміння прочитаного та інші навички іноземної мови, придатні для роботи в академічній бібліотеці.

950. Kerby, M. Up to the challenge : dealing with school library book challenges before they happen / Mona Kerby // American Libraries. – 2019. – September/October (Vol. 50, № 9/10). – P. 52–55. – Доступно також: <https://americanlibrariesmagazine.org/wp-content/uploads/2019/08/0919.pdf>.

Автор статті, спираючись на власний досвід, розмірковує про особливості роботи шкільного бібліотекаря. Зокрема, справа стосується змістового наповнення фонду шкільної бібліотеки. Серед порад: шкільний бібліотекар, по-перше, повинен добре знати своїх користувачів і, формуючи фонд бібліотеки, орієнтуватися на шкільну програму, комплектуючи матеріали, що допоможуть дітям у навчальному процесі, а по-друге, він повинен працювати у тісному зв'язку з батьками, враховуючи їхні зауваження щодо доцільності надавати дітям доступ до книжок, що можуть мати неоднозначне трактування.

951. Leonard, E. Disability and hiring / Elizabeth Leonard // Reference & User Services Quarterly. – 2019. – Vol. 58, № 4. – P. 202–204. – Доступно також: <https://journals.ala.org/index.php/rusq/article/download/7144/9746>.

До питання найму на роботу у бібліотеках людей з обмеженими можливостями. Говорячи про позитивне ставлення до цього Асоціації американських бібліотек (American Libraries Association), автор наголошує, що, залучаючи до роботи людей з вадами (як фізичними, так і ментальними), бібліотеки демонструють таким чином дотримання принципу рівноправності.

Див. також: №№ 50, 67, 69, 104, 151, 227, 332, 395, 459, 505, 620, 666, 800, 916, 934, 935.

Іменний покажчик

- Абдукаримова Д. 479
Агалець І. О. 109
Адаменко М. 838, 887
Айвазян О. Б. 298
Акиджи В. 190
Алексеєнко М. В. 341
Алексеєнко М. В. 356 (упоряд.)
Алексейчик О. В. 651
Анісімова О. М. 58, 673
Антоненко І. П. 381, 427, 428
Антонюк Т. Д. 137, 351;
352 (редкол.)
Апшай М. В. 752
Аракелов С. 888
Артиков Х. 674
Арюпіна Л. В. 141 (упоряд.)
Асеєв Г. Г. 267
Ахвердова М. Й. 407, 408, 419;
409 (упоряд.)
Ашрапов Р. 674, 675
Бабічева О. 245
Багрій І. І. 429–431
Базиленко І. 893
Базир Т. 543
Байрамова К. 544
Баньковська І. М. 240, 386, 446
Барабаш С. 68
Баркова О. В. 108
Басов В. 760
Бахтин Т. 874
Бачинська Н. А. 111
Безверха М. В. 748
Бездольна Л. 480, 511
Бездрабко В. В. 603
Беззуб І. 246, 604
Бережна О. В. 131, 132 (уклад.)
Бережок Е. В. 342, 343
Береза О. 344
Березівська Л. Д. 98, 102, 108, 270,
456, 492, 753, 754; 69 (персон.); 97,
98, 362, 457 (наук. ред.); 108–110
(редкол.)
Березнюк Л. І. 913
Белодєд О. 774
Бельницька О. М. 141 (упоряд.)
Биковська В. Ф. 349 (уклад.)
Биргюль Ю. 70
Білавич Г. 679
Білик О. 80, 189, 201, 285, 726
Білінець Н. 899
Білодід Л. І. 680
Білоус В. С. 482, 483, 547
Білоцерківець І. П. 109, 110
Білошина Т. В. 606
Білушак Т. 190
Бірюкова І. О. 548; 77 (автор вступ.
ст.)
Бірюкова Т. Л. 602
Блінохватова С. 396
Бова І. В. 81
Богданов Г. 312
Богуш І. О. 75 (редкол.)
Богуш Т. 74, 166 (уклад.); 82
Бойко С. Т. 110
Бондар Л. М. 108, 168, 313; 791
(упоряд.)
Бондар Н. П. 714 (наук. кер.)
Бондаренко В. 191–196, 889
Бондарчук О. Б. 108, 345;
362 (упоряд.)
Бондарчук Я. С. 198, 643, 787, 788,
839 (уклад.); 789, 862
Борисова Т. 450
Боровик О. Б. 367 (уклад.)
Ботушанська О. 760
Бояринова О. 83, 84; 883 (авт.-
уклад.)
Бояринцева М. Д. 724
Бринкіс І. В. 678 (уклад.)
Бруй О. М. 85, 890; 386, 883 (авт.-
уклад.); 163 (редкол.); 172, 240, 446,
475 (розроб.)
Бублик О. Г. 549, 550, 607
Булахова Г. 286
Буравкова Л. 618
Бурміс І. В. 86

- Бурятова Т. І. 585 (уклад.)
Бушанова Т. 608
Вакульчук О. 397
Валецький В. 365 (наук. ред.)
Валиев Д. 87
Вальорска А. М. 609
Вараксіна Н. В. 109, 168, 197, 270
Варенко В. 756
Василенко О. М. 314; 319 (авт.-
уклад.); 61, 152, 153, 481 (відп. ред.)
Василенко Н. М. 579 (літ. ред.)
Василюк С. М. 651
Васільєва Н. В. 88
Великодна Г. В. 346, 347; 356,
365 (упоряд.)
Венідиктова А. В. 481 (авт.-уклад.);
840
Вербова В. В. 69, 457 (упоряд.); 108
Веремчук О. В. 437, 438
Вилегжаніна Т. 439, 681; 340 (відп.
за вип.)
Вилкс А. 315
Винокурова С. Г. 776 (редкол.)
Вихристюк О. Б. 317 (уклад.)
Вишинська І. П. 58
Візнюк В. 891
Віняр Г. М. 471 (ред.)
Власенко К. 710
Власова Т. Ю. 225, 433; 432 (уклад.)
Власюк О. В. 654
Влащенко Л. Г. 200
Вовк Н. С. 248, 287, 326
Вовнюк І. 682
Войцехівська Г. А. 96 (уклад.)
Волошенюк О. 626, 627 (упоряд.);
642, 650, 651, 654 (ред.)
Волошінська Н. О. 387–390
Волян Н. П. 720 (ред.-упоряд.)
Ворон О. Г. 610
Воскобойнікова-Гузєва О. В. 89, 109,
757, 841; 139, 934, 935 (редкол.);
457 (наук. консультант)
Гавенко О. 291
Гаврилишин О. Б. 327
Гажаман Н. О. 339 (уклад.); 458
Гайдай Л. М. 611
Галета О. В. 796 (уклад.)
Галицька С. В. 225, 444, 451, 453,
484
Ганиева Д. 90, 91
Гарагуля С. С. 225, 265, 755
Гах І. 202
Гельвіх А. В. 369 (уклад.)
Герман Н. М. 612
Гич Г. 683
Главатый А. 524
Глазунова С. М. 168; 579 (авт.-
упоряд.)
Гніпа Н. М. 551, 875
Головченко Г. О. 613
Голуб Н. 684
Гонтар Г. І. 614
Гончаренко О. Л. 92, 108, 109, 110,
485, 598, 599, 880, 882; 104, 135,
149 (уклад.)
Горбань Ю. І. 93–95, 328, 615–617,
647; 776 (редкол.)
Горбенко Наталія 552, 685
Горбенко Ніна Анатоліївна 108; 69,
457 (упоряд.)
Гордієнко А. І. 67 (відп. за вип.)
Гордієнко О. 401
Горєва В. 842
Горова С. В. 553
Горовий В. М. 136
Горчинська В. 170
Грабар Н. Г. 814, 815
Грамм О. М. 271
Гранчак Т. Ю. 191, 192, 554, 686,
863; 168 (рец.); 597 (авт.-уклад.)
Грачова Н. М. 879 (уклад.)
Гречко Г. 893
Гриньова М. В. 486
Грипич С. 618
Гриценко Н. 459
Грицишин І. 546 (уклад.)
Гришина Т. А. 108
Грінберг Л. Ф. 111 (редкол.)

- Грудініна Н. Д. 108, 168, 410, 440, 460
 Гужва А. 316
 Гужва О. 890 (рец.)
 Гулак В. М. 348; 362 (упоряд.)
 Гуменна О. І. 619
 Гуменчук А. 620, 894
 Гуменчук В. 272, 487
 Гуралюк А. Г. 109, 110, 249; 247 (авт.-упоряд.)
 Гуркаленко І. В. 203, 621
 Давидова А. 622
 Даниленко В. В. 555; 305, 306 (уклад.)
 Даутова А. 816
 Дегтярєва Г. 623, 650; 642, 651 (ред.)
 Дейниченко О. В. 873 (уклад.)
 Дейч Д. М. 792, 895
 Дем'янюк Л. 843
 Дзендзелюк Л. 331
 Дзюба Н. Й. 624; 305 (уклад.)
 Дилмуродова М. 516
 Діденко А. 407, 411, 418
 Діденко Л. 100, 488
 Дікунова О. А. 101, 461; 471 (упоряд., бібліогр. ред.)
 Дмитренко Т. 159
 Дмитрук Т. 103
 Добко Т. В. 108, 109, 168, 462, 489, 790; 69, 149, 579 (наук. ред.); 76 (наук. консультант)
 Добровольська В. В. 250, 500
 Добровольська М. 546 (уклад.)
 Добровольський Г. А. 463
 Дорош М. В. 432 (уклад.); 433
 Дроншкевич О. В. 108, 350; 362 (упоряд.)
 Дубас Т. П. 804, 805
 Дубова О. 688
 Дубровіна Л. А. 265, 758; 137, 333 (відп. ред.)
 Дунаєва Л. М. 168
 Дяченко Н. 896
 Егай Л. 490, 491
 Елтермане Л. 817
 Етенко Н. Ю. 759
 Єпіфанова О. 105
 Єрмакіна Н. 930 (уклад.)
 Єрмолаєв В. А. 463 (наук. кер.)
 Жабин А. 768
 Жаворонко С. В. 287
 Жеребкіна З. Г. 689
 Жигалкіна М. С. 634
 Жимолостнова В. 760
 Жукова В. 844, 845
 Журавльова І. 876; 667 (уклад.)
 Завадська Н. 625
 Завгородня В. С. 284 (уклад.); 288
 Заворотня І. 557
 Загоруйко Н. 67 (уклад.); 329
 Загуменна В. В. 106, 215, 573, 792; 139, 934, 935 (редкол.)
 Заєць О. В. 352 (відп. ред. вип.)
 Зайко С. 558
 Закатнов Д. О. 102; 109, 110 (редкол.)
 Заклінська Ю. М. 806
 Занюк Т. 559
 Заставська Г. 690
 Затока Л. П. 330, 333, 335
 Захарова І. В. 828 (наук. керівник)
 Захарченко Л. В. 897
 Збанацька О. М. 204, 420, 421, 423, 452
 Здановська В. П. 205, 691, 739, 898; 832 (провела розмову)
 Зеленська В. В. 177 (ред.)
 Зозуля О. 65; 74 (уклад.)
 Зорина Н. Е. 382
 Зоріна Н. Є. 108, 168, 383; 385 (уклад.)
 Зоря Ю. 628
 Зубарева Т. О. 107
 Зубенко С. В. 629
 Зюль Х. 723
 Іванишин В. В. 115 (редкол.)

Іванов В. 626, 627 (упоряд.); 642, 650, 651, 654 (заг. ред.)
Іванова М. 301, 761, 899
Іванова Н. Г. 582 (наук. кер.)
Іванова С. М. 762
Іванова Т. В. 654
Івахнюк Н. 561
Івашкевич О. В. 206
Ігнатюк М. 625
Ілійчук Л. 318
Ісаєва О. В. 432, 433
Кабаренкова Є. 562
Калініна-Симончук Ю. С. 353, 354, 501
Каменєва Т. 563
Камилова С. 793
Капралюк О. 384, 794
Капустіна Н. І. 901 (уклад.)
Каримов У. 242
Каримова Х. 902
Карпенко С. В. 763
Картузов К. 112, 208, 209, 692
Килимистий С. 693, 694
Ким М. 493
Кириленко О. 420, 421, 423, 427, 434, 494
Киричук Л. І. 695
Кисельова В. П. 567–569; 467 (ред.)
Кислова О. 289, 290, 864
Кійко Н. М. 177, 339 (ред.)
Кільченко А. В. 762
Клименко О. З. 113, 114, 210, 211, 564, 807, 818–822, 904; 319 (наук. ред.)
Климчук Л. В. 349 (відп. ред.)
Клочок Т. 321
Клюшнікова О. 459
Книш А. 442
Кобелєв О. М. 764, 765
Кобижча Н. І. 307, 412
Коваленко В. 846
Коваленко С. В. 109
Коваленко С. Г. 108, 168, 443
Коваленко С. Д. 108
Коваленко Т. В. 116
Коваль І. М. 356 (авт. передм.)
Коваль Н. 273
Коваль О. 697
Коваль Т. 212, 495, 496, 565
Ковалькова Т. 291
Ковальська Л. 766
Ковальчук Г. Д. 795
Ковальчук Г. І. 351 (відп. ред.); 352 (наук. ред.)
Ковальчук Н. В. 847
Ковач І. 630
Козаченко О. О. 596 (уклад.)
Козачук І. 877
Козінченко Л. 699, 823
Кокорєва Ю. Б. 632
Колесникова Т. 497
Колеснікова І. В. 633
Колеснік І. М. 596 (заг. ред.)
Колінько О. 700
Комінарець Т. В. 701
Коновал Л. В. 755
Кононенко В. О. 465, 473
Кононов А. О. 66, 213, 813, 872
Копанєва В. О. 214
Копильна О. М. 466
Коржик Н. А. 498, 499
Корнійчук М. 357
Корнілова Л. Є. 464
Косенко О. 405
Костенко Леонід Йосипович 767, 768; 771 (наук. кер.)
Костенко Леся 121, 566, 824, 865
Костенко О. В. 702
Костирко Т. М. 634
Костюк О. О. 165, 605 (редкол.)
Косяченко С. 273
Кочеткова Т. В. 422 (упоряд.)
Карнаух І. А. 903
Кравченко О. М. 271; 471 (заг. ред.)
Кравчук Н. 122
Кремень В. Г. 492 (заг. ред.)
Кривець М. П. 635
Кривецький О. 905
Кривцова Н. М. 570

Крисько Н. М. 673
Кропочева Н. М. 109, 110, 251, 274
Крючкова Н. Д. 349 (уклад.)
Кубайчук Т. 571
Кубашта Т. 636
Кувшинова Н. 637
Кузілова Т. М. 572; 73, 79, 99, 143, 164, 207, 545, 560, 728, 813, 900 (уклад.)
Кузнєцов О. 398, 399
Кузьма І. І. 638
Кузьменко Г. 489
Кузьменко О. І. 215, 573, 792
Кулаковська Т. Л. 78, 842
Кулик Є. 172, 475
Кулієва Т. В. 108
Кульчицька О. Я. 355, 371 (упоряд.)
Кунанець Н. Е. 303, 425 (наук. кер.)
Купрунець М. 574
Кухаренко А. 814
Куц Л. 703; 872 (авт.-уклад.)
Куц О. В. 216
Кушнарєнко Н. М. 901 (наук. консультант)
Кушнарєва М. 686, 704
Куява Л. М. 333
Лабжинський Ю. А. 762
Лавриненко І. А. 317 (уклад.)
Лазаренко Н. 906
Ланько А. 705
Лапаєнко С. В. 108 (ред.); 110
Лебедюк О. О. 101, 271
Левинская В. 302
Левченко Н. П. 252
Левченко Ю. І. 108, 123, 358, 359, 468, 469; 368, 476 (уклад.)
Леонова Т. В. 62 (уклад.)
Лесовая И. В. 907
Липак Г. І. 303
Лисенко Л. 639, 640
Лисицина О. О. 124
Листопад О. 866
Литвин С. Х. 500
Литвиненко І. О. 125
Литвинова Л. А. 494, 501, 502, 769
Ліпей О. 706
Лісова І. В. 707
Літашова А. 575
Літвінова Є. 908
Лобановська І. Г. 108, 110, 168, 410, 413, 414, 492
Лобузина Е. 217, 253
Лобузін І. В. 254, 755, 909
Лобузін К. В. 136, 265, 400, 444, 453, 755, 758; 225 (відповід. ред.)
Лозан С. 503
Лопата О. 212
Лощинская Н. 253
Лубенець О. 601
Лугова Л. 883
Лук'яненко В. В. 776 (редкол.)
Лукаш Г. П. 58
Лукшина Є. 480
Лупіцька В. М. 576
Любаренко Л. 778
Ляху О. І. 780, 890
Льода Л. 331
Майданюк Н. Г. 77 (ред.)
Майорова О. 504
Маленко Я. 445
Малецька О. В. 240, 386, 446
Малиновська В. 544
Мар'їн С. О. 275
Мар'їна О. Ю. 275
Маринич Т. 848
Маркова В. 641
Мартинюк О. М. 432 (уклад.)
Марцун Т. В. 81
Масловська С. 505
Матвейко І. 506
Матвєєва Н. 332
Матвієнко О. 910–912
Матвійчук Л. 770
Матвійчук О. Є. 108–110, 168, 913
Мацей О. О.
Мацей О. О. 298, 507; 165, 605 (редкол.)
Мацібора Н. Г. 108, 168, 304

- Мацієвська Г. 849
Мацюк Г. Р. 424, 425
Медведєва А. С. 771, 772
Медведєва В. 508, 773, 825
Медведь М. М. 126; 133, 140, 199 (редкол.)
Мельник Л. О. 126; 133 (упоряд., ред.)
Мельник М. І. 198, 643, 787, 788, 839 (уклад.); 850
Мельник-Хоха Г. 344
Миклушка І. З. 327 (наук. кер.)
Миколенко Р. 434
Миськевич Т. 509
Михайличенко Н. 914
Михайлова О. В. 388, 390; 173 (ред.); 467 (упоряд.)
Михальчук Л. М. 915
Мігунова Т. 774
Міліціна Л. В. 873 (уклад.)
Міненко Т. П. 127
Міхеєва С. О. 644
Міщанин Н. 276
Молчанова С. А. 507; 165, 605 (редкол.)
Мороз А. 577
Мотько А. 128–130
Мудроха В. 797, 916, 917
Муравйова В. М. 415–417; 409 (уклад.); 457 (наук. консультант)
Мурашко О. 470, 890
Мусаєв Ф. 808
Муха Л. В. 333
Мяскова Т. Є. 352 (відп. ред.)
Набхан Ю. О. 411, 418; 409 (уклад.)
Назаровець М. А. 172, 510, 775
Назаровець С. 450
Назырова С. 257
Науменко С. М. 108
Наухацька І. О. 709
Нахова Т. 710
Ніжинська Т. Є. 476 (наук. ред.)
Нікітенко О. М. 200
Ніколаєнко Н. 138, 511, 777, 920
Ніколаєнко Я. М. 108, 168, 578, 579
Новальська Т. 921
Новицька Т. Л. 268
Обіжисвіт О. О. 300, 711; 143, 306, 730 (уклад.)
Огура І. 240
Олексів І. 360
Олешко П. С. 610 (наук. кер.)
Олійник В. 609 (пер.)
Олійник О. В. 937
Ольховська І. 435
Онищенко А. С. 218
Онищенко Н. В. 168, 922
Онищенко О. С. 78, 219, 220, 646; 553 (наук. консультант); 804 (наук. кер.)
Оре Т. А. 759
Орищенко І. О. 362 (уклад.)
Осадча Ю. В. 696, 698, 708
Остапенко А. А. 330
Павенко Н. В. 221
Павленко Т. С. (ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) 580
Павленко Т. С. (НБ ХНМУ) 826
Павловська М. 827
Павловська С. 712
Пазилова Н. 512
Пазинич Т. Д. 370 (уклад.)
Палеха О. Ю. 647
Палеха Ю. І. 307, 646, 647, 648
Палеха Ю. І. 649
Палийчук Р. І. 361
Палійчук Р. І. 362 (упоряд.)
Панарін Г. С. 243, 779
Панарін С. 779
Патлань Ю. 878
Патрикей С. 145
Пашкова В. С. 581; 72, 139, 934, 935 (редкол.)
Паянок Н. 713, 924
Пелещишин А. 326
Пелюховська І. 309
Перенесиєнко І. 253
Перес-Сальмерон Г. 146

- Пестрецова Л. А. 320 (уклад.)
 Пестрецова О. О. 582
 Петренко А. А. 363
 Петренко О. 555, 583
 Петренко О. Б. 300, 677, 729; 299, 305, 676 (уклад.)
 Петренко О. В. 714
 Петрова Л. Г. 847, 858 (наук. кер.)
 Петрова Л. О. 222
 Петроє О. 513
 Петрухно Ю. Є. 584
 Пилипець Т. 867
 Пирмедова Х. 147
 Писанець В. 514
 Писаренко Т. І. 689
 Пігель І. 331
 Пізнюк Л. В. 474
 Пінчук О. П. 110
 Поберезська Г. Г. 652
 Побідаш І. Л. 715
 Погрібна О. 334
 Подокопна Є. Ю. 142–144, 174, 175 (уклад.)
 Подрезова М. О. 356, 365 (відп. ред.); 780
 Подрезова М. О. 667 (уклад.)
 Покропивна О. В. 567–569
 Полевщикова Е. В. 364
 Полевщикова О. В. 356 (упоряд.)
 Полікарпова Л. 851
 Половинчак Ю. М. 279 (відп. ред.)
 Полющенко І. В. 653
 Польовик С. М. 925
 Помчалова О. Г. 108, 168, 447
 Помчалова Е. Г. 436
 Пономаренко З. О. 502
 Пономаренко Л. О. 108–110, 457, 462, 492; 134, 135, 385, 579 (наук. ред.)
 Попик В. І. 472; 252 (наук. кер.)
 Попова Н. 596 (уклад.); 716
 Порало І. 914
 Посметна О. 321
 Потабенко Т. Л. 828
 Потапова В. 628
 Приходькіна Н. 655
 Приходько Л. 366
 Прищепка О. 717
 Прокопенко Л. С. 150, 259, 391, 718, 719, 829, 928, 929
 Прокопенко Н. 166 (уклад.)
 Прокопович-Ткаченко О. 515
 Промська О. Л. 720 (відп. за вип.)
 Протасевич А. 546 (уклад.)
 Прохорова Г. В. 868
 Проценко О. В. 651
 Путря Ю. В. 367 (уклад.)
 П'яскіна В. М. 96 (уклад.)
 Ракитянська В. Д. 117–120 (редкол.); 151, 223
 Ракуленко Н. 586
 Ратнер Р. 516
 Рибак Є. А. 317 (уклад.)
 Рибальченко О. 777
 Рибка Л. А. 776 (редкол.)
 Рогальчук Л. Ю. 322, 372
 Розколуца Н. І. 167, 853, 931; 74, 778 (наук. ред.)
 Ройланс А. 392
 Рубан А. І. 76, 108–110, 168, 517, 798, 803, 809, 880; 587–589 (уклад.); 76, 687, 731, 918, 919 (упоряд.)
 Рудзький Л. 243, 393
 Русначенко Т. 224, 308
 Савельєва В. 105
 Савенкова Л. 890
 Самохіна Н. 261, 309
 Самсонов М. 869
 Самчук Л. И. 518
 Самчук Л. І. 108, 781; 97, 457, 464 (упоряд.)
 Сандул О. 459
 Саух П. 657
 Сафонова Т. А. 292
 Свердлик З. М. 474
 Свістунова І. М. 141 (дизайн)
 Світашова В. В. 658
 Світла Н. В. 96 (уклад.)
 Селецький А. В. 108, 781

- Семеніченко М. 608
 Сербін О. О. 240, 475; 775 (наук. кер.)
 Сердюк С. Г. 77 (упоряд.)
 Середа Т. 590
 Сиволап О. 854
 Сидиченко Є. І. 404
 Сидоренко В. О. 667 (уклад.)
 Сидоренко Л. 591
 Сидоренко О. М. 226, 702, 721, 722
 Сидоренко Т. В. 336
 Симоненко Т. 110, 767, 768
 Сирота Л. Б. 262
 Сиченко В. В. 645 (редкол.)
 Сичова С. 154
 Сіесс-Кшишковський С. 365 (наук. консультант)
 Сілакова О. 723
 Сісіна Л. 830
 Скаченко Е. 95
 Скаченко О. О. 93, 94, 592–594, 615–617; 776 (уклад.)
 Скібіна О. О. 519
 Скітер Т. 863
 Слюсар М. 520
 Смоляр І. 565
 Сова С. О. 363
 Соколов В. Ю. 155, 156, 310, 521, 932
 Соколова І. В. 59, 263, 311; 61 (упоряд.)
 Соколовська В. В. 724, 933
 Сокур Е. Л. 210, 807, 822
 Сокур О. Л. 113, 114, 211, 564, 818–821, 831, 904
 Солодовнік В. 408, 416, 417, 419
 Солоіденко Г. І. 60, 78, 799; 831 (наук. кер.); 152, 153 (відп. ред.)
 Сопова Т. 725, 800
 Сорока В. 227
 Сосова Л. 401
 Соцков О. В. 157, 158, 855
 Сошинська В. Є. 159
 Сошинська Я. Є. 108–110, 172, 579, 883; 139, 934, 935 (редкол.); 475 (відп. за вип.)
 Спірін О. М. 762 (наук. ред.)
 Срибна В. Л. 660, 727
 Срібна І. С. 654, 661
 Старік Д.-В. В. 523
 Стеблина Л. М. 469, 476
 Степанова Н. 628
 Степко В. В. 776 (уклад.)
 Стерехова З. 160
 Страйгородська Л. І. 102, 161, 162; 69 (упоряд.); 108 (редкол.)
 Стригун Т. 524
 Стрішенець Н. 394
 Струнгар А. 277, 278
 Струнгар В. В. 136, 194, 279, 293, 294
 Судденко Г. А. 595
 Тарасенко Н. 295, 489
 Тарасова О. С. 650
 Тарнавська С. В. 102, 108, 492; 109, 110 (редкол.)
 Татарінова Л. 732
 Татарчук Л. М. 108, 782
 Терещенко Н. М. 841, 936
 Тешабаева У. 169
 Тирак З. М. 720 (ред.)
 Тихоненко Н. І. 662
 Тишкевич К. 522, 870
 Тітова Н. 393
 Ткач Л. М. 523
 Ткаченко А. 637
 Ткаченко Н. 524
 Трачук Л. Ф. 437, 438
 Трохименко О. 228
 Тур О. М. 63, 64, 733
 Туровська Л. 495, 525, 565, 857
 Турчин Н. 171, 373, 374
 Туякова С. 734
 Тюркеджи Н. 526
 Усик М. М. 871, 881
 Устинова Т. 451
 Федотова Л. М. 879 (ред.)

- Фігура А. О. 336
 Філіпова Л. Я. 937
 Філіппенко О. Б. 735
 Філіппова Н. П. 264
 Фоменко А. П. 650
 Фрис В. 736
 Харитоненко О. 375
 Харченко Н. 737
 Хасанова О. 401–403
 Хаустова С. 296
 Хемчян І. І. 18–110, 168, 176, 492, 598, 599, 790, 801, 802, 880, 882; 134, 135, 149, 587–589, 791 (уклад.); 104 (уклад., наук. ред. і відп. за вип.)
 Хміль-Чуприна В. В. 733, 738
 Ходарєва Ю. 297
 Хурда А. А. 663
 Цивін М. 910–912
 Ціборовська-Римарович І. 376
 Червінська І. 664
 Черевко О. І. 188 (редкол.)
 Черняк І. 178
 Чичкало І. Л. 662
 Чорна Т. 386
 Чуканова С. 665, 783, 890
 Чулян А. 229
 Шабуніна В. В. 63
 Шалаєва Ю. 740
 Шалиганова А. 784
 Шамаріна Т. 741, 742
 Шамрай Л. Є. 743
 Шаров С. В. 666
 Шарова Т. М. 666
 Швачка Т. 719, 829
 Шевченко Ірина Олександрівна (УБА) 832, 883; 139, 934, 935 (редкол.)
 Шевченко Ірина (НБУВ) 495
 Шевченко М. О. 266, 337, 377
 Шевченко О. 744–746
 Шевчук І. 747
 Шевчук О. С. 833
 Шекера Павло Іванович 404
 Шекера Петро Іванович 378, 404, 405
 Шелест Т. 527
 Шелестович І. С. 77, 422 (ред.)
 Шеляг А. 230
 Шендрик О. 825
 Шершун Т. М. 938
 Шестопал І. 600
 Шестопалова Л. С. 528
 Шетеля М. 679
 Шило О. А. 109, 168
 Шинкаренко Г. 810
 Школа Н. М. 677
 Шкурко О. П. 858
 Шостак В. 601
 Штан Г. В. 529, 622
 Штефан І. П. 412
 Штомпель Г. В. 668
 Шуман О. 877
 Шумілова А. 477
 Щербан Т. Д. 71 (голов. ред.)
 Щербіна О. С. 833
 Щусь Н. В. 669
 Ющенко Л. О. 939
 Яворська Т. М. 669
 Якимчук І. 670
 Яковенко О. 311, 481
 Якубова Т. 379
 Якубовська М. Г. 602
 Якуніна Н. В. 179
 Янюк С. 448, 449
 Янь Пен 180, 258
 Яремова І. 244
 Ярута В. О. 267
 Ясінська О. 520
 Яцишин А. В. 268
 Яцун Н. О. 406
 Яцюк В. І. 749
 Avramenko O. Y. 786
 Ayre L. B. 530
 Bartlakowski K. 859
 Batechko N. 672
 Baucorn E. 338

Berezivska L. D. 283
 Boulden D. C. 941
 Boyce G. 186
 Breeding M. 531
 Budrowska W. 536
 Callister A. H. 947
 Centerwall U. 280
 Chmielewska B. 532
 Conrad S. 281
 Craner J. 530
 Cuhadar S. 860
 Dąbrowicz M. 942
 Davydova I. O. 943
 Dawkins A. 323
 Didin Sonmez F. 860
 Dixon N. 231
 Dueren P. 944
 Durdas A. 672
 Dziubecki M. 232
 Eberhart G. M. 671
 Elbeshausen H. 834
 Emery J. 836
 Engelson L. A. 395
 Figurska K. 533
 Ford A. 426, 945
 Franklin L. 946
 Furbee B. 534
 Galbraith Q. 947
 Gałek H. 380
 Gavigan K. W. 323
 Gerakios J. 941
 Głuch P. 233
 Greenwood A. 186
 Haworth A. 186
 Hodgson J. 186
 Holste-Flinspach K. 948
 Hong Huang 751
 Horton V. 835
 Hovorukha V. B. 535
 Ibacache K. 949
 Jaffy M. 454
 Jansen A. 750
 Jones Ch. 186
 Kahvecioglu M. K. 860
 Kelley H. 947
 Kerby M. 950
 Khymytsia N. 282
 Kishchak T. 672
 Kliushnyk I. A. 234
 Kobelev O. M. 785
 Kolesnykova T. O. 234, 811
 Kościelniak-Osiak A. 532
 Kozhayeva A. 324
 Kuchma M. 282
 Kyrpyta T. V. 185
 Lebeduk O. O. 786
 Leonard E. 951
 Levine-Clark M. 836
 Longmeier M. M. 884
 Lund B. 235
 Marsh G. 186
 Maughan S. 537
 Mawson M. 186
 Morehart Ph. 885, 886
 Nalewajska L. 181
 Nazarovets M. 478
 Nazarovets S. 478
 Nolin J. 280
 Paul M. 536
 Pellegrino L. 941
 Pentland C. 538
 Pinchuk O. P. 283
 Poberezhna O. O. 237
 Radwański A. 861
 Radzicka J. 380
 Razik G. 540
 Rowińska M. 541
 Ruder A. 182
 Sadler R. 186
 Savelieva O. A. 812
 Savina O. P. 812
 Semenova Larysa A. 535
 Semenova Liudmyla A. 535
 Shapoval O. S. 234

Smith C. 238
Smith J. 183
Sójkowska I. 184, 269
Stepanenko V. M. 812
Stepaniuk O. L. 185
Stevens Ch. 281
Szarejko A. Z. 239
Szumiec A. 540

Teixeira da Silva Jaime A. 478
Tyshkevych K. 542
Varaksina N. V. 283

Voitovych O. V. 812
Wachowicz M. 533
Waggoner C. R. 325
Witteveen A. 837
Wojciechowski J. 187
Wyszyńska K. 540

Yap J. M. 324

Zawałekiewicz A. 536
Zvonareva D. 455
Żynda M. 536

Довідкове видання

Серія «На допомогу професійній самоосвіті
працівників освітянських бібліотек»

Випуск 26

БІБЛІОТЕКА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

Електронне видання

Упорядники

А. І. Рубан

І. Г. Лобановська

Науковий редактор

Л. О. Пономаренко

Бібліографічний редактор

А. І. Рубан

Науковий консультант

Т. В. Добко

Літературний редактор

С. Т. Бойко

Підписано 01.12.2022. Зам. № 6065/1.

Видавець ТОВ «Нілан-ЛТД».

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4299 від 11.04.2012 р.

21034, м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 62а.

Тел.: 0 (800) 33-00-90, (096) 97-30-934, (093) 89-13-852, (098) 46-98-043.

e-mail: info@tvoru.com.ua

<http://www.tvoru.com.ua>